

En Kunstners Vandringer

blandt

Indianerne i Nordamerika

fra Canada til Vancouvers Ø og Oregon gjennem Hudsons-Bai-Kompagniets Territorium og tilbage igjen.

Af

Paul Kane.

Oversat fra Engelsk

ved

J. K.

Kjøbenhavn.

F. H. Eibes Forlag. — Louis Kleins Bogtrykkeri.

1863.

af
D
tim
om
Pil
Flu

D
og
Tor
Sø
lod
hve
baad
til
indh
eller
der
Sted
Rulle
lille
Damp
med

Første Kapitel.

Afreise fra Toronto. — En indiansk Landsby. — Portrait af den „Store Gjedde." — Høvdingerne i Saugeen. — En Ø-Labyrinth. — Leiren. — En indiansk Kjedel Fisk. — Fruentimmernes huuslige Plager. — Manetouawning. — Anekdote om Høvdingen Sigennok. — Den ægyptiske Sphinx paa indianske Piber. — En Serenade. — Maneren. — Kjærligheds Magt. — Flugten. — Vaaben-Deviser. — Afreise til Sault St. Marie.

Det var den 17de Juni 1845, at jeg, forsynet med Mappe og Malerkasse, Bøsse og Proviant, ganske alene forlod Toronto og begav mig ad den nærmeste Vei til Simcoe-Søen. Her gik jeg ombord paa Damperen til Orilla og lod mig sætte over til Sturgeon-Bugten ved Søen Huron, hvor jeg maatte leie en Indianer med en Kano, da Paketbaaden var afgaaet til Penetanguishene kort før min Ankomst til „Cold-Waters." Efter at vi havde roet hele Natten, indhentede vi den den næste Morgen ved Penetanguishene eller den „Rullende Sandbanke," som ligger i en dyb Bugt, der danner en sikker Havn for Skibe af enhver Størrelse. Stedet er af Indianerne kaldet saaledes, paa Grund af en Rullesands Banke ved Indløbet til Bugten. Her findes et lille Oplagssted for Skibsfornødenheder, og man holder en Dampbaad til at foretage smaa Inspectionsreiser langs med Søens Bredder. Foruden dette Depot finder man her

en Landsby, der er beboet af Hvide og af Blandinger (half-breeds).

Den 20de forlode vi Penetanguishene og ankom samme Aften til Owens-Sund. Her traf jeg tre Mænd, som vilde til Saugeen, 35 eller 40 Mile Vesten for dette Sted, hvor et Raad af Høvdinger skulde forsamles, for at raadslaae om Salget af et Stykke Jord til Provindsial-Regjeringen.

Efter at jeg havde antaget en Indianer til at bære mit Reisegods og tillige tjene mig som Fører, begav jeg mig i deres Selskab tilfods paa Veien. Vi havde en ubehagelig Reise gjennem Skove og Moser; Regnen skyllede uafbrudt ned i Strømme. Vi maatte opslaae vort Nattequarteer i vore vaade Klæder, uden Aftensmad og uden nogetsomhelst Ly, da vi, i Haab om at naae Saugeen endnu samme Aften, havde forsømt at tage Tæpper og Levnetsmidler med os.

Tidligt den næste Morgen brøde vi op og ankom henimod Middag til Saugeen, hvor vi traf et stort Antal Indianere, som her, anførte af sex eller syv Methodist-Præster, holdt Gudstjeneste paa sædvanlig Viis, med støiende Sang og Bøn.

Den indianske Landsby Saugeen har omtrent 200 Indbyggere (Ojibbewayer). Her har tidligere været en Valplads, paa hvilken Ojibbewayer og Mohawsker kæmpede med hverandre; de over de Faldne opførte Høie med de gjennem Overfladen fremragende Knokler afgive rigelige Beviser herpaa.

Landet rundt omkring er fortræffeligt, dog er kun en ringe Deel deraf dyrket, da Indbyggerne fornemmeligt leve af Fisk, som fanges i stor Mængde ved Flodens Indløb.

De dræbe ogsaa Vildtet i Hundredtal, idet de i en Udstrækning af mange Mile opreise et Gjærde, bag hvilket Indianerne skjule sig; naar da Vildtet paa sine aarlige Vandringer søger en Aabning i dette Hegn, falder det som et Offer for Rødhuderne, der aldrig forfeile deres Maal. Jeg tegnede den fornemste Høvding, ved Navn Matiewaub eller „Buen."

Den Stamme, hvis øverste Høvding han er, udgjør en Deel af Ojibbewayernes store Nation, som endnu beboer Bredderne af Huron-, Michigan- og Superior-Søen. Dessoruden befinder sig en anden stor Stamme ved den øvre Deel af Missisipi, 90 eller 100 Mile ovenfor den hellige Antonius's Fald; de tale det samme Sprog; deres medicinske Dandse, som de kalde Mataway, og deres Fester ere i enhver Henseende de samme og tyde paa, at de, skjøndt saa langt fra hverandre, dog maa være eet Folk. En anden Green af dem, som kaldes Pilleurer, finder man to til tre hundrede Mile nordligere. Dette Navn er givet dem paa Grund af deres tyvagtige Egenskaber, og de have rigeligt fortjent det, som jeg desværre erfarede, da jeg nogle Aar senere besøgte deres Land.

Jeg tegnede ogsaa en Høvding ved Navn Maskuhnoonjee eller den „store Gjedde." Denne Mand var meget stolt af, at han blev tagen af, og han tog sin Høvdingsmedaille paa, hvilken Regjeringen skjenker dem, som den anerkjender for Høvdinger. Jeg har aldrig bragt i Erfaring, at en Høvding har solgt eet af disse Ærestegn, som de sjeldent bære uden ved vigtige Leiligheder. Det kostede mig megen Møie at formaae en interessant Pige, Datter af en Høvding fra St. Clair-Sø, til at sidde for mig, skjøndt

hendes Fader opfordrede hende dertil; hendes Utilbøielighed hidrørte fra den Overtro, at hun derved vilde komme til at staae i dens Magt, der var i Besiddelse af det, som Indianerne betragte som et andet Jeg. Ogsaa Wah-pus, „Kaninen," tillod mig at tegne hans Portrait. Han boer ved Owens-Sund og var tidligere ligesaa bekjendt for sin ubetvingelige Vildhed og Umaadelighed, som nu for sin Maadeholdenhed og Viisdom. Denne Forandring i hans Karakteer tilskrives Indflydelsen af de methodistiske Missionairer, til hvis Kirke han har sluttet sig. Han var den første Indianer blandt dem, som jeg har seet, hvis Haar var udrevet paa en lille Dusk nær; denne Skik er udbredt blandt mange indianske Stammer, uden dog at være ganske almindelig hos nogen.

Jeg blev omtrent ti Dage i Saugeen og boede hos en Indianer, der var bleven uddannet til Wesleyansk Missionair. Derpaa vendte jeg tilbage til Owens-Sund, ledsaget af en ung Mand, ved Navn Dillon, der saa inderligt havde ønsket at følge mig paa min Udflugt. Ved min Ankomst til Sundet kjøbte jeg en Kano og et Forraad af Levnetsmidler, og indskibede mig tilligemed min Ledsager til Penetanguishene paa vor Vei til Manitoulin-Øerne. Den fjerde Dag kom vi forbi Christians-Øen, paa hvilken endnu stode Ruinerne af et Fæstningsværk, der skal være bygget af to Jesuiterpræster, som med en stor Bande af Huroner reddede sig paa Øen, efter at de vare slagne af Irokeserne. De forsvarede Fortet, indtil de næsten Alle vare omkomne af Sygdom og Sult, hvorpaa Missionairerne førte de Overlevende til Quebec. Dagen derpaa naaede vi Penetanguishene, hvor vi paany

forsynede os med Levnetsmidler. Derefter snoede vi os igjennem en Labyrinth af Øer af enhver Størrelse og Form, hvis Antal, efter hvad man siger, beløber sig til mere end 30,000; og da vi Begge vare ukyndige i Styrmandskunsten, kom vi stadigt paa maleriske Afveie, idet vi i den lette Kano glede hen over Vandets Overflade, ganske henrykte over det stedse afvexlende Landskab. Vi fiskede og jagede i fjorten Dage, og umærkeligt svandt den saa behageligt tilbragte Tid. Vi saae kun to eller tre Indianere, da de Fleste vare ilede forud for at modtage deres Foræringer.

Til deres Wigwamer bruge Indianerne Birkebark, som i lange Stykker bliver skrællet af Træerne og syet sammen med stærke Rodtrevler; naar Birken ikke let kan opdrives, saa flette de Maatter af Siv, som de kalde Apuckway, og som de udspænde paa samme Maade som Barken paa otte eller ti oventil sammenbundne Stænger, der gjøres fast i Jorden i den til Teltet fornødne Omkreds, medens der foroven er en Aabning, gjennem hvilken Røgen kan gaae ud. Ilden bliver antændt midt i Hytten, og Beboerne sove rundt omkring den, med Fødderne nærmest mod Ilden. Hvad Varmen angaaer, ere disse Hytter langt behageligere, end man skulde formode ved at dømme efter deres lette Udseende. For en Hvid blive de næsten utaalelige ved deres Snavs, Stank og Utøi; men Indianerne ere uden Forskjel snavsede, og det skal være noget ganske Forfærdeligt, der skal bevæge dem til at gjøre sig en halv Times Uleilighed for at flytte deres Hytte. Hvad det angaaer at skaffe Snavset bort, da skeer det aldrig. Ogsaa deres Kanoer forfærdiges af Birkebark, som ud-

spændes over meget lette Spanter af tynde Cederlægter; Symmetri og Form yde de den største Opmærksomhed. De reise meget og ere ofte udsatte for det raa Veirlig i disse Baade, som paa Grund af deres overordentlige Lethed nemt kunne bæres over Bærestederne (Portages). Det kunde her maaskee være passende at anføre, at Benævnelsen „Portages" tillægges saadanne Steder, som gjøre det nødvendigt at løfte Kanoerne op af Vandet og bære dem over Høiderne, og „Discharges," saadanne slade Steder eller Strømfald, hvor Kanoerne ikke kunne komme igjennem, uden at man gjør dem betydeligt lettere eller tømmer dem ganske, og ved Hjælp af Reb trækker dem hen over Hindringerne.

Af Birkebark forfærdige de ogsaa deres Mohcocks eller Kjedler, i hvilke de koge Fisk og Vildt. Dette skeer ved at kaste gloende Stene i Vandet, og det er forbausende, hvor hurtigt en Indianerinde paa denne Maade kan koge en Fisk. De Indianere, som boe omkring Huron-Søen, dyrke temmelig meget Korn, som bliver tørret og derpaa stampet i et Slags Morter, der dannes af en huul Klods.

Da Indianerne i dette Nabolav staae i umiddelbar Forbindelse med de Hvide, betjene de sig af Bøsser og andre Vaaben; Buer og Pile seer man sjeldent undtagen hos Børn. Som hos alle de andre Stammer af de nordamerikanske Indianere, udføre Fruentimmerne alle Huusholdningsarbeider, bære Brænde, bygge Hytter og koge Mad. Jeg lagde her Mærke til en Skik iblandt Fruentimmerne, der har en mærkelig Lighed med Jødernes gamle Skikke. Til visse bestemte Tider tilstedes dem ikke mindste Samqvem med den øvrige Stamme, men de maa bygge en lille Hytte

ikke langt fra Leiren, i hvilken de leve fuldkomment afsondrede, indtil de komme sig igjen.

Førend vi roede ind i Bugten ved Manetouawning, stege vi i Land paa een af Spider-Islands (Edderkoppe-Øerne), for at undgaae en Skylregn, og fandt der en eneste Hytte. I denne var en Kone med sine to Børn; Mændene derimod vare i nogen Afstand derfra paa Fiskefangst, der om Sommeren udgjør en Hovedbeskjæftigelse for de der omkring boende Indianere, da der gives meget lidt Vildt, kun nu og da en Bjørn eller Hjort, og Ænder paa bestemte Tider af Aaret. Da det var en klar Eftermiddag, havde jeg en smuk Udsigt til Klokkebjergene (La Cloche mountains) og tilbragte den øvrige Deel af Aftenen med at skitsere.

Manetouawning ligger ved den yderste Ende af en sex Mile lang Bugt paa den store Manetoulin-Ø og er, ad den Vei, vi have taget, 200 Mile fra Penetanguishene. Ordet Manetouawning betyder „Aandens Hule." Landsbyen bestaaer af fyrretyve eller halvtredsindstyve Bjælkehuse, som Provindsial-Regjeringen har ladet bygge til Indianerne. Der er en Mission med en Kirke og en Præst, en indiansk Agent, en Læge og en Grovsmed, som Alle blive betalte af Regjeringen. Jeg traf her næsten to tusinde Indianere, som ventede paa Ankomsten af det Skib, der var ladet med deres aarlige Foræringer, blandt hvilke findes Bøsser, Munition, Øxer, Kjedler og andre for Indianeren nyttige Ting.

Den øverste Høvding her er Sigennok; det er en med Forstand og Skarpsindighed begavet Indianer; man har valgt ham til at uddele blandt sin Stamme den En-

hver tilkommende Andeel af de aarligt tilsendte Foræringer. Som Tolk faaer han Lønning af den britiske Regjering, der betaler ham den af Statsklogskab; thi skjøndt han ikke gjør Nytte som Tolk, da han ikke taler Engelsk, saa besidder han dog en saa naturlig Veltalenhed, at han har en betydelig Indflydelse paa sin Stamme; netop denne utrættelige Tungefærdighed skylder han sit Navn, som betyder „the Blackbird", Drosselen. Følgende Anekdote, som er et Beviis paa Karakteer, blev mig fortalt af Kapitain Andersen, der har Overopsynet med de indianske Anliggender: Sigennok havde i sine yngre Aar bestandigt den Vane at drikke for meget og var, saalænge den berusende Drik virkede paa ham, en fuldstændig Vanvittig, som kun ved Magt kunde holdes i Tømme; men da det Forsøg at underkaste ham den nødvendige Tvang, paa Grund af hans herkuliske Kraft var forbundet med ikke ringe personlig Fare, saa pleiede hans Omgivelser at forsyne ham med den berusende Drik saalænge, indtil han blev bevidstløs, og de ikke behøvede at udsætte sig for den Fare, der var en Følge af hans ubetvingelige Heftighed. En Dag, da han befandt sig i denne Drukkenskabens bevidstløse Tilstand, saae Kapitain Andersen ham ligge foran sin Hytte i et saadant Anfald af Bedøvelse, bandt Hænder og Fødder paa ham med stærke Reb, og satte en sygelig, vanfør Dreng til at bevogte ham, idet han paalagde Drengen, at han, saasnart den Sovende vaagnede, øieblikkeligt skulde skynde sig hen til ham (Kapitain Andersen), og for Alting ikke lade Sigennok faae at vide, hvem der havde bundet ham. Efter nogle Timers Forløb kom han til sig selv og spurgte ærgerligt Drengen, hvem der havde be-

handlet ham saa skammeligt. Istedetfor at besvare Spørgsmaalet, haltede den lille Dreng hen til Kapitainen; denne skyndte sig strax hen til sin Fange, som henvendte det samme Spørgsmaal til ham som tidligere til Drengen, og rasende forlangte at blive løsladt. Kapitainen svarede, at Drengen havde bundet ham paa hans eget Forlangende, og at han i flere Timer havde ligget der, udsat for hele Leirens Forhaanelse. Han benyttede Leiligheden til kraftigt at udtale sig om den Skam, en saa stor Kriger havde udsat sig for, kun for at følge en lav og afskyelig Tilbøielighed, der aabenbart stillede ham paa et lavere Trin end det ufornuftige Dyr, som aldrig opgiver sin Magt til at værge sig imod den Skade eller de Fornærmelser, dets Lige kunne tilføie det.

Ydmyget i sin Stolthed og dybt krænket ved den Fornedrelse, han selv havde paadraget sig, — da den meest Hjælpeløse af hele hans Stamme paa en Maade havde havt ham i sin Magt —, fattede Sigennok den raske Beslutning for bestandigt at opgive sin Yndlingstilbøielighed, og lovede Kapitain Andersen aldrig mere at smage paa berusende Drikke, saafremt han vilde løse ham af hans Lænker. Kapitainen tog ham paa Ordet og satte ham i Frihed. Tre og tredive Aar vare forløbne efter denne Begivenhed, og aldrig har Sigennok brudt sit Løfte.

Aw-bon-waisch-kum, en Høvding af megen Forstand og Dømmekraft, besidder i høi Grad de mærkeligste Kjendetegn paa en Indianer: smaa, gjennemtrængende Øine, fremstaaende Kjævebeen, en stor Mund, udstaaende og hængende Læber.

Han viste mig en Pibe, som han havde snittet af en

mørkfarvet Steen. Alt det Værktøi, han havde brugt dertil, var en gammel Kniv og en itubrækket Fiil. Jeg overlader det til Oldgranskerne at forklare, hvoraf det kommer, at dette Pibehoved havde saa stor Lighed med Hovedet af en ægyptisk Sphinx. Jeg spurgte Awbonwaischkum, om han havde Kjendskab til nogetsomhelst Sagn, der knyttede sig til denne Figur; men den eneste Forklaring, han formaaede at give, var den, at hans Forfædre havde skaaret lignende Piber med et lignende Hoved paa, og at han derfor forudsatte, at denne Model bestandigt havde været til iblandt Indianerne.

En Aften, da jeg vankede om i Nærheden af Leiren, hørte jeg Lyden af et musikalsk Instrument, og da jeg nærmede mig den Spillende, som laa under et Træ, saae jeg, at han spillede paa et Instrument, som i sin Sammensætning havde nogen Lighed med en Flageolet, men som havde langt blødere Toner. Af disse Instrumenter betjene sig især Elskende, som i hele Timer pleie at spille i Nærheden af deres Elskedes Hytte. Ofte har jeg med Fornøielse lyttet til denne Musik, medens dens simple og klagende Toner trængte igjennem Skovens Stilhed. Den Elskende gjorde ingen Hemmelighed af sin Hensigt, men underholdt sig uforbeholdent med mig om Gjenstanden for sin Kjærlighed.

I Manetouawning komme Indianerne hvert Aar sammen fra alle Kystegnene af Huron-, Nipissing og Superior-Søen, saavelsom fra alle nærliggende Øer. Ved Foræringernes Ankomst sætte Indianerne sig, Mænd og Qvinder, ledsagede af deres Børn, radviis i Græsset, hver Høvding i Spidsen for sin lille Skare og angivende dens

Medlemmers Antal og Navne for Sigennok, som her ret viser sig i sit Element og uddeler Gaverne med megen Upartiskhed. Han er virkeligt en meget nyttig Mand. Den almindelige Støi overdøves i alle Retninger af hans Stemme, hans medfødte Veltalenhed er uudtømmelig og synes at have den Virkning at neddysse enhver misundelig eller ubehagelig Følelse, og holde Alle ved godt Lune og i tilbørlig Orden.

Iblandt de mange her forsamlede Indianere var der En, som ved sit ærværdige og fromme Ydre især tiltrak sig min Opmærksomhed. Paa mit Spørgsmaal, hvem han var, erfarede jeg, at han hed Shawwanossoway eller „En med Ansigtet imod Vesten," og at han gjaldt for en stor Medicinmand, der vidste god Besked med Fortiden, Nutiden og Fremtiden. Da der tilfældigviis for et Par Dage siden var bortkommet nogle Gjenstande fra mit Telt, besluttede jeg at henvende mig til Seeren, for at stifte Bekjendtskab med ham og tilfredsstille min Nysgjerrighed. Da jeg meddelte ham det Forefaldne, sagde han mig, at hans Magt var uden Virkning, hvor de hvide Ansigter vare med i Spillet, og uagtet jeg bød ham en rigelig Belønning, kunde jeg ikke overtale ham til at udøve sine Tryllekunster. I sin Barndom havde han, efter hvad man sagde mig, været en berømt Kriger, men skulde som en Følge af en romantisk Begivenhed have ombyttet Tomahawken og Skalpeerkniven med en Medicinmands, eller, efter deres almindelige Maade at udtrykke sig paa, en Troldmands og Manets fredelige Kald, og i dette har han opnaaet stor Berømmelse iblandt sit Folk.

For mange Aar siden boede en Bande af Ojibbewayer

ved Bredden af een af de store Søer. I denne Bande befandt sig en Familie, som bestod af Fader og Moder, en voxen Søn og en voxen Datter; denne hed Awh-mid-way eller „Der er Musik i hendes Fodtrin"; hun overgik i Skjønhed alle de andre Piger af sin Stamme, og alle de unge Krigere af hendes Nation beilede til hende. Snart lykkedes det Muck-e-tick-now eller „den sorte Ørn," som stod høit i Ry for sit Mod paa Valpladsen og paa Jagten, ved sin Hyldest at vinde hendes udeelte Tilbøielighed; hun skjulte heller ikke sine Følelsers gunstige Tilstand for ham, men havde overeensstemmende med sit Folks Skikke ufortøvet slukket den brændende Baad, som han lod drive ned ad den forbi hendes Hytte flydende Strøm, og havde dermed vedkjendt sig ham som sin erklærede Elsker. Idet han saaledes stolede paa at besidde hendes Hjerte, gik nu hans hele Stræben ud paa at vinde Forældrene, og han gjorde sig al Umage for at byde dem en Erstatning, der kunde holde dem skadesløse for det Tab, som de lede ved at miste en saa inderligt elsket Datter. Til den Ende begav han sig paa en lang Jagtreise, og medens han opbød alle Aands- og Legemskræfter for at samle Trophæer og Foræringer, ved hvilke han kunde vinde deres Gunst og vise Gjenstanden for sin Tilbedelse sin hele Hengivenhed, bragte hendes onde Stjerne Shawwannossoway, en dengang mægtig Høvding i sin Manddoms fulde Kraft, i deres Leir; han var vendt tilbage fra en krigersk Udflugt, paa hvilken han havde udmærket sig meget, og vidt og bredt faaet Navn af at være sine Fjenders Skræk og sine Venners Stolthed.

Da han havde hørt om Awh-mid-ways overnaturlige

Ynde, traadte han frem for hende, omgjordet med sine Fjenders Hovedhuder og belæsset med Seierstrophæer. Neppe havde han seet hende, før han, overvældet af hendes Ynde, helligede sig hendes Tjeneste og søgte at erhverve hendes Agtelse ved Alt, hvad den meest lidenskabelige Kjærlighed kun formaaer at indgive. Han fortalte om de talrige Slag, han havde vundet, om de Fjender, han havde dræbt; han fremviste de dampende Hovedhuder, som han havde frataget den overvundne Fjende, — Krigere, som havde været en Skræk for hans Folk; han nævnede de mange Høvdinger, som havde bedt ham om Fred, og betjente sig tillige af enhver List for at vinde Forældrene, der, stolte af den Erobring — som de pleiede at sige, — som deres Datter havde gjort, hørte paa ham med Henrykkelse og, idet de fordybede sig i Betragtninger over den Ære, en saadan Forbindelse vilde bringe deres Familie, anvendte al deres Overtalelse for at formaae hende til at tage en saa udmærket Høvding til Ægtefælle. Men sin første Elsker tro, var hun døv for alle hans Medbeilers Forsikkringer, og hvad han fortalte om Seire og Trophæer, fremkaldte kun Afsky hos hende.

Men ubøielig i sit Forsæt og fast besluttet paa at vinde hende, enten ved lovlige eller ulovlige Midler, blev Shawwannossoway ved at beile til hende, idet han stolede paa Tiden og Tilfældet, og haabede ved dem at naae sit Maal. Den stakkels, ulykkelige Pige, der bestandigt forfulgtes af ham og blev truet af Forældrene, som fuldt og fast havde besluttet at overvinde det, som de ansaae for haardnakket Stridighed hos deres Barn, fattede endeligt den Beslutning at paakalde sin Forfølgers Ædelmodighed

og Æresfølelse og tilstod, stolende paa hans Overbærelse, i en usalig Time sin længe nærede Kjærlighed til Muck-e-tick-now. Neppe havde han opdaget, af hvilken Grund hans Beilen var bleven viist tilbage, før Raseri og Skinsyge ganske bemægtigede sig hans Hjerte, og den ene Plan til Hævn fulgte hurtigt efter den anden, indtil han besluttede at myrde sin Medbeiler. Da han af sin troskyldige Tilbedte havde erfaret, hvilken Vei hendes Elsker havde taget, fulgte han efter ham, naaede hans Leir, krøb, idet han vogtede sig for at blive bemærket, hen imod Ilden, hvor hans Offer sad alene og tilberedte sit Aftensmaaltid, og stød ham. Efterat have skjult det døde Legeme imellem nogle Buske, tog han sin dræbte Medbeilers Vildt, for dermed at kunne forklare sin Fraværelse, og ilede tilbage til Landsbyen, hvor han endnu ivrigere fornyede sine Bestræbelser til største Fortvivlelse for Awh-mid-way, som endnu bestandigt med Vrede afviste hans Kjærligheds-erklæringer, indtil hun omsider, tvungen af sine Forældres bestemte Befalinger og Trudsler, og i det Haab, ved een eller anden List at udsætte denne Ulykkesdag, samtykkede i at bestemme en Tid, til hvilken hun vilde tage ham til Ægtefælle. Hun stolede fuldt og fast paa, at hendes Elsker imidlertid vilde vende tilbage og redde hende fra den hende truende Selvopoffrelse, og skjulte, saa godt hun kunde, sin stedse voxende Afsky for sin Forfølger.

Endeligt kom den frygtede Dag, men Elskeren kom naturligviis ikke. Det faldt hende ikke ind, at hans sønderknuste Lemmer vare blevne et Bytte for Skovens Rovdyr; thi endnu bestandigt styrede Haabet hendes Blik i den Retning, hvor hun havde seet ham vandre bort, dengang

Alt endnu laa for hende i Lykkens Solskin. Med forgrædte Öine og sønderknuust Hjerte saae hun den Aften nærme sig, der uigjenkaldeligt skulde forene hende med en Mand, som hun afskyede.

Bryllupskanoen, som efter indisk Skik var bleven forsynet med Alt, hvad der var nødvendigt for det nygifte Par paa en Maaneds Reise, hvilket i Grunden er deres eneste Bryllups-Ceremoni, laa allerede ved Strandbredden. Det var Aften; der var gjort Tilberedelser til Festen — den sidste Fest, i hvilken hun skulde tage Deel i Forældrenes Huus — da pludseligt Bruden blev savnet, og Bestyrtelse bemægtigede sig den før saa glade Vrimmel. Ivrigt havde man med Fakler søgt efter hende i de nærliggende Skove, forgjæves havde man raabt og kaldt, ingen Lyd naaede deres Øren til Svar, endskjøndt de utrætteligt fortsatte deres Søgen indtil Daggry. Da først mærkede man, at Bryllupskanoen var forsvunden, og idet man deraf sluttede, at Bruden havde benyttet den til sin Flugt, begav Shawwannossoway sig tilligemed hendes Broder tilfods langs med Strandbredden for at følge efter hende.

Efter nogle Timers Gang fik de i det Fjerne Öie paa Kanoen og dens smukke Fører. De fordobblede deres Skridt og naaede en Pynt, hvor Baaden nødvendigviis maatte komme forbi. Her svømmede Elskeren ud i Floden for at afskjære den Veien. Forgjæves søgte han ved alle optænkelige Midler at bevæge hende til at standse Baaden og tage ham med ombord. Overvunden ved hendes bestemte Vægring og ved den Kraft og Behændighed, hvormed hun førte Aaren, var han nødt til at opgive at følge efter hende, og vende tilbage til Strandbredden. Neppe var

han kommen iland, før en heftig Storm reiste sig, ledsaget af Torden, Lynild og Regnskyl, og nødte dem til at opslaae deres Natteqvarteer. Uden at agte paa Stormen, roede hun videre, indtil Nattens Skygger skjulte hende for hendes Forfølgeres Øine. Ved Daggry skiltes Skyerne ad, og nu fortsatte de deres Forfølgelser, indtil de omsider fik Øie paa Kanoen, som laa paa Strandbredden. I den Tro, nu at have naaet deres Maal, fordobblede de deres Skridt; dog da de kom nærmere, opdagede de en Flok Ulve, og man kan tænke sig den Rædsel, der greb dem, da de af det saa høit elskede Væsen kun fandt de næsten heelt fortærede Levninger, som kun endnu vare kjendelige paa de sønderrevne og adsplittede Klædningsstykker. Med sorgfuldt Hjerte samlede de omhyggeligt de dyrebare Levninger, lagde dem i Kanoen og vendte tilbage til Leiren, hvor den Døde i mange Uger blev begrædt af sine trøstesløse Paarørende og Venner, og begravet med alle blandt deres Stamme brugelige Høitideligheder.

Det var aabenbart, at den stærke Storm havde drevet Kanoen paa Land, og sandsynligt, at Materialet til at tænde Ild med var blevet gjennemblødt af Vandet, og at hun saaledes havde været berøvet det eneste Middel til at holde disse Rovdyr borte.

Shawwannossoway sørgede saa dybt over den Ulykke, hvori hans utæmmelige Lidenskab havde styrtet Gjenstanden for hans inderligste Kjærlighed, at han fattede den Beslutning at forlade sin krigerske Løbebane. Han kastede Tomahawken op til den store Aand, for at den kun skulde blive brugt som et Retfærdighedens Redskab, og tog i dens Sted Medicinmandens Skralde; og han har aldrig siden begaaet

nogen Handling, der har været uovereensstemmende med hans forandrede Væsen og Stand.

Sex Mile fra Manetouawning er der atter en Landsby, Wequimecong kaldet, som bestaaer af halvtredsindstyve til tresindstyve Huse og har en katholsk Mission samt en Kirke. Jeg tegnede den øverste Høvding, ved Navn „Asbonish the Racoon," og hans Datter. Han hører til Ahtawwah-Indianernes Stamme. Denne Stamme er nu neppe mere adskillelig fra Ojibbewayerne, med hvem de ved Giftermaal have nøie forenet sig, og hvis Sprog de tale. Indianerne i denne Landsby ernære sig fornemmeligt af Lax og Hvidlinger, som de fange i saa stor Mængde, at de ikke alene have Nok til deres eget Forbrug, men endogsaa have et Overskud, hvormed de kunne drive Tuskhandel og tilfredsstille andre nødvendige Fornødenheder. Indbyggerne berede ogsaa en stor Mængde Ahornsukker, som de sælge til Kjøbmændene; heller ikke mangle de ganske Anlæg til Agerdyrkning og Industri, idet de under Missionairernes Veiledning have dyrket mangt et lille Stykke Jord med Hvede, Byg og Kartofler, og have opført en net, lille Kirke.

Imedens jeg var i Manetouawning, ankom Mr. Andersens Efterfølger, Kapitain Ironsides, dertil, og da han var en Blanding og Høvding for Wyandoterne, saa har jeg optaget ham iblandt mine indianske Skitser. Hans Navn betyder „Gaa i Vandet", han nedstammer fra Tekumseh og har samme To-tem som denne, en Skildpadde; enhver indiansk Familie har nemlig et Slags Vaaben-Devise, hvoraf de ved vigtige Anledninger betjene sig som Underskrift. Undertiden skjærer en gjennem Skoven vandrende Familie

en Spaan af et Træ og tegner sit To-tem paa den friske Overflade, for at den næste kan vide, hvem der er draget forbi; eller ønsker maaskee en Høvding at sende Bud paa Posten, for at lade hente een eller anden Gjenstand, saa tegner han denne paa et Stykke Birkebark og sætter sit To-tem, en Ræv, Bjørn, Hund eller hvad det ellers kan være, derunder; disse Tegn blive ganske godt forstaaede og træde i Stedet for en skriftlig Ordre.

Jeg blev fjorten Dage paa Manetoulin-Øen, efterat jeg havde taget Afsked med Mr. Dillon, som vendte tilbage med Skonnerten, der havde bragt Foræringerne. Derpaa indskibede jeg mig ombord paa Damperen „Experiment", eet af Regjeringens Skibe, til Sault St. Marie, da Kapitain Harper, som havde Kommandoen, venligt havde tilbudt mig Overfarten og havde taget min Kano ombord. I Sault St. Marie gjorde vi Bekjendtskab med Mr. Ballantyne, som bestyrede Hudson-Bai-Kompagniets Postvæsen, og han var overordentligt forekommende imod os. Han fraraadte mig alvorligt at gjøre Forsøg paa at trænge ind i det Indre af Landet, med mindre det skete under Kompagniets Beskyttelse, idet han skildrede det som næsten umuligt og meget farligt; men han anbefalede mig særdeles at henvende mig til Sir George Simpson, Kompagniets Gouverneur i Lachine, der, som han formodede, vilde befordre mig næste Aar med Foraars-Kanoerne. Da jeg, ved at følge dette Raad, haabede at see mig istand til at reise videre og at see Mere af de vilde Stammer, saa besluttede jeg for Øieblikket at indskrænke mig alene til en Sommercampagne.

Andet Kapitel.

Mackenaw, »Skildpadde-Øen«. — Forsultne Hunde. — Han-Djævelen. — Green-Bai, en Handelshavn. — Trøst i Kummer. — En indiansk, raadslaaende Forsamling. — Tilbøielighed til Spil. — Ulovlig Handel med stærke Drikke. — En ung Morder. — Afregningen. — Drukkenskab.

Da det er min Hensigt at tale om Sault St. Marie ved Skildringen af min næste Udflugt, saa forbigaaer jeg det her ganske. Efter nogle Dages Ophold indskibede jeg mig ombord paa en Damper til det halvfemsindstyve Mile bortliggende Mackenaw. Der traf jeg en stor Skare af Indianere, 2600 i Tallet, som vare komne sammen fra alle Kanter for at modtage deres 25,000 Dollars for Jord, som de havde afstaaet til de Forenede Stater; ogsaa disse Indianere vare Ojibbewayer og Ottowaer. Saasnart jeg var ankommen her, opslog jeg mit Telt midt iblandt dem og begyndte at skitsere de mærkeligste Personer. Jeg maatte snart flytte mit Telt et andet Sted hen, fordi deres forsultne Hunde, som de bruge til Jagt og om Vinteren til at trække deres Slæder, slæbte alt mit Forraad bort og truede med at gjøre ligesaa med min Person. Dette vil ingenlunde forekomme utroligt, naar jeg fortæller, at som jeg sad en Aften alene paa Gulvet i mit Telt og fuldendte en Tegning, mit Lys stukket ned i Jorden ved Siden af mig, styrtede eet af disse forvovne Dyr uden Omstændigheder ind til mig, snappede det brændende Lys med sin Snude, sprang bort dermed og lod mig tilbage i det fuldkomneste Mørke. Da jeg den næste Dag nærmede

mig mit Telt, saae jeg en Hund løbe bort derfra og, da jeg formodede, at det var Røveren fra Dagen iforveien, som havde stjaalet mit Lys, saa vilde jeg øve Retfærdighed mod Marodeuren og affyrede Indholdet af min Pistol i dens Liv. Mod Forventning, thi jeg havde kun villet saare den, saae jeg, at jeg havde dræbt den; strax kom Hundens Eier og hans Kone til mig og forlangte, at jeg skulde erstatte dem deres Tab, hvilket jeg lovede at gjøre, saasnart de havde erstattet mig det Tab af Skinker og andet Forraad, som Hunden havde frastjaalet mig. Efter anstillede Skadesberegninger fandt de, at det omtrent gik lige op, og indbøde mig til at gjøre dem Selskab ved Aftensmaaltidet og spise med af det dræbte Dyr, og jeg saae dem ret fornøiede hengive sig til denne Nydelse.

Det indianske Navn paa Øen er: Mitchi-mac-inum, eller „den store Skildpadde", med hvilket Dyr den, seet fra et bestemt Punkt, har megen Lighed. Den ligger i Strædet imellem Huron- og Michigan-Søen; den har nogle maleriske Punkter, i Særdeleshed en naturlig Bro, som bliver besøgt af alle Fremmede. Paa Øen befinder sig en Garnison, som bestaaer af et Kompagni Soldater. Indbyggerne leve fornemmeligt af Fiskefangst, idet der fanges en stor Mængde Lax og Hvidlinger. Til Betalingstiderne forsamle mange Handelsfolk sig i Mackenaw og medbringe stærke Drikke i stor Mængde, som de, da det er forbudt af Regjeringen, hemmeligt sælge til de stakkels Skabninger; mangen Indianer, som kommer tilreisende langt borte fra, vender fattigere, end han er kommen, tilbage til sin Wigwam, og har kun den Fyldestgjørelse, at han og hans Familie have drukket sig en prægtig Ruus.

Jeg tegnede en Høvding, ved Navn Mani-tow-wah-bav eller „Han-Djævelen." Han spurgte ængsteligt, hvortil jeg brugte Portraiterne. For at bevæge ham til at sidde for mig, fortalte jeg, at de skulde sendes hjem til Dronningen, hans store Moder. Han sagde, at han allerede ofte havde hørt tale om hende, og ønskede meget at see hende, og at han vilde besøge hende, dersom han havde Raad og Tid dertil. Det behagede ham særdeles, at hans andet Jeg skulde faae Leilighed til at see hende. Han fortalte med megen Stolthed, at han havde været en af Lykken begunstiget Kriger og tilkæmpet sig ni Hovedhuder. Brændeviin elskede han høit, og paavirket af denne Drik var han een af de Heftigste og Ubøieligste.

Efter at jeg havde opholdt mig tre Uger i Mackenaw, reiste jeg til Green-Bai, der som Handelshavn har en gunstig Beliggenhed, og som, ved det tilstødende, rige, til Agerdyrkning sig egnende Land, med Tiden maa blive et vigtigt Sted. Ved den i enhver Retning overdrevne Speculation i Aarene 1836 og 1837, er det blevet standset i sin Udvikling, og man kunde nu komme i Besiddelse af Eiendomme, blot imod at holde dem vedlige. Her morede jeg mig med at skyde Snepper, som findes i Overflødighed. Efter omtrent en Uges Forløb afreiste jeg i Selskab med tre Herrer, som vilde til Ræveströmmen, Fox River, for at see Mano-manee-Indianerne, som nu forsamlede sig der for at modtage Betaling for et i Nærheden af Winebagosøen beliggende og til de Forenede Stater solgt Stykke Jord. Vi indskibede os i min lille Kano og seilede op ad Strømmen. Den anden Nat henimod Klokken elleve ankom vi til et ved Bredden af Winebago,

eller „Slamsøen“ beliggende Bjælkehuus. To indianske Søstre boe her alene. Den følgende Dag blev jeg hos dem og tegnede dem; den Ældste hed Iwa-toke eller „Slangen,“ den Yngste Kewah-ten eller „Nordenvinden.“ Derpaa fortsatte vi vor Reise op ad Søen mod Rævestrømmen; ved Indløbet til denne Flod laa der et Kjøbmandshuus, omkring hvilket en Mængde Lediggængere opholdt sig, som omsatte Alt, hvad de eiede, for Brændeviin, og, berusede af denne Drik, laa hobeviis omkring i en Tilstand af dyrisk Drukkenskab.

En Indianer ved Navn Wah-bannim eller den „hvide Hund,“ sad for mig. Han havde Sorg for sin Kone, som var død for omtrent tre Maaneder siden; hans Sørgedragt bestod i en sort Farve, hvormed han havde oversmurt sit Ansigt. Han gjorde Undskyldning for, at han ikke mødte i fuld Sorg for at lade sig male, idet en Deel af Farven var gneden af, til hans store Bedrøvelse; han tragtede ivrigt efter Whisky, som skulde trøste ham for hans Tab. Vi vare glade ved at forlade Skuepladsen for denne modbydelige Drukkenskab, og fortsatte vor Fart paa den monotone Strøm. Efter at have roet i to Dage, naaede vi Monomanee-Indianernes Leir.

Aftenen før vor Ankomst saae vi nogle Indianere, som fangede Lax med Spyd; dette seer om Natten altid meget malerisk ud, da det stærke, røde Skjær fra de knudrede Fyrregrene og Rødder, som i lys Lue brænde i de foran paa Kanoen anbragte Jerngryder eller Lygter, lader Indianernes nøgne Figurer i skarpe Omrids træde frem imod det mørke Vand og de dunkle Skove. Da Lyset er saa klart og er anbragt lige over Fiskerens Hoved, saa sætter

det ham istand til tydeligt at iagttage Fisken i en betydelig Dybde, og synes tillige at blende denne eller at lokke den nærmere. I mine Drengeaar har jeg seet indtil hundrede saadanne Ildgryder glide hen over Toronto-Bugten, og har ofte taget Deel i denne Jagtfornøielse.

Denne Omstændighed forhøiede vistnok min Interesse for dette Skuespil, hvorfor jeg, skjøndt jeg var meget træt af at roe hele Dagen, satte mig ned ved Ilden og optog en Skitse, imedens min Kammerat paa indiansk Viis kogte Fisk i en Moh-cock (thi vi havde mistet vor Kjedel).

Her fandt vi tre tusinde Indianere forsamlede, som ventede paa Agentens Ankomst med Pengene; ogsaa et stort Antal Kjøbmænd vare komne sammen og havde Alle meget travlt med at opslaae Boder, i hvilke de vilde udstille deres Varer og deres Stads. Otte Dage derpaa bar Flodbredden Præget af en lille By. Boderne vare Skuepladsen for Travlhed og livlig Omsætning; Alt, hvad der hørte til Pynt og Stads, var naturligviis anbragt saa fordeelagtigt som muligt paa den udvendige Side af Boderne. Saasnart den indianske Agent var ankommen, blev der strax, paa en dertil bestemt, ophøiet Plads sammenkaldt et Raad, som bestod af tredive Høvdinger. Jeg var tilstede ifølge en Indbydelse, som jeg havde modtaget af den øverste Høvding, Oscosh eller „den Tappreste iblandt de Tappre."

Denne aabnede Raadsforsamlingen dermed, at han tændte en Pibe og rakte den til alle de Tilstedeværende; Enhver tog et Drag og gav den til sin Sidemand. De troe, at de af hver Enkelt frembragte Røgskyer, idet de blande sig med hverandre, stige op til den store Aand som Tegn

paa den Overeensstemmelse, der hersker i Forsamlingen, og som Vidne om deres Hensigters Reenhed. Efter denne Ceremoni gik man over til Forsamlingens Hovedforretning; den bestod næsten udelukkende i Klager, der skulde fremføres for Regjeringen. Efter at flere af de mindre betydelige Høvdinger havde udtalt deres Meninger og Anskuelser, reiste sig Oscosh selv og talte omtrent en heel Time, og aldrig har jeg hørt en smukkere Tale end den, der med en ham medfødt og med sund Forstand forenet Veltalenhed udstrømmede fra denne ustudeerte Vildes Læber. Skjøndt han var en lille Mand, traadte han dog op med Værdighed, medens han talte; hans Stilling var indtagende og fri for sære Fagter. Han klagede over talrige Uretfærdigheder, som deres store Fader, Præsidenten, efter hans Mening umuligt kunde vide Besked med, og som han ønskede, at Agenten skulde fremstille for ham, og samtidigt dermed overrække ham et rigt udstyret Fredspiberør. Een af de Uretfærdigheder, som han omtalte, bestod deri, at deres Penge gik igjennem altfor mange Hænder, inden de naaede til dem, og at der paa denne Maade gik en stor Deel deraf tabt for dem. Han sluttede sin lange Tale med en Udladelse om de snevre Grændser, indenfor hvilke de vare indesluttede, og som ikke tilstedede dem tilstrækkeligt Spillerum til deres Jagt, naar de ikke vilde krænke andre Stammers Rettigheder. Han sagde, der vilde ikke være Andet for dem at gjøre, end at gaae i Vandet, ligesom det af Hunde jagede Vildt.

Da Oscosh tragtede efter den øverste Høvdings Værdighed, var der en anden Høvding i Forsamlingen, der modsatte sig hans Valg og paastod at ville gjøre ham denne

Ærespost stridig. Oscosh svarede, at han, da kun En kunde være den Øverste, var villig til at afgjøre Striden ved Hjælp af deres Knive, og ved den Enes eller den Andens Tilintetgjørelse. Dette Forslag blev afslaaet, og hans Ret til Værdigheden er siden aldrig bleven gjort ham stridig. Denne Stamme har en særdeles Forkjærlighed for afstikkende Pynt, og smykker sig med Perler, som de anbringe i stor Mængde, Sølvstads og Fjedre; denne Tilbøielighed indskrænker sig dog for Størstedelen til Mandfolkene.

De ere meget hengivne til Spil, og jeg har seet dem ved Spillets Begyndelse behængte med Smykker, som havde meget Værd for dem, og som efterhaanden gik over i andre Hænder, indtil ved Spillets Slutning den oprindelige Eier ikke havde saameget tilbage, som han kunde skjule sin Nøgenhed med. De, som meest udplyndre Manomaneerne, ere Pottowattomierne, af hvilke mange gjøre sig en Forretning af at foretage en regelmæssig Expedition til Manomaneernes Leir paa den Tid, da disse modtage deres Lønning fra Regjeringen, og at røve fra dem Alt, hvad de paa nogen mulig Maade kunne. I Almindelighed vende de ogsaa tilbage, rigt belæssede med Bytte. Deres største Fordærvelse er, hvor og naar de kunne faae fat derpaa, Brændevinen, som endnu mere udsætter dem for Røvernes forræderske Planer.

Jeg gjorde et Udkast af Coe-coosh, eller „Ornen,“ een af hine Pottowattomier, som jeg saae spille saa lidenskabeligt. Brændevinens Indførelse iblandt Indianerne er under svær Straf forbudt af de Forenede Staters Love, og det med god Grund, da en Indianer, som er paavirket

af samme, er eet af de farligste Dyr, der er til; og da der kun var saa Hvide til at have Opsyn med dem ved Betalingstiden, saa vilde vi have befundet os i stor Fare, hvis Brændevinen havde været let at faae fat paa.

Jeg selv blev i denne Anledning kaldt op midt om Natten af de Forenede Staters Marschal, som var afsendt for at forhindre Brændevinens Indførelse iblandt Indianerne; han forlangte Hjælp af mig, saavel som af alle de sig paa Stedet befindende Hvide, for at anstille en Undersøgelse i Leiren og opdage den Person, der solgte Brændeviin, da allerede nogle af Indianerne vare berusede. Da vi havde Mistanke om, at en Half-breed (En af blandet Udspring) drev denne ulovlige Handel, saa begave vi os Alle hen til hans Telt. Skjøndt vi i hans Tinbæger tydeligt kunde lugte Spiritus, saa var der dog, trods den nøiagtigste Undersøgelse, der endogsaa gik saa vidt, at Jorden blev opgravet i Teltet, ikke en eneste Dunk Brændeviin at finde. Da jeg forlod denne Egn, fik jeg ham til at tilstaae, at han midt i Floden havde nedsænket flere smaa Dunke, som vare fastgjorte med Boier. Idet vi skiftedes til at holde Vagt om Natten, løb Sagen heldigviis af uden Ulykker.

Blandt de Indianere, jeg har malet, er ogsaa Billedet af Kitchie-ogi-maw eller den „store Høvding," som stod i stort Ry hos sin Stamme paa Grund af mange kjekke Bedrifter, af hvilke een blev mig fortalt af hans Halvbroder; Begivenheden havde fundet Sted for otte eller ti Aar siden.

Hans Morbroder, som dengang var i Mackenaw, befandt sig tilfældigviis i en Materialhandel, hvor der solgtes stærke Drikke, da to Soldater traadte ind, af hvilke den

Ene behandlede ham saa oprørende, at han greb ham med sin mægtige Haand og, da han var stærkere og behændigere, kastede ham om paa Ryggen, hvorpaa han satte ham Knæet for Brystet og forsikkrede ham, at der ikke skulde vederfares ham noget Ondt, naar han vilde opføre sig anstændigt. Men denne i hans eget Sprog fremførte Forsikkring blev desværre ikke forstaaet af nogen af de tilstedeværende Soldater; da den Anden saae sin Kammerat i den Vildes Magt og troede hans Liv i Fare, trak han strax sin Sabel og gjennemborede den ulykkelige Vilde. Ingen Straf af nogen Betydenhed fulgte paa denne Forbrydelse; den Skyldige blev blot sendt bort fra Mackenaw, for at den Myrdedes Slægtninge ikke skulde hævne sig paa ham.

Eet eller to Aar efter denne ulyksalige Begivenhed kom to Hvide, en Mr. Clayman og en Mr. Burnett, ned ad Rævestrømmen i en Kano, og kom til det Sted ved Flodbredden, hvor Kitchie-ogi-maws Fader, den myrdede Indianers Svoger, tilligemed sin Familie havde opslaaet sin Leir. Konen, den Afdødes Søster, fik Øie paa dem og tilraabte sin Ægtefælle, at Leiligheden nu var kommen til at hævne hendes Broders Død, og at det var hans Pligt, ikke at lade et saadant Øieblik gaae fra sig; men Manden, som ikke havde Lyst til at udsætte sig for Fare, ved at vove sig i en saadan Kamp uden anden Hjælp end sin Søn Kitchie-ogi-maw, dengang en Dreng paa 14 Aar, tøvede med at opfylde hendes Bøn. For at tilkjendegive sin Foragt for hvad hun betragtede som Feighed af ham, tog hun hurtigt det hos de indianske Fruentimmer brugelige Forklæde af, og kastede ham det haanligt i Ansigtet, idet hun raadte ham at bære det, da han ingen Mand var.

Manden, hvem denne vanærende Beskyldning nagede, greb sin Bøsse og befalede sin Søn at følge med. Drengen vægrede sig ved at have nogensomhelst Deel i de hvide Mænds Drab, men samtykkede i at følge med til hans Beskyttelse.

Imidlertid vare de to Amerikanere landede og ifærd med at indrette deres Natteleie; Den Ene af dem var knælende beskjæftiget med at tænde Ild, den Anden nærmede sig just med en Favn fuld af Brænde; Faderen hævede sin Bøsse, men lod den strax igjen synke i synlig Bevægelse. Derpaa vendte Drengen sig til ham, idet han sagde: „Fader, Du skjælver altfor meget, lad mig gjøre det," tog Bøssen ud af Haanden paa ham, nærmede sig den knælende Mand bagfra og skød ham. Den Anden, som hørte Skuddet og fik Oie paa Indianeren, kastede Brændet fra sig, som han havde samlet, og flygtede for at redde sit Liv. Drengen, som saae en toløbet Bøsse ligge paa Jorden ved Siden af den af ham dræbte Mand, greb denne og fulgte efter den Flygtende, idet han opfordrede Faderen til at være ham behjælpelig ved Forfølgelsen, da de, hvis denne Mand undkom, ved hans Vidnesbyrd kunde blive straffede for at have dræbt den Anden.

Faderen kunde ikke holde Skridt med Drengen, som indhentede den Hvide og, i en Afstand af tyve til tredive Alen, sigtede paa ham og forsøgte at skyde. Men da han ikke var vant til den dobbelte Aftrækker og kun havde spændt den ene Hane, trykkede han den forkeerte af; fast besluttet paa ikke at feile, naar han næste Gang sigtede, spændte han dem nu begge og trykkede begge Aftrækkerne af; en Deel af Ladningen trængte ind i Offerets Skulder, men ved Stødet af, at begge Løbene gik af paa eengang,

blev Drengen kastet baglænds til Jorden. Han laa imidlertid kun et Dieblik bedøvet og var snart igjen paa Benene; nu tog den unge Morder sin Skalpeerkniv frem og vedblev at forfølge den allerede næsten udmattede Mand, som snublede og faldt, idet han vilde springe over en paa Veien liggende Træklods.

Den Blodtørstige troede nu at være vis paa sit Offer og var allerede kun et Par Skridt borte fra ham, da Manden atter kom paa Benene. Da den Hvide saae, at Drengen var alene, og at Faderen ikke var til at see, vendte han sig mod sin Forfølger, ligesom denne bevæbnet med sin Kniv, og besluttede at kæmpe med ham. Men Drengen vidste behændigt at undgaae ham og fik ham om paa den anden Side af Træblokken, for at Faderen imidlertid kunde komme til og hjælpe ham at faae Bugt med ham. Den saarede Flygtning, som nu igjen var kommen til Kræfter, og som i det Fjerne opdagede Faderen, greb atter Flugten og fortsatte den, forfulgt af sin utrættelige Plageaand, i hurtigt Løb, indtil det begyndte at dages. Da mødte han nogle venligt sindede Indianere, som toge ham i Beskyttelse og forbandt hans Saar, af hvilke intet var dødeligt. De sørgede for alle hans Fornødenheder, indtil han var kommen sig tilstrækkeligt til at vende hjem igjen. Hitchie-ogi-maw ansaae det nu for det Raadeligste at holde sig borte fra de Hvides Kolonier, og han iagttager endnu den samme Forsigtighed.

Jeg traf nogle Indianere af Winebagoernes Stamme i Besøg i Leiren. Ordet Winebago betyder „snavset Vand;" de kaldes saaledes, fordi de boe ved Bredden af Søen af

samme Navn. Man kan let kjende dem fra de øvrige Stammer, da de have den Skik at udrive deres Øienbryn.

Jeg tegnede deres Høvding, Mauga-pau-kan eller den „tappre Soldat." Jeg blev her i tre Uger og nød megen Godhed og Opmærksomhed fra Manomaneernes Side. Et Menneske, ved Navn Muck-a-ta, besøgte mig, fordi han havde hørt, at jeg havde malet de fornemste Indianere i Leiren. Han var een af de hæsligste af Alle dem, jeg havde malet, og at dømme efter Alt, hvad der blev mig fortalt, svarede hans Karakteer til hans Physiognomi.

Neppe havde Indianerne faaet deres Penge, før der fulgte et Optrin, som overgaaer al Beskrivelse. Fra en ubekjendt Kilde fandt strax store Forraad af Brændeviin Vei til Leiren, og Virkningen deraf var næsten øieblikkelig. Der var næsten ikke En, det være sig Mand, Qvinde eller Barn, naar det kun var gammelt nok til at føre Bægeret til Munden, som jo væltede sig i dyrisk Drukkenskab, og med Glæde benyttede vi en lille Damper, som farer paa Winebago-Søen og Ræveströmmen, til at slippe bort fra dette modbydelige og farlige Optrin af Dands, Sang og Fægten, som fandt Sted rundt omkring os. Vi landede ved et Sted, ved Navn „Fort du Lac," hvor vi leiede en Vogn for at kjøre over til Sheboygan ved Michigan-Søen, hvor vi gik ombord i en anden Dampbaad til Buffalo. Den 30te November reiste jeg igjen herfra og ankom den følgende Dag til Toronto.

Tredie Kapitel.

Sir George Simpson. — Min Afreise. — Veiens Besværligheder. — Sault St. Marie. — Den „Hvide Fisk" og „Tordenpunktet". — En Dag for silde. — Imod Strømmen. — Mangeurs de lard (Flæskespisere). — De Dødes Hvæested. — En Kompliment fra Sir George. — Flugt for en Bjørn.

Den følgende Martsmaaned begav jeg mig til Lachine, for at opnaae en Sammenkomst med Sir George Simpson. Da jeg havde viist ham de Skitser, jeg havde tegnet, og udviklet de Planer, jeg havde lagt, gik Sir George meget venligt ind paa disse, og, for at lette mig dem, lovede han mig en Plads i Foraars-Expeditionens Kanoer.

Som en Følge deraf reiste jeg den 9de Mai 1846 i Gouverneur Simpsons Selskab fra Toronto til Sault St. Marie, for at gaae ombord i den Kano-Afdeling, som kort iforveien havde forladt Lachine og taget Veien til Ottawa- og Huron-Søen.

Da jeg om Aftenen ankom i Mackenaw, erfarede jeg af Kapitainen paa Dampskibet, at han ikke havde isinde at afgaae før Klokken ni den næste Morgen. Stolende paa hans Forsikkring, gik jeg iland, for der at tilbringe Natten. Men da jeg den følgende Morgen indfandt mig for at gaae ombord, fik jeg at vide, at det Skib, paa hvilket Simpson befandt sig, var afgaaet for tyve Minuter siden. Det var en Begivenhed af ikke lidet nedslaaende Virkning, thi naar jeg ikke fik Sir George at see, førend han forlod Sault St. Marie, kunde jeg ikke komme med

Kanoerne. Ogsaa vidste jeg, at Gouverneuren ikke vilde opholde sig længere end nogle Timer; men Vanskeligheden laa deri, hvorledes jeg skulde kunne indhente ham, da der ikke afgik nogen Baad før om fire Dage.

Da jeg imidlertid var bestemt paa, at den Expedition, jeg havde foresat mig, ikke skulde blive til Intet, forsøgte jeg paa alle mulige Maader at faae et Fartøi. Medens jeg gik langs med Kysten, saae jeg en Baad ligge der, og da jeg havde fundet Eieren, spurgte jeg, om jeg kunde faae den at leie, og om det var muligt at skaffe Mandskab dertil. Manden raadede mig alvorligt, ikke at prøve paa en saa farlig Reise, da Vinden var temmelig heftig, og det ikke stod i Menneskers Magt at naae St. Marie ved den næste Dags Frembrud. Bestemt paa dog at vove dette Forsøg, lykkedes det mig endeligt at leie Baaden tilligemed Mandskab, som bestod af tre Drenge, af hvilke den Ældste endnu ikke var nitten Aar gammel. Jeg maa her anføre, at de alle Tre vare særdeles kyndige i at styre en Baad. Drengene gave mig intet Haab om, at de vilde kunne udføre dette Foretagende i den dem foreskrevne Tid, og kun ved Løftet om en anseelig Belønning besluttede de sig til at forsøge det. Saaledes begave vi os da i en let, lille Baad med en Presenning, der tjente til Seil, og forsynede med et eneste Brød, noget Sukker og The, som udgjorde vort hele Mundforraad, ud paa Søen for at gjøre en Overfart paa 45 Mile.

Da Vinden var gunstig, skød Baaden fremad med overordentlig Hurtighed, men med betydelig og uafbrudt Fare fra det Øieblik af, da vi forlode Strandbredden,

indtil vi ved Solnedgang naaede Mundingen af Floden St. Marie.

Her opholdt vi os omtrent tyve Minuter og fortærede vort Brød og vor The med en ganske fortræffelig Appetit. Imidlertid stillede der sig nu en ny og vanskelig Opgave for os, idet vi skulde tilbagelægge fem og fyrretyve Mile paa en Flod, der var os aldeles ubekjendt, og det i den mørke Nat, imod Strømmen og gjennem en Kanal, der var oversaaet med utallige Øer. Det var et Foretagende, der maatte udføres ved Dagens Lys, naar Angest og Møie ikke skulde være frugtesløse.

Ikke desto mindre seilede vi ufortrødent videre, og efter den meest anstrengende Nat, efter at vi vare løbne ind paa alle de forkeerte Steder, der kunde tænkes, og først da vi en halv Snees Gange i Fortvivlelse havde opgivet Kampen og atter fornyet den, kronedes vor Møie med Held. Da Morgenen brød frem, laa den Dampbaad, som vi saa inderligt havde længtes efter, kun to Mile borte fra os.

Da Sir George Simpson stod op, blev han forundret ved at see mig, og hans Forundring blev ikke mindre, da han erfarede, paa hvilken Maade jeg havde iværksat min Overfart. Denne Reise var endnu ikke ved nogen tidligere Leilighed under lignende Omstændigheder bleven tilbagelagt i saa kort en Tid, og endnu den Dag idag bliver den i Mackenaw og Sault omtalt som en temmelig mærkelig Tildragelse.

Sault St. Marie ligger ved Søen Superior, hvor den falder sammen med Floden St. Marie, førend denne

løber ud i Huron-Søen. Da denne Deel af Floden paa en Strækning af omtrent halvanden Mile har et betydeligt Fald, saa forvandler den sig snart til en rivende Strøm, ned ad hvilken dog Kanoer, der styres af øvede Førere, i Almindelighed kunne glide sikkert, om end med en overordentlig Hurtighed. Undertiden er Vovestykket rigtignok Baadens og de sig deri Befindendes Ruin. Kort før vor Ankomst dertil var en Kano, idet den gled ned ad den rivende Strøm, løben paa et Skjær, hvorved der blev stødt et Hul i Bunden. Den fyldtes strax med Vand, men da Birkebarken, hvoraf disse Baade ere forfærdigede, er særdeles godt skikket til at svømme ovenpaa Vandet, saa lykkedes det Førerne ved behændig Balanceren og ved at holde sig under Vandet lige til Halsen, hvorved deres Tyngde betydeligt formindskedes, at bringe den sikkert gjennem de skummende Bølger, og at drive den iland i en Hvirvelstrøm, der befandt sig ved Foden af Strømfaldet.

Jeg tog en Skitse, seet fra den amerikanske Side, af de ovenfor omtalte Strømfald. Ved disse ligger en lille By, ved Navn Sault St. Marie, med omtrent 700 til 800 Indbyggere og en godt bygget, ved Strandbredden ret smukt beliggende Kaserne. Lige overfor paa den canadiske Side, i en Afstand af omtrent en halv Miil, har Hudsons-Bai-Kompagniet et Handels-Etablissement, og Toldbetjenten, Mr. Wilson, et ret smukt Huus. Med Undtagelse af disse tvende Bygninger, frembyder den britiske Side Intet for den Reisendes Øie uden en Hob usle Hytter, som ene og alene ere beboede af Indianere og Blandinger. Medens jeg slentrede omkring mellem disse Hytter, tog jeg en Skitse af en smuk Halfbreed-Pige,

ved Synet af hvem jeg meget overraskedes i en saa jammerlig Omgivelse.

Da Kano-Afdelingen var seilet forbi netop to Dage før min Ankomst til Sault St. Marie, og Sir Georges Kanoer vare altfor overfyldte, saae han sig ikke istand til at tilbyde mig Overreise. Der var intet Andet for mig at gjøre, end at vente indtil den „Hvide Fisk", en lille Skonnert, som tilhørte Kompagniet og laa ved den øverste Ende af Bærestedet, havde losset, og at sætte mit Haab til muligen at kunne indhente Kanoerne ved Fort William. Dette var meget tvivlsomt, da det ganske beroede paa Vinden, men jeg havde intet andet Valg. Sir George havde indskibet sig i sin Kano den 14de, og havde ladet mig tilbage for at følge efter paa ovenomtalte Maade. Det varede fire Dage, inden Skonnerten havde losset, saa at den ikke kunde afgaae før den 20de Mai. Da vi seilede ud, var Vinden gunstig og vedblev saaledes, indtil den 23de, da der reiste sig en Storm, medens vi vare paa Høiden af „Tordenpunktet". Da Natten var meget mørk, frygtede vi for at blive kastede mod Klipperne ved Foden af dette frygtelige Bjerg; thi „Tordenpunktet", som man pleier at kalde det, er en lodret Klippe af tolv til femten hundrede Fods Høide. Da jeg saae den første Gang og oplyst af hurtigt paa hinanden følgende Lynglimt, frembød den eet af de frygteligste og meest storartede Skuespil, jeg nogensinde har seet. Da vort Mandskab kun bestod af to Personer, maatte jeg arbeide med og maatte derfor opgive alt Haab om en behagelig Søvn i min varme Hængekøie, og tilbringe hele Natten paa Dækket.

Ved Daggry lykkedes det os at komme omkring dette

farlige Punkt, og snart seilede vi forbi El Royal, hvilken Ø har Ord for at være særdeles rig paa Mineralier, og kastede Anker ikke langt fra Mundingen af Kaministaqueah-Floden, op ad hvilken vi i en lille Baad seilede to Mile til Fort William. Saalænge Nordvest-Kompagniet existerede, var dette Fort af stor Vigtighed som det største Oplagssted for al Handel, der blev dreven med Pelsværk o. s. v.; men det er ikke mere Tilfældet, idet de Varer, som tidligere befordredes over Superior-Søen, nu, da de to rivaliserende Kompagnier have opløst sig i eet, gaae igjennem Hudsons-Bugten; da det imidlertid er i Besiddelse af den bedste Jord, der er at finde i Omegnen af Superior-Søen, saa kunde det, fra Agerdyrkningens Standpunkt betragtet, endnu hæve sig til et meget vigtigt Sted.

Da jeg overrakte mit Anbefalingsbrev til Mr. Mackenzie, som havde Opsyn med Fortet, erfarede jeg til min store Skuffelse, at Brigaden Dagen iforveien var seilet op ad Strømmen. I denne Forlegenhed saae jeg mig nødsaget til at tage min Tilflugt til denne Herres Godhed med Anmodning om at skaffe mig en let Kano og tre Mand, for om muligt at indhente Brigaden, førend den naaede det fyrretyve Mile forud liggende Bjergbæreſted. Efter en halv Times Forløb roede vi, takket være Mr. Mackenzies Godhed, rask videre, og ti Timer senere havde vi den Tilfredsstillelse at træffe Brigaden omtrent fem og tredive Mile fra vort Udgangspunkt.

Mr. Lane havde det Hverv at anføre denne Kano-Afdeling, som bestod af tre Kanoer, hver til otte Mand. Vi opsloge strax vor Leir og vare Klokken tre om Morgenen igjen

underveis i vore Kanoer. Disse ere forfærdigede af Birkebark, omtrent otte og tyve Fod lange og fire til fem Fod brede, stærke og istand til at bære fem og tyve Stykker foruden et Mandskab af otte Mand; dertil ere de saa lette, at to Mand mageligt kunne bære dem paa Skuldrene. Alle Varer, som skulle transporteres ind i Landet, og alt Pelsværk, som skal føres ud, anbringes i Pakker paa 90 Pund, for bedre at kunne haandteres ved de hyppige Bære- og Lossepladser, og disse Pakker kalder man Stykker (pieces).

Efter at have roet vore Kanoer rask op ad Strømmen, naaede vi henimod Klokken otte Bjergbærestedet, hvis Fald i malerisk Skjønhed endogsaa overgaae Niagaras; thi er end Vandmængden langt mindre, saa er Høiden næsten den samme, og Landskabet er langt vildere og mere romantisk. Medens Mandskabet var beskjæftiget med at skaffe Kanoerne og deres Indhold over Bærestedet, benyttede jeg dette Ophold til at udkaste en Skitse.

Jeg har sidenefter erfaret, at den store, flade Klippe, som gjennemskar Strømmen, er sunken. Paa en Strækning af omtrent to Mile afbrydes den temmelig steilt opad gaaende Vei af disse Fald, og saa langt maa Mandskabet bære Kanoerne og Reisegodset, hine paa Skuldrene, dette paa Ryggen, ved Hjælp af en Rem, som de kalde Bærestroppe, og hvis tvende Ender blive fastgjorte ved to Stykker Gods, medens Midten deraf bliver lagt over Panden, der altsaa har den største Vægt at bære. De Indianere, som i Almindelighed fare med denne Kano-Afdeling, leies i Lachine, og de gamle, prøvede Arbeidere fra det Indre tillægge dem Øgenavnet „Fleskespisere" (Man-

geurs de lard), fordi de ikke kunne maale sig med hine, naar det kommer an paa at overvinde de Vanskeligheder, som ere forbundne med en Reise fra Lachine til Udløbet af Columbia, hvorhen Nogle af dem blive sendte, og hvor de, som en Følge af de Savn og Besværligheder, de maa udstaae, pleie at ankomme næsten udtærede til Skeletter.

Efter at vore Kanoer atter vare blevne flotte, tilbagelagde vi omtrent en Miil, hvorpaa vi naaede et andet Bærested, som kaldes „de forsvundne Mænds Bærested" (Lost Mens' Portage), fordi tre Mand ved en Overgang her ere blevne borte i Skovene. Nær havde jeg havt samme Skjæbne, thi jeg var gaaet hen til Strømfaldene for at optage en Skitse, og maatte, da jeg var færdig dermed, tilbringe to Timer med forgjæves Forsøg paa at finde Veien. Til Lykke faldt det mig ind at affyre min Jagtbøsse til Signal, og strax havde jeg den Glæde at blive besvaret med et Skud, som atter bragte mig hen til Selskabet, der utaalmodigt ventede paa min Tilbagekomst for at kunne indskibe sig.

Ved at roe nogle Mile opad Strømmen, naaede vi „Naalebærestedet" (Pin Portage), som hedder saaledes, fordi Klipperne, over hvilke Kanoerne maatte bæres, vare saa skarpe, at de virkeligt ituskare Fødderne paa Baadbærerne, som i Almindelighed gaae med bare Fødder eller lette Mocassiner. I det Hele kom vi paa een Dag over sex Bæresteder, nemlig: „Ecarté", „Rose Décharge", „De l'Isle" og de tre allerede anførte, og tilbagelagde en Strækning af tre og fyrretyve Mile; endogsaa der, hvor vi kunde benytte Kanoerne, var Strømmen saa rivende, at Folkene havde megen Besvær med at stage sig frem.

Den 26de Mai reiste vi sex og tyve Mile og kom over følgende Bære- og Lossepladser: „Recousi Portage", „Couteau Portage", „Belanger Décharge", „Mauvais Décharge", „Tremble Décharge", „Penet Décharge", „Maître Portage", „Little Dog Portage", „Dog Portage" og „Big Dog Portage"; fra Høiden af dette sidste nyder man en herlig Udsigt over Kaministaqueah-Floden, der, saa langt som Øiet naaer, snoer sig igjennem een af de yndigste Dale, som Naturen har frembragt. Jeg havde meget gjerne tegnet denne Udsigt, men Tiden er ved disse Kanoers Fremadskriden en saa kostbar Gjenstand, at jeg ikke troede at have Ret til at foraarsage noget Ophold.

„Big Dog Portage" (den store Hunds Bærested) skylder et indiansk Sagn sit Navn, ifølge hvilket en stor Hund engang skal have sovet oppe paa dets høieste Spidse og der efterladt Indtrykket af sit Legeme, som har vedligeholdt sig til den Dag idag. Dette Bærested er to Mile langt. Vi opsloge vor Leir ved den øverste Ende, og medens vi opholdt os her, optog jeg en Skitse af Vandfaldet i eet af de heftigste Regnskyl, jeg nogensinde har oplevet. Da een af vore Fleskespisere viste sig henne ved Ilden i et smukt Kaninskinds Tæppe, spurgte Mr. Lane ham, hvor han havde faaet dette. Han svarede, at han havde fundet det i Krattet. Mr. Lane, som vidste, at Indianerne have den Skik, paa deres afdøde Slægtninges Grave at nedlægge Offergaver af ethvert Slags, efter at de først have gjort dem ubrugelige for alle ildesindede Beboere af denne Verden, i den Tro, at den store Aand vil istandsætte dem igjen ved de Hedengangnes Ankomst til den anden Verden, og som vidste, at de i høieste Grad afsky

og aldrig undlade at straffe Enhver, som vanhelligende forstyrrer de Døde, befalede ham strax at vende tilbage til det Sted, hvor han havde taget det, og nøiagtigt at henlægge det saaledes, som han havde fundet det, hvis han ikke vilde, at vi Alle skulde bøde derfor med Livet. Saasnart Manden begreb, hvad han havde gjort, lagde han strax igjen Tæppet paa sit Sted.

Den 27de kom Sir George Simpson, ledsaget af sin Secretair, Mr. Hopkins, forbi os med sine to Kanoer. Sir George opholdt sig kun nogle Minuter for at ønske mig til Lykke med, at jeg havde overvundet alle de Vanskeligheder, som jeg havde mødt paa min Udvei. Han syntes at mene, at den Udholdenhed og Bestemthed, som jeg havde lagt for Dagen, maatte være et godt Varsel for mit fremtidige Held; og da hans Kanoer vare meget lettere og bedre bemandede end vore, var han snart forud for os. Da vi nu ikke skulde over flere Strømfald, lagde Mandskabet deres Stager fra sig som unyttige for denne Dag, og roede nu omkap med deres Aarer omtrent femten Mile gjennem Superior-Søen og ind i Dog-River (Hundefloden. Nu maatte vi gjennemvandre et tre Mile langt Bærested, over et Bjerg ind i en lille Sø. Ved den øverste Ende af dette Bærested indhentede vi endnu engang Sir George og bleve indbudte til at spise til Middag med ham paa det næste, fire eller fem Mile derfra liggende Bærested, men traf desværre ikke mere sammen med ham.

Da jeg spurgte om Aarsagen til et høit Raab, jeg hørte fra Skoven, blev det mig sagt, at nogle af vore Folk havde omringet en Bjørn, som havde udfordret dem

til Kamp, men at de, da de vare ubevæbnede, havde anseet Forsigtighed for den bedste Tapperhed og givet Signal til at trække sig tilbage. Vi leirede os ved Bredden af en lille Flod. Hidtil havde vi arbeidet os op imod det Vandløb, som udmunder i det atlantiske Hav; men nu havde vi naaet Strømme, som med en langt mere rivende Fart løbe ad Hudsons-Baien til. Ved Slutningen af denne Dag havde vi tilbagelagt en Vei af tre og tredive Mile og vare komne over følgende Bæresteder: „Barrière-Portage,“ „Joudain-Portage“ og „Prairie-Portage.“

Fjerde Kapitel.

Fire Mile Mose. — Tusind-Ø-Søen. — En Sølvkugles Kraft. — En gyselig Historie. — Hvorledes den Ene lever af den Anden. — Den store Medicinmand. — En ængstelig „lille Rotte.“ — Plage af Kaalorme. — Smør i Ørkenen. — Et Spring i Graven. — Nedfart paa Winnipeg. — En ny Veimaaler.

28de Mai. — Idag gjennemvandrede vi eet af de største og vanskeligste Bæresteder, som Veien frembyder; det hedder „Savan Portage“ og fører fire Mile gjennem Mose. Tidligere var der til Lastdragernes Beqvemmelighed nedsænket Træblokke langs med Veien; men disse ere nu næsten alle forraadnede, saa at de stakkels Mennesker maa vade i Vand og Dynd til op over Livet. I det Hele tilbagelagde vi idag tredive Mile, Bærestederne „Milieu-Portage“ og „Savan-Portage“ iberegnede, hvorfra vi

reiste tyve Mile længere ned ad Savan-Floden og derpaa opsloge vor Leir ikke langt fra dens Udløb i Tusind-Ø-Søen (Mille Lacs).

Den 29de kom vi gjennem den sex og tredive Mile lange Tusind-Ø-Sø; dette Navn fortjener den fuldkomment. Landskabet rundt omkring er i Sandhed smukt, da de utallige Klippeøer, som der forekomme i de mangfoldigste Størrelser, fra flere Miles Længde indtil de mindste Dimensioner, ere bevoxede med Træer, fornemmeligt Fyrretræer. Denne Sø vrimler af Ænder, som Indianerne lokke til sig paa følgende eiendommelige Maade: en ung Hund bliver afrettet, idet man ved et Seilgarn fastgjør et Stykke Kjød, som man trækker flere Gange frem og tilbage ved Bredden af Søen, hvorpaa man leder Hunden paa Sporet, hvilket den følger rask og med logrende Hale. Efter at Hunden en Stund har fulgt efter det, faaer den Kjødet; dette gjentages flere Gange, indtil Hunden lystrer Kommando; dens Bevægelser lokke de i Frastand svømmende Ænder ind paa den ved Strandbredden skjult liggende Indianers Gebeet. Ænderne ere der saa talrige og findes i saa tætte Skarer, at jeg har kjendt en Indianer, som dræbte fyrretyve, idet han skød paa dem i Vandet og, idet Skaren fløi op, hurtigt igjen ladede og skød nok en Gang paa dem. Det første Bæreste efter denne yndige Sø var „Portage de Pente." Ved Enden af det næste Bæreste, kaldet „Little Discharge," opsloge vi vor Leir og havde i det Hele tilbagelagt en Strækning af sex og halvtredsindstyve Mile.

30te Mai. — Vi brøde tidligt op og naaede „French Portage" henimod Frokosttid. Vi toge den største Deel af

Reisegodset ud af Kanoerne og bare det hele tre Mile for at sende Kanoerne op ad Floden, der var bleven meget grund, til Enden af Bærestedet, hvor vi skulde træffe sammen med dem. For denne Nat opsloge vi vor Leir ved en lille Sø ved Navn „Sturgeon Lake" (Størsøen) og havde tilbagelagt otte og fyrretyve Mile; vi vare komne over „French Portage" og „Portage des Morts."

31te Mai. — Vi roede ned ad Floden „Rivière maligne," indtil vi kom til de Bæresteder, som kaldes „det første, andet og tredie Bærested," og leirede os, efter at vi vare komne over Bærestederne „De l'Isle" og „Du Lac" og havde tilbagelagt en Strækning af syv og tyve Mile, nær ved Søen „Lac la Croix Traverse."

1ste Juni. — Vi roede ned ad Macau-Floden, som har smukke Strømfald og Vandfald. Her traf vi paa Indianere, de første, efter at vi havde forladt Tusind-Ø-Søen. De hedde Saulteauer og ere en Green af Ojibbewayerne, hvis Sprog de tale med ubetydelige Afvigelser. Vi afkjøbte et indiansk Ægtepar nogen tørret Stør. Konen bar en Klædning af Kaninskind; man holdt dem, som jeg senere erfarede, for Kanibaler, som i det indianske Sprog kaldes „Weendigo," eller „En, som spiser Menneskekjød." Der hersker blandt Indianerne den Overtro, at en Wendigo ikke kan dræbes med Andet end en Sølvkugle. Jeg erfarede fra sikker Kilde, at her var forekommet det Tilfælde, at Fader og Datter bogstaveligt af Mangel havde dræbt og spiist sex Medlemmer af deres egen Familie. De havde derpaa, saaledes fortælles der videre, opslaaet deres Leir i Nærheden af en gammel, indiansk Kone, som tilfældigviis befandt sig alene i sin Bolig, da hendes Slægtninge vare

gaaede paa Jagt. Da hun saae Fader og Datter komme uden at have nogen af de øvrige Medlemmer af Familien, som hun alle kjendte, med sig, begyndte hun at faae Mistanke om, at der var noget Galt paafærde, og at frygte for sin egen Sikkerhed. Af Forsigtighed besluttede hun at gjøre Indgangen til Hytten meget glat, og gød, da det var Vinter og meget streng Frost, gjentagne Gange Vand paa Jorden, saa hurtigt som det kun vilde fryse, indtil den var bedækket med et tykt Lag glat Iis, og istedetfor at gaae i Seng, blev hun siddende i sin Hytte med en Øxe i Haanden. Henimod Midnat hørte hun Fodtrin, som forsigtigt glede hen over den knagende Snee, og da hun kigede gjennem Sprækkerne i Hytten, saae hun en Pige i en lyttende Stilling, som om hun vilde overtyde sig om, at den, der var derinde, sov; den gamle Kone lod hende blive i denne Tro, idet hun gav sig til at snorke høit. Neppe havde denne velkomne Lyd naaet den ulykkelige Piges Øren, før hun styrtede frem; men hun gled paa Isen og faldt ved Indgangen til Hytten, og det paatænkte Offer sprang til og kløvede med sin Øxe Morderskens Hjerneskal; da hun ikke tvivlede om, at den [illegible]mmelige Fader var i Nærheden, flygtede hun i største Hast derfra for at undgaae hans Hævn. Imidlertid krøb Wendigo-Faderen, der med Utaalmodighed ventede paa det aftalte Signal, som skulde indbyde ham til det skrækkelige Maaltid, hen til Hytten og kaldte paa sin Datter; da han ikke fik noget Svar, gik han videre og saae sin egen Datters Liig, istedetfor den gamle Kones; Sulten blev Herre over enhver anden Følelse, og han reddede sit Liv, idet han fortærede Levningerne af hende.

Alle Indianere betragte Wendigoerne med overtroisk Frygt og Gru, og man skyer Enhver, om hvem man veed, at han har spiist Menneskekjød; thi man formoder, at de, som engang have faaet Smag derpaa, vilde gjøre det igjen, naar Leilighed dertil gaves. Disse maa derfor opslaae deres Hytter i nogen Afstand fra den øvrige Stamme, og Børn især holder man borte fra dem; dog blive de ingenlunde fortrædigede, men synes snarere at vække Medlidenhed paa Grund af det, de have maattet lide, inden de bragtes saa vidt. Jeg troer ikke, at nogensomhelst Indianer vilde fortære sit Medmenneske, naar ikke Sulten nøder ham dertil; heller ikke troer jeg, at der paa Nordamerikas Fastland existerer nogen indiansk Stamme, hvilken man egentligt med Rette kunde tillægge Benævnelsen „Kanibaler."

Vi vandrede idag en Strækning af een og fyrretyve Mile og kom over fire Bæresteder, førend vi løbe ind i Meican-Søen, som strækker sig ni Mile langt til „Portage Neuf"; herfra naaede vi „Lac la Pluie"(Regnsøen), hvor vi opsloge vor Leir; det lod til ikke at være uden Grund, at Søen havde faaet dette Navn, thi her bleve vi opholdte i to Dage af den i heftige Strømme uafbrudt nedstyrtende Regn. Ikke før den fjerde om Aftenen kunde vi naae Fort Francis, som ligger ved Enden af Søen, i en Afstand af halvtredsindstyve Mile. Her forefandt jeg et Brev fra Sir George Simpson, hvori der var indlagt en Circulaire.

Her, ved Begyndelsen af Floden, som løber fra Lac la Pluie til „Lake of the Woods" (Skovsøen), er et smukt, fra Fortet synligt Vandfald. Ved Foden af Strøm-

faldet fanges Hvidlinger og Stører, hvormed vort Bord i Fortet rigeligt var forsynet; thi Fisk, vild Riis og noget i Omegnen af Fortet dyrket Korn udgjøre her de vigtigste Næringsmidler. Dette var, efter at jeg havde forladt Fort William, den første Egn, jeg havde seet, der var skikket til Agerdyrkning. Vi forbleve i Fortet til den femte om Morgenen.

I den nærmeste Omegn var en Leir af Saulteaux-Indianere; en stor Mængde af dem begave sig hen til Kolonien for at see den store „Medicinmand, som lavede Indianere." Indianerne forbinde nemlig med Ordet „Medicin" Begrebet om noget Hemmelighedsfuldt, og anvende det paa Alt, hvad de ikke ret tydeligt forstaae, og Mr. Lane havde betydet dem, at jeg reiste gjennem Landet for at male dem af.

Jeg henvendte mig til den øverste Høvding, Waw-gas-kontz, „den lille Rotte," med det Ønske at maatte male hans Portrait, men han afslog mig det af Frygt for, at det kunde have slemme Følger for ham; dog efter at Jacaway, „den høit Talende," havde siddet for mig, skammede Waw-gas-kontz sig over sin Feighed og tilkjendegav, idet han fulgte mig ned til Kanoen, en høi Grad af Utaalmodighed efter at see det udført. Jeg havde imidlertid ingen Tid, men kunde ikke blive af med ham, før jeg lovede ham at male hans Portrait, naar jeg vendte tilbage.

5te Juni. — Vi forlode Fortet Klokken ti om Morgenen; Regnen vedvarede den hele Dag og nødte os til at opslaae vor Leir Klokken fire om Eftermiddagen. Veien, vi havde tilbagelagt, beløb sig til omtrent tredive Mile.

6te Juni. — Det var paafaldende at see Træerne ved begge Bredder af Floden og ved en Deel af „Skovsøen" — en Strækning af 150 Mile af vor Reiseroute, — aldeles blottede for Løv, idet Myriader af Larver havde afædt det og kun ladet de nøgne Grene tilbage. Man fortalte mig, at denne Plage udstrakte sig over en Strækning, der var dobbelt saa stor som den af mig anførte. Hele Landet havde derved i Begyndelsen af Sommeren faaet Vinterens bedrøvelige Præg.

Da det var umuligt at indtage vor Frokost paa Landjorden, med mindre vi vilde beqvemme os til at spise Larverne med, som vi nødvendigviis maatte faae i Maden, idet de uafbrudt faldt ned fra Træerne og bedækkede Jorden i Masse, saae vi os nødsagede til at nyde den i vore Kanoer. Vi traf nogle Indianere, hvem vi afkjøbte syv prægtige Stører, af hvilke hver enkelt maaskee veiede fyrretyve til halvtredsindstyve Pund. Vi betalte det Altsammen med en Bomuldsskjorte. Derpaa løb vi ind i „Skovsøen" og opsloge vor Leir, efter at vi paa een Dag havde tilbagelagt tre og halvtredsindstyve Mile.

7de Juni. — Vi roede til Enden af ovennævnte otte og tresindstyve Mile lange Sø. Da vi kom forbi en lille Ø omtrent midt i Søen, gik Styrmanden fra min Kano i Land, løb hen til en Trægruppe og vendte tilbage med et lille Træ Smør, som han, efter hvad han fortalte havde skjult der Aaret iforveien. Det var en reen Gevinst for vort Spisekammer, skjøndt Smørret just ikke var blevet velsmagende. Derpaa vandrede vi over Rotte-Bærestedet, „Rat Portage," ved Foden af hvilket Fortet ligger,

et lille Etablissement, hvor de vare saa slet forsynede med Levnetsmidler, at de kun kunde overlade os to Hvidlinger. Vi ansaae det derfor for raadeligt at forlade Stedet, skjøndt det allerede var sildig Aften, og leire os nogle Mile længere borte ved Winnipeg-Floden. Vi havde idag gjort en Reise paa to og halvfjerdsindstyve Mile.

8de Juni. — Vi fortsatte vor Fart ned ad Winnipeg-Floden, som afbrydes af talrige skjønne Strømfald og Vandfald, og som i Sandhed er een af de meest maleriske Floder, vi have truffet paa hele vor Reise.

Baadføreren fangede en Gjedde, som tilsyneladende havde to Haler, een ved hver Ende; men ved nærmere Undersøgelse viste det sig, at Halen og en Deel af Kroppen af en anden Fisk, der var næsten ligesaa stor som den selv, stak frem af dens Gab, et Beviis paa denne Slægts overordentlige Graadighed. Idag kom vi forbi en katholsk Missionsstation, ved Navn „Wabassemmung“ (den hvide Hund), som jeg paa min Tilbagereise, halvtredie Aar senere, fandt forladt, fordi Indianerne i denne Egn ikke havde viist sig meget modtagelige for Omvendelsesforsøg. Vi opsloge vort Natteqvarteer nogle Mile nedenfor denne Station og fandt endnu bestandigt Larverne meget til Besvær, idet de fuldstændigt bedækkede vore Tæpper og Klæder. Vi vare komne forbi følgende Steder: „Grand Décharge,“ „Terre-jaune Portage,“ „Charette Portage,“ „Terre-blanche Portage,“ „Cave Portage“ og „Wabassemmung“, og havde tilbagelagt een og halvfjerdsindstyve Mile.

Den 9de Juni passerede vi „Chute de Jaques,“ saa-

ledes kaldet, fordi en Mand af dette Navn, opfordret af een af sine Kammerater til at lade sin Kano glide ned ad et femten til tyve Fod høit Fald, et Vovestykke, som aldrig forhen var blevet forsøgt, uden Tøven udførte den dristige Daad, idet han stødte sit svage Fartøi fra Land, sprang i det, dreiede omkring en lille Ø og stød ned paa Vandfladen, medens hans Kammerater bekymrede oppebiede Udfaldet ved Strandbredden. Som man vel havde kunnet formode, blev han knuust og kom aldrig mere tilsyne. Denne Aften opsloge vi vort Natteqvarteer efter at have tilbagelagt tresindstyve Mile og vandret over følgende Bæresteder: „Portage de l'Isle," „Chute de Jaques," „Point des Bois" (det indianske Navn paa dette Fald er Ka-masch-aw-aw-sing eller „de to Bæresteder"), „Rochers Boules" og „Slave Falls," hvilket er det høieste af alle Faldene i Winnipeg-Floden; hvorfor det har faaet dette Navn (Slavefaldet), har jeg aldrig bragt i Erfaring. Ved „Barrière Portage" vare de sorte Fluer og Moskitoerne os til saa megen Besvær den hele Nat, at de aldeles forhindrede os i at sove.

10de Juni. — Idag kom vi over tre eller fire smukke Strømfald, og Folkene lagde stor Behændighed for Dagen i at styre Kanoerne, skjøndt der er saa megen Fare forbunden dermed, at flere Kanoer ere gaaede til Grunde ved Forsøget. Idag tilbagelagde vi tresindstyve Mile ned ad Winnipeg-Floden og kom forbi følgende Steder: „Grand Rapid," dernæst sex Bæresteder, som tilsammen udgjøre omtrent fem Mile og have det fælles Navn „de sex Bæresteder" — derpaa „the Bonnet," „the great Bonnet,"

„Petits Rochers" og „Terre Blanche." Klokken fem, tidligere end sædvanligt, opsloge vi vor Leir nogle Mile nedenfor Strømfaldene; thi vore Kanoer havde lidt nogen Skade og maatte udbedres. Sædvanligviis bryder man op hver Morgen imellem tre og fire og reiser til Klokken otte; man spiser da Frokost og fortsætter Reisen uafbrudt, indtil en Time før det bliver mørkt, saa at Folkene have den fornødne Tid til at træffe Forberedelser til Natten. Den eneste Hvile, der bliver dem tilstaaet, bestaaer deri, at alle Hænder ophøre at arbeide tre eller fire Minuter i hver Time for at stoppe Piberne. Det er ganske almindeligt, at man betegner det ene Steds Afstand fra det andet ved at sige: det er saa eller saa mange Piber borte; og for dem, som have reist i det Indre, afgiver dette en meget god Maalestok for Afstanden. Aftenen var meget smuk, og kort efter at vi havde opslaaet vore Telte og antændt vor Ild, fik vi Besøg af Saulteaux-Indianerne. Da jeg havde Tid nok, tegnede jeg Leiren. Vore Gjæster, den klare Strøm, som afspeilede den blanke, for det nordlige Amerika saa eiendommelige Himmel, Granitklipperne med Skovenes frodige Løv i Baggrunden og de frem og tilbage vandrende Indianere og Reisende, Alt dette afgav et meget tiltalende Stof for Maleren.

Femte Kapitel.

Fort Alexander. — Mr. Lane. — Et Levnetsløb i Vesten. — Træbarkens Værd for Indianeren. — Medicin-Hytten. — Et Dobbeltskud. — Fort Garry. — Den nærmeste Markedsplads. — Kolonien ved den røde Flod. — „De hvide Hestes Slette.“ — Bøffeljagt.

11te Juni. — Vi seilede tidligt ud, en gunstig Vind fyldte vort Seil, og vi naaede Fort Alexander ved Frokosttid, efter at vi havde tilbagelagt sytten til atten Mile, de tre Bæresteder „First eau qui merit“, „Second eau qui merit“ og „Third eau qui merit“ iberegnede. Fort Alexander ligger ved Winnipeg-Floden og har i Omegnen nogen til Agerdyrkning skikket Jord. Her tog jeg med megen Bedrøvelse Afsked fra Mr. Lane og forlod Kano-Afdelingen, med hvilken han, paa sin Vei til Mackenzie-Strømmen, seilede videre til Norway-House. Mr. Lane var som meget ung traadt i Hudsons-Bai-Kompagniets Tjeneste og havde, efter at have tjent i sex og tyve Aar, af Utilfredshed med den langsomme Befordring fattet den Beslutning at fratræde sin Plads og vende tilbage til Irland, sit Fædreland. Dog, da han atter var i sit Hjem, følte han sig saa fremmed i det civiliserede Liv og saa ganske ude af Stand til at bevæge sig i nogensomhelst Forretningsvirksomhed; og da jeg traf sammen med ham, var han igjen, og det endda med ringere Løn, end han før havde faaet, traadt i Kompagniets Tjeneste og reiste, ledsaget af sin Kone, som var af blandet Udspring, til Mackenzie-Strømmen, een af de fjerneste og meest øde Poster i

hele denne Region. Det Sidste, jeg hørte om ham, var, at han efter 700 Miles Reise i Sneesko var ankommen til sin Post næsten omkommen af Sult.

Da jeg erfarede, at der i nogle Miles Afstand befandt sig en Leir af Indianere, bad jeg Mr. Setler, som forestod Etablissementet, at skaffe mig en Fører derhen. Jeg fandt det uundgaaeligen nødvendigt paa hele Veien at gaae med Slør for at beskytte mig mod Moskitoerne, som jeg aldrig tilforn havde seet saa talrige. Jeg forefandt her en meget stor Leir af Saulteaux-Indianere. I Midtpunktet af deres Leir befandt sig en Medicin-Hytte, til hvilken jeg strax styrede mine Fjed. Det var en temmelig langagtig Bygning, som var sammensat af i Bueform bøiede Stænger, hvis Ender vare rammede ned i Jorden, saa at de dannede et langt, hvælvet Værelse, som ved en Bedækning af Birkebark var beskyttet mod Veirliget. Denne Bark er eet af de meest værdifulde Stoffer, som Naturen yder den røde Mand; thi ved dens velvillige Bistand er han istand til paa Land at trodse Vind og Veir, og til at fare let og sikkert hen over de store Indsøer, paa hvilke hans Fædreland er saa rigt; og naar Nogetsomhelst forhindrer ham i at benytte sig deraf paa Vandet, saa er Vægten saa ubetydelig, at den kan bæres paa Skuldrene. Dernæst er den af en saadan Fasthed og Tæthed, at Indianeren forfærdiger sit Kjøkkentøi og andet Huusgeraad deraf; thi Birkebarken er fuldkomment vandtæt, og ved Hjælp af gloende Stene kan han koge sine Fisk deri. Den tjener ham ligeledes til et Slags Papiir, hvorpaa han kan føre sin hieroglyphiske Brevvexling.

Ved min første Indtrædelse i Medicin-Hytten —

(Læseren veed allerede, hvilken hemmelighedsfuld Betydning Indianeren tillægger Ordet „Medicin") — traf jeg fire Mænd, som syntes at være Høvdinger, og som sade paa Maatter, der vare udbredte paa Jorden; de gestikulerede med megen Ivrighed og holdt Takt med en stor Tromme. Noget, som lod til at være af hellig Beskaffenhed, og som jeg ikke maatte see, laa skjult midt i Gruppen. De hørte næsten øieblikkeligt op med deres Bum=bum eller deres Musik og syntes at være misfornøiede med min Indtrængen, skjøndt de nærmede sig nysgjerrigt til mig og befølte mine Bomuldstøis=Beenklæder, paa Grund af hvis Fiinhed de erklærede mig for en Høvding.

Da jeg nu vovede at see mig om, saae jeg, at det Indvendige af Hytten eller af Helligdommen var behængt med Sivmaatter, paa hvilke man havde fæstet mangfoldige Offergaver, som for Størstedelen bestode af smaa Stykker rødt og blaat Klæde eller Bomuldstøi, Perlesnore, fjendtlige Hovedhuder og forskjellige andre, mig uforstaaelige Ting. Da jeg mærkede, at de ikke fortsatte deres Bum=bum, begyndte jeg at formode, at jeg forstyrrede, og trak mig tilbage. Dog neppe var jeg traadt ud af Hytten, før jeg blev omringet af Skarer af Fruentimmer og Børn, som ikke fik Ro, før de havde mønstret mig fra Top til Taa og i hele Sværme fulgt mig gjennem Leiren, og dette tilsyneladende ikke i nogen fjendtlig Hensigt, men kun for at tilfredsstille deres Nysgjerrighed. Jeg kom forbi en Grav, paa hvilken der var opreist en Stang, hvorpaa der hang en Hovedhud, som den der begravne Kriger uden Tvivl havde aftrukket en Fjende. Efter at jeg først havde formaaet sex af Indianerne til at ledsage mig til den røde

Flod, vendte jeg tilbage til Fortet. Klokken fire om Eftermiddagen reiste vi, ledsagede af Mr. Setler, derfra i en lille Baad og opsloge vor Leir ved Winnipeg-Søen.

12te Juni. — Jeg skrev denne Deel af min Dagbog ved Lyset af en klart blussende Ild i ovennævnte Leir, omringet af mine sex malede Krigere, som sov foran Teltet, og hvis vederstyggelige Ansigter belystes af den flammende Ild. Modvind havde hele Dagen hindret os i at gjøre synderlige Fremskridt.

13de Juni. — Henimod Klokken ti om Morgenen løb vi ind i Mundingen af den røde Flod. Bredderne af denne Flod, som paa dette Sted løber ud i Søen, ere paa en Strækning af sex til syv Mile flade og sumpede. Efter at have seilet omtrent tyve Mile opad Strømmen, ankom vi til Stone-Fort, som tilhører Kompagniet. Her traf jeg Sir George Simpson og flere af Kompagniets Betjente, som hvert Aar komme sammen her for at raadslaae om Forretningsanliggender. Her blev jeg til den femtende og reiste da til det øvre Fort, tyve Mile længere oppe. Vi reiste tilhest, ledsagede af Mr. Peter Jacob, en Wesleyansk Missionair, og naaede vort Maal i omtrent fire Timer, efter atten eller tyve Miles behagelige Ridt gjennem en betydelig Deel af Red-River-Kolonien. Her er en Domstol og en Dommer. Aaret iforveien var en Saulteaux-Indianer bleven hængt her, fordi han med eet Skud havde dræbt en Sioux-Indianer og En af sin egen Stamme; Kuglen var trængt igjennem Sjouxen ind i Saulteaux-Indianerens Liv; han havde kun havt til Hensigt at dræbe Sjouxen, med hvis Stamme hans egen havde levet i Krig i umindelige Tider; Saul-

teaurens Drab var altsaa blot tilfældigt. Landet her omkring er ikke meget smukt; det er en livløs, flad Slette med kun faa Træer, og Landskabet bærer mere Præget af dyrkede Bøndergaarde fra den gamle Verden, idet neppe en fortørret Træstamme er at øine hist og her.

Denne Koloni er det vigtigste Oplagssted for Hudsons-Bai-Kompagniet, og her bliver opkjøbt en stor Mængde Pimmi-kon af de saakaldte Half-breeds, en Race, som holder sig afsondret fra Indianerne og fra de Hvide, og udgjør en Stamme for sig alene; thi skjøndt disse have antaget nogle Sæder og Skikke efter de franske Reisende, saa hænge de dog endnu meget mere ved den røde Mands vilde og raa Sæder. Fort Garry, eet af Kompagniets vigtigste Etablissementer, ligger imellem den røde Flod og Assiniboine. Paa den modsatte Side af Floden ligger den katholske Kirke, og to eller tre Mile længere nede er en protestantisk Kirke. Kolonien strækker sig omtrent halvtredsindstyve Mile langs med Flodens Bredder, og, ifølge den af Indianerne oprindeligt tilstaaede Bevilling, saa langt ind i Landet, som man, fra Vandet af, paa en klar Dag kan skjelne en Mand fra en Hest.

Lord Selkirk var den Første, som i Aaret 1811 gjorde et Forsøg paa her at anlægge en Koloni; men det blev meget snart igjen opgivet. Nogle Aar senere udvandrede flere skotske Familier, deriblandt nogle fra Orkney-Øerne, under Hudsons-Bai-Kompagniets Beskyttelse, og disse tælle nu 3000 Medlemmer, der leve som Agerdyrkere og i stor Overflødighed med Hensyn til Føde og Klæder. Hvad Luxusgjenstande angaaer, da ere disse næsten uopnaaelige, da der ikke er nogen nærmere Markedsplads end

St. Pauls ved Missisippi, som ligger i en Afstand af 700 Mile, hiinsides en uveisom Prairie. Blandingerne (Halfbreeds) ere talrigere end de Hvide, og deres Antal beløber sig nu til 6000. De nedstamme fra hvide Mænd, som vare i Hudsons-Bai-Kompagniets Tjeneste, og indfødte indianske Fruentimmer, og tale Alle Cree-Sproget og Dialektet fra Nedre-Canada; de regjeres af en Høvding ved Navn Grant, omtrent paa de indianske Stammers Viis. Han har nu allerede længe beklædt dette Embede og var indviklet i de Uroligheder, som herskede imellem Hudsons-Bai- og Nordvest-Kompagniet. Man bragte ham til Canada og anklagede ham for at være skyldig i det paa Gouverneur Semple begaaede Mord, dog kunde man ikke skaffe tilstrækkeligt Vidnesbyrd imod ham.

Blandingerne udgjøre en meget kraftig Race; de ere istand til at taale de største Savn og Besværligheder, men deres indianske Tilbøieligheder ere fremherskende, og derfor ere de kun daarlige Landmænd og forsømme deres Jord for at hengive sig til Jagtens mere oplivende Fornøielser. I Bøffeljagten tager hele Stammen Deel. Denne finder Sted to Gange om Aaret, midt i Juni og Oktober, til hvilke Tider alle Familier rundtomkring underrettes om, at de paa en bestemt Dag skulle forsamle sig paa „de hvide Hestes Slette", omtrent tyve Mile fra Fort Garry. Her bliver Stammen deelt i tre Afdelinger, som gaae hver sin Vei for at træffe paa Bøffelhjordene. Hver Skare er ledsaget af omtrent 500 smaa Vogne, som trækkes enten af en Oxe eller en Hest. Deres Vogn er et eiendommeligt udseende Kjøretøi, som de selv forfærdige med deres Øxer, og som sammenholdes ved Hjælp af Træklemmer og

Læderremme, da Søm ikke ere til at faae. Hjulet er beslaaet med Læder, som lægges vaadt paa; naar det tørrer, skrumper det sig sammen og slutter saa tæt, at det aldrig falder af, og varer saa længe som Vognen selv holder sammen.

Sjette Kapitel.

Rosensletten. — Filtreerpose i Ørkenen. — Tilberedelse af Pimmi-kon. — Hunde, som følge Leiren. — Det tørre Dandsebjerg. — De Tappres Vigilier. — Død ved Festen. — Dands omkring Hovedhuderne. — Jæger-Appetit. — Den store Jagt. — Vildtets Betegnelse. — Over Hals og Hoved. — Tegning med Forhindringer. — En besværlig Beboer.

Jeg ankom i Fort Garry, omtrent tre Dage efter at Blandingerne havde forladt samme; da jeg imidlertid særdeles gjerne ønskede at være Vidne til Bøffeljagten, saa skaffede jeg mig en Fører, en lille Vogn til mit Telt og deslige, og en Rideheſt til mig selv, og begav mig paa Veien for at indhente een af Skarerne. Vi tilbagelagde omtrent tredive Mile paa denne Dag og opsloge vor Leir om Aftenen paa en smuk, med utallige smaa Roser bevoxet Slette. Den følgende Dag var aldeles ikke behagelig, da vor Vei førte os gjennem en moradsig Egn, hvor vi vare nødte til at filtrere alt det Vand, vi drak, gjennem et Stykke Tøi, paa Grund af de talrige Insekter, af hvilke nogle ansees for høist farlige og skulle kunne æde

sig igjennem Mavevæggene og endogsaa hos Heste kunne bevirke Døden.

Dagen derpaa naaede jeg Pambinaw-Floden og fandt Skaren beskjæftiget med at skære Pæle, som de maa medtage for at tørre Kjødet derpaa, da der fra den Tid, paa hvilken de forlade denne Egn, indtil den, paa hvilken de tre Skarer træffe sammen ved Skildpaddebjerget, hvor det paa Veien medtagne og tørrede Kjød bliver forarbeidet til Pimmi-kon, ingen Skovegn mere findes. Pimmi-kon tilberedes paa følgende Maade: Man banker de tørrede Kjødskiver imellem to Stene, indtil Trevlerne løsne sig fra hverandre; halvtredsindstyve Pund heraf stoppes tilligemed fyrretyve Pund smeltet Fedt, som blandes dermed, medens det er varmt, i en Sæk af Bøffelhud, og denne bliver da syet til, saa at det danner en haard og tæt Masse; deraf kommer Navnet Pimmi-kon, thi i Cree-Sproget betyder Pimmi Kjød og Kon Fedt. Enhver Vogn bringer ti saadanne Sække hjem, og Alt, hvad Blandingerne ikke behøve til deres eget Forbrug, bliver opkjøbt af Kompagniet og sendt til de bortliggende Poster, hvor der er Mangel paa Levnetsmidler. Et Pund af denne Masse ansees ligt med fire Pund almindeligt Kjød, og Pimmi-kon kan gjemmes hele Aar, for hvilket Veirlig det end er udsat.

Skaren modtog mig med den største Hjertelighed. Der var henimod hundrede Jægere, foruden Fruentimmer og Børn. Paa disse Jagtudflugter leve de i Hytter af tilberedte Bøffelhuder. De ere altid ledsagede af et umaadeligt Antal Hunde, som følge med fra Kolonierne for at nyde Godt af Affaldet og Levningerne af de dræbte Bøfler.

Disse Hunde ligne meget Ulve saavel i det Ydre som i deres Tilbøieligheder og nedstamme formodentligt fra en Parring imellem Ulv og Hund. Mange ere herreløse og undertiden farlige i knappe Tider. Jeg har selv været Vidne til, at de angribe og æde Heste.

Vi brøde op den næste Morgen og fortsatte vor Reise til de aabne Sletter. Vognene, paa hvilke Fruentimmerne og Børnene befandt sig, og som alle vare prydede med et Flag eller hvilketsomhelst andet iøinefaldende, paa en Stang fastgjort Kjendetegn, kjørte afsted i en uafbrudt Linie, som strakte sig milevidt og var ledsaget af Jægerne tilhest. Om Formiddagen, medens denne Linie af ridende Jægere og af Vogne slog Kreds om en lille Sø, benyttede jeg Leiligheden til at udkaste en Skitse af denne eiendommelige Kavalkade.

Den følgende Dag kom vi forbi det tørre Dandsebjerg (Dry Dance Mountain), hvor Indianerne pleie at faste og dandse tre Nætter og Dage, førend de begive sig ud paa et krigersk Foretagende. Denne Skik bliver iagttaget af unge Krigere, førend de første Gang drage i Kampen, og dette skeer, for at de kunne vænne sig til de Savn og Besværligheder, som de maa vente at komme til at udstaae, og øve sig i Udholdenhed. Skulde En bukke under for den Udmattelse og Faste, som er forbunden med denne Ceremoni, saa bliver han ubetinget sendt tilbage til Leiren, hvor Fruentimmerne og Børnene ere.

Efter at vi havde forladt dette Bjerg, fortsatte vi vor Reise uden at møde en eneste Bøffel, skjøndt der var tilstrækkelige Tegn paa, at de kort iforveien havde været der i Nabolavet. Den anden Dags Aften havde vi Besøg

af tolv Sioux-Høvdinger, med hvem Blandingerne i flere Aar havde ligget i Krig. De kom for at slutte en varig Fred; men medens de i Raadshytten røg Fredspiben, blev Liget af en Blanding, som havde fjernet sig en Smule fra Leiren, bragt frisk skalperet ind; hans Død blev strax tilskreven Siouxerne. Da Blandingerne ikke førte Krig med noget andet Folk, begyndte det strax at gjære i de unge Mænd, og de vilde øieblikkeligt have hævnet det formeentlige Forræderi paa de tolv Høvdinger, der befandt sig i deres Magt, naar ikke de Gamle og mere Sindige af Stammen havde lagt sig derimellem. De udtalte sig imod et saa skammeligt Brud paa Gjæstfrihedens Love og gave Høvdingerne sikkert Leide, men sagde dem tillige, at der ikke kunde sluttes nogen Fred, førend de havde faaet Opreisning for det paa deres Ven begaaede Mord.

Paa Grund af saadanne uberegnelige Uheld, som det vilde, indianske Liv er udsat for, bliver der altid, saa længe Leiren er i Bevægelse, sendt Speidere forud for at holde Udkig med Fjender og Bøfler. Naar de faae Øie paa disse, give de det tilkjende, idet de kaste nogle Haandfuld Støv i Veiret, og naar de faae Øie paa hine, jage de frem og tilbage med deres Heste.

Tre Dage efter at Sioux-Høvdingerne havde forladt os, maatte vi af vore Speideres Signal formode, at der var Fjender i Sigte. Strax rede hundrede af de bedste Ryttere hen til Stedet, skjulte sig bag Skrænten af en lille Flod og sendte to Mand af deres Midte ud for at vise sig for Siouxerne og lokke dem i Fælden. Siouxerne, som troede, at de vare alene, styrtede over dem; da sprang Blandingerne frem og affyrede en Ladning, som kastede

otte Mand til Jorden. De Andre undslap, skjøndt, efter Blodsporene at dømme, som man siden fandt paa Veien, vistnok Flere vare blevne saarede. Om de end ikke i mange Henseender adskille sig fra de rene Indianere, saa have de dog ikke den Skik at skalpere, og denne Gang overlode de, da deres Hævnlyst var tilfredsstillet, de døde Legemer til en lille Skare Saulteauxer, som ledsagede dem.

Saulteauxerne ere en Green af Ojibbewayernes store Folkeslag; begge Navne betyde saameget som „Springere" og hidrøre fra deres store Behændighed i at lade deres Kanoer springe over de talrige Strømfald, som forekomme i det dem omgivende Lands Floder.

Jeg tegnede En af dem, ved Navn Peccothis, d. v. s. „Manden med Knuden paa Navlen." I Begyndelsen lod han til at være meget fornøiet; men de Andre lo saa meget over Ligheden og gjorde saa mange Løier dermed, at han blev ganske vred og paastod, at jeg skulde tilintetgjøre Billedet, eller idetmindste ikke vise det frem, saa længe jeg var blandt deres Stamme.

Saulteauxerne ere, skjøndt talrige, dog ikke nogen krigersk Stamme, og Siouxerne, som ansees for meget tappre og modige, have længe ført en rasende Krig imod dem, som en Følge af hvilken Saulteauxerne ikke vove at jage paa Sletterne undtagen i Selskab med Blandingerne. Saasnart de vare komne i Besiddelse af de døde Legemer, begyndte de en Skalpdands, under hvilken de lemlæstede Ligene paa en græsselig Maade. En gammel Kone, som ved Siouxerne havde mistet flere Slægtninge, gjorde sig især bemærket, idet hun gravede Øinene ud paa dem, saavelsom ogsaa paa anden Maade lemlæstede dem.

Den følgende Eftermiddag naaede vi Bredden af en lille Sø, hvor vi for Vandets Skyld opsloge vor Leir tidligere end sædvanligt. Den næste Dag havde jeg et smukt Syn, idet en Flok af fyrretyve i det Fjerne synlige Bøffelkøer forfulgtes af vore Jægere i fuldt Løb; det var de første, jeg havde seet, men de vare for langt borte fra mig, til at jeg kunde tage Deel i Jagtfornøielsen. Det lykkedes at dræbe fem og tyve, som bleve uddeelte i [illegible]iren og vare os Alle meget velkomne, da vort Forraad saa temmeligt begyndte at smelte sammen, og jeg var tilbørligt kjed af Pimmi-kon og tørret Kjød. Efter at der, ved Hjælp af det Brænde, vi havde medbragt paa Vognene, var antændt Baal, begyndte hele Selskabet at spise med en Appetit, der var mig aldeles ubegribelig, indtil jeg selv forsøgte det og lærte af Erfaring, hvormeget denne Jagen paa Sletterne skærper Appetiten.

Den øverste Deel af Bøflens Pukkel, som veier fire til fem Pund, bliver af Indianerne kaldet den lille Pukkel. Denne er, omendskjøndt meget fiin, dog haardere og fastere end det Øvrige, og bliver sædvanligviis lagt tilside til at gjemmes. Den underste og største Deel er gjennemvoxet med Fedt og meget saftig og velsmagende. Denne tilligemed Tungen ansees for de lækreste Dele af Bøflen. Efter at Selskabet havde stoppet saa meget i sig, som de formaaede, tilbragte de den øvrige Deel af Aftenen med at riste Marvknoklerne og gjøre sig tilgode med Indholdet deraf.

De følgende Dage traf vi kun hist og her en enkelt Bøffel eller smaa Hjorde, men sidenefter bleve de hyppigere. Omsider, meldte vore Speidere, at der to Mile forud be-

fandt sig en mægtig Hjord af Bøffeloxer. Man kan i det Fjerne skjelne dem fra Bøffelkøerne derved, at hine græsse enkeltviis og mere spredte over Sletten, medens Køerne forblive samlede for at beskytte Kalvene, som altid holdes i Midten af Hjorden. En Blanding, ved Navn Hallett, som viste mig megen Opmærksomhed, vækkede mig om Morgenen, for at jeg i Forening med ham kunde ile forud for Selskabet og faae Leilighed til at iagttage de græssende Bøfler før Jagtens Begyndelse. Efter et sex Timers Ridt havde vi nærmet os Hjordens bageste Oxer paa en Fjerdingvei. Hjorden udstrakte sig over Sletten, saa langt som Øiet naaede. Heldigviis havde vi Vinden imod os; havde den blæst ad den Kant, hvor Bøflerne vare, havde de opdaget os i milevid Afstand. Jeg havde gjerne angrebet dem strax, men min Ledsager vilde ikke tillade mig det, før det øvrige Selskab havde naaet os, da det stred imod Stammens Love. Vi skjulte os derfor bag en Høi, hvor vi befriede vore Heste fra deres Sadler, for at de kunde afkjøle sig. Omtrent efter en Times Forløb havde Jægerne, 130 i Tallet, indhentet os, og strax begyndte Forberedelserne til Jagten. Hver Mand ladede sin Bøsse, undersøgte sit Fængkrudt og prøvede sin Sadelgjord.

De Ældre advarede de Yngre om, ikke at skyde paa hverandre indbyrdes, en Advarsel, som ingenlunde var overflødig, da saadanne Tilfælde ere hyppige. Derpaa tog hver Jæger Munden fuld af Kugler, som uden Bomuld puttes i Bøssen; paa denne Maade kan han lade meget hurtigere og kan gjøre det, medens hans Hest er i fuldt Løb. Rigtignok kan Bøssen derved langt lettere sprænges, men det synes de ikke at bryde sig om; heller ikke naaer

Skuddet saa langt eller træffer saa sikkert, dog dette er af mindre Vigtighed, da de stedse trykke Bøssen af ganske nær ved Dyret. Da Alting var i Beredskab, førte vi vore Heste mod Hjorden. Da vi vare rykkede omtrent to hundrede Yards fremad, bemærkede Hjorden os og løb sin Vei i modsat Retning. Nu satte vi vore Heste i strakt Galop og vare efter tyve Minuters Forløb i deres Midte. Der kunde ikke være mindre end fire til fem tusinde, alle i vor umiddelbare Nærhed, lutter Tyre, ikke en eneste Ko deriblandt.

Nu begyndte et høist interessant Skuespil; de mægtige Tyre styrtede i vild Forstyrrelse hen over Sletten, medens de uforfærdede Jægere, uden at agte paa Faren, rede midt ind imellem dem og vedligeholdt en uafbrudt Ild kun faa Skridt fra deres Offere. Saasnart der faldt en Bøffel, kastede den lykkelige Jæger eet eller andet Klædningsstykke, som han ofte kun i denne Hensigt førte med sig, hen over den, for dermed at betegne sit Bytte, og styrtede da løs paa en anden. Det hændes næsten aldrig, at disse Kjendetegn afstedkomme Strid; skulde der imidlertid opstaae Tvivl om Eiendommen, saa bliver Dyret deelt i lige Dele imellem dem, som gjøre Fordring derpaa.

Jagten varede kun omtrent en Time og udstrakte sig over et Fladerum af fem til sex Qvadratmile, paa hvilket der laa henimod fem hundrede døde og døende Bøfler. Pludseligt kom en Bøffel, som sprang frem bag en Jordhøi, løbende mod min Hest, og da denne blev overrasket, sprang den tilside, fik Foden i eet af de utallige Grævlingehuller, med hvilke Sletten er oversaaet, og styrtede, medens jeg blev kastet ud over Hovedet paa den med en

saadan Voldsomhed, at jeg var ganske bedøvet; dog kom jeg snart til mig selv igjen. Nogle af Mændene standsede min Hest, og hurtigt var jeg igjen i Sadlen og indsaae snart, at jeg havde god Grund til at glæde mig over mit Held; thi ikke langt fra mig saae jeg en Mand, der paa lignende Maade var bleven kastet af, ligge ganske bevidstløs, og saaledes blev han baaren tilbage til Leiren.

Jeg sluttede mig igjen til Jagtselskabet, traf paa en Bøffel og havde den Tilfredsstillelse at fælde den med det første Skud. Opmuntret ved mit Held, kastede jeg min Hue, galopperede videre og gjennemborede snart med en Kugle nok eet mægtigt Dyr. Dette faldt imidlertid ikke, men stillede sig foran mig, stampede i Jorden, brølede og stirrede mig med funklende Øine ind i Ansigtet. Blodet strømmede den ud af Munden, og jeg tænkte, den maatte snart segne. Den Stilling, hvori den stod, var saa smuk, at jeg ikke kunde modstaae den Lyst, ganske flygtigt at tegne den af. Jeg steg derfor af Hesten og havde lige begyndt, da den pludseligt gjorde et Spring hen imod mig. Jeg fik neppe Tid til at svinge mig paa Hesten og at fare afsted, idet jeg lod min Bøsse og alt Andet blive tilbage.

Da Bøflen kom til det Sted, hvor jeg havde staaet, rodede den omkring i de Ting, jeg havde kastet fra mig, stampede rasende, idet den kylede dem om sig, og trak sig derpaa tilbage til Hjorden. Nu hentede jeg min Bøsse tilbage, forfulgte Bøflen og bibragte den snart nok eet Skud; denne Gang holdt den sig længe nok paa Benene, til at jeg kunde gjøre et Udkast af den. Da jeg var færdig hermed, vendte jeg tilbage til Leiren, medens jeg

efter Skik og Brug som Seierstegn medbragte Tungerne af de Dyr, jeg havde dræbt.

Jeg har ofte været Vidne til en Bøffeljagt, men aldrig til nogen i saa stor en Maalestok. Paa Tilbageveien til Leiren traf jeg paa en Jæger, der ganske koldblodigt drev en saaret Bøffel foran sig. Paa mit Spørgsmaal, hvorfor han ikke stød den ihjel, svarede han, at han ikke vilde gjøre det, før han var ganske nær ved Hytterne, da han derved sparede den Uleilighed at kjøre ud med en Vogn for at hente Kjødet. Han havde allerede drevet den syv Mile og dræbte den siden omtrent to hundrede Yards fra Teltene. Samme Aften, medens Jægerne endnu vare fraværende, kom en af Jagten ganske forstyrret Bøffel ind mellem Teltene og tilsidst ind i eet af dem, efter at alle de forfærdede Fruentimmer og Børn skyndsomst havde taget Flugten. Da Mændene vendte tilbage, fandt de den der endnu, og da de ikke vare istand til at faae den ud, skøde de den gjennem Aabningen oppe i Teltet.

Syvende Kapitel.

Leir paa Valpladsen. — Slagteri i det Store. — En syg Fører. — Vi forlade Blandingerne. — Blind Allarm. — Uhyggeligt Natteqvarteer. — Skrækkelig Stilling. — Den stinkende Flod. — Førerens Død. — Faderlig Bestyrelse. — Ildvandet.

Vor Leir blev nu flyttet hen til Valpladsen. Saa lidet nær jeg end tog mig mit Fald, saa var jeg dog som

en Følge af det og af den Anstrengelse, jeg havde havt, meget lidende Dagen efter. Den Mand, jeg havde medbragt som Fører, led ligeledes, men af et Anfald af Mæslinger. Den følgende Dag opdagede vore Jægere en anden stor Bøffelhjord og jagede den med meget Held. Om Natten foruroligede utallige Hunde og Ulve, som havde fulgt os paa Jagten, og som tilsyneladende vare ligesaa godt underrettede som vi om den Fest, der ventede dem, os ved deres uafbrudte Slagsmaal og Hylen. Sletten lignede nu en stor Slagterbod: Fruentimmerne, hvem dette Arbeide paahviler, vare alle ivrigt beskjæftigede med at skære Kjødet i Strimler og hænge det i Solen paa Stilladser af sammenbundne Stænger. Med Hensyn til det uhyre Antal af Bøfler, som blive dræbte, vil jeg blot anføre, at man alene regner, at Blandingerne aarligt dræbe tredive tusinde.

Efter at jeg havde tilfredsstillet min Jagtlyst, længtes jeg efter at vende tilbage til Kolonien for at fortsætte min Reise. Da jeg kom frem med mit Forslag om at reise bort, fandt jeg min Fører saa slet, at jeg frygtede for, han ikke vilde være istand til at reise. Jeg søgte at formaae een af Jægerne til at vende tilbage med mig i hans Sted; men ingen af dem vilde beqvemme sig til alene at gjennemvandre en saa lang Strækning, thi de vare bange for Siouxerne, paa hvis Enemærker vi netop befandt os, og frygtede for, at disse, paa Grund af det nyligt Forefaldne, vilde ligge paa Luur og afskære Veien for de eenlige Vandrere fra vort Selskab. Da jeg ikke formaaede at skaffe mig nogen anden Ledsager, var jeg allerede i Begreb med at bryde op alene, da min Fører, som

nu troede at befinde sig bedre, tilbød mig sit Selskab paa den Betingelse, at han maatte kjøre med i Vognen og hverken tage sig af Hestene eller af Madlavningen. Herpaa gik jeg gjerne ind, da hans Tjeneste som Fører var af største Vigtighed for mig.

Den næste Morgen begave vi os paa Veien til Kolonien, som jeg antog at være lidt over to hundrede Mile borte. En Skare af tyve Jægere fulgte os otte til ti Mile paa Veien for at overbevise sig om, at der ingen Siouxer vare i umiddelbar Nærhed. Derpaa skiltes vi ad, efter at have røget den ved Skilsmisse fra Venner brugelige Affkedspibe. Jeg kunde ikke Andet end føle en levende Bedrøvelse ved at forlade dem, thi jeg havde modtaget mangfoldige Beviser af dem paa deres venlige Sindelag, som man neppe kunde vente sig dem af et saa vildt og ukultiveret Folk. Paa vor Tilbagereise havde vi stor Vandmangel, da de fleste Moser, der havde forsynet os paa Udreisen, vare udtørrede af Aarstidens Hede.

Vi traf paa mange enkeltviis omkringstreifende Hunde og Ulve, der syntes, ved Hjælp af deres Lugtesands, at opspore de slagtede Dyr. Efter at jeg havde bundet Hestene, opslaaet mit Telt og kogt mit Aftensmaaltid, begav jeg mig til Hvile, dog ikke ganske uden Frygt for et fjendtligt Overfald af Siouxerne, da vi endnu befandt os paa deres Enemærker. Om Natten raabte vor Fører, som havde stærk Feber, at Siouxerne trængte ind paa os. Jeg foer op med Bøssen i Haanden, thi den laa ved min Side, medens jeg sov, og idet jeg styrtede ud i Mørket, havde jeg nær skudt min egen Hest, som ved at snuble over een af Teltpælene havde indjaget min Ledsager Skræk.

Vi reiste den følgende Dag saa hurtigt som min syge Førers Tilstand vilde tillade det, og opsloge den 30te Juni om Aftenen vor Leir ved Bredden af Pambinaw. Den næste Morgen maatte jeg spilde megen Tid med at faae fat paa Hestene, da Vanen gjør, at de, trods deres hildede Been, ere istand til at løbe temmelig rask. Om Eftermiddagen naaede vi Swampy Lake (Mosesøen); Veien over den udgjør omtrent fjorten Mile. Noget før Solnedgang naaede vi Midten; men min Fører jamrede sig saa meget, at jeg ikke kunde komme videre.

Det lykkedes mig at opdage et lille, tørt Sted, hvor der omtrent var saa megen Plads, at jeg kunde sidde derpaa, dog ikke saa megen, at ogsaa mine Fødder kunde være der; de maatte derfor blive i Vandet, da der paa Vognen ikke var mere Plads end netop tilstrækkelig til den Syge. Da de nødvendige Betingelser for at kunne koge ikke vare tilstede, maatte jeg fortære mit tørrede Kjød raat. Jeg prøvede paa at sove, men det var umuligt paa Grund af de Myriader af Moskitoer, som syntes fast besluttede paa at udsuge min sidste Blodsdraabe. Efter at have kæmpet med dem til Klokken fire om Morgenen, gik jeg, næsten blind af deres Stik, hen for at opsøge Hestene, som, lokkede af nogle Vandlilier, havde forvildet sig ud i det dybere Vand i nogen Frastand fra os. Jeg maatte vade i Vand op til Livet for at faae fat paa dem, og ikke før Klokken ni kunde vi reise videre.

Efter at vi havde forladt den bedrøvelige Mose, vare vi kun en Dags Reise borte fra Kolonien, og min Fører, som nu syntes at være meget bedre, stod paa, at jeg skulde lade ham kjøre alene i Vognen, medens jeg tilhest

skulde reise forud. Det vilde jeg imidlertid ikke, før jeg vidste ham sikker over „Stinkfloden", som Hestene maa passere næsten svømmende. Da jeg i god Behold havde faaet ham over denne, forlod jeg ham og reiste videre ad Fortet til. Dog jeg var endnu ikke kommen ret langt, før jeg stødte paa een af de utallige Mosesøer, som ere saa hyppige i denne Egn og gjøre Reisen saa besværlig. Uden Tvivl var jeg kommen paa et galt Spor, thi da jeg prøvede paa at komme over, sank min Hest i Dynd op til Halsen. Da jeg saae, at jeg hverken kunde komme frem eller tilbage, steg jeg af, men geraadede i samme slemme Tilstand og kunde neppe holde mit Hoved over Vandet. Ikke desto mindre lykkedes det mig igjen at komme paa det Tørre, og at trække Dyret op ved Hjælp af det lange Reb, som Enhver, der bereiser disse Egne, bestandigt har knyttet om Hestens Hals. Jeg satte mig atter paa Hesten og red i en anden Retning, men med lige saa lidet Held. Nu var jeg, saa langt som Øiet naaede, omgiven af lutter Mose. Min Hest vægrede sig ved at bære mig videre; jeg maatte derfor stige af og trække den efter mig, saa godt jeg kunde, medens jeg vadede til op over Livet i det af Kryb vrimlende Vand og Dynd.

Det var nu sikkert, at jeg havde taget feil af Veien, og da det regnede stærkt, kunde jeg ikke see Solen, og Kompas havde jeg ikke. Imidlertid besluttede jeg stadigt at holde i samme Retning, i det Haab at naae Absiniboine-Floden, thi naar jeg fulgte denne, kunde jeg ikke gaae feil af Kolonien. Efter at jeg saaledes i Uvished havde vandret ti eller tolv Mile, havde jeg den Tilfredsstillelse at naae Floden, og to Timer senere ankom jeg

lykkeligt i Fort Garry. Den næste Morgen fik jeg at vide, at min Fører var bleven bragt hjem af to Mænd, som opsøgte forvildede Heste. Det stakkels Menneskes Sygdom havde hurtigt forværret sig, dengang jeg havde forladt ham, og han havde maattet standse, efter at han kun var kjørt et lille Stykke fremad. Han levede kun to Dage efter sin Ankomst. Fort Garry er eet af de bedst byggede Forter i Omegnen af Hudsons-Bugten. En Steenmuur med Bastioner, der ere forsynede med Kanoner, omslutter store Magasiner og smukke Baaningshuse for de til Etablissementet hørende Embedsmænd. Dets Styrke er saa stor, at det ikke har Noget at frygte af Blandingerne eller Indianerne. Overbestyrelsen var betroet Mr. Christie, som jeg stedse vil beholde i taknemmelig Erindring for hans paa saa mange Maader mod mig udviste Godhed og Venlighed.

Posten som Gouverneur over Kolonien ved den røde Flod er forbunden med stort Ansvar og megen Møie, da hele Koloniens Lykke og Velfærd i høi Grad beroer paa den Maade, hvorpaa hiin udfører de ham givne Forskrifter. Blandingerne ere meget tilbøielige til at knurre, og fordre stedse det næsten Umulige, skjøndt Selskabet behandler dem meget liberalt; hvad Kompagniet angaaer, da kan jeg virkeligt ikke tænke mig nogen mere retfærdig og billig Fremgangsmaade, end den, som det iagttager i Ledelsen af sin hele, uhyre Handelsvirksomhed. Paa Tider, hvor der er Mangel, hjælper det Alle rundtomkring, i Sygdomstilfælde forsyner det dem med Lægemidler, ja, det søger endogsaa at mægle Fred mellem de fjendtlige, indianske Stammer. Omkring deres Poster findes hverken Drukken-

skab eller Udsvævelse, og Brændeviin er saa strengt forbudt, at endogsaa Embedsmændene kun kunne skaffe sig det i et meget ringe Maal, der tilstaaes dem som en Deel af deres aarlige Reiseudstyr.

Uden at indlade mig paa det Spørgsmaal i Almindelighed, om det er politisk rigtigt at give eet Selskab Monopol paa Peltshandelen, maa jeg dog her anføre, hvad der, efter en Sammenligning imellem Hudsons-Bai-Kompagniets og de forenede Staters Indianere, er blevet min faste Overbeviisning, at nemlig det, uden Forskjel at give Alle, som ville indlade sig paa at handle med Indianerne, Tilladelse dertil, ufeilbarligt maatte føre til disses Udryddelse. Thi medens det ligger i et saadant Selskabs Interesse som Hudsons-Bai-Kompagniet, at hjælpe Indianerne frem, og i Overeensstemmelse med deres egen, medfødte Tilbøielighed til Jagten at opmuntre dem til Flid og deres egen Fordeel, ligger det aabenbart i mindre Selskabers og Privateventyreres Interesse i den kortest mulige Tid at drage den størst mulige Nytte af Landet, selv om derved Kilden til dets Rigdom skulde blive tilintetgjort. Den ulyksalige Kjærlighed til berusende Drikke, som er et Særkjende for alle indianske Stammer, og de skrækkelige Virkninger, som den frembringer hos dem, gjør Brændevinen til et dødbringende Redskab i snedige Menneskers Hænder.

Det er en bekjendt Sag, at, skjøndt de forenede Staters Love strengt forbyde Salg af Brændeviin, det dog er umuligt at tiltvinge sig disse Loves Overholdelse, og at, medens Handelsmændene her hurtigt samle sig Formue, Indianerne gaae stærkt tilbage med

Hensyn til Karakteer, Antal og Velstand, hvorimod de, som staae i Berørelse med Hudsons-Bai-Kompagniet, forblive uformindskede i Antal og uforandrede i medfødte Eiendommeligheder, og tage nogenlunde Deel i de Fordele, som Civilisationen tilsteder dem Adgang til.

Ottende Kapitel.

Baaden indhentes. — Besynderlige Fisk. — Dræbende Lynstraale. — Dødbringende Portraiter. — God Vind. — En bevinget Ø. — Norway-House. — Playgreen-Sø. — Umuligt at komme bort fra Klippen. — En Athlet, der kunde tjene til Model. — Jeg skød et Elsdyr. — En reen Skjorte som Luxusartikel. — Liv for Liv. — En heftig Kat. — Bøffelfold. — En fuldstændig Centaur. —

Da jeg hørte, at to smaa, Kompagniet tilhørende Slupper, som fare imellem den røde Flod og Norway-House, strax skulde afgaae fra Nedre- eller Stone-Fort, red jeg derhen den 5te Juli tilligemed Mr. W. Simpson, Svoger til Sir George, og naaede vort Bestemmelsessted efter omtrent tre Timer. Dette Etablissement er større end Øvre-Fort og endnu mere befæstet, men ikke saa net indrettet i det Indre. Vi hvilede os omtrent en Time og indskibede os derpaa i een af Slupperne; to catholske Missionairer, Mr. Le Fleck og Mr. Taché, som skulde til Isle la Croix, havde optaget den anden. Vi seilede et Par Mile ned ad Floden og kastede Anker udenfor det Missionairen af den engelske Kirke, Mr. Smither, tilhørende

Huus; og da hans Spisekammer og Kjelder vare vel forsynede, tilbragte vi en meget behagelig Aften, trods Moskitoerne, der vare os til megen Besvær. Tidligt den næste Morgen besaae vi hans meget betydelige Eiendom, som syntes at være særdeles vel dyrket. Den drives for Størstedelen af Indianere, der faae en Andeel af Jordens Frembringelser, som staaer i Forhold til deres Arbeide.

Efter en forsvarlig Frokost toge vi Afsked med vor venlige Vært og lode os drive ned ad Strømmen, da der ikke var Vind nok til at fylde vore Seil. Da det var blevet Nat, hørte jeg tydeligt den Støi, som den røde Flods Solfisk frembringer, en Fisk, jeg ikke har seet andre Steder end i denne Flod. Fisken ligner vor canadiske, sorte Bars og veier to til tre Pund, og om Natten frembringer den en besynderlig Lyd, næsten som et Menneskes Stønnen; hvorledes den frembringer denne Lyd, var jeg ikke istand til at udgrunde. Vi tilbagelagde ikke nogen stor Strækning idag, da Strømmen gik meget langsomt. Da vi havde kastet Anker for Natten, bleve Moskitoerne saa utaalelige, at Mr. Simpson og jeg gik iland med vore Tæpper og begave os til en ikke langt fra Floden liggende, indiansk Hytte, da Røgen, som opfylder disse Boliger, i Almindelighed befrier dem for den anden Plage. Der var tre eller fire af Fruentimmer og Børn bestaaende Familier i Hytten; Mændene vare alle paa Jagt. De gjorde Plads for os i et Hjørne, men der reiste sig eet af de frygteligste Uveir, jeg nogensinde har oplevet, ledsaget af en heftig Regn, og gjorde os det umuligt at sove. Saadanne Uveir ere her meget hyppige; Lynene vare saa stærke, og Tordenens Rullen og Bragen var saa nær, at jeg flere Gange om

Natten troede at høre vore Skibe blive sønderslaaede. Missionairerne ombord vare meget forfærdede, og jeg troer, de tilbragte hele Natten med Bøn. Kort iforveien var Lynilden slaaet ned i en Hytte, hvori der befandt sig syv Personer; fire af dem dræbtes strax, de andre tre kom svært til Skade, men kom sig dog. Lignende Tilfælde ere meget hyppige i Omegnen af den røde Flod.

7de Juli. — Vi indskibede os om Morgenen og kom kun langsomt videre. Da vi naaede Flodens Munding, vare vi nødte til at kaste Anker, da det endnu var blikstille.

8de Juli. — Denne Morgen havde vi en stærk Modvind, der for Øieblikket ganske forhindrede os i at komme videre. Mr. Simpson og jeg toge en lille Baad og seilede tilbage op ad Strømmen til en Leir af Saulteaux-Indianere, som vi vare komne forbi Dagen iforveien. Ved vor Ankomst stimlede Indianerne omkring vor Baad og spurgte, hvad vi vilde. Vor Tolk forklarede dem, at jeg var kommen for at tegne dem af. Een af dem, en stor, styg, ganske nøgen Karl, kom hen til mig og bad mig tegne ham af, da han netop var saadan, som den store Aand havde skabt ham. Jeg afslog ham det imidlertid, da jeg ønskede at male eet af Fruentimmerne; men hun vægrede sig derved, da hun ikke kunde iføre sig en for en saadan Leilighed passende Klædedragt; hun havde nemlig Sorg for nogle Venner, hun havde mistet, og bar derfor sine ældste og meest snavsede Klæder.

Efter nogen Vanskelighed lykkedes det mig at faae en ung Pige til at sidde for mig i denne Stammes Klædedragt, skjøndt hendes Moder var meget bange for, at det

skulde forkorte hendes Liv. Men da jeg forsikkrede hende, at det var mere rimeligt, det vilde forlænge det, lod hun meget vel tilfreds. Da jeg var færdig med min Skitse, som de Alle betragtede med stor Forbauselse, kom en Medicinmand hen til os og sagde, han vilde give os tre Dages god Vind for et Pund Tobak. Da hans Fordring var saa ubillig for en saa daarlig Forsyning med Vind, nægtede vi at slutte denne Handel, hvorpaa han efter nogen Tøven satte sin Priis ned og tilbød en større Portion Vind for en mindre Portion Tobak, indtil vi tilsidst, da han havde slaaet af til en lille Forsyning til sex Dage, sluttede Handel, men afsloge hans Indbydelse til at blive og spise med af en stor, stegt Hund, som var bleven slagtet ved vor Ankomst. Vi vendte tilbage til vort Skib for at tilbringe endnu en uhyggelig Nat, plagede af Moskitoerne, som vi ikke formaaede at forjage fra vor varme, lille Kahyt, hvormeget vi end anstrengte os for at ryge.

9de Juli. — Vi lettede Anker, forlode Flodens Munding med en gunstig Vind og seilede op ad Winnipeg-Søen.

10de Juli. — Idag maatte vi ligge for Modvind i Læ af en lav Klippeø, og skjøndt Bølgerne gik meget høit op paa Land, besluttede vi at undersøge Øen, for at bringe Afvexling i vor Reises Eensformighed. Forsøget gav os Noget at bestille, eftersom Baaden fyldtes med Vand, førend vi naaede Strandbredden. Imidlertid landede vi i god Behold og gik omtrent en halv Miil tværs over Øen. Den var bogstaveligt bedækket med rugende Maager og Pelikaner, som, da vi nærmede os, alle fløi op paa eengang i en saa tæt Masse, at det saae ud, som om selve

Øen fik Vinger. Klipperne vare i den Grad bedækkede med Æg og unge Fugle, at det var vanskeligt at flytte Foden uden at træde paa dem. Da vi vare kjede af Fuglenes skurrende Skrig over vore Hoveder, og da Lugten af deres Exkrementer var meget modbydelig, vendte vi snart tilbage til vore Baade. En umaadelig Mængde Æg samles paa denne Ø af de Reisende og af Indianerne, thi Maageæg ansees til visse Tider af Aaret for en særdeles lækker Spise. Her lod ikke til at være nogen betydelig Samling af Guano, da Øen rimeligviis bliver vasket næsten reen af Høivandet og den megen Regn, der falder om Foraaret.

11te Juli. — Vi seilede ind i Strædet imellem Winnipeg- og Playgreen-Søen. Søen har sit Navn af en grøn Slette, som Indianerne hyppigt besøge for der at øve deres store Boldspil. Her kastede vi Anker, og, da vi havde et lille Net ombord, kastede vi det ud og fangede en Mængde Gjedder, som smagte os fortræffeligt.

12te Juli. — Vi seilede igjennem Playgreen-Søen, en Strækning af fem og tyve Mile; Kanalen løber imellem talrige, smaa Klippeøer, af hvilke nogle vare os saa nær, at vi med Lethed havde kunnet springe iland fra Skibet; fra Playgreen-Søen kom vi ind i Jackfish-Floden, og snart førte Strømmen os til Norway-House, en Strækning af ni Mile, hvor vi ankom om Eftermiddagen. Mr. Ross, som havde Overopsynet, modtog os med megen Venlighed og Gjæstfrihed. Uagtet Jordbundens Ufrugtbarhed og den her herskende, strenge Kulde, som tilintetgjøre ethvert Haab om med Held at drive Agerdyrkningen, er der dog faa Mile fra Fortet oprettet en Mission af Wesleyanske

Methodister. Den forestaaes af den velærværdige Mr. Mason og bestaaer af omtrent tredive smaa Bjælkehuse, en Kirke og en Bolig for Sjælesørgeren. Kompagniet understøtter den, i Haab om en gunstig Indflydelse paa Indianerne, men, efter Udseendet at dømme, kun med lidet Held, thi de ere ubetinget de smudsigste Indianere, jeg har truffet paa, og jo mindre der siges om deres Sædelighed, jo bedre.

Disse Indianere høre til Mas-ka-gau Stammen, eller Mose-Indianerne, saaledes kaldte fordi de beboe det lave Moseland, der strækker sig lige fra Norway-House til Hudsons-Bai. Denne Race er kun lille i Sammenligning med dem, der boe paa Sletterne, sandsynligviis fordi de ofte lide Mangel paa Levnetsmidler; og Exempler paa, at Sult har nødt dem til at spise hverandre, ere ikke sjeldne. Deres Sprog ligner for en Deel Cree-Sproget, men er ikke saa behageligt at høre. Jeg tog en Skitse af een af dem, ved Navn I-ac-a-way, „Manden, som er gaaet paa Jagt uden at bryde sin Leir af."

Jeg blev i Norway-House til den 14de August, ventende paa den Kano-Afdeling, som om Foraaret var gaaet med Peltsværk til Handelspladsen York ved Hudsons-Bai, og som nu ventedes tilbage fragtet med Varer til Handelen i det Indre. Vor Tid henrandt meget eensformigt indtil den 13de, da Mr. Rowand, første Handelsagent, ankom med sex Baade: een af Baadene, under Opsyn af Mr. Lane, var udelukkende fragtet med det Peltsværk, som Hudsons-Bai-Kompagniet aarligt betaler til den russiske Regjering for den Tilladelse at drive Handel paa dennes Enemærker. Dette bestod af halvfjerdsindstyve Stykker

eller Pakker, af hvilke hver indeholdt fem og halvfjerdsindstyve af de allerfineste Odderskind. De samles fornemmeligt ved Mackenzie-Floden, hvorfra de sendes til Handelspladsen York; her blive de sorterede og indpakkede med den største Omhyggelighed, hvorpaa de sendes op ad Saskatchawan, over Rocky Mountains, ned ad Columbia-Floden til Vancouvers-Øen, og derfra til Sitka. Jeg omtaler dette Peltsværk her, fordi det gjorde os megen Fortræd paa vor senere Reise.

Den 14de om Morgenen forlode vi Norway-House i Baadene og styrede til Playgreen-Sø. Disse Baade ere omtrent otte og tyve Fod lange og stærkt byggede, saa at de kunne taale en svær Presse Seil og holde ud i haardt Veir, for hvilket de ofte ere udsatte i disse Søer; de bære omtrent fiirsindstyve eller halvfemtsindstyve Pakker, hver paa halvfemtsindstyve Pund, og have en Besætning af syv Mand, en Styrmand og sex Roerkarle. Mr. Lane var ledsaget af sin Kone, en Blanding, som reiste med os hele Veien til Fort Vancouver ved Columbia-Floden. Neppe vare vi paa Playgreen-Søen, før en Storm skilte Baadene fra hverandre og drev vores hen til en i Søen liggende Klippe. Her vare vi nødsagede til at blive to Nætter og en Dag, uden saa meget som en Pind Brænde til at gjøre Ild med, og udsatte for en vedholdende Regn, da det ikke var muligt at slaae vore Telte op. I det Fjerne kunde vi see vore mere begunstigede Kammerater, hvem det var lykkedes at naae Fastlandet, sidde i deres Telte ved en blussende Ild; men Stormen var saa frygtelig, at vi ikke vovede at forlade Klippen, som gav os Ly.

Den 16de, da Stormen nogenlunde havde lagt sig,

saae vi os istand til at støde til det øvrige Selskab, og ved den flammende Ild og den vel tillavede Mad vendte vore Livsaander snart igjen tilbage. Da vi havde samlet nye Kræfter, og Vinden var god, indskibede vi os igjen, skjøndt Søen endnu var meget urolig.

Denne Sø er omtrent 300 Mile lang, men saa grund, at i stærk Blæst Dyndet paa Bunden bliver muddret op; deraf kommer Navnet Winnipeg, eller Mudder-Søen. Nu vare Bølgerne saa høie, at nogle af Folkene bleve søsyge, og vi nødtes til at søge Læ ved Strandbredden, da vi ikke vare istand til at finde nogen Landingsplads. Da vi nærmede os Strandbredden, sprang nogle af Folkene i Vandet og holdt Baadene fra, medens de Andre lossede dem og bare Pakkerne paa Hovedet gjennem den skummende Brænding. Da nu Baadene vare tomme, kunde de trække dem op paa Land. Her maatte vi blive til den 18de og fordrive Tiden med at skyde Ænder og Maager, som fandtes i overflødig Mængde og smagte os fortræffeligt.

Da Bølgerne havde lagt sig den 18de om Morgenen, brøde vi tidligt op og naaede om Eftermiddagen Saskatchawan-Flodens Munding. Seiladsen er her afbrudt ved det saakaldte store Strømfald, som er omtrent tre Mile langt; paa en Strækning af en Miil bruser Vandet skummende frem; nedad kan man imidlertid komme i Baadene, men opad maa man over et Bærested.

Man fortalte mig, at Styrmanden paa een af vore Kanoer, ved Navn Paulet Paul, som styrede sin Baad nedad Strømmen ved Hjælp af en Aare, der var stukken igjennem en Ring i Agterenden af Baaden, faldt overbord,

fordi Aaren, paa hvilken han lænede sig med al sin Kraft, pludseligt gik i Stykker. Hans overordentlige Legemsstyrke gjorde ham det muligt at faae Fodfæste og at modstaae Strømfaldet, indtil den næste Baad kom forbi; i denne sprang han op, og ved at opmuntre Folkene til at roe af alle Kræfter, lykkedes det ham virkeligt at springe i sin egen Baad igjen og føre den i god Behold ned ad Strømmen, hvorved han reddede en værdifuld Ladning, der ellers maaskee var gaaet tabt. Han var en Blanding og visseligt eet af de meest velskabte Mennesker, jeg nogensinde har seet; naar han var nøgen, kunde ingen Maler ønske sig nogen smukkere Model. Vi leirede os ved Strandbredden og vare nødte til at blive her indtil den tredie Dag for at skaffe Varerne over; thi alle Baadenes Mandskab udfordredes for efterhaanden at slæbe hver enkelt Baad over. I Almindelighed træffer man ved dette Bærested Indianere, som hjælpe Folkene mod en ringe Godtgjørelse, men dennegang vare de uheldigviis fraværende.

21de August. Vi indskibede os om Eftermiddagen, kom den 22de igjennem Ceder-Søen og atter ind i Saskatchawan-Floden, i hvis Omegn Landet er meget fladt og moradsigt, paa Grund af de utallige, smaa Søer, som her overalt findes. Vi traf ikke paa Noget, som er værd at nævne, før den 25de, da vi naaede „Pau,“ en Station for Missionairer af den engelske Kirke, hvor den velærværdige Mr. Hunter opholdt sig. Han beboer et net Huus, som indvendigt er pragtfuldt malet med Blaat og Rødt, til stor Beundring for hans Menighed, der kun bestaaer af en lille Hob af samme Indianer-Stamme, som man træffer i Omegnen af Norway-House. Mr. Hunter og hans elsk-

værdige Hustru indbøde os til deres Bord, hvor vi fik Brød af Hvede, som de selv havde dyrket, og malet paa en Haandqværn; og de sparede ingen Møie for at gjøre os det saa godt som muligt.

Mr. Hunter ledsagede mig til en Medicinmands Bolig, ikke langt fra hans eget Huus. Da jeg saae en meget smukt forarbeidet og tilsyneladende vel fyldt Odderskinds Pose hænge i Hytten, spurgte jeg, hvortil den var. Indianeren underrettede mig om, at det var hans Medicinpose, men vilde ikke lade mig undersøge dens Indhold, førend han havde seet nogle af mine Skitser og erfaret, at jeg selv var en stor Medicinmand, hvorpaa han gav mig den til Gjennemsyn. Dens Indhold bestod af smaa Stykker Been, Muslingeskaller, Mineralier, rød Jord og andre uligeartede Gjenstande, som vare aldeles uforklarlige for mine uindviede Forstandsevner.

26de August. Vi forlode Mr. Hunters gjæstfri Huus, ledsagede af mange velmeente Ønsker for vor Sikkerhed og gode Lykke, og fortsatte vor Reise langs med den lave, moradsige Flodbred. Den 28de kom vi forbi Cumberland-Flodens Munding. Her maatte Folkene ved Hjælp af deres Bærestropper spænde sig for Baadene og trække dem op ad Floden i flere Dage. Vi kom forbi en Mængde Knokler af Bøfler, som vare druknede den foregaaende Vinter ved et Forsøg paa at gaae over Isen. Ulvene havde gnavet dem alle rene.

Den 29de affyrede jeg begge med Kugler ladede Bøsseløb paa et Han-Elsdyr, som svømmede over Floden. Det naaede imidlertid den anden Flodbred og travede afsted. I den Tro, at jeg havde forfeilet det, gik jeg videre; men

da jeg Aaret derpaa kom tilbage, fortalte to Indianere, som vare gaaede efter Skuddene, at det var styrtet 200 Yards fra Floden.

30te August. Idag traf vi paa en lille Skare af Cree-Indianere, hvem vi afkjøbte noget Bøffelkjød, nogle Tunger og Bæverhaler; disse ansees for en stor Lækkerbidsken. Det er en fed, bruskagtig, for mig ingenlunde velsmagende Substans; det øvrige Selskab lod imidlertid til at synes meget godt derom. Tungerne ere uimodsigeligt deilige; de tørres ved Røgen i Hytterne.

Alt eftersom vi kom længere op ad Floden, frembød den et smukkere Skue; Skrænten blev mere vild og var for Størstedelen bevoxet med Graner og Popler, hvilke sidste skyde frem, hvor de førstnævnte ere afbrændte. Folkene lede meget af Heden, som var overordentligt trykkende.

6te September. Vi vare endnu omtrent atten til tyve Mile fra Carlton, da vi om Aftenen henad Mørkningen hørte et forfærdeligt Pladsken i Vandet, men saa langt borte, at vi ikke kunde opdage Aarsagen dertil. Mr. Rowand formodede strax, at det maatte være en Skare Blackfeet (Sortfødder), som svømmede over Floden med deres Heste, hvilket de udføre paa følgende Maade: de drive Hesten ud i Vandet, indtil den mister Fodfæste, da lader Rytteren sig glide ned, tager fat i Hestens Hale og bliver saaledes bugseret over til den modsatte Bred. Vi bleve noget urolige og ladede strax vore Bøsser, thi Sortfødderne ere den fiendtligste Stamme paa hele Fastlandet; men da vi naaede Stedet, viste det sig, at det var Hestevogteren fra Fort Carlton, som lod sine Heste svømme

over til en Ø midt i Floden for at sikkre dem mod Ulvene, der, af Mangel paa Bøfler, havde dræbt flere af dem. Da vi kun havde en kort Strækning at tilbagelægge den næste Dag, opsøgte vi vort Natteqvarteer.

7de September. Da vi vare komne Carlton paa et Par Mile nær, gjorde vi Holdt for at ordne vor Paaklædning, inden vi viste os i Etablissementet. En fuldstændig Vask var det Væsentligste, der blev foretaget; Nogle toge rigtignok rene Skjorter paa, men kun Faa kunde rose sig af en saadan Overdaadighed. Denne Opmærksomhed mod Beboerne var ingenlunde unødvendig, thi vi vare i en høist pjaltet og smudsig Forfatning.

Egnen omkring Carlton, som ligger imellem Skovegnen og Sletterne, er meget forskjellig fra den, vi havde gjennemreist. Istedetfor tætte Masser af uafbrudt Skov, frembyder den mere Udseendet af en Park, idet de let bølgende Sletter hist og her ere bevoxede med Grupper af smaa Træer. Flodskrænten hæver sig i grønklædte Bakker til en Høide af 150 til 200 Fod. Fæstningen, som ligger omtrent en Fjerdingvei tilbage fra Floden, er omgiven af et Pæleværk, og Bastionen er befæstet med Svingbasser. Dette Fort er udsat for større Fare fra Sortføddernes Side, end noget andet af Kompagniets Etablissementer, da det er svagt bemandet og ikke istand til at gjøre nogen Modstand i Tilfælde af et Angreb. Deres Heste ere ofte blevne bortjagede, uden at Besætningen har vovet at forlade Fæstningen for at redde dem. Bøfler ere her i stor Mængde, hvilket sees af de umaadelige Masser af Knokler, hvormed Sletterne overalt ere oversaaede.

Da endnu ikke alle Baadene vare ankomne, bleve vi her i flere Dage. Aftenen efter vor Ankomst foruroligedes vi ved en sig hurtigt nærmende Ild, der var opstaaet paa Stepperne langt borte imod Vest. Heldigviis vendte Vinden sig, da Ilden var omtrent en halv Miil fra Fæstningen, og nu gik den Syd paa; vi bleve imidlertid oppe næsten hele Natten, af Frygt for at der skulde hænde nogen Ulykke. Nogle Cree-Indianere befandt sig netop i Nærheden af Fortet, som er een af deres Handelshavne; de boe langs med Saskatchawan indtil Rocky Mountains og udgjøre een af de største Indianerstammer paa Hudsons-Bai-Kompagniets Gebeet. Denne Stamme har fra umindelige Tider været i Krig med Sortfødderne, som de engang havde overvundet og gjort sig underdanige; og endnu kalde de dem Slaver, skjøndt de have gjenvundet deres Uafhængighed og ere et kjekt og krigersk Folk. Disse Krige fortsættes fra Aar til Aar med den samme Udholdenhed, og hvis de, i Forhold til de Kæmpendes Antal, vare ligesaa ødelæggende som de civiliserede Nationers Krige, saa vilde snart hele den indianske Race være udryddet af det amerikanske Fastland; men heldigviis lade Indianerne sig nøie med mindre Seiervindinger, og nogle faa Hovedhuder og Heste, som de have frataget Fienden, give dem tilstrækkelig Adkomst til Berømmelse og Hæder, naar de vende tilbage til deres Venner.

Jeg tegnede Us-koos-koosish, „Ungt Græs", een af Cree-Stammens Tappre. Han var meget stolt ved at fremvise sine mangfoldige Saar og yttrede sin Misfornøielse med mit Portrait, fordi jeg ikke havde angivet alle Skrammerne, uden Hensyn til hvor de fandtes. Han havde

havt en yngre Broder, som i en Strid var bleven dræbt af En af hans egen Stamme; han ansaae det nu for sin Pligt at hævne denne og gik paa Spor efter Gjerningsmanden i næsten sex Maaneder, før han fandt Leilighed til at dræbe ham, hvilket dog omsider lykkedes.

Denne Skik at tage Liv for Liv er almindelig iblandt alle Indianere; og eet Dødsfald fører ofte til mange, indtil Feiden bliver bilagt enten ved mægtige Venners Mellemkomst, eller ved at een af Parterne tilstaaer den anden en Godtgjørelse i Heste eller andre indianske Kostbarheder. Indianeren opsøger imidlertid ikke altid den virkelige Gjerningsmand, naar han vil hævne en Slægtnings Død; skulde Vedkommende være En af hans egen Stamme, da kan en nok saa fjernt Beslægtet erstatte ham; skulde det være en hvid Mand, da vilde Indianeren rimeligviis dræbe den første, den bedste Hvide, han traf paa.

Mr. Rundell, en i Edmonton stationeret Missionair, ventede i Carlton paa vor Ankomst for at vende tilbage i vort Selskab. Han havde en Yndlingskat hos sig, som han havde bragt med sig i Kanoerne fra Edmonton, fordi han havde været bange for at lade den blive tilbage, da den løb Fare for at blive spiist i hans Fraværelse. Denne Kat gav Anledning til megen Morskab iblandt Selskabet, vakte i høi Grad Indianernes Nysgjerrighed og var sin godmodige Herre baade til Ængstelse og Plage.

Da Mr. Rowand, Mr. Rundell og jeg havde besluttet at reise tilhest til Edmonton, fordi dette var den korteste og behageligste Vei, saa forskaffede vi os Heste og en Fører, og stode den 12te September tidligt op for at begive os paa Veien. Indianerne havde forsamlet sig i Skarer om-

kring Fortet, for at see os tage bort og for at trykke os i Haanden, en Skik, for hvilken de synes at have faaet en særdeles Forkjærlighed. Aldrig saasnart havde vi besteget vore temmeligt urolige Heste, før Indianerne stimlede omkring os og i Særdeleshed viste Mr. Rundell, hvem de holdt grumme meget af, deres Hyldest, som imidlertid lod til at være hans Hest til megen Besvær. Katten havde han bundet til sin Sadelknap ved en fire Fod lang Snor, som den havde om Halsen, og troede at have gjemt den godt under sin Feltkappe. Den syntes imidlertid ikke om Hestens Krumspring og sprang frem til stor Forbauselse for Indianerne, som ikke kunde begribe, hvorfra den kom. Snoren var Skyld i, at den kom nær ved Hestens Been, som den øieblikkeligt angreb. Nu blev Hesten rasende, slog ud og kastede tilsidst Mr. Rundell ud over Hovedet, hvorved han dog heldigviis ikke kom synderligt til Skade. Alle de Tilstedeværende brøde ud i Latter, Indianerne accompagnerede med Hviin og Hyl, og det hele Optrin var ubeskriveligt komisk. Kattens Liv blev reddet derved, at Snoren gik i Stykker; men vi lode den blive tilbage, for at Folkene kunde tage den med i Baadene, øiensynligt til dens Herres store Bedrøvelse, uagtet vi havde leet saa hjerteligt paa hans Bekostning.

Vi reiste i Selskab med en Jægerskare, der begav sig til en Bøffelsold, omtrent sex Mile borte. Disse Indhegninger kunne kun anlægges i Nærheden af Skove, da de bestaae af sønderhuggede Træstammer, der til en Høide af fem Fod uden Orden ere kastede ovenpaa hverandre og indeslutte en Strækning af omtrent to Acres. Ved den ene Ende beholder man en Indgang omtrent ti Fod bred,

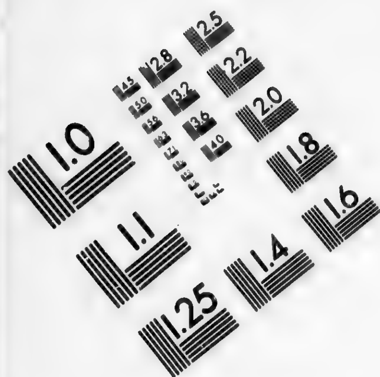
og paa hver Side af denne anbringer man paa en Strækning af en halv Miil og med tyve Fods Mellemrum en Række høie Pæle, som man kalder døde Mænd, og som fra Indgangen og ud imod Sletten danne en bestandigt voxende Omkreds. Da vi naaede Indhegningen, traf vi der et Selskab, der utaalmodigt ventede paa de Bøfler, som deres Kammerater skulde drive ind i Folden. Dette skeer paa følgende Maade: En Mand paa en let Hest rider i Almindelighed foran, til han seer en Bøffelhjord. Dette kan nu være baade sexten og atten Mile fra Folden, men naturligviis, jo nærmere, jo bedre. Jægeren slaaer strax Ild med Staal og Flintesteen og lægger den brændende Fyrsvamp paa en Haandfuld tørt Græs; saasnart Bøflerne lugte Røgen heraf, styrte de afsted af alle Kræfter. Jægeren rider nu hen ved Siden af Hjorden, som af en uforklarlig Drift bestandigt søger at krydse frem og tilbage foran hans Hest. Han er saaledes, ved at styre sin Hest behændigt, i Besiddelse af et ufeilbarligt Middel til at lede dem hen til Folden, hvorsomhelst den befinder sig. Her ere nu Indianere, forsynede med Bøffelhuder, opstillede imellem Pælene eller de døde Mænd, og saasnart Hjorden er kommen ind i Alleen, begynde de at viste med Bøffelhuderne, brøle og drive dem frem, indtil de ere komne ind i Indhegningen, hvortil man i Almindelighed vælger et Sted med et Træ i Midten. Paa dette ophænges Offergaver for at bevæge den store Aand til at føre Hjorden derhen. En Medicinmand faaer ogsaa Plads i Træet; i Haanden har han et Piberør, som han uafbrudt bevæger frem og tilbage, medens han synger et

Slags Bøn til den store Aand, hvori han beder om, at Bøflerne maa være talrige og fede.

Saasnart hele Hjorden er kommen ind i Folden, bliver Indgangen strax spærret med Træblokke, og Bøflerne blive ved at løbe rundt, den ene bagefter den anden, og forsøge sjeldent paa at bryde ud, hvilket dog ikke vilde være vanskeligt, paa Grund af det daarligt opførte Hegn. Skulde det lykkes een at slippe ud, saa følger hele Hjorden bagefter. Naar de først ere i Folden, gjøre Indianerne det snart af med dem med deres Pile og Spyd.

At see dem drive Bøflerne ind i Folden, var et livligt og malerisk Skue; men det paafølgende Myrderi var mindre behageligt. Dette var den tredie Hjord, som i Løbet af ti eller tolv Dage var bleven drevet ind i denne Fold, og de forraadnede Kroppe forpestede Luften rundt omkring. Paa denne Maade tilintetgjøre Indianerne utallige Bøfler, tilsyneladende kun for deres Fornøielse. Jeg har selv seet en Fold saa opfyldt af døde Bøfler, at jeg neppe kunde begribe, hvorledes de alle havde faaet Plads deri, medens de vare levende. Det er ikke ualmindeligt, at de drive saa mange ind i en Fold, at den samlede Masse tvinger Hegnet ned. Tusinder dræbes hvert Aar paa denne Maade, men ikke een af tyve bliver benyttet af Indianerne, saa at Tusinder blive liggende og raadne paa det Sted, hvor de ere dræbte. Jeg hørte fortælle om en Fold, for langt fjernet fra min egentlige Vei, til at jeg kunde opsøge den, som udelukkende var dannet af Knokler af de Bøfler, der vare blevne dræbte i en Fold, som tidligere havde været paa samme Sted. Denne

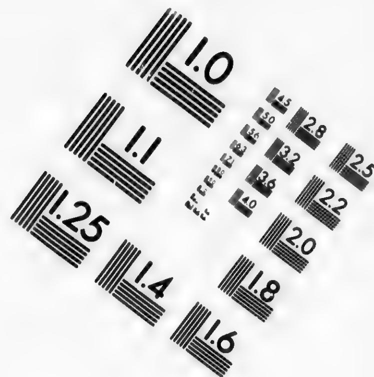
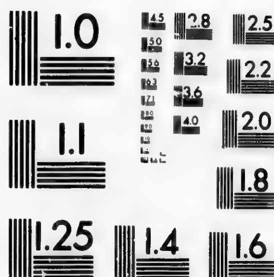
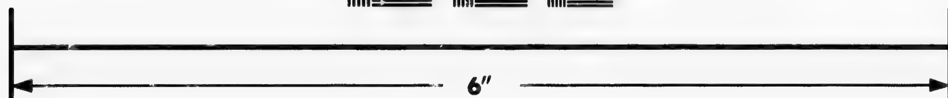
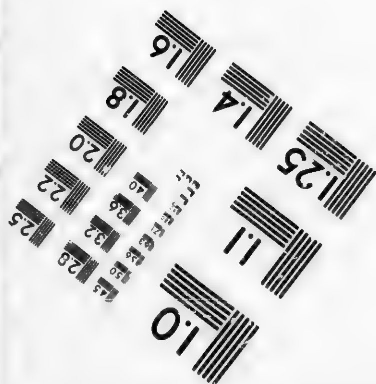
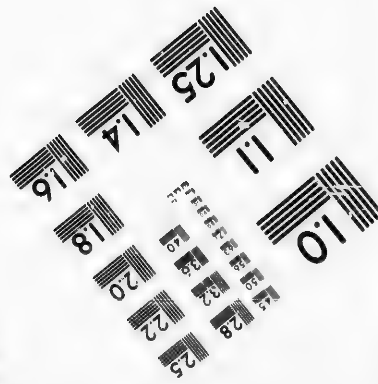

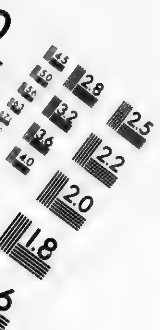
IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

4.5
5.0
2.8
3.2
2.5
3.6
2.2
4.0
2.0
1.8

1.1
1.0

Mangel paa Forsynlighed, der afholder dem fra at opbevare Kjødet, udsætter dem ofte for store Savn i den Aarstid, da Bøflen vandrer Syd paa.

Som det meget hyppigt er Tilfældet ved Bøffeljagter, holdt en stor Flok Ulve sig i vor Nærhed i Forventning af et Festmaaltid, og en ung Indianer, som vilde vise sin Behændighed, galopperede imod dem paa en lille, indiansk Hest. Det lykkedes ham at skille een fra Flokken og, trods Ulvens listige Forsøg paa at undslippe, at drive den tæt hen til os. Da han nærmede sig os, slap han Tømmen ganske, og efter de hurtige Vendinger at dømme, som Hesten gjorde tilsyneladende uden at styres af Rytteren, skulde man antage, at den var ligesaa ivrig i Forfølgelsen som dens Herre. Da det var lykkedes ham at faae Ulven tæt hen til os, gjennemborede han den med en Piil ved første Skud. Vi valgte et beqvemt Sted ved Bredden af Floden, og da Baadene vare komne til os, opsloge vi vort Natteqvarteer.

13de September. — Om Morgenen kom vi forbi en lille Ø, hvor vi saae en Rulle af atten Stykker Vildt. Vor Jæger gik omkring paa den anden Side, da Vandet var lavt nok til at vade derigjennem, skjulte sig bag Buskene og skød to Gange, førend Dyrene kunde slippe bort; han fældede to; de øvrige kom over til vor Side, og da en stolt Hjort betraadte Flodbredden, skøde vi Alle efter den. Ikke desto mindre flygtede den ind i Skoven, og jeg bildede min Hest og fulgte tilfods efter den, ledet paa Spor af Blodet, der var flydt af dens Saar. Snart saae jeg den lægge sig ned, tilsyneladende saa udmattet, at jeg ikke vilde skyde igjen; men dette kostede mig Dyret; thi

idet jeg kom til, gjorde den et Spring ind i det tætte Krat og undkom. Jeg fulgte dens Spor endnu et godt Stykke Vei, men kunde ikke indhente den. Da jeg vendte tilbage, vare to Ulve i Begreb med at angribe min Hest, som skjælvede af Skræk. Den ene vilde lige til at springe løs paa den, og det var umuligt for den at komme bort, da dens Forbeen vare bundne sammen. Jeg sigtede strax med min dobbeltløbede Bøsse og skød dem begge, den ene efter den anden.

Niende Kapitel.

En smuk Dal. — Overfarten over Vandet. — Den nysgjerrige Cabree. — En skrigende Adjutant. — Besynderligt memento mori. — Indianerindernes Moderkjærlighed. — Den „lille Slave“. — En Reisendes Tillid. — Vi omringes af Bøffelorer. — En modig Ko.

Da jeg kom tilbage til Selskabet, traf jeg dem ifærd med at ophænge de to Dyr til Brug for Baadsfolkene, efter at de først havde taget, hvad de selv vilde beholde. Dette skete, idet de paa et iøinefaldende Sted ved Floden dannede en Triangel ved Hjælp af omtrent tolv Fod høie Stænger, for at Ulvene ikke kunde naae Kjødet, og paa dens Spidse fastgjorde et rødt Tørklæde, for at holde Kragerne borte. Henimod Aften, da vi nærmede os det Sted, hvor vi skulde over Floden, saae jeg nogle Bøfler mageligt græssende i en lille Dal, og da jeg gjerne vilde

give et almindeligt Begreb om Skjønheden af det Landskab, som fra dette Punkt og lige til Edmonton strækker sig langs med Saskatchawans Bredder, satte jeg mig ned for at optage en Skitse, efter at det øvrige Selskab havde lovet at vente paa mig ved Overgangsstedet. Det var i Begyndelsen af en indiansk Sommer; Aftenen var meget smuk og udbredte over Landskabet denne eiendommelige, varme Duft, som man troer at hidrøre fra den brændende Solhede paa de umaadelige Stepper. De søvnige Bøfler, som græssede paa de bølgeformige, hist og her med smaa Trægrupper bevoxede Bakker, den uforstyrrede Stilhed og den sig nærmende Aften gave det Hele et Præg af den meest fortryllende Ro.

Da vi indhentede Mr. Rowand, belavede vi os paa at svømme over, for at undgaae en svær Krumning i Floden. Vort Mundforraad og andre Sager, som ikke kunde taale at blive vaade, bleve lagte i et Slags Kurv, der var flettet af et Par Pileqviste, hvorover en Bøffelhud var trukken ved Hjælp af en i Kanten anbragt Løbegang. Denne Kurv svømmede paa Vandet og blev trukken med ved en mellem Tænderne fastholdt Snor. Nu blev Hesten dreven ud i Vandet, og den Reisende, som holdt fast ved Dyrets Hale, blev saaledes, tilligemed sin Bagage, ført velbeholden over til den modsatte Bred.

14de September. — Jeg saae en uhyre Mængde Cabreer eller Steppe-Antiloper. Disse ere de mindste af de til Hjorteslægten hørende Dyr, letfodede til en forbausende Grad og meget frygtsomme, men, besynderligt nok, meget nysgjerrige og ligesom bestemte paa nøie at undersøge Alt, hvad der er dem fremmed, for saa vidt de ikke ved

Lugten kunne komme til Kundskab derom. Vor Jæger begav sig ned i Dalen for at vise mig, paa hvilken Maade de blive skudte, medens jeg optog en Skitse. En lille Strøm snoede sig i ualmindeligt mange Krumninger gjennem denne skjønne og høist maleriske Dal, og var paa begge Sider tæt indfattet med smaa, mørkegrønne og purpurrøde Buske, som dannede en smuk Modsætning til det yppige, gule Græs paa de jevnt skraanende Bakker, der hævede sig til en Høide af omtrent 200 Fod, og til de gyldne Farver af de faa Popler, som netop havde begyndt at iføre sig deres Efteraarspragt.

Jægeren listede sig fremad og skjulte sig bag en lille Busk, saaledes, at han havde Vinden imod sig, og viftede sagte med en Klud, der var bunden til hans Ladestok; saasnart som Antiloperne saae dette, nærmede de sig lidt efter lidt, indtil de vare komne paa Skudvidde; da fældede han een, og dette var naturligviis Alt, hvad han kunde vente, da de øvrige vare borte i et Nu.

Om Aftenen saae vi Røg i det Fjerne, som vi formodede at komme fra en Indianerleir. Da vi havde vor fælles Sikkerhed for Øie, ventede vi derfor, til Baadene ankom, for det Tilfældes Skyld, at det skulde være en fjendtlig Stamme. Baadene ankom snart, og vi opholdt os hele Natten uforstyrrede i deres Nærhed.

15de September. — Omtrent en Time efter at vi havde forladt vort Natteqvarteer, seilede vi over Floden i vor Baad og traf paa en stor Leir af Cree-Indianere. De kom hen imod os i stor Mængde. Da Mr. Rowand kjendte deres Anførere, vare de meget venlige imod os, og vi kjøbte et stort Forraad af tørret Kjød af dem.

Omtrent halvandet Aar senere, da jeg vendte tilbage, traf jeg paa den øverste Høvding, Kee-a-kee-ka-sa-coo-way, eller „Manden, som angiver Krigsraabet", og hørte en Deel af hans Historie, som jeg skal meddele i den sidste Deel af min Dagbog. Da jeg i Januar 1848 var nogen Tid sammen med ham i Fort Pitt, optraadte den anden Høvding, Muck-e-too, eller „Krudt", som et Slags Adjutant hos ham, idet den første Høvding udstedte sine Befalinger med sagte Stemme, medens den anden steg tilhest og forkyndte dem for hele Leiren i en høi og bydende Tone. Muck-e-too er en stor Kriger og Hestetyv, de to vigtigste Egenskaber for en Høvding, da Behændigheden i at stjæle Heste holdes ligesaa høit i Ære som den Kunst at tage Hovedhuder. Vi havde meget vanskeligt ved at slippe bort fra dem igjen, da de gjerne vilde have en lang Passiar, men da vor Tid ikke tillod dette, fortsatte vi vor Reise. Imidlertid vare de snilde nok til at opholde en Baad, som kom lidt bagefter, og de, som førte den, maatte give dem nogen Tobak, før de fik Lov at seile videre.

16de September. — Til henimod Middag rede vi igjennem en yndig, med frodigt Græs bevoxet Egn; Sletterne prangede med Blomster af mangfoldige Slags og lignede mere en Have end udyrket Land. Medens vi over Ilden ristede noget Kjød til vor Frokost og lode vore Heste græsse, fik vi paa den modsatte Side af Floden Øie paa en Skare Indianere, som aabenbart gjorde Tegn til en anden Skare, der maatte være bagved os, og som vi ikke kunde see. Derpaa kom otte af deres unge Mænd hen til os for at recognoscere, og da de saae, at vi vare

Venner, førte de os venligt hen til deres Leir. Vi tilbyttede os nogle Heste hos dem.

Jeg tegnede en Skitse af een af deres Høvdinger, Otisskun, eller „Hornet“, eller rettere sagt jeg tegnede hans Ryg. Dette gjorde jeg for at vise hans Krigshue, og for tillige at anbringe den Pose, han bar paa sin Ryg. Disse Poser bæres bestandigt og indeholde nogle af deres afdøde Slægtninges Knokler eller Haar. Disse jordiske Levninger betragte de med den største Ærefrygt, og de ere uadskillelige fra dem, hvad enten de ride, gaae eller sove. De bære dem i Almindelighed i tre Aar. Ikke alene hos denne Stamme, men ogsaa hos andre, er Kjærligheden til deres Slægtninge høist mærkelig, skjøndt den naturligviis undertiden forekommer os at yttre sig paa en besynderlig Maade. Som et Exempel herpaa kan jeg anføre den blandt indianske Mødre almindelige Skik, at de, naar de have mistet et Barn, ivrigt søge at faae et andet i dets Sted, selv om det var deres Fjendes, og uden Hensyn til hvormange Børn de have foruden. Dette Barn bliver da altid behandlet med ligesaa megen, om ikke med mere, Ømhed end de andre; men al Moderens Ømhed hidrører fra og kan henføres til den Kjærlighed, hun bar til den Afdøde.

En uventet Uleilighed var det mig at fange min Hest, som var sluppen løs, fordi forsultne indianske Hunde havde ædt den Rem af raa Oxehud, hvormed jeg havde bundet den.

17de September. — Om Natten vækkedes vi af vor Jæger, som underrettede os om, at Hestene vare stjaalne,

og da han ikke vilde forlade Baalet, med mindre vi ledsagede ham, satte vi Alle efter Tyvene. Efter at vi havde løbet en Miils Vei, indhentede vi Hestene, som forfulgtes af en Flok Ulve; de Træklodser, som vare fastgjorte ved deres Lasso, havde forsinket dem i deres Flugt. Ulvene vilde nødigt opgive deres forventede Bytte, men toge dog Flugten efter et Skud eller to. Hestene vare aabenbart meget bange, hvilket de viste ved at opholde sig den øvrige Deel af Natten tæt ved vort Leirbaal.

I Løbet af Dagen fældede vi en Antilope, hvilket var meget heldigt, da Mr. og Mrs. Lane om Aftenen meget udmattede naaede vor Leir; de havde forladt Baaden om Morgenen og gaaet den hele Dag uden at nyde Noget. Baadene havde naaet den anden Side af Floden og havde, af Mangel paa en Rende, ikke været istand til at sætte over og tage dem med. Det var uheldigviis en meget kold Nat, og kun lidet Brænde kunde skaffes tilveie; dertil kom, at vi hverken vare forsynede med Telte eller med Tæpper, da vi havde givet Afkald paa disse Luxusgjenstande, siden vi forlode Carlton, hvor vi begyndte vor Reise tilhest. Den, der meest led af Nattekulden, var rimeligviis en ung Skriver, der var gaaet med dem og havde ladet Frakke og Vest blive i Baaden.

19de September. — Denne Morgen fandt Baadene en Rende og kom over for at tage det Selskab ombord, som havde forladt dem Morgenen tilforn. Vi naaede Fort Pitt om Aftenen. Det er et net, lille Fort og ligesom alle de øvrige Forter, dem ved den røde Flod undtagne, opført af Træ. Egnen her er rig paa Bøfler; Korn og andre Produkter kunde vindes her i Mængde,

naar man vilde dyrke dem. Vi bleve her til den 23de, og jeg tegnede et Portrait af Chimaza, den „lille Slave", en Chippeway-Indianer. Han var den Eneste af den Stamme, jeg nogensinde saae, da de leve langt Norden for Fort Pitt, ved Athabasca-Søen. Hans Tapperhed og Færdighed i at jage havde erhvervet ham et Slags Berømmelse iblandt de Handlende. Da jeg saae ham, havde han over hundrede Elsdyrskind, foruden en betydelig Mængde Pelsværk, som han havde bragt til Fortet for at handle dermed.

23de September. — Jeg forlod Fortet tilhest, ledsaget af Mr. Rowand, Mr. Rundell, en indiansk Dreng og en ny Jæger. Da vi naaede Floden, satte vi over i en Baad og trak vore svømmende Heste ved Tøilen. Vi forlode dette Etablissement paa ægte Vandrerviis, uden at være besværede af nogensomhelst Levnetsmidler, og skjøndt vi begave os paa en 200 Mile lang Reise, stolede vi ene og alene paa vore Bøsser og havde ikke saa meget som et Korn Salt med. Da vi havde forladt Baaden, sadlede vi vore Heste og havde ikke tilbagelagt mere end ti Mile, før vi traf paa Masser af Bøfler.

I alle de tre Dage, vi brugte for at naae Edmonton-House, saae vi, saa langt Øiet kunde naae, Sletterne bedækkede med disse Dyr, og saa talrige vare de, at de undertiden hindrede os i at komme frem og opfyldte Luften med en næsten qvælende Støv. Vi fældede een, hvergang vi trængte til Forstærkning, og valgte da de fedeste Køer, af hvilke vi kun toge Tungen og Puklen til det forestaaende Maaltid og ikke unødvendigt besværede os med

Mere. Mr. Rowand stød og saarede en Ko, som strax løb ind imellem nogle Træer; han fulgte efter den, men Dyret vendte sig imod ham og stødte ham og hans Hest til Jorden, sprang derpaa over dem og undslap med de øvrige. Heldigviis kom han ikke til Skade, men havde kun den Krænkelse, at et Dyr, som han allerede i Aanden havde seet tilberede til vort Aftensmaaltid, havde stødt ham omkuld og var løbet over ham.

Tiende Kapitel.

Long-Grass-Steppen. — En haardnakket Bjørn. — Vi forlade en afjaget Hest. — Udtørrede Søer. — Jagt efter Vildgæs. — En farlig Svømning. — Baadebygning. — Den brændende Steppe. — Ild slukket ved Ild. — En koldblodig Bekjendelse. — Mangel paa Høflighed blandt Indianerne. — En indiansk Bueskytte.

24de September. — Vi kom igjennem den saakaldte „Lang-Græs-Steppe." Knoklerne af en heel Leir af Indianere, som vare bortrevne af de for deres Slægt saa ødelæggende Smaakopper, blegedes her paa Sletten; de vare faldne ned fra de Forhøininger og Træer, hvorpaa Indianerne have for Skik at henlægge deres Døde, tildækkede med Huder; thi disse saavelsom det, hvorpaa de hvilede, havde Tiden tilintetgjort.

En umaadeligt stor, graa Bjørn drak af et Kær, og vor Jæger gik forud for Selskabet for at vove et Skud

paa den. Bjørnen ventede roligt paa hans Angreb, og da Indianeren saae den saa koldblodig, tøvede han med at nærme sig den, idet han ikke ansaae det for raadeligt at stole paa sin Hests Hurtighed, med mindre han havde et godt Forspring for Bjørnen. Han skød derfor i altfor stor en Afstand til at Skuddet kunde naae. Bjørnen reiste sig meget roligt paa sine Bagbeen, saae et Øieblik paa Jægeren, vendte sig derpaa om og gik bort. Nu besluttede jeg at forsøge min Lykke. Da jeg var meget godt ridende, nærmede jeg mig den paa fyrretyve til halvtredsindstyve Yards, og da den vendte sig om for at see paa mig, affyrede jeg begge Løbene; det ene saarede den i Skulderen, og med et vildt Hyl vendte den sig om og forfulgte mig. I fuld Galop red jeg hen imod Mr. Rowand, som ventede, indtil den kom ham paa Skudvidde, hvorpaa han sendte den en Kugle i Livet, — men den vedblev at nærme sig.

Imidlertid var det lykkedes baade Indianeren og mig at lade igjen, og da Bjørnen kom nærmere, skød Indianeren og maa formodentligt have truffet, da Bjørnen atter reiste sig paa Bagbenene; nu sigtede jeg betænksomt, Kuglen trængte ind i Hjertet, og Uhyret faldt til Jorden. Indianeren flaaede den og skar Poterne af, som vi om Aftenen, da de vare stegte, gnavede med meget Velbehag. Kløerne, som jeg gjemte, vare halvfemte Tommer lange. Der er intet Dyr paa hele Fastlandet, som Indianerne frygte saameget som den graa Bjørn, og kun sjeldent vil Nogen vove at angribe den, naar han er alene, med mindre han sidder paa en særdeles god Hest.

Vi havde denne Aften megen Vanskelighed med at

finde en Plads, hvorpaa vi kunde opslaae vor Leir i nogen Afstand fra de utallige Bøfler, der omringede os, og om Natten maatte vi nu og da affyre vore Bøsser for at holde dem borte. Vi kom forbi et Sted, der var bedækket med en Mængde affaldne Hjortetakker. Vi havde redet saa stærkt, at Mr. Rowands Hest var aldeles afkræftet; men da vi havde drevet adskillige løse Heste med os, for at sikkre os mod saadanne Tilfælde, gjorde det os intet Afbræk, og vi lode det stakkels Dyr blive tilbage som et Bytte for Ulvene, der bestandigt lurede omkring os.

Vi leirede os denne Aften ved Bredden af en meget smuk Ferskvandssø. Vi vare hver Dag komne forbi mange, for Størstedelen smaa Søer, hvis Bækkener vare bedækkede med en Skorpe af Soda. Mange af disse Søer ere indfattede med tætvoxende Planter, som i deres Bygning ligne den velbekjendte Søplante, man kalder Hav-Krithme, men ere af en høi purpurrød Farve. Saa uafbrudt er denne Sodaskorpe, at Stederne see ud, som om de vare bedækkede med Snee.

26de September. — Mr. Rundell blev denne Morgen i Leiren med den indianske Dreng, da han var ganske afkræftet af de foregaaende Dages anstrengende Ridt. Vi forlode ham ugjerne, men vi vare nødte til at reise videre saa hurtigt som muligt, da jeg endnu havde en lang Reise for mig, og Aarstiden nærmede sig sin Ende. Mr. Rowand og jeg forlode derfor Leiren Klokken halv fire om Morgenen og fortsatte vor Reise næsten hele Dagen i Galop, idet vi kun eengang standsede en Time for at spise Frokost og lade vore Heste puste.

Omtrent Klokken fem om Eftermiddagen, da vi vare

otte til ti Mile fra Fort Edmonton, mødte vi et Selskab af Herrer fra Fortet, som vare ude for at skyde Vildgæs og havde været meget heldige; da de saae, i hvilken ynkelig Tilstand vore Heste befandt sig, havde de den Godhed at bytte Heste med os, saa at vi tilbagelagde den øvrige Deel af Veien i kort Galop.

Da vi naaede Bredden af Floden, som vi maatte over for at komme til Fortet, styrtede Mr. Rowand, som red en smuk, kraftfuld Hest, sig i Vandet. Skjøndt min Hest kun var meget lille, betænkte jeg mig ikke paa at følge efter. Mr. Rowands Hest svømmede stolt over, men min var ikke sin Opgave voxen og begyndte at synke under mig; ikke desto mindre holdt jeg mig fast, indtil den kom ind i Strømfaldet og, idet den søgte at faae Fodfæste, stødte imod en Klippe, som laa under Vand, hvorved jeg nær var kommen under den; men, idet den blev reven med af Strømmen, fandt den heldigviis Fodfæste lidt længere nede paa et lavere Sted, og kunde nu vade over, medens Mr. Rowand fra sit sikkre Standpunkt paa Flodbredden syntes at more sig meget over dette Optrin. Fortets Beboere modtoge os, da det var Søndag, i deres bedste Pynt.

Edmonton er et stort Etablissement; da det maa forsyne mange andre Distrikter med Levnetsmidler, holdes der altid et stort Forraad i Beredskab, som udelukkende bestaaer af tørret Kjød, Tunger og Pimmi-kon. En Faktor, en Skriver og fyrretyve til halvtredsindstyve Mænd med deres Koner og Børn udgjøre Personalet og boe Alle indenfor Fortets Forskandsninger. De beskjæftige sig for Størstedelen med at bygge Baade til Handelen, sauge

Tømmer, som de tildeels fælde halvfemtsindstyve Mile høiere oppe og flaade ned ad Floden, og hugge til Brænde de smaa Popler, som voxe saa frodigt paa Flodbredden, og hvoraf der hver Vinter forbruges 800 Favne til at forsyne Etablissementets utallige Ildsteder med. Fruentimmerne, som alle uden Undtagelse ere Squawer eller Blandinger, beskjæftige sig med at forfærdige Mokkasiner og Klæder til Mændene, og lave Pimmi-kon af det tørrede Kjød.

Om Aftenen, da vi vare ankomne til Edmonton, reiste Vinden sig til en fuldstændig Orkan, og vi havde Grund til at takke Forsynet, fordi vi i Tide vare slupne bort fra det skrækkelige Optrin, til hvilket vi nu fra vort sikkre Tilflugtssted vare Vidne; thi vare vi komne een Dag sildigere, vare vi neppe undgaaede dets brændende Favntag. Det Skuespil, der nu tiltrak sig vor Opmærksomhed, var den kun for faa Timer siden gjennemvandrede Steppes Brand. Det var et frygteligt Syn, og den bælmørke Nat forøgede Luernes Glands. En Tid lang frygtede vi for, at Branden skulde gaae over Floden til den Side, hvor Fortet laa, hvilket i saa Fald vilde være blevet ødelagt. For vor Bekymring for Mr. Rundell, hvem vi havde ladet tilbage tilligemed Drengene, befriedes vi først tre Dage efter, da han ankom i god Behold. Det viste sig, at han allerede i lang Afstand var bleven Ilden vaer og strax havde begivet sig til den nærmeste Krumning i Floden, som det med stor Anstrengelse var lykkedes ham at naae og i Tide at komme over. Naar Indianerne befinde sig i umiddelbar Nærhed af en bræn-

vende Steppe, iagttage de følgende Fremgangsmaade: de antænde en lang Strækning foran sig og følge da efter Ilden, hvorved Luerne bagved dem komme til at mangle Næring, og de undgaae Alt, undtagen Røgen, der rigtignok er nær ved at qvæle dem.

Da vi skulde blive her, til Baaden ankom med Mr. Lane og de russiske Pakker med Odderskind, tegnede jeg et Udkast af Fortet, og da jeg havde Tid nok, gik jeg meget omkring iblandt Indianerne, som bestandigt opholdt sig i Nærheden for at drive Handel; det var for Størstedelen Creer og Assiniboiner; Potika-poo-tis, „den lille, runde Mand," en Assiniboiner-Høvding, sad for mig. Han var vel bekjendt i Omegnen af Fortet og blev sædvanligviis kaldet Hertugen af Wellington, formodentligt paa Grund af hans lille Væxt og hans krigerske Bedrifter. Han blev engang angreben af en Hob Sortfødder og blev, medens han affyrede sin Bøsse, saaret paa en temmelig mærkværdig Maade. Kuglen gik ind ved Haandleddet og ud igjennem Armen, trængte atter ind oppe ved Halsen og kom ud ved den øverste Deel af Rygraden. Han havde faaet adskillige Saar, men intet, der syntes alvorligt at have truet hans Liv, thi dengang jeg saae ham, var han ved godt Helbred. Efter at have meddeelt mig forskjellige af sine Jagt- og Krigsbedrifter, fortalte han mig til min store Forundring, at han havde dræbt sin egen Moder. Hun havde paa en Reise sagt til ham, at hun følte sig for gammel og svag til at udholde Livets Møisommeligheder, og for udmattet til at reise videre, og havde bedet ham have Medlidenhed med hende og

gjøre en Ende paa hendes Elendighed, hvorpaa han ufortøvet havde skudt hende paa Stedet. Jeg spurgte ham, hvorhen han havde rettet sit Skud. Han svarede: „Troer Du, jeg vilde have skudt hende paa et forkeert Sted? Jeg traf hende her;“ og han pegede med sin Finger paa Hjertet. „Hun døede øieblikkeligt, og i Begyndelsen græd jeg; men da jeg havde begravet hende, udslettedes Indtrykket.“

Man maa ikke troe, at Indianerne betragte det svagere Kjøn med Følelser, der ligne dem, som man nærer for det i det civiliserede Liv; i Sandhed, de behandle Fruentimmerne mere som Slavinder end som omgængelige Væsner. Som man kan vente, er dette tydeligst i deres Adfærd mod de gamle Fruentimmer, hvem de betragte som neppe skikkede til at leve.

Nogle af Kompagniets Tjenerskab vare om Vinteren kjørte paa Isen op ad Saskatchawan-Floden med en Hundeslæde, der blandt Andet var belæsset med et lille Fad Brændeviin paa otte Galloner; idet de kjørte over et Sted, hvor Isen var løs, sank Hundene i med Slæde og Alt og bleve øieblikkeligt revne bort af Strømmen. Den næste Sommer fandt nogle ved Strandbredden badende Indianere Fadet, som var ganske ubeskadiget; og da de ved nøiere Undersøgelse opdagede, at det var fyldt med Rom, besluttede de at drikke sig en Ruus. Een af dem yttrede imidlertid den Mulighed, at de Hvide kunde have kommet Gift deri, for at hævne sig paa dem, fordi de havde skudt paa den til det Indre bestemte Kano-Afdeling, da den Aaret forud seilede op ad Floden. Dette afholdt dem fra

at drikke af Rommen, førend de havde prøvet dens Egenskaber. De udvalgte derfor otte af de ældste Fruentimmer i Leiren for med dem at gjøre et Forsøg. Fruentimmerne gik i Fælden, og da de bleve berusede, begyndte de at synge meget muntert. Men en gammel Høvding gjorde snart en Ende paa deres Drikken, idet han sagde, at der ikke kunde være Gift i, og at det var meget for godt til at spilde paa gamle Kjærlinger. Derpaa gav hele Stammen sig ifærd dermed, og Fadet blev snart tømt.

En Dag, da jeg var gaaet et Stykke Syd for Fortet, saae jeg to Assiboine-Indianere, som jagede efter Bøfler. Den Ene var bevæbnet med et Spyd, der var dannet af en ti Fod lang Askestamme, prydet med Haarduske og forsynet med en Jernspids, der var kjøbt paa een af Handelspladsene; den Anden havde en Bue af Asketræ med Bøffelsener, der vare fastgjorte paa dens Bagside. Af disse Buer betjene de sig med megen Behændighed og Kraft; jeg har engang været Vidne til, at Pilen trængte igjennem Dyrets Legeme og blev siddende i Jorden paa den modsatte Side.

Ellevte Kapitel.

Afreise fra Fort Edmonton. — De sidste Bøfler. — Sir Georges høilandske Sækkepiber. — En indiansk Lækkerbidsken. — Buds af en ond Aand. — En besynderlig Vugge. — Jaspers Huus. — Snee og Kulde. — De første Skridt med Sneesko. — Næsten levende stegt. — Ned ad Bakke. — Vi vade igjennem en Iisstrøm. — Vi indhente den spildte Tid. — Vi skyde ned ad det berømte Dalle des mort. — Vi undslippe med Nød og neppe. — En vaad Reise.

Vi forbleve i Edmonton til den 6te om Morgenen, beskjæftigede med Tilberedelser til den forestaaende, anstrengende Reise. Ved Daggry begave vi os paa Veien. Vort Selskab bestod af Mr. Lane og hans Kone, en ung Mand ved Navn Charles, en Skriver, der skulde tiltræde en Post paa Vestsiden af Rocky Mountains, en Person ved Navn M'Gillveray, og sexten Mand. Vi havde fem og tresindstyve Heste med os til at bære vort Reisegods og vore Levnetsmidler. Dette synes at være et meget stort Antal Heste til saa lille et Selskab, men man maa tage i Betragtning, at Edmonton var det sidste Sted, hvor vi paa denne Side af Bjergene kunde blive forsynede med Levnetsmidler, saa at vi nødvendigviis maatte medtage en stor Mængde. Da det altid er meget vanskeligt at faae Folkene bort fra et behageligt Opholdssted for at begive sig paa en lang og besværlig Reise, og da Hestene altid i Begyndelsen ere meget vilde, naaede vi den første Dag ikke længere end til Sturgeon Creek, en Strækning af sexten Mile. Jeg saae en Gruppe af Bøfler, der havde

leiret sig ved en lille Sø, og tegnede dem af. Det var de sidste, jeg i nogen Tid vilde faae at see, og jeg havde ikke vanskeligt ved at følge med Selskabet, saa langsomt som de skrede fremad.

7de Oktober. — Vi havde nu Stepperne langt bagved os, thi vor Reise gik Nord paa. Veien blev næsten ufremkommelig, da den var meget vaad og sumpet, og Hestene bleve ofte siddende i Moradset og tabte hvad man havde læsset paa dem, idet de søgte at arbeide sig ud deraf. Vi vare saa heldige at bringe nogen Afvexling i vore Levnetsmidler, idet vi skøde en Mængde Gæs. Kunde vi have opdrevet en Smule Salt, vilde jeg have fundet dem mere velsmagende.

8de Oktober. — Den skrækkelige, tidligere omtalte Orkan havde rykket umaadelige Træer op med Roden og opdynget dem paa hverandre i alle Retninger, saa at vi undertiden bleve opholdte i flere Timer, medens Folkene huggede en Vei der igjennem til Hestene. Vor Reise gjennem de tætte Skove, som vi nu havde betraadt, var naturligviis meget langsom og besværlig.

9de Oktober. — Veien vedblev at være slet, og vi saae intet Vildt, saa at vi tilbragte vor Tid meget eensformigt, idet vi maatte holde Skridt med de belæssede Heste. En Høilænder ved Navn Colin Frazer var kommen til os. Han var paa Veien til en lille Post, han beklædte, heelt oppe ved Athabasca-Floden i Rocky Mountains, hvor han havde boet i de sidste elleve Aar. Han var kommen der til Landet som Piber med Sir George Simpson, dengang denne undersøgte Frazer-Floden og gjorde en udstrakt Reise gjennem et hidtil lidet kjendt Land

og iblandt Indianere, som havde seet faa eller slet ingen Hvide. Han havde sin Sækkepibe med sig og var iført sin høilandske Dragt; og naar vi gjorde Holdt ved eet eller andet Fort, eller hvorsomhelst der fandtes Indianere, blev Sækkepiben tagen frem til stor Forundring for de Indfødte, der troede, at han var beslægtet med den store Aand; thi de havde naturligviis aldrig seet en Mand af et saa besynderligt Udseende, eller et saadant musikalsk Instrument, der forbausede dem ligesaa meget som den Lyd, det frembragte. Een af Indianerne bad ham gaae i Forbøn for ham hos den store Aand; men Frazer lod sig forstaae med, at den Ansøgende nok kun lidet vidste, hvor ringe en Indflydelse han havde hos hiin.

10de Oktober. — Denne Morgen forlod jeg Selskabet og fortsatte min Reise, og Klokken to om Eftermiddagen, efter et muntert Ridt, ankom jeg til Fort Assiniboine ved Athabasca-Floden. Dette Etablissement, skjøndt det beæres med Navnet Fort, er kun et Sted, hvor man sørger for Hestene, og en simpel Mand eller Hesteoppasser har Opsyn dermed. Det øvrige Selskab ankom sildigt om Aftenen.

11te Oktober. — Vi fandt her to Baade, som vore Folk strax eftersaae og gave sig til at udbedre og bege. Klokken to om Morgenen gik vi ombord og seilede i fem Dage langsomt fremad imod en temmelig stærk Strøm. Vandet var meget lavt, hvilket gjorde vor Fart endnu besværligere. Vi saae hverken Vildt eller Indianere, der kunde afbryde vort Arbeides Eensformighed, og Nætterne og Morgenerne begyndte at blive meget kolde.

15de Oktober. — Da vi laa stille for at spise Fro-

kost, var det meget koldt, og det sneede. Vi holdt nu Raad, og det blev besluttet, at, da det var faldet i saa daarligt Veir, skulde fem Mand og en Baad med Skriveren Charles vende tilbage til Fort Assiniboine med de russiske Pakker Odderskind. Vi maatte nu Alle pakke os sammen i een Baad, da den anden var vendt tilbage, og ofte maatte vi, paa Grund af Flodens ualmindeligt lave Vandstand, staae ud af Baaden for at gjøre den lettere. Næsten bestandigt maatte Folkene, som gik i Vand op til Livet, trække Baaden frem med en Line. Een af dem gled paa et Stykke Brænde og kom i dybt Vand, og kun med Møie reddede vi ham fra at drukne. Han havde ikke været fem Minuter oppe af Floden, før hans Klæder allerede vare stivfrosne. Jeg spurgte ham, om han ikke var kold, og hans Svar vidnede om Irokesernes Haardførhed — Størstedelen af vort Selskab bestod af denne Stamme — „Mine Klæder ere kolde, men jeg er det ikke."

16de Oktober. — Veiret var nu blevet saa koldt, at vi begyndte at tvivle om Muligheden af at komme over Bjergene endnu i denne Aarstid. Linen, hvormed Baaden blev trukken, gik idag to Gange i Stykker i Strømfaldene, og vor Baad var nærved at knuses imellem Klipperne. Var denne Ulykke skeet, vilde vi have mistet alle vore Levnetsmidler, og der var al Rimelighed for, at vi vilde være omkomne af Sult.

17de og 18de Oktober. — Smukt Veir. Dette er den meest eensformige Flod, der er forekommen paa mine Reiser. Den ene Pynt kom tilsyne efter den anden, alle tæt bevoxede med Gran, og om nogen videre Udsigt kunde der sleer ikke være Tale. Trods dens Krumninger er Flo-

dens Løb dog hurtigt; uden at afbrydes af Strømfald, løber den i Gjennemsnit sex til syv Mile i Timen.

19de Oktober. — Vi traf paa en indiansk Jæger og hans Familie. Han havde to Kanoer af Træbark, af hvilke han solgte den ene til Colin Frazer; denne indskibede sig deri med fire Mand for at lette vor egen Baad, og seilede i Forveien. Vi kjøbsloge med dem om noget Bæverkjød og nogle Elsdyrsmuler; disse ere den kosteligste Spise, der nogensinde er forekommen mig, og Indianerne sætte den over alt Andet.

20de og 21de Oktober. — Veiret var smukt, og vi kom rask afsted.

22de Oktober. — Folkene vare i usædvanligt godt Humeur. Jeg maalte et Træ, som laa paa Jorden, og som var fældet af Bævere; det var syv Fod i Omfang. Vi fandt tre Bjørne, som Colin Frazer havde ladet ligge en cache, en gammel og to Unger. Han fortalte mig senere, at han havde dræbt begge Ungerne med eet Skud, medens den ene krøb over Ryggen paa den anden for at bestige en Skrænt. Bjørneungerne vare en herlig Spise, som smagte os ganske fortræffeligt, da vort Forraad af fersk Kjød for længe siden var sluppet op.

23de Oktober. — Vi kom forbi et endnu brændende Baal, som Frazer havde forladt den foregaaende Nat.

24de Oktober. — Vi kom forbi de Dødes Strømfald. Folkene havde megen Møie med at faae Baaden op, og vi maatte naturligviis Alle gaae. Alle Damme og stillestaaende Vande vare saa haardt frosne, at de kunde bære; men Floden kunde ikke lægge til paa Grund af den hurtige Strøm. En lille Pose med Pimmi-kon, der, med

Undtagelse af en Tilsætning af Sasketone-Bær, var tillavet paa den sædvanlige Maade, blev stjaalen fra os, og da vi anstillede Undersøgelser for at faae den tilbage, fandt vi Noget deraf i een af Folkenes Poser. Det Eneste, der kunde have fristet ham til dette Tyveri, var, at det var mere velsmagende end hans eget. M'Gillveray, som var een af de Stærkeste af Selskabet, blev anmodet om at paatage sig Afstraffelsen, hvilket han gjorde ved gjentagne Gange at kaste den Skyldige til Jorden. En saa streng Straf var nødvendig, fordi det paa en Reise gjennem disse øde Egne kunde have de sørgeligste Følger, naar man ikke med den største Omhu vaagede over Levnetsmidlerne.

25de til 27de Oktober. — Egnen var uforandret; den samme Eensformighed omgav os endnu.

28de Oktober. — Vi kom forbi Mundingen af den „Gamle Mands" Flod. Indianerne fortælle, at en ond Aand engang kom ned ad denne Flod — som er saa rivende, at ingen Kano kan komme op ad den — og at han, da han havde naaet Mundingen, hvor den løber ud i Athabasca-Floden, gjorde fem Skridt nedad, og med hvert Skridt tilbagelagde et Strømfald. Disse Strømfald ligge en Miil fra hverandre. Derpaa var han vendt tilbage og gaaet op ad Floden igjen, og man havde aldrig siden hørt Noget om ham. Nu blev Floden saa grund, at vi to Gange vare nødte til at losse Baaden.

29de Oktober. — Da Flodskrænten var meget høi, besteg jeg den og saae for første Gang Rocky Mountains' stolte

og tilsyneladende uendelige Bjergkjæde. Omridsene vare neppe synlige i det Fjerne, fordi Atmosphæren var opfyldt med Røg, der hidrørte fra den paa denne Aarstid næsten stadige Skovbrand. M'Gillveray saarede et Elsdyr, medens han var ude med sin Bøsse. Dyret styrtede sig i Vandet og svømmede over til den modsatte Bred. Jeg sprang i Baaden, forfulgte det og fældede det ved det første Skud. Det var en stor, smuk Buk. Da det var næsten Aften, opsloge vi vor Leir der paa Stedet, beredte os et fortræffeligt Maaltid af den, og toge Resten med os den næste Dag.

30te Oktober. — For første Gang havde vi fra Baaden en smuk Udsigt til Bjergene; Folkene hilste dem med et hjerteligt Glædesraab.

31te Oktober. — Luften klar, men meget kold. Jeg optog en Skitse af Floden og Bjergene i det Fjerne.

1ste November. — Om Morgenen seilede vi ind i Jasper-Søen. Denne Sø er omtrent tolv Mile lang og fra tre til fire Mile bred, men paa denne Aarstid meget grund, fordi dens i Bjergene liggende Kilder ere frosne. Vi maatte sætte tre Mand i Land paa den sydlige Kyst, for at Baaden skulde gaae mindre dybt; men selv efter dette kom vi kun frem med megen Besværlighed. Kort efter at vi havde sat dem i Land, reiste der sig en fuldkommen Orkan, som drev os op til den nordlige Kyst, og da en Sneestorm nærmede sig, nødtes vi til at opslaae vor Leir. Dette var meget uheldigt, da det var umuligt at sætte os i Forbindelse med dem, vi havde ladet tilbage paa den anden Side, og som hverken havde Levnetsmidler

eller Tæpper, og altsaa maatte lide Meget i den strenge Kulde, det var.

2den November. — Vi vare nu ganske nær ved Bjergene, og man kan neppe tænke sig, med hvilken frygtelig Kraft Vinden hylede gjennem en Aabning, der dannedes, paa den ene Side af den lodrette, 1500 Fod høie Miette-Klippe, og paa den anden af et meget høit Bjerg. Hiin har sit Navn efter en fransk Reisende, som besteg Toppen deraf og sad der, medens han røg sin Pibe, med Benene hængende ud over den frygtelige Afgrund. M'Gillveray og Føreren begave sig fjorten eller femten Mile videre til Colin Frazer for at skaffe Heste, da det var umuligt at komme frem i Baaden, saavel paa Grund af det lave Vand som af den heftige Vind.

3die November. — Orkanen vedblev endnu, ledsaget af meget tæt Snee; efter hvad jeg hører, skal det virkeligt altid storme paa dette Sted. Skoven bestaaer udelukkende af meget høie Grantræer, som ere af et ringe Omfang og voxe meget tæt sammen; de saae høist besynderlige ud i Stormen, idet de bølgede for Vinden som en Kornmark. Naturen synes at have forsynet dem med saa umaadeligt lange Rødder, for at de ikke skulle blæse omkuld; og da Jordbunden er meget let og hviler paa Klippegrund, dannede disse Rødder umiddelbart under Jordens Overflade et Net, som var i stadig Bevægelse og vuggede os i Søvn, medens vi laa leirede omkring vort Baal. Imidlertid vendte vor Fører tilbage fra Jaspers House med adskillige Heste. Stormen havde drevet vor Baad op paa Land og ført den femten Fod bort fra Flodbred-

den, skjøndt den var saa tung, at de ni Mand, vi endnu havde tilbage, ikke vare stærke nok til at faae den ud i Vandet igjen.

Jeg valgte mig en Hest, tog Føreren med mig og begav mig forud for den øvrige Deel af Selskabet paa Veien til Etablissementet. Efter fire Timers strengt Ridt og efter fire Gange at være vadet over Floden, der var fuld af Driviis, som i rask Fart gjennemskar den og undertiden gik op over Sadlen, ankom jeg kold, vaad og forsulten til Jaspers House. Men snart oplivedes jeg paany ved en klart blussende Ild og fem til sex Pund Kjød af Bjergfaaret, som dengang rigtignok forekom mig langt kosteligere end nogetsomhelst Huusdyr af samme Slægt. Omtrent Klokken ti om Aftenen ankom til vor store Glæde de tre Mand, som vi havde ladet tilbage paa Sydkysten. De havde udstaaet Meget, idet de i tre Dage uden Føde havde gjennemvandret Skovene for at finde det Huus, hvor Ingen af dem havde været før. Een af dem havde ikke engang taget sin Frakke med sig, og kun ved at ligge i en tæt Klynge om Natten, undgik de at fryse ihjel. En anden af dem maatte udstaae Meget, fordi hans Been vare saa ophovnede; dette hidrørte derfra, at de Baand, hvormed de sædvanligviis fastholde deres Beenbedækning, havde været for stramme, hvilket han, paa Grund af Benenes følesløse Tilstand, ikke havde kunnet mærke. Vi havde Møie med at skære dem over, da de saa skjulte i det ophovnede Kjød.

4de November. — Mr. Lane og hans Selskab tilligemed de belæssede Heste ankom om Aftenen i god Behold. Jaspers House bestaaer kun af tre usle Træhytter.

Vaaningshuset har to Stuer, hver omtrent fjorten til femten Fod i Qvadrat. Den ene er til fælles Afbenyttelse for alle Kommende og Gaaende: Indianere, Reisende, Handlende, Mandfolk, Fruentimmer og Børn pakkes sammen her uden Forskjel; den anden Stue bliver udelukkende benyttet af Colin og hans Familie, som bestaaer af en Cree-Huusmoder og ni interessante Blandings-Børn. Een af de andre Hytter bruges til at opbevare Levnetsmidler i, naar man har nogle, og den tredie vilde jeg have antaget for et Hundehuus, dersom jeg havde seet noget Væsen af Hundeslægten der i Nærheden. Denne Station har kun til Hensigt at forsyne med Heste de Reisende, som ville over Bjergene.

5te November. — Vi begave os paa Veien med tretten belæssede Heste, men da vi ikke turde vente at kunne faae Hestene over Bjergene, fik jeg en Indianer til at gjøre mig et Par Sneesko. Antallet af Indianerne her omkring overstiger ikke femten til tyve; de ere af Shoo-Schawp-Stammen, og deres Høvding, som jeg tegnede, kaldes af de Reisende „Capote Blanc“ — i deres eget Sprog hedder han Assannitchay, hvilket betyder det Samme. Hans egentlige Opholdssted er langt derfra imod Nordost; men han var paa en Reise med syv og tredive af sine Folk bleven fanget ved Forræderi af en fjendtlig Stamme, som han traf paa, og som indbød ham til at sidde ned og ryge Fredspiben. Langt fra at nære nogen Mistanke, lagde de deres Vaaben fra sig, men førend de fik Tid til at ryge, grebe deres lumske Værter til Vaaben og dræbte dem Alle paa elleve nær, hvem det lykkedes at undslippe og flygte til Jaspers House, hvor de forbleve, da de

aldrig vovede sig forbi den fjendtlige Stamme, for at vende tilbage til deres eget Land. Capote Blanc var en meget ligefrem, godhjertet, gammel Mand, med hvem jeg blev meget gode Venner.

Vi forlode dette uvenlige Sted henimod Middag og seilede i en lille Kano over Floden hen til det Sted, hvor Folkene ventede paa os med Hestene, som de om Morgenen havde ladet svømme over. Vi rede videre til Klokken fire og opsloge vor Leir paa en lille Steppe.

6te November. — Idag kom vi kun faa Mile fremad, thi vi vare nødte til at gjøre Holdt paa La Rows Steppe for at lade vore Heste græsse, da den næste Station var altfor langt borte, til at vi kunde naae den denne Aften.

7de November. — Vi gjorde en lang Dagsreise; snart gik vor Vei over næsten utilgængelige Klipper, snart gjennem mørke, uveibare Skove; jo høiere vi kom op, jo dybere var Sneen, og vi begyndte at spore Følgerne af den tiltagende Kulde og Atmosphærens Fortyndelse.

8de November. — Vi saae to Bjerggeder see ned paa os fra en tilsyneladende kun et Par Tommer bred, høi og steil Klipperand. Een af de Indianere, som ledsagede os fra Jaspers House for at bringe Hestene tilbage, forsøgte at naae et Klippestykke oven over dem, da man nede fra aldrig kan komme disse Dyr saa nær, at man kan skyde dem, idet de altid see nedefter. De saae ham imidlertid tilfældigviis gaae op og flygtede øieblikkeligt til en utilgængelig Høide.

9de November. — Da vi fandt Sneen saa dyb og vidste, ikke alene at vi allerede vare blevne forsinkede, men

ogsaa, at vor videre Fremgang vilde blive langsom, frygtede vi for, at de, som hiinsides Bjergene ventede paa os med Baade og Levnetsmidler fra Fort Vancouver, skulde opgive alt Haab om at træffe os, og tage bort. Dette vilde have udsat os for den skrækkeligste Nød, naar det ikke havde medført vor fuldstændige Undergang, idet vi havde maattet reise tilbage over Bjergene med kun faa eller slet ingen Levnetsmidler. Vi sendte derfor Føreren og M'Gilliveray afsted for at ile forud til Boat Encampment (Baadeleiet). Vi opsloge vor Leir ved „Grand Batteur", hvor vi fandt nogle Sneesko, som det Selskab, der var gaaet ud om Foraaret, havde skjult der.

10de November. — Vi vare ikke komne langt, før Hestene bleve siddende i Sneen, og vi nødtes til at gjøre Holdt paa Stedet, for at de, som ikke vare forsynede med Sneesko, kunde faae Tid til at forfærdige sig nogle, uden hvilke de ikke kunde komme videre. Vi bleve her hele Dagen og sendte Hestene tilbage med Alt, hvad vi kunde undvære, da vore Levnetsmidler og Tæpper netop udgjorde saameget, som vore Folk kunde bære, idet nogle af de Uøvede, der først i dette Aar vare komne til Landet, vare saa udmattede af deres lange og trættende Reise fra Montreal, som de havde forladt om Foraaret, at de slet ikke vare til nogen Nytte.

11te November. — Vi sendte to erfarne Mænd forud for at bane Vei for de ny Begyndere, og gjorde vort første Forsøg med Sneesko. For nogle af vore Folk lykkedes Forsøget kun daarligt, da de aldrig før havde givet sig af dermed; og da de Sko, vi havde forfærdiget Dagen forud, just ikke vare af de bedste, forsinkede de os

betydeligt i vor Fremgang. De Sko, som Indianerne havde forfærdiget til mig i Jaspers House, vare særdeles gode, og med dem kunde jeg gaae uden Vanskelighed. Ogsaa Mrs. Lane havde været saa forsynlig at medtage et Par, og da hun fra sin Barndom af havde været vant til at gaae med Sneesko ved den røde Flod, hvor de bruges meget, var hun een af vore bedste Fodgængere. Vi opsloge tidligt vor Leir, og for første Gang en formelig Vinterleir. Dette skeer kun, hvor Sneen er saa dyb, at den ikke kan skaffes saaledes bort, at man kan naae Jorden. Den Høide, til hvilken Sneen kan naae, kan beregnes efter de Træstammer, som tidligere ere blevne afhuggede i lige Linie med dens Overflade; nogle af disse vare for Øieblikket tolv til femten Fod oven over os, og Sneen laa ni til ti Fod dyb under os. Nogle af de gamle Reisende morede sig med at fortælle de Uerfarne eller Fleskespiserne, at Indianerne i disse Egne vare Kæmper af tredive til fyrretyve Fods Høide, hvoraf man kunde forklare sig den Omstændighed, at Træerne vare afhuggede i en saa usædvanlig Høide.

Paa den Plads, man har valgt til at opslaae Leiren paa, maa man gaae omkring med Sneesko saalænge, indtil den er tilstrækkeligt sammentraadt til at kunne bære en Mand, uden at han synker i. Fem eller sex Bjælker af frisk fældet Tømmer, atten til tyve Fod lange, lægges i lige Linie tæt ved Siden af hverandre, saa at de danne en Forhøining. Nu antændes et Baal af tørt Brænde derpaa, og Grangrene spredes omkring til alle Sider; indhyllede i deres Tæpper, lægger Selskabet sig paa disse, med Fødderne imod Ilden. De paralelle Bjælker brænde

sjeldent igjennem paa een Nat, men Heden og de nedfaldende Kul danne umiddelbart under Ilden et dybt Hul, i hvilket dog Bjælkerne paa Grund af deres Længde ikke kunne falde. En Irokeser, som havde lagt sig for nær ved Ilden, faldt ned i dette i det Mindste sex til syv Fod dybe Hul, da Sneen var smeltet under ham, medens han sov. Hans Skrig vækkede mig, og efter at have moret os ret hjerteligt over hans varme Begravelse, lykkedes det os at befrie ham derfra.

12te November. — Idag naaede vi det saakaldte Høidepunkt. Her er en lille Sø, som kaldes Comiteens Punschebolle, fra hvilken den ene Arm af Columbia-Floden paa den vestlige Side af Bjergene, og Athabasca-Floden paa den østlige have deres Hovedudspring. Den er omtrent tre Fjerdingvei i Omkreds og mærkelig derved, at to saa mægtige Floder, af hvilke den ene løber ud i det stille Ocean og den anden i det nordlige Iishav, have deres Udspring derfra. Vi opsloge vor Leir ved Bredden deraf og kunde med Nød og neppe beskytte os mod den strenge Kulde.

13de November. — Da Søen var godt lagt til, gik vi over den, og kort derpaa begyndte vi at stige ned ad Grand-Côte, efter at vi i syv Dage uafbrudt vare stegne opad. Nedgangen var saa steil, at vi kun brugte een Dag om at komme ned omtrent i lige Høide med Jaspers House. At gaae ned med Sneesko var et meget vanskeligt Arbeide, i Særdeleshed for dem, der havde Noget at bære; Fødderne glede ofte fra dem, og Pakkerne trillede da ned ad Bjerget. Nogle af Folkene fandt det derfor hensigtsmæssigt at trille saadanne Pakker, som ikke kunde tage

Skade, ned foran sig. Da vi naaede Foden af Bjerget, traf vi otte Mand ventende paa os, som M'Gillveray og Føreren havde sendt for at hjælpe os til Boat-Encampment, og nu opsloge vi Alle vor Leir.

14de November. — Jeg blev tilbage ved Ilden for at fuldende een af mine Skitser, medens Folkene meget tidligt havde begivet sig paa Veien for at naae Boat-Encampment, hvor de paany vilde forsyne sig med Levnetsmidler, da vore næsten vare fortærede. Saasnart min Skitse var færdig, fulgte jeg efter dem og naaede snart en temmelig rivende Strøm af omtrent halvfjerdsindstyve Yards Brede.

Efter at jeg havde fulgt deres Spor i Sneen lige indtil Flodbredden, begyndte jeg, da jeg lagde Mærke til den rivende Strøm, at see mig om efter andre Spor, i den Formodning, at de muligen havde opdaget en Vei, ad hvilken de kunde omgaae Floden. Men jeg blev snart reven ud af min Vildfarelse, idet jeg paa den modsatte Bred opdagede den Sti, de havde traadt i Sneen; jeg havde altsaa intet andet Valg, end at tage mine Sneesko af og vade over. Strømmen var meget hurtig, Vandet gik mig op til Livet og var opfyldt med Driviis, hvoraf nogle Stykker traf mig og nær havde revet mig med sig. Da jeg kom op af Vandet, vare mine Gamacher og min Kappe stivfrosne. Det var imidlertid kun en Begyndelse til mine Gjenvordigheder, thi jeg maatte snart derpaa vade fire Gange over, hvorefter mine Been bleve saa aldeles følesløse, at jeg ikke turde vove det den femte Gang, før jeg, ved at løbe frem og tilbage ved Bredden, havde bragt Blodet i Omløb igjen. Jeg maatte endnu tolv

Gange, altsaa sytten Gange ialt, vade igjennem Vandet, før jeg indhentede det øvrige Selskab i deres Leir. Grunden til disse hyppige Overgange er den, at den eneste Vei over Bjergene er det Dalstrøg, som dannes af Athabasca-Floden paa den ene og Columbia-Floden paa den anden Side af dem; og over disse Flodsenge kan man kun komme om Foraaret, førend det begynder at tøe, eller om Efteraaret, naar Kulden er indtraadt. Om Sommeren, naar Snee og Iis smelter paa Bjergene, ere de aldeles utilgængelige.

15de November. — Man kan let forestille sig, hvor nødigt vi forlode den herlige Ild og vel indrettede Leir for, paa eet af de dybeste Overgangssteder, at styrte os i Vandet, der ligesom tidligere var fuldt af Driviis. Her, saavel som ved mange andre af Overgangsstederne, var den eneste Maade, hvorpaa man kunde modstaae Strømmens Magt, at gaae ved Siden af hverandre, Skulder mod Skulder, i en parallel Linie med den, saa at hver Enkelt blev understøttet af alle dem, der vare nedenfor ham. Skjøndt to Mand paa deres Arme maatte bære Mrs. Lane over Floden, skilte hun sig i andre Henseender lige saa godt ved sin Opgave, som alle vi Andre. Een af de største Ubehageligheder ved Brugen af Sneesko er den, at man maa tage dem af, naar man skal igjennem en Flod, og, naar man kommer op igjen, tage dem paa over de vaade og frosne Mokkasiner.

Førend vi gjorde Holdt for at spise Frokost, vadede vi fem og tyve Gange over Floden, og tolv Gange til, inden vi opsloge vor Leir; i det Hele syv og tredive Gange i Løbet af Dagen.

Columbia-Floden bugter sig her i store Krumninger gjennem en Dal, der paa sine Steder er tre Mile bred, med en Baggrund af mægtige Bjerge, hvis sneedækte Toppe hæve sig høit op i Skyerne, og som hist og her danne umaadelige Gletschere, der med en overordentlig Glands og prismatisk Skjønhed kaste Solens Straaler tilbage. Den sidste Deel af Veien førte igjennem en moradsig Sø eller Mose, som rigtignok var frossen, men ikke fast nok til at bære os, saa at vi til op over Knæene maatte vade igjennem en tyk Masse af Snee, Iis og Mudder, uden at finde saameget som en tør Plet, hvor man et Dieblik kunde komme til sig selv igjen efter den næsten uudholdelige, strenge Kulde, for hvilken jeg nær havde troet at maatte bukke under.

Imidlertid naaede vi da omsider Boat-Encampment omtrent Klokken fem om Eftermiddagen, næsten døde af Kulde og Sult, idet jeg Intet havde smagt efter den allerede omtalte Frokost, som kun bestod af en lille Portion Suppe, der var lavet af Pimmi-kon, den Maade, paa hvilken man bedst kunde faae Meget ud af Lidet. Ved vor Ankomst fandt vi en klart blussende Ild, og i Gryden kogte en Suppe paa Svinekjød og Korn, der var kommet fra Fort Vancouver; jeg angreb den med en saadan Graadighed, at een af Folkene, som var bange for, at jeg i min udmattede Tilstand skulde nyde for Meget deraf, meget høfligt gik sin Vei med Terrinen og dens Indhold.

Folkene havde ventet paa os her i ni og tredive Dage, og vilde den næste Dag være vendte tilbage til Fort Vancouver, naar ikke Føreren og M'Gillveray heldigviis vare komne tidsnok til at forebygge det; de troede,

at vi enten vare blevne afskaarne af Indianerne, eller at vi havde fundet det umuligt at komme over Bjergene. De vare virkeligt allerede i Begreb med at rense Sneen ud af Baadene som Forberedelse til deres Afreise. Vare vore Udsendinge ikke komne tidsnok, vilde det rimeligviis have været slemt for os Alle, da vi ikke kunde være komne tilbage over Bjergene uden Levnetsmidler.

Jeg optog ingen Skitser i Boat=Encampment, skjøndt Landskabet var overordentligt storartet; den Hurtighed, med hvilken vi reiste og nødvendigviis maatte reise i denne fremrykkede Aarstid, forhindrede mig deri, og da jeg var bestemt paa at vende samme Vei tilbage, vidste jeg, at jeg da vilde faae Tid og Leilighed nok. Jeg vil derfor kun give et flygtigt Omrids af min hurtige Reise til Fort Vancouver, en Strækning af 1200 Mile ned ad Columbia=Floden, som vi tilbagelagde i femten Dage, medens det siden efter kostede mig fire Maaneder at komme op ad den.

16de November. — Begge vore Baade vare nu færdige, klinkbyggede og af Form som Kanoer. Naar man forlader Boat=Encampment, er Landskabet overordentligt storartet; umaadelige Bjerge træde paa begge Sider tilbage i en stedse voxende Afstand. Kun Faa af dem, som læse denne Dagbog, omgivne af det civiliserede Livs Beqvemmeligheder, ville være istand til at forestille sig, med hvilken hjertelig Tilfredshed vi ombyttede de trættende Sneesko med de vel indrettede Baade, og den piinlige Fornemmelse af en kun halvt tilfredsstillet Appetit med et vel forsynet Spisekammer. Vel var det forbundet med ualmindelige Farer at komme over Columbia=Flodens utallige Strøm=

fald, og vi maatte uafbrudt anvende al vor Kraft og Duelighed for at undgaae disse, men nu havde vi Helbred og godt Mod. Vi havde nu ikke længere nødigt at arbeide os frem i Klæder, som vare stivfrosne af at vade igjennem Vandet, halvt forhungrede og med den stadige Bevidsthed, at det, hvor trætte og udmattede vi end vare, vilde være vor sande Fordærvelse at søge Hvile i disse skumle og kolde Bjergegne.

Omtrent tre Timer efter vor Afreise skøde vi ned ad den berømte „Dalle de Mort". Den er næsten tre Mile lang og den farligste af alle Columbia-Flodens Strømfald.

17de og 18de November. — Vi kom igjennem de to Søer og vare nødte til at arbeide Nat og Dag for at benytte det stille Veir, skjøndt det sneede uafbrudt.

19de November. — Vi kom igjen ind i Strømmen, saa at Folkene kunde hvile sig et Par Timer.

20de November. — Hen imod Middag kom vi gjennem „Little Dalle", der bestaaer af en heel Række af farlige Malstrømme, som man kun med den største Forsigtighed kan komme igjennem, og ankom lykkeligt og vel til Colville Klokken sex om Aftenen. Colville ligger smukt, omtrent en Miil oven over det saakaldte „Kjedelfald"; det overgaaer i Høide ethvert andet paa Columbia-Floden, og har faaet sit Navn fra de runde Huller, som Vandet har udhulet i Klipperne, og som ligne Kjedler af forskjellig Størrelse. Her bleve vi meget gjæstfrit beværtede af Mr. Lewis, som havde Opsynet der. For at undgaae dette Fald, maatte vi bære vore Baade to Mile over en to eller tre hundrede Fod høi Bakke. Vi bleve her i tre Dage,

i hvilken Tid Folkene ikke gjorde synderligt Andet end spise og sove. Det var forbausende, med hvilken Hurtighed deres Udseende forbedrede sig. Nogle af dem forandrede sig saa meget til deres Fordeel, at det var med Møie, vi kunde kjende dem igjen.

23de November. — Om Aftenen opsloge vi vor Leir nogle faa Mile nedenfor Faldet. Om Natten krøbe nogle Indianere, som havde streifet om i Nærheden, ind i vore Baade og stjal nogle Klædningsstykker af vor allerede temmeligt indskrænkede Garderobe.

24de November. — Vi naaede det store Strømfald, som Baadene vare nødte til at passere. Jeg foretrak imidlertid at gaae, i den Hensigt at optage nogle Skitser. Jeg havde allerede tilbagelagt omtrent tre Mile langs med Kysten, og var noget forundret over ikke at see Baadene komme bagefter, da jeg i Vandet bemærkede Noget, som jeg først antog for Hovedet af en Indianer, der svømmede over Floden. Da Indianerne her i Egnen ere ansete for nogle af de Værste omkring Columbia-Floden, holdt jeg min Bøsse i Beredskab, i Tilfælde af et Angreb. Ved nærmere Eftersyn opdagede jeg imidlertid, at den omtalte Gjenstand var den Kyse, som jeg havde seet Mrs. Lane have paa om Morgenen, og snart efter saae jeg Aarerne fra den ene Baad. Nu begyndte jeg at frygte for, at der skulde være tilstødt Nogle af Selskabet en Ulykke, og vendte strax saa hurtigt som muligt tilbage til Strømfaldet. Her saae jeg den ene af Baadene, i hvilken Mr. og Mrs. Lane befandt sig, i en meget farlig Tilstand, idet den midt i Strømfaldet var stødt paa en Klippe, der havde taget fat i Siden af den. Folkenes Adfærd tydede

paa stor Aandsnærværelse. I det Dieblik den stødte imod, vare de sprungne op paa Reilingen, der vendte mod Klippen, og havde saaledes, ved deres forenede Tyngde, holdt den fast op til denne. Vandet skummede og bruste omkring dem med skrækkelig Heftighed. Var Baaden kommen løs, vare de Alle blevne sønderslaaede imellem Klipperne; saaledes som det var, saae de sig istand til at vedligeholde deres Stilling, indtil Mandskabet fra den anden Baad, som lykkeligt og vel var kommen over Strømfaldet, havde losset den og trukket den op ad Strømfaldet igjen, hvorpaa det lykkedes dem at tilkaste deres ulykkelige Kammerater en Line. Dog var der endnu den store Fare, at de, ved at trække den tomme Baad til sig, let kunde skyde sig selv bort fra Klippen; imidlertid vare de saa heldige, ved stor Forsigtighed at faae Baaden saa nær, at de kunde bestige den i Sikkerhed. Et Dieblik efter gled deres egen Baad bort fra Klippen og sønderknustes. Alt, hvad der svømmede ovenpaa Vandet, samlede vi sidenefter op, men vi mistede dog mange nyttige og nødvendige Gjenstande. Som en Følge af dette Uheld, maatte vi over Land sende Bud til Colville efter en anden Baad. Dette opholdt os til den 26de om Morgenen. Nu fortsatte vi vor Reise hurtigt og sikkert og ankom til Okanagan den 28de November om Aftenen. Det var paa Heldingen med vore Levnetsmidler, og vi vare nødte til at skyde een af Etablissementets Heste, som vi stegte og fandt meget velsmagende. Forsultne som de vare, spiste Folkene deraf med en saadan Graadighed, at Nogle ikke vare istand til at arbeide Dagen efter.

29de November. — Vi fortsatte vor Reise og ankom efter fire Dages Forløb til Fort Walla-Walla. Her bleve vi indtil den 4de December, hvorefter vi betraadte den Deel af Landet, som aarligt hjemsøges af en i fem Maaneder næsten vedholdende Regn, og under hele den øvrige Deel af vor Reise til Fort Vancouver, hvilket vi naaede den 8de December, vare vi i vore aabne Baade udsatte for bestandige Regnskyl. Mr. Douglas og Mr. Ogden, de to Hovedfaktorer ved Fortet, kom ned til Landingsstedet — en halv Miils Vei omtrent — for at byde os Velkommen ved vor Ankomst, som de næsten ganske havde opgivet, og førte os op til Fortet, hvor vi bleve beværtede med den meest gavmilde Gjæstfrihed.

Tolvte Kapitel.

Fort Vancouver. — Plathovederne. — Arvelige Navne. — Casanov. — Feberens Ødelæggelser. — Den onde Aand. — Hvorledes Hovedet bliver fladtrykt. — Kjendetegn paa en Slave. — Et ubrugeligt Sprog. — „Clark, how are you?“ — Oprørende Skikke. — Chinook-Dragt. — Vandtætte Kurve. — Hvorledes de koge Camaer. — Chinook-Oliven. — Chinook-Hytter. — Lystige Spillere.

Fort Vancouver, hvis indiske Navn er Katchutequa, eller „Sletten“, er den største Post paa Hudsons-Bai-Kompagniets Enemærker, og beboes i Almindelighed af to

Faktorer, otte eller ti Skrivere og to hundrede Reisende. Vort Selskab fik en meget behagelig Tilvært i Officiererne fra Hendes Majestæts Krigsskib „Modeste", som havde opholdt sig her i to Aar og laa i Floden lige overfor Etablissementet. Bygningerne ere omgivne af stærke, omtrent sexten Fod høie Pæle, og i Hjørnerne ere Bastioner anbragte til Kanonerne. Mændene boe med deres indianske Koner i Bjælkehuse ved Bredden af Floden, og danne en heel lille Landsby — et fuldstændigt Babel, idet Indbyggerne ere en Blanding af Englændere, Franskmænd, Irokesere, Sandwichs-Øboere, Cree-Indianere og Chinooker.

Columbia-Floden er her, halvfemtsindstyve Mile fra sit Udspring, fem Fjerdingvei bred; Omegnen er frugtbar og rig paa Skov; Ege- og Grantræerne ere af en udmærket Skjønhed. Omtrent otte Mile længere op ad Floden drives en stor Gaard, hvor der dyrkes mere Korn, end Fortet kan forbruge; Overskuddet sendes til Sandwichs-Øerne og de russiske Besiddelser. De have umaadelige Hjorde af tamt Hornqvæg, som løber frit omkring i ukjendt Mængde; Faar og Heste ere ligeledes utallige. Dengang de vare blevne indførte fra Californien, vilde Dr. M'Laughlin, som var Opsynsmand, ikke tillade, at der til Etablissementets Brug dræbtes noget af Hornqvæget, førend dets Antal beløb sig til 600, og paa denne Maade har det formeret sig i det Utrolige. I de fem Efteraars- og Vintermaaneder regner det næsten bestandigt, hvorimod der kun er liden Frost eller Snee. Imidlertid var Floden dog lagt til en kort Tid af den Vinter, jeg tilbragte der; men man betegnede den ogsaa som den koldeste, man no-

gensinde havde oplevet. I de andre Maaneder er Luften tør og lummer.

Plathoved-Indianerne træffer man ved Columbia-Flodens Bredder, fra dens Munding mod Østen hen til Cascaderne, en Strækning af omtrent 150 Mile; de udbrede sig 30 eller 40 Mile fra Walhamette-Flodens Munding, og gjennem Distriktet mellem Walhamette og Fort Astoria, som nu kaldes Fort George. Mod Nord findes de langs med Cowliz-Floden og i den Landstrækning, som ligger imellem denne og Pugets-Sund. Ogsaa to Trediedele af Vancouvers-Øen beboes af dem, og de findes langs med Kysten af Pugets-Sund og Strædet ved Juan de Fuca. Plathovederne inddeles i utallige Stammer, af hvilke enhver har sit særegne Opholdssted og mere eller mindre adskiller sig fra de andre ved Sprog, Sæder og Skikke. De, som opholde sig i Fortets umiddelbare Nærhed, ere for Størstedelen Chinooker og Klickataater, og beherskes af en Høvding, som kaldes Casanov. Dette Navn kan ikke oversættes; Indianerne paa Vestsiden af Rocky-Mountains adskille sig fra dem paa Østsiden derved, at de have arvelige Navne, til hvilke ingen særegen Betydning synes at være knyttet, og hvis Oprindelse er aldeles glemt.

Casanov er en Mand af fremrykket Alder og opholder sig som oftest i Fort Vancouver. Jeg tegnede ham af under mit Ophold i Fortet. Før 1829 gjaldt Casanov for en mægtig Høvding og kunde føre 1000 Mand i Felten, men i dette Aar indførte Hudsons-Bai-Kompagniet og Udvandrerne fra de forenede Stater for første Gang Ploven i Oregon, og Egnen, som hidtil havde været

anseet for sund, blev ved Feber og Koldfeber næsten folketom. Hans egen Familie, som bestod af ti Koner, fire Børn og atten Slaver, smeltede i eet Aar sammen til een Kone, eet Barn og to Slaver. Casanov er af en Indianer at være en mere end almindeligt begavet Mand, og sin store Indflydelse over sin Stamme har han for Størstedelen vedligeholdt ved den overtroiske Frygt, de nære for ham. I sit tidligere Liv havde han i mange Aar en Morder i sin Sold, for at faae ethvert saadant Individ skaffet af Veien, som han personligt havde Noget imod. Denne Bandit, hvis Beskjæftigelse ikke var nogen Hemmelighed, gik under Navn af Casanovs Scoocoom, eller „den onde Aand". Omsider blev han forelsket i een af Casanovs Koner, som flygtede bort med ham. Casanov svor Hævn, men Flygtningene undgik længe hans Efterstræbelser, indtil han omsider traf sin Kone i en Kano ved Mundingen af Cowlitz-Floden, og skød hende paa Stedet; tilsidst lykkedes det ham ogsaa at dræbe Elskeren.

Nogle Aar før min Ankomst til Fort Vancouver, havde Mr. Douglas, som dengang havde Overopsynet, fra sit Kontor hørt Knaldet af en Bøsse indenfor Portene. Da dette var et Brud paa Disciplinen, skyndte han sig ud for at erkyndige sig om Grunden til en saa usædvanlig Begivenhed, og traf een af Casanovs Slaver bøiet over Liget af en Indianer, som han lige havde dræbt, og i Begreb med at lade sin Bøsse igjen med tilsyneladende Ligegyldighed, medens Casanov selv stod ved Siden af. Da Mr. Douglas kom til, anførte Casanov til sit Forsvar, at Manden havde fortjent Døden, ifølge deres

Stammes Love, der, ligesom det ogsaa var Tilfældet hos de Hvide, indrettede Straffen overeensstemmende med Forseelsens Beskaffenhed. I dette Tilfælde var Forbrydelsen een af de største, en Indianer kunde gjøre sig skyldig i, nemlig Plyndring af Begravelses-Kanoerne. Efter en streng Irettesættelse tillod Mr. Douglas ham at bortfjerne sig med den Døde.

Saa hellige Indianerne end holde deres Begravelsespladse, saa lod dog Casanov selv, en kort Tid efter ovenomtalte Begivenhed, sin eneste Søn begrave paa Fortets Kirkegaard. Han døde af Tæring — en Sygdom, der er meget almindelig blandt Indianerne, og som uden Tvivl er en Følge af, at de stadigt ere udsatte for Klimatets pludselige Omvexlinger. Kisten blev gjort tilstrækkeligt stor til at rumme Alt, hvad der kunde være nødvendigt til hans Beqvemmelighed og Velvære i Aandernes Rige. Fortets Kapellan læste den almindelige Bøn ved Graven, og da Ceremonien var fuldbyrdet, vendte Casanov tilbage til sin Bolig, hvor han endnu samme Aften gjorde et Forsøg paa at dræbe den bedrøvede Moder, som var en Datter af den store Høvding, almindeligt bekjendt som Kong Comcomly, hvem der i Washington Irvings „Astoria" saa smukt hentydes til. Hun havde tidligere været en vis Mr. M'Dougalls Kone; han havde kjøbt hende af hendes Fader, efter hvad man fortalte, for den umaadelige Priis af ti Stykker af Alt, hvad der dengang fandtes i Fort Astoria, saasom Bøsser, Tæpper, Knive, Oxer, o. s. v. Men Comcomly handlede ved denne Leilighed med uventet Gavmildhed, idet han beklædte hendes Vei fra Kanoen op til Fortet med Sø-Odderskind, som den-

gang vare talrige og værdifulde, men nu ere sjeldne, og gav hende dem som en Medgift, der virkeligt i Værdi langt overgik de Gjenstande, til hvilke hun var bleven vurderet. Da Mr. M'Dougall forlod Indianernes Land, blev hun Casanovs Hustru.

Det er den herskende Mening blandt Høvdingerne, at de og deres Sønner ere altfor vigtige til at døe paa en naturlig Maade, og naarsomhelst Døden rammer dem, tilskrive de det en anden Persons onde Magt, hvilken de da, ofte af de meest uforklarlige Grunde, erklære for den Skyldige, idet de ikke sjeldent udpege dem, som have været dem selv eller den Afdøde kjærest. Den saaledes udpegede Person bliver da ufortøvet offret. Ved denne Leilighed udpegede Casanov den bedrøvede Moder, skjøndt hun under Sønnens Sygdom havde været den ivrigste og meest opoffrende Sygevogterske, og skjøndt hun var den af hans Koner, han holdt meest af; thi det er en almindelig Tro blandt Indianerne paa den vestlige Side af Bjergene, at jo større Savn de paalægge sig, jo større Beviis give de paa deres Kummer, og jo mere behage de den Hedenfarne. Casanov tilføiede endnu en anden Bevæggrund, der havde bragt ham paa den Tanke at dræbe sin Kone, den nemlig, at hun havde været sin Søn til saa megen Nytte og saa uundværlig for hans Lykke i denne Verden, at han ønskede at medgive ham hende til Selskab paa hans lange Reise. Hun reddede sig imidlertid ind i Skovene og naaede den næste Morgen Fortet, hvor hun bad om Beskyttelse. Man holdt hende derfor skjult i flere Dage, indtil hendes egne Paarørende hentede hende hjem til Chinook-Point. Imidlertid blev der fundet et myrdet

Fruentimmer i Skovene, og Gjerningen tilskreves eenstemmigt Casanov eller een af hans Udsendinge.

Jeg kan her, til nærmere Oplysning om denne besynderlige Overtro, fortælle en sørgelig Begivenhed, der fandt Sted i Ny-Caledonien, ved Thompsons-Floden.

En Høvding døde, og hans Enke ansaae et Offer for uundgaaeligt nødvendigt, men da hendes Valg var faldet paa en Person af altfor megen Vigtighed, var hun i nogen Tid ikke istand til at fuldføre sin Plan; tilsidst kunde Høvdingens Brodersøn ikke længere udholde, at hun bestandigt spottede ham og beskyldte ham for Feighed, han greb derfor sin Bøsse og begav sig paa Veien til Kompagniets Fort, som laa ved Floden, omtrent tyve Mile derfra. Ved sin Ankomst blev han høfligt modtagen af Mr. Black, Fortets Opsynsmand, som bevidnede ham sin store Sorg over sin gamle Ven, Høvdingens Død. Efter at have givet Indianerne Noget at spise og nogen Tobak, vendte Mr. Black sig om for at forlade Værelset og blev, idet han aabnede Døren, skudt bagfra af sin troløse Gjæst, og døde paa Stedet. Det lykkedes Morderen at undvige fra Fortet, men Stammen, som var Mr. Black inderligt hengiven, paatog sig at hævne ham og jagede hiin tildøde. Dette gjorde de mere for at bevidne deres Høiagtelse for Mr. Black, end fordi de fandt noget Urigtigt i den engang vedtagne Skik.

Iblandt Chinookerne har jeg aldrig hørt nogen Tradition med Hensyn til deres Oprindelse, skjøndt saadanne Traditioner ere almindelige blandt dem, der beboe den østlige Side af Rocky Mountains. De troe ikke paa nogen tilkommende Straf, skjøndt de i denne Verden troe

sig udsatte for den onde Aands ondskabsfulde Hensigter, og tilskrive denne alle deres Vanheld og Ulykker. Den gode Aand kaldes Hias Soch-a-li Ti-yah, det vil sige den store Overhøvding, fra hvem de faae alt det Gode her i Livet, og til hvis fredelige Vildbane de engang Alle skulle faae Adgang, for bestandigt at leve der i Overflødighed og Tilfredshed.

Chinookerne og Cowlitz-Indianerne drive den Skik at trykke Hovederne flade endnu videre end nogen anden af Plathoved-Stammerne. Fremgangsmaaden derved er følgende: De indianske Mødre bære Alle deres Børn spændte paa et med Mos eller løse Trevler af Cederbark bedækket Bræt, og for at trykke Hovedet fladt, lægge de en Pude paa Barnets Pande og derover et Stykke glat Bark, som strammes fast med en Læderrem, der trækkes igjennem nogle paa begge Sider af Brættet anbragte Huller, medens der anbringes en Pude af Græs eller Cedertrevler under Barnets Nakke for at understøtte den. Denne Fremgangsmaade begynder ved Barnets Fødsel og fortsættes i en Tid af otte til tolv Maaneder, efter hvis Forløb Hovedet har mistet sin naturlige Form og antaget Kileform. At den forreste Deel af Hjerneskallen er flad og bliver høiere bagtil, giver Hovedet et høist unaturligt Udseende.

At dømme efter den Grad, hvortil dette drives, skulde man formode, at denne Fremgangsmaade var forbunden med megen Smerte for Barnet, men jeg har aldrig hørt de smaa Børn skrige eller klynke, skjøndt det ved det svære Tryk har seet ud, som om Øinene skulde springe ud af deres Huler. Tvertimod, naar Remmen blev løsnet, har jeg hørt dem skrige, til den blev strammet fast igjen. Af

den tilsyneladende Sløvhed, hvori Børnene befinde sig, saalænge Trykket vedvarer, maa jeg næsten antage, at dette medfører et Slags Bedøvelse eller Følesløshed, og at den tilbagevendende Bevidsthed, som fremkaldes ved Trykkets Ophævelse, ganske naturligt maa medføre Smerte.

Denne unaturlige Fremgangsmaade synes imidlertid ikke at skade deres Helbred, thi Dødeligheden iblandt Plathoved-Indianernes Børn er ikke mærkeligt større end blandt andre indianske Stammer; heller ikke synes deres Aandsevner at lide derved. Tvertimod, Plathovederne ere almindeligen ansete for fuldkomment saa begavede som Nabostammerne, der lade deres Hoved beholde den naturlige Form; og det er blandt Rundhovederne, at Plathovederne vælge deres Slaver, ja selv paa de Hvide see de ned med Foragt, fordi de have runde Hoveder, thi det flade Hoved ansee de for et Særkjende paa Frihed.

Chinookerne, ligesom alle andre Indianere, udrive Skægget, saasnart det viser sig. Slaveriet drives vidt blandt dem, og naar man tager i Betragtning, hvormeget det er gaaet tilbage med dem selv, er Antallet af deres Slaver betydeligt. Disse forskaffe de sig i Almindelighed af Chastay-Stammen, som boer i Nærheden af Umqua-Floden, der flyder sønden for Columbia-Floden og falder i det stille Hav. Undertiden røves de af Krigsfolk, men Børn afkjøbe de ofte deres eget Folk. Paa disse trykke de ikke Hovedet fladt, heller ikke tilstaaes noget Barn af dem (selv om Faderen er en Chinook) denne Forrettighed. De holdes i det meest nedværdigende Slaveri. Chinookerne, Mænd og Qvinder, behandle dem med megen Strenghed og raade over Liv og Død, som de selv

finde for godt. Jeg tegnede en Chastay-Slavinde, hvis Underansigt fra Mundvigerne hen til Ørene og nedefter var tattoveret med Blaat. Mændene af denne Stamme tattovere sig ikke, men male deres Ansigt som andre Indianere.

Jeg vilde gjerne give en Prøve paa dette Folkeslags barbariske Sprog, hvis det var muligt ved nogensomhelst Sammenstilling af vort Alphabet at gjengive de frygtelige, haarde, spruttende Lyd, [illegible] udstøde af deres Strube, tilsyneladende uden Hjælp hverken af Tunge eller Læber. Det er saa vanskeligt at tilegne sig deres Sprog, at kun de, som ere fødte iblandt dem, have været istand dertil. Det er imidlertid, ved deres Samqvem med engelske og franske Handlende, lykkedes dem paa deres Viis at blande nogle Ord af hvert af disse Sprog med deres eget, og at danne et Slags Pluddervælsk, som visseligt er barbarisk nok, men som dog sætter dem istand til at gjøre sig forstaaelige for de Handlende. Dette Sprog lærte jeg i temmelig kort Tid og kunde med nogenlunde Lethed samtale med de fleste Høvdinger; deres sædvanlige Hilsen er Clak-hoh-ah-yah, og har, saavidt jeg veed, sin Oprindelse deraf, at de i Pelshandelens tidlige Dage hyppigt hørte en Mand ved Navn Clark tiltales af sine Venner med: „Clark, how are you (Clark, hvorledes lever De)?“ Denne Hilsen anvendes nu paa enhver Hvid, da de i deres eget Sprog ikke have noget tilsvarende Udtryk. Deres Sprog udmærker sig ogsaa derved, at det hverken har Eder, eller nogetsomhelst Ord, der udtrykker Erkjendtlighed eller Taksigelse.

Deres Klæder ere i høieste Grad smudsige, deres

Legeme vrimler af Utøi, og een af deres største Fornøielser bestaaer i at pille disse modbydelige Insekter af Hovedet paa hverandre og spise dem. Da jeg en Dag spurgte en Indianer, hvorfor han spiste dem, svarede han, at de bede ham, og at han hævnede sig ved at bide dem igjen. Det vilde være høist rimeligt at antage, at de vare saaledes hjemsøgte af Mangel paa Kamme eller andre Midler til at blive de paatrængende Gjæster qvit; men dette er ikke Tilfældet, thi de ere stolte af at bære saadanne Kammerater omkring med sig og give deres Venner Leilighed til at more sig med at gaae paa Jagt efter dem og spise dem.

Mandfolkenes Dragt bestaaer af et Gevandt af Moskus-Rotteskind, saa stort som et almindeligt Sengetæppe, som de kaste over Skulderen; de have hverken Beenklæder, Mokkasiner, eller Gamacher. At male Ansigtet er ikke meget i Brug hos dem, undtagen ved overordentlige Leiligheder, saasom deres Slægtninges Død, een eller anden høitidelig Fest, eller en krigersk Udflugt. Den qvindelige Dragt bestaaer af et Bælte af Cederbark, fra hvilket rundtomkring en tæt Masse Snore af samme Stof hænge ned næsten til Knæene. Dette er hele deres Sommerdragt. I meget haardt Veir tilføie de dog et Tæppe af Moskus-Rotteskind. Et andet Slags Tæpper lave de af Skindet af Vildgæs, som her fanges i stor Mængde. Skindet flaaes af Fuglene med Fjedrene paa og skæres i Strimler, som snoes saaledes, at Fjedrene komme paa den udvendige Side. Paa denne Maade danne de Fjedersnore, som da knyttes saaledes sammen, at de udgjøre et Tæppe, idet Fjedrene udfylde Maskerne og gjøre det til en let og

meget varm Beklædning. Om Sommeren lægges de reent tilside, da de aldrig bæres for Velanstændighedens Skyld. Mandsfolkene gaae ganske nøgne, skjøndt Fruentimmerne altid bære deres Cederskjørt.

Da den Egn, som Chinookerne beboe, næsten ganske er blottet for Pelsværk, have de kun Lidet, hvormed de kunne drive Handel med de Hvide. Dette, i Forening med deres Dovenskab, som rimeligviis befordres ved den Lethed, hvormed de kunne forskaffe sig Fisk, deres vigtigste Næringsmiddel, hindrer dem i at anskaffe Stads af europæisk Fabrikat, hvorfor noget Saadant sjeldent sees iblandt dem.

I Sammenligning med nogle af Stammerne paa den østlige Side af Rocky-Mountains, lægge Chinookerne kun liden Smag for Dagen i Prydelsen baade af deres egen Person, deres Vaaben og deres Huusgeraad. Det Eneste, jeg saae, som nogenlunde gjorde deres Smag Ære, vare udskaarne Drikkekar og Skeer af Horn, og Kurve af Rødder og Græs, som vare saa tæt flettede, at de i enhver Henseende gjorde samme Nytte som en Spand, baade til at bære Vand og til at opbevare v[illegible] De koge endogsaa deres Fisk i disse. Dette skeer ved [illegible] putte Fisken i en Kurv fyldt med Vand, i hvilket de [illegible] gloende Stene, indtil Fisken er kogt; og jeg har seet F[illegible] koges ligesaa hurtigt paa denne Maade, som vore egne Folk vilde have kogt dem i en Kjedel over Ilden. De eneste Grøntsager, som spises hos dem, ere Camaerne og Wapatooerne. Camaen er en Plante, som i det Ydre har Meget tilfælles med et Løg, men som, naar den er kogt, mere ligner Kartoflen og er en fortræffelig Spise. Wap-

patooen ligner den for en Deel, men er større og hverken saa tør eller fiin af Smag. De findes i umaadelig Mængde paa Sletterne i Nærheden af Fort Vancouver, og frembyde om Foraaret et smukt og eiendommeligt Udseende, idet hele Overfladen er bedækket med disse Planters utallige Blomster, saa at den ligner et umaadeligt Tæppe af den skjønneste, ultramarinblaa Farve. For at koge dem, graver man et Hul i Jorden, lægger et Lag hede Stene derned og tildækker dem med tørt Græs, paa hvilket Frugten lægges; ogsaa denne tildækkes med et Lag Græs, og dette atter med Jord, hvorpaa man borer et lille Hul igjennem Jorden og Græsset, ned til Frugten. Heri helder man da Vand, som, idet det naaer de hede Stene, udvikler tilstrækkelig Damp til i kort Tid at koge Frugten mør. Hullet maa tilstoppes, strax efter at man har heldt Vandet deri. Paa samme opfindsomme Maade koge de ofte baade Fisk og Vildt.

Et andet Fødemiddel, som de betjene sig af, kunde jeg, paa Grund af dets modbydelige Beskaffenhed, være fristet til at udelade, naar det ikke var noget saa Betegnende for Chinook-Indianerne, baade for dets Ualmindeligheds Skyld, og fordi Brugen deraf udelukkende indskrænker sig til denne Stamme. De Hvide have givet det Navn af Chinook-Oliven, og det tilberedes paa følgende Maade: Omtrent en Skjeppe Agern lægges i et Hul, som til dette Brug er gravet tæt ved Indgangen til Hytten; de tildækkes med et tyndt Lag Græs, ovenpaa hvilket anbringes omtrent en halv Fod Jord. Et hvert Medlem af Familien betragter fra nu af dette Hul som det Sted, der særligt er bestemt til at optage hans

Urin, den han under ingen Omstændigheder tør unddrage dette lovligt anordnede Gjemmested. I dette Hul lader man Agernerne ligge fire til fem Maaneder, førend man anseer dem for brugelige. Hvor modbydelig en saa duftrig Tilberedning end vilde forekomme Folk i den civiliserede Verden, saa ansee Chinookerne dog dette Produkt for den største af alle Lækkerier.

Paa den Tid af Aaret, at Chinookerne ere beskjæftigede med at samle Camaer og at fiske, boe de i Hytter, der ere byggede af nogle faa med Sivmaatter bedækkede Stænger, som med Lethed kunne flyttes fra det ene Sted til det andet; men i Landsbyerne bygge de varige Hytter af Cederbræder. Naar de have udseet sig et tørt Sted til Hytten, grave de et Hul, omtrent tre Fod dybt og tyve Fod i Qvadrat. Siderne beklædes rundt omkring med Cederplanker, som hæve sig fire Fod over Jorden og sammenholdes med Touge og sammensnoede Rødder; midt for hver Ende nedrammes en Pæl, oventil forsynet med en Gaffel, paa hvilken Mønningbjælken anbringes, og fra denne ned paa de opret staaende Bjælker lægges Bræder, som fastgjøres paa samme Maade. Langs med den indvendige Side ere Sovesteder indrettede, det ene oven over det andet, omtrent som Køier i et Skib, men større. I Midten af Hytten bliver Ilden lagt, og Røgen gaaer ud igjennem et Hul, som man til den Ende har ladet blive i Loftet.

Ild faae de ved Hjælp af et fladt Stykke meget tørt Cedertræ, hvori der er skaaret en lille Huulning med en Rende, ned ad hvilken de glødende Trækul kunne falde; paa dette Stykke Træ sidder Indianeren, for at det kan

ligge fast, medens han mellem Fladen af sine Hænder hurtigt omdreier et rundt Stykke af samme Slags Træ, hvis Spids er trykket ned i den omtalte Huulning. Efter meget kort Tids Forløb begynde Gnisterne at falde ned igjennem Renden paa nogen under samme anbragt fiintsplintret Cederbark, som let antændes. Der hører et eget Greb til at tænde Ild paa denne Maade, men de, som ere vante dertil, kunne gjøre det meget hurtigt. Indianerne tage i Almindelighed disse Stokke med sig, da de hurtigere frembringe Ild, naar de have været brugte engang før.

Buer og Pile vare de eneste nationale Vaaben, jeg saae hos dem; af disse betjene de sig med megen Sikkerhed. Deres Kanoer ere Cederstammer, som ere udhulede ved Hjælp af Ild og bagefter glattede med Steenøxer. Nogle af dem ere meget store, da Cedertræet naaer en umaadelig Høide i denne Egn. De ere meget lette og paa Grund af deres Bygning istand til at modstaae de sværeste Søer.

Chinookernes Hovedfornøielse er Spil, til hvilket de ere lidenskabeligt hengivne. Man kan aldrig besøge deres Leir, uden at høre den evige Spillesang „he hah ha," som de ledsage med Slag af smaa Pinde paa een eller anden huul Gjenstand. De have kun faa Spil. Det, som de hyppigst spille, bestaaer deri, at de i hver Haand holde en lille Pind, saa tyk som en Pennepose og omtrent halvanden Tomme lang; den ene er uden Mærke, om den anden er der bundet en lille Traad, og nu maa den Medspillende gjætte, i hvilken Haand Pinden med Traaden er. En Chinook kan spille dette simple Spil hele Dage

og Nætter, indtil han har bortspillet Alt, hvad han eier, undertiden endog sin Kone. De spille imidlertid med megen Sindsro, og jeg har endnu aldrig seet, at den Tabende har baaret mindste Nag til sin af Lykken begunstigede Makker. De snyde, naar de kunne, og rose sig deraf, naar det lykkes dem; opdages det, saa har det ingen ubehagelige Følger, idet man kun udleer Bedrageren og tillader ham at spille om igjen. De finde ogsaa megen Fornøielse i et Boldspil, som de spille paa samme Maade som Cree-, Chippeway- og Sioux-Indianerne. To lange Stænger opreises omtrent en Miil fra hinanden, og Selskabet deler sig i to Afdelinger; de bevæbnes med Stokke, som paa Enden ere forsynede med en Ring eller et Tøndebaand, hvormed Bolden tages op og kastes langt bort, og begge Parter gjøre sig Umage for at kaste Bolden forbi deres eget Maal. Undertiden kan der være hundrede paa hvert Parti, og Spillet gaaer for sig med megen Støi og Munterhed. De vædde høit ved dette Spil, da det i Almindelighed spilles af hele Stammer eller Landsbyer. Chinookerne have taaleligt gode Heste og holde meget af Væddeløb, ved hvilke de ligeledes vædde meget høit. De ere øvede og uforsagte Jockeyer.

Trettende Kapitel.

Afreise fra Fort Vancouver. — Syv Grader under Nul. — Trylleкuglen. — En, som kan maale sig med Indianerne. — En Jesuiter-Mission. — Musikalske Spillere. — Jagt efter vilde Kalve. — En Kjole med Svaleskjød. — Den af Spøgelser hjemsøgte Vulkan. — Den trekantede Hat. — De Dødes Kanoer. — At stjæle et godt Navn. — Steppen de Bute.

Jeg blev omtrent en Maaned i Fort Vancouver og reiste den 10de Januar 1847 med Mr. Mackenlie, en anseelig Handelsmand, til Byen Oregon, hvor Kompagniet har et Etablissement. Efter at vi vare seilede omtrent fem Mile ned ad Columbia-Floden, løb vi ind i Mundingen af Walhamette-Floden og seilede fem og tyve Mile op ad den til Byen Oregon. Vi kom forbi to vordende Byer; den ene bestod kun af to Huse, og den anden var ikke kommen stort videre. Byen Oregon bestaaer omtrent af fire og halvfemtsindstyve Huse og to eller tre hundrede Indbyggere. Der er en methodistisk og en romersk-katholsk Kirke, to Hoteller, to Kornmøller, tre Saugmøller, fire Magasiner, to Uhrmagere, en Vaabensmed, en Advokat, og Læger ad libitum. Byen ligger ikke langt fra Walhamette-Faldet, som her er omtrent to og tredive Fod høit.

Privilegierne til Afbenyttelse af Vandet ere meget betydelige. Dr. M'Laughlin, tidligere Hovedbestyrer for Hudsons-Bai-Kompagiet, fik først Stedet i Forpagtning og eier nu de vigtigste Møller. Hvad der imidlertid gjør Byens Opblomstren stort Afbræk er, at Skibene, paa

Grund af Strømfaldene, ikke kunne komme den nærmere end paa femten Mile. Der, hvor Seiladsen ophører, danner der sig efterhaanden en By, som med Tiden maa kunne staae ved Siden af Oregon, ja maaskee endogsaa fordunkle den i commerciel Henseende. Om Morgenen efter vor Ankomst stod Thermometret paa syv Grader under Nul. En saa streng Kulde havde selv de ældste Indbyggere her i Egnen endnu ikke oplevet. Den havde til Følge, at næsten alt Qvæget, som var blevet acclimatiseret, døde, da det aldrig kommer under Tag. Ogsaa Columbia-Floden var lagt til, — Noget, der aldrig før havde været Tilfældet — saa at min Reise for en Tid blev afbrudt. Jeg havde det imidlertid baade hyggeligt og godt i Mr. Mackenlies Huus, og i de lange Vinteraftener, naar Ilden blussede lystigt, morede han mig fortræffeligt med sine Fortællinger om Indianernes Liv, med hvilket han var meget fortrolig. Jeg skal give et Par af hans Anekdoter til Bedste.

Medens han havde Opsyn med et Fort i Ny-Caledonien, som laa Syd for Columbia-Floden, blev der stjaalet en Karat — tre Pund — Tobak fra ham. Det var Alt, hvad han dengang havde, og det var derfor et betydeligt Tab for ham. Da han formodede, at det var stjaalet af Indianerne, der paa den Tid i stor Mængde dreve Handel omkring Fortet, anmodede han Høvdingen om at sammenkalde hele Stammen til en Raadsforsamling, da han havde Noget at sige dem. De forsamlede sig nu Alle og satte sig paa Hug i en Rundkreds, idet de lode en aaben Plads blive i Midten. Paa denne stillede han sig med sin Jagtbøsse, ladede den i Forsamlingens Nær-

værelse med to Kugler, og fortalte dem derpaa om det Tab, han havde lidt, idet han yttrede den Tro, at een af de tilstedeværende Indianere havde taget Tobakken. Han sagde dem nu, at han ønskede, at enhver af de Tilstedeværende skulde lægge Munden til Bøsseaabningen og blæse ind i den, idet han forsikkrede dem, at det ikke vilde skade Nogen, der var uskyldig i dette Tyveri, hvorimod det uundgaaeligt vilde medføre Døden, hvis den Skyldige vovede at gjøre et Forsøg derpaa. Han selv gjorde Begyndelsen med at blæse ned i Bøssen, der stod paa Jorden med Mundingen opad; derpaa kom Høvdingen, og efter ham hele Stammen, med Undtagelse af een Mand, der sad og hang med Hovedet, og som, da Høvdingen opfordrede ham til at følge de Andres Exempel, vægrede sig og sagde, at han ikke vilde friste den store Aand, thi han havde taget Tobakken og vilde give den tilbage igjen, hvilket han ogsaa gjorde.

Medens Mr. Mackenlie havde Opsyn med Walla-Walla, gav han, under meget vanskelige Omstændigheder, et Beviis paa stor Aandsnærværelse. Hans Skriver kom op at skjændes med Høvdingens Søn og slog ham. Indianeren samlede derpaa en stor Deel af sin Stamme, styrtede med dem ind i Fortets Gaard og forsøgte at gribe den, der havde fornærmet ham, for at berøve ham Livet. Mr. Mackenlie holdt dem i nogen Tid tilbage, men da han mærkede, at han ikke kunde gjøre det længere, befalede han een af sine Folk at bringe ham en lille Tønde Krudt. Han stødte Bunden ind derpaa, tog Staal og Flintensteen op af Lommen og bøiede sig over Krudtet, som om han var i Begreb med at antænde det, idet han

sagde til Indianerne, at, hvis de ikke ufortøvet forføiede sig bort, da vilde han vise dem, hvorledes en hvid Høvding kunde døe og tilintetgjøre sine Fjender. Indianerne fik en Skræk og flygtede ud igjennem Portene, som han strax lod spærre; Skriveren sendte han næste Dag hemmeligt til en anden Post, hvor de ikke kunde naae ham.

Efter at jeg havde tilbragt omtrent tre Uger i Mr. Mackenlies Huus, seilede jeg tredive Mile opad Walhamette-Floden i Selskab med Fader Acolti, en Jesuiter-Missionair. Derpaa gik vi i Land og rede omtrent otte Mile til den romersk-katholske Missionsstation, hvor et Selskab af fromme Søstre opholder sig paa Opdragelsens Vegne. Der er en god, grundmuret Kirke, der ligger paa en smuk, af Skov omgiven Slette. Her er ogsaa et Nonnekloster, som bestaaer af sex barmhjertige Søstre; de beskjæftige sig med at undervise Børn, baade hvide og røde, og have to og fyrretyve Elever.

Fader Acoltis Bolig ligger tre Mile herfra, thi Jesuiter-Missionen er adskilt fra den romersk-katholske; idetmindste henhøre de under forskjellige Autoriteter. Foruden denne ene Mission, som ledes af Fader Acolti, er der endnu tre Jesuiter-Missioner i Nærheden af Rocky-Mountains, og een i Ny-Caledonien. Det er i denne Deel af Landet, at man finder den største Strækning af god Jord i hele Oregon. I tre eller fire Dage nød jeg Gjæstfrihed i Fader Acoltis Huus, hvorpaa jeg atter vendte tilbage til Walhamette; men førend jeg traadte i Kanoen, besteg jeg et høit Bjerg og gjorde et Udkast af Flodens Krumninger med Umqua-Bjergene, hvor den har sit Udspring, i Baggrunden.

Efter at jeg havde besøgt Mr. Mackenlie i Oregon og opholdt mig der et Par Dage, begav jeg mig atter til Fort Vancouver. Omtrent fire Mile nedenfor Oregon falder Klackamus-Floden i Walhamette-Floden; ved dens Munding saae jeg en Hob Indianere af Klackamus-Stammen sidde ved Flodbredden, og jeg gik i Land for at tegne dem. De vare ivrigt beskjæftigede med eet af deres Yndlingsspil. To af dem sade ved Siden af hinanden paa deres Dyreskind, og lige overfor dem sade to Andre; nogle Smaating og noget Stads, som de spillede om, laa imellem dem. Spillet bestaaer deri, at Een af dem skjuler sine Hænder under en lille Maatte, som ligger paa Jorden; i Hænderne har han fire smaa Pinde, som han under Maatten lægger i forskjellige Retninger, hvorpaa han opfordrer det modsatte Parti til at gjætte, hvorledes han har lagt dem. Bliver der gjættet rigtigt, rækkes Maatten hen til den Næste, og en Pind bliver stukket i Jorden til Fordeel for den, som gjættede; men bliver der gjættet galt, faaer Makkeren en Pind. Dette Spil blev, som næsten alle indianske Spil, ledsaget af Sang; men denne Gang var Sangen særdeles mild og yndig, og der var en Samklang deri, som jeg hverken før eller siden har hørt iblandt Indianerne.

Denne Stamme var engang meget talrig; men paa Grund af, at de ere Byen Oregon saa nær, og saa let kunne forskaffe sig Brændeviin, er den smeltet sammen til sex eller otte Hytter.

Sildigt om Aftenen kom vi til Fort Vancouver, efter at vi havde roet hele Dagen i stærk Regn og Kulde. I Columbia bryder man sig imidlertid kun lidt herom i

Regntiden, thi Ingen giver sig i denne Periode af med frugtesløse Forsøg paa at undgaae at blive vaad. Jeg blev her til den 25de Marts, og skjøndt Veiret var meget fugtigt, morede jeg mig fortræffeligt i Selskab med Officierne paa „Modeste"; de havde bygget Stalde og udvalgt nogle meget gode Heste. Med disse foranstaltede vi Væddeløb og gik paa Jagt efter vilde Kalve; hvad man ved denne sidste Øvelse især har for Øie, er at vise Rytterens Behændighed, idet denne bøier sig ned fra Sadlen, griber Kalven ved Halen og kaster den hovedkulds mod Jorden.

Med Skyden og Fisken bragte vi Afvexling i disse Lege, thi Ænder, Gæs og Sælhunde findes i stor Mængde i Omegnen af Fortet. En Dag, medens jeg sad i Kahytten hos nogle af Officiererne, kom en høi, sværlemmet Indianer ombord paa „Modeste". Indianeren var i fuldt Costume, som de vilde kalde det i Californien (hvor, efter hvad man fortæller, en Skjortekrave og Sporer ansees for de eneste, uundgaaeligt nødvendige Klædningsstykker); det vil sige, han havde sin Aare i Haanden og gik omkring paa Dækket, hvor han meget alvorligt og til de ørkesløse Matrosers store Morskab undersøgte Kanonerne og andre for ham ligesaa uforstaaelige Ting. Proviantforvalteren tog, uden Tvivl af Velanstændighedsfølelse, Indianeren ned med sig i Kahytten og gav ham en, med utallige Messingknapper prydet, gammel Kjole med Svaleskjød. Den lyksalige Indianer arbeidede sig med den største Besværlighed ind i Kjolen, som var saa meget for knap til ham, at den gabede en halv Alen paa Brystet, og at Ærmeopslagene kun naaede lidt ned over Albuerne. Men da det omsider var lykkedes ham at

komme i den, spadserede han omkring paa Dækket med tifold Værdighed, og hele Mandskabet brast ud i skingrende Latter. Den usædvanlige Støi bragte os Alle, blandt Andre ogsaa Kapitainen, op paa Dækket. Selv hans Værdighed kunde ikke modstaae det Naragtige ved denne Skikkelse, hvilket han endog forøgede, idet han sendte Een ned efter en gammel, trekantet Hat, som han forærede Indianeren. Da han havde taget denne paa, gjorde han en ganske udmærket Figur, og sjeldent har vistnok Dækket paa eet af Hendes brittiske Majestæts Skibe været Skuepladsen for en saa heftig og ubetvingelig Latter. Jeg gjorde flere forgjæves Forsøg paa at tegne Indianeren, og skjøndt det omsider lykkedes mig, er jeg dog bange for, at Billedet kun vilde give et svagt Begreb om det, som for os var Anledning til saa uendeligt megen Munterhed.

25de Marts. — I en lille Kano reiste jeg, tilligemed et Par Indianere, fra Fortet til Vancouvers-Øen, og opslog min Leir ved Mundingen af Walhamette.

26de Marts. — Da vi sex og tyve Mile fra Fort Vancouver naaede Mundingen af Kattlepoutal-Floden, standsede jeg for at gjøre et Udkast af Vulkanen Mount St. Helens, i en Afstand af omtrent tredive eller fyrretyve Mile. Dette Bjerg er endnu aldrig blevet besøgt hverken af Hvide eller Indianere; disse paastaae, at det er beboet af Væsner af en ganske anden Art, som ere Menneskeædere, og som de have megen Frygt for; de fortælle ogsaa, at der ved dets Fod er en Sø med nogle ganske ualmindelige Fisk, hvis Hoved mere ligner en Bjørns end nogetsomhelst andet Dyrs. Denne Overtro

hidrører fra en Mands Udsagn, om hvem de fortælle, at han gik til Bjerget tilligemed en Anden, men undgik sin Kammerats Skjæbne, at blive opædt af „Skoocoomerne", eller de onde Aander. Jeg lovede en betydelig Belønning til hvilkensomhelst Indianer, der vilde ledsage mig paa en Undersøgelsesreise til Bjerget, men fandt Ingen, der var saa dristig at ville vove det. Det er af en overordentlig Høide, og da det bestandigt er bedækket med Snee, kan man see det langt borte. Dengang jeg begyndte paa min Tegning, var der ikke en Sky synlig paa Himlen, og ikke en Vind bevægede sig; pludseligt steg en hvid Røg op af Bjergets Krater og svævede i nogen Tid derover, da sænkede den sig som en Hætte. Saaledes saae det ud omtrent i halvanden Time, da forsvandt Røgen lidt efter lidt.

For omtrent tre Aar siden havde Bjerget havt et heftigt Udbrud, som varede tre eller fire Dage; det kastede gloende Stene op i en umaadelig Høide, og Lava, som i glødende Strømme løb ned ad dets sneedækte Sider. Omtrent ti Mile længere nede opsloge vi vort Natteqvarteer ved Coffin-Rock (Ligkisteklippen), meget imod mine Folks Ønske, som, paa Grund af deres Overtro, vilde have undgaaet et saadant Sted. Klippen har faaet sit Navn deraf, at Indianerne her henlægge deres Døde. Jeg tegnede Klippen af, førend Natten faldt paa.

Længere nede er der en anden Klippe, paa hvilken to til tre hundrede af deres Begravelseskanoer vare hensatte; men da Commodor Wilkes havde tændt et Baal der i Nærheden, tog Ilden fat i Ligene, og de fortæredes næsten alle. Indianerne vare yderst opbragte over den

Krænkelse, der var tilføiet dette Sted, som af dem holdtes saa helligt, og de vilde uden Tvivl have søgt Hævn, hvis de havde følt sig stærke nok dertil.

27de Marts. — Regnen styrtede som sædvanligt ned i Strømme. Da vi nærmede os en fremspringende Pynt, bemærkede vi en nøgen Indianer, der holdt Øie med os; da vi kom hen til ham, løb han ind i sin Hytte og kom, til min Forundring, atter tilsyne i den før omtalte, trekantede Hat og Proviantforvalterens Kjole. Han tog meget venskabeligt imod mig, da han, før vi landede, havde gjenkjendt mig som En af dem, han havde seet ombord paa „Modeste". Han tog mig med til sin Hytte og gav mig nogen kogt Lax. Han syntes at være meget omhyggelig for sin Uniform; men uheldigviis vilde Kjolen ikke give sig ud, og nu revnede den heelt op ad Ryggen, hvilket uden Tvivl bidrog meget til at gjøre den beqvemmere for ham. Da vi havde forladt ham, seilede vi omtrent otte Mile op ad Cowlitz-Floden, hvorpaa vi opsloge vor Leir ved dens Bredder. Vi saae en udvandrende Familie paa sin møisommelige Vandring for at opsøge en Plet, hvor de kunde opslaae deres Bopæl. Deres Forfatning lod til at være i høi Grad ynkelig.

28de Marts. — Da een af mine Indianere her blev syg, forskaffede jeg mig en anden og seilede, paa Grund af den heftige Strøm, meget langsomt op ad Floden. Grantræerne her ere de største, jeg nogensinde har seet. Jeg maalte eet, som var drevet ned ad Floden, og som, efter al Sandsynlighed, havde mistet en Trediedeel af sin Længde. Det var dog endnu 180 Fod langt og, fem Fod fra Roden, 26 Fod i Omfang.

29de Marts. — Vi kom til en anden indiansk Begravelsesplads, som syntes at være rigt smykket. Jeg bad vore Indianere at sætte os i Land, men de vilde ikke. Jeg maatte derfor sætte dem i Land paa den modsatte Flodbred og selv roe Kanoen over. Jeg tvivler ikke om, at de havde modsat sig min Adfærd, naar det ikke havde været for det Navn, som jeg paa Grund af de Portraiter, jeg havde malet, allerede havde forskaffet mig som en stor Medicinmand. Min Kunst at male Portraiter tilskreves udelukkende en overnaturlig Kraft, og jeg lagde Mærke til, at de, naar de saae paa mine Malerier, altid holdt Haanden for Øinene og saae igjennem Fingrene, ligesom de uden Undtagelse gjøre, naar de betragte en Død. Da jeg ankom til Stedet, fandt jeg det overdaadigt smykket med utallige til Nytte eller Pryd tjenlige Gjenstande, der skulde staae til den Afdødes Raadighed paa hans Reise til Aandernes Rige. Disse Gjenstande bestode i Tæpper, Tinbægere, Potter, Pander, Kjedler, Tallerkener, Kurve, Skaaler og Skeer af Horn, og smaa Stykker Klæde af forskjellig Farve. Jeg undersøgte i Særdeleshed een Kano, som var rigere smykket end de andre. Alle paa den ophængte Gjenstande vare gjorte ubrugelige for denne Verden, idet de enten vare revne eller brækkede itu, eller der var boret Huller i dem; Indianerne troe nemlig, at den store Aand gjør dem istand igjen. Ved at undersøge det Indre af en Kano fandt jeg deri en Mængde Muslingskaller, Perler og Ringe; selv den Dødes Mund var fyldt med disse Gjenstande. Legemet selv var omhyggeligt indsvøbt i mangfoldige Lag af Sivmaatter. Paa Bunden af Kanoen laa en Bue og Piil, en Aare. et Spyd og et

Slags Hakke af Horn til at opgrave Cama-Rødderne med; ved den øverste Ende af Kanoen, umiddelbart over den Dødes Legeme, var der et Dække af Bark, og i Bunden var der boret Huller, for at Vandet kunde løb ud. Disse Kanoer hensættes altid paa nedrammede Pæle, hænges op imellem Træernes Grene, eller henstilles paa fritstaaende Klipper i Floden, for at holde Rovdyrene borte fra dem.

Saalænge jeg opholdt mig her, holdt Indianerne Øie med mig fra den modsatte Bred, og da jeg kom tilbage til dem, undersøgte de mig med Øinene saa nøie, som de vel kunde, for at see, om jeg ikke havde taget Noget med mig. Havde jeg været saa uklog at gjøre dette, skulde jeg rimeligviis have bødet med mit Liv for denne Vanhelligelse, thi Døden er den visse Straf for den ringeste Krænkelse af en Begravelses-Kanoes Hellighed. Jeg søgte at faae Oplysning om, hvem der var begravet i den rigt smykkede Kano, men den eneste Underretning, jeg kunde faae af dem, var, at den Afdøde var Datter af en Chinook-Høvding. Indianerne i denne Egn have en overtroisk Frygt for at nævne Navnet paa nogensomhelst Afdød; ligesaa lidt ville de nævne deres eget Navn, hvilket man kun kan erfare af en Trediemand. Een af dem spurgte mig, om jeg ønskede at kjende hans Navn for at kunne stjæle det. Det er ikke sjeldent, at en Høvding, naar han ønsker at vise En en meget stor Ære, giver En sit eget Navn og nævner En derved, medens han selv antager et andet.

30te Marts. — Vi landede ved Cowlitz-Gaarden, som tilhører Hudsons-Bai-Kompagniet. Hvede dyrkes her

i stor Mængde. Herfra havde jeg en smuk Udsigt til Mount St. Helens, som sendte en lang, mørk Røgstøtte op mod den klare, blaa Himmel. Jeg blev her indtil den 5te April og tegnede Kiscox, Høvding for Cowlitz-Indianerne, en lille Stamme af omtrent 200 Mennesker. De trykke deres Hoveder flade og tale et Sprog, som meget ligner Chinookernes. De vare meget venlige imod mig, og jeg opholdt mig meget iblandt dem. Jeg tegnede ogsaa Caw-wacham, et Fruentimmer af denne Stamme, med sit Barn. Det var ikke uden Vanskelighed, at jeg overtalte hende til at sidde for mig, thi hun syntes at frygte for, at det vilde skade hende.

Den 5te April skaffede jeg Heste, som skulde bringe os til Nasquala ved Pugets Sund; Regnen skyllede hele Dagen ned i Strømme, saa at Moserne næsten vare ufremkommelige. Om Aftenen opsloge vi vor Leir i Nærheden af en lille Landsby, hvis Indbyggere, Cowlitz-Indianere, vare usædvanligt venlige og høflige.

6te April. — Vi kom over det saakaldte Mud-Mountain (Mudderbjerg). Mudderet er her saa dybt, at vi vare nødsagede til at stige af Hestene og trække dem ved Tøilen; de stakkels Dyr vadede op til Bugen i Mudder, der var saa seigt som Fugleliim. Denne Aften opsloge vi vor Leir i Prairie de Bute, som er mærkelig ved sine utallige, runde Høie, der hæve sig ved Siden af hverandre som ligesaa mange Halvkugler af ti til tolv Yards Omfang og en Høide af fire til fem Fod. Jeg gravede een af dem op, men fandt Intet deri uden en Bunke løse Stene, skjøndt jeg gravede fire til fem Fod dybt. Hele Overfladen er tæt bevoxet med grovt Græs. To og tyve

Mile reiste jeg igjennem denne mærkværdigt udseende Prairie.

7de April. — Det var ikke uden Vanskelighed, at vi kom over Nasqually-Floden, som var svulmet op af Regnen, og vi vare nødte til at følge den almindelige Fremgangsmaade, naar man ingen Kanoer kan faae, nemlig at holde Hesten i Halen og svømme over, medens Reisegodset trækkes bagefter i Kurve af Skind. Efter et Par Timers Forløb naaede vi Nasqually, som er anlagt af et Selskab, der kaldte sig Pugets-Sund-Selskabet, til Græsgange og Agerdyrkning. Da jeg besøgte det, havde det omtrent 6000 Faar og 2000 Stykker Hornqvæg. Stedets Beliggenhed er skjøn, paa den østlige Bred af Pugets-Sund. Jordbunden er ringere her end paa mange andre Steder i samme Distrikt, thi den er sandet; imidlertid voxer Græsset yppigt, og det milde Klima gjør Egnen særdeles skikket til Græsgange, da Qvæget aldrig behøver at komme under Tag. Ulden, som er god, finder ved Kompagniets Skibe Vei til de engelske Markeder, og Qvæget slagtes og saltes til Sandwichs-Øerne og de russiske Stater.

Indianerne i denne Egn ere meget store, ja, de største, jeg har truffet paa det amerikanske Fastland; Fruentimmerne ere i Særdeleshed store og svære. Stammen tæller imellem fem til sex hundrede Medlemmer. De have fladtrykte Hoveder, men tale et andet Sprog end Chinookerne. Jeg tegnede Lach-oh-lett, deres fornemste Høvding, og hans Datter, som bar en Hue af forskjelligfarvet Græs, hvilket er almindelig Brug blandt Fruentimmerne.

Fjortende Kapitel.

Fort Victoria. — Tilfældig Kløver. — Tæpper af Hundehaar. — Forklæder af Bark. — En Høvdings Indsættelse. — Stør af en uhyre Størrelse. — Krager, som leve af Fisk. — Huuslig Indretning. — Den døde Slavinde. — At forskrække en Indfødt. — Den Dødes Vask. — Spillet Leballum. — En kostbar Fest. — Medicinske Huer.

8de April. — Jeg forlod Nasqually om Morgenen i en Kano tilligemed sex Indianere. Vi roede hele Dagen og den følgende Nat, da Strømmen syntes at være gunstig, og gjorde ikke Holdt, før Klokken to om Eftermiddagen, da vi naaede Fort Victoria paa Vancouvers-Øen, efter at vi havde reist halvfemtsindstyve Mile uden at hvile os. Fort Victoria ligger ved en lille, en Fjerdingvei bred Bugt, der gaaer omtrent syv Mile ind i Landet og danner en beqvem og sikker Havn, der er dyb nok til Skibe af enhver Størrelse. Det indianske Navn er „Esquimelt", eller „Stedet, hvor man samler Camaer", fordi denne Plante findes i stor Mængde der i Egnen. Ved min Ankomst blev jeg venligt modtagen af Opsynsmanden, Mr. Finlayson. Han overlod mig et hyggeligt Værelse, som jeg gjorde til mit Hovedqvarteer i de to Maaneder, i hvilke jeg, for at optage Skitser, gjorde Udflugter iblandt Indianerne der i Omegnen og langs med Nabokysterne.

Jordbunden er god her i Egnen, og Hvede dyrkes i betydelig Mængde. Kløveren voxer frodigt, og man formoder, at den oprindeligt er voxet op af Frøkorn, som

tilfældigviis ere bragte dertil med Varer fra England, der ofte ere indpakkede i Hø.

Det Indre af Øen er kun blevet lidet undersøgt, undtagen af Indianerne, der beskrive det som slet forsynet med Vand om Sommeren. Vandet fra en i Fortet gravet Brønd var altfor saltagtigt, til at man kunde bruge det. Det Indre af Øen er, seet fra Kysten, fuldt af Klipper og Bjerge og aabenbart vulkansk; Træerne ere store, for Størstedelen Eg og Gran. Man var netop i Begreb med at udhugge Tømmeret til et temmelig betydeligt Skib. Etablissementet er meget stort og maa med Tiden blive Kompagniets vigtigste Oplagssted. Ti Hvide og fyrretyve Indianere vare beskjæftigede med at bygge nye Pakhuse og Magasiner. Paa den anden Side af Havnen, lige overfor Fortet, ligger en Landsby, der er beboet af Challums-Indianere. De rose sig af at kunne stille 500 for Størstedelen med Buer og Pile bevæbnede Krigere. Deres Hytter ere byggede af Cedertræ ligesom Chinookernes, men ere meget større, idet nogle ere tresindstyve til halvfjerdsindstyve Fod lange.

Mændene have Intet paa om Sommeren, og om Vinteren kun et Tæppe, enten af Hundehaar alene, eller af Hundehaar og Gaaseduun tilsammen, af Cederbark eller Skind af Vildgæs, ligesom Chinookerne. De have et eget Slags smaa Hunde med lange, sortbrune og ganske hvide Haar. Disse Hunde opelskes paa Klædedragtens Vegne. Haarene skæres af med en Kniv og blandes med Gaaseduun og lidt hvid Jord, som skal conservere Haarene. Denne Masse bliver nu banket sammen med Stokke og tvundet til Traade, ved at gide den med den flade Haand

ned ad Laaret, paa samme Maade som Skomageren pleier at trille Begtraad, hvorefter de undergaae endnu en Tvinding paa en Spinderok, for at vinde i Styrke. Cederbarken rives og tvindes til Traade paa lignende Maade. Af disse Traade væve de derpaa Tæpper paa en af dem selv opfunden, meget simpel Væv. En enkelt Traad vindes omkring en firkantet Ramme over Ruller, som ere anbragte ved den øverste og den nederste Ende af samme; gjennem disse Traade føres nu med Haanden en anden Traad afvexlende op og ned og bankes fast med et Slags Trækam; efterhaanden som Væveren arbeider, dreier han Rullerne, og naar han er kommen rundt, er der vævet en Sæk, som er aaben for begge Ender, og som, naar den bliver klippet op, danner et firkantet Tæppe. Fruentimmerne bære kun et Forklæde, som er flettet af Strimler af Cederbark, og som bindes omkring Livet og foran naaer ned til Knæene. De bruge imidlertid Tæpper mere end Mandsfolkene, dog neppe af nogen Anstændighedsfølelse.

Denne Stamme fladtrykker Hovedet, men deres Sprog afviger meget fra Chinookernes; imidlertid tale Mange af dem det samme Blandingssprog, som tales ved Columbia-Floden, saa at jeg med Lethed kunde gjøre mig forstaaelig for dem. Jeg tegnede Cheaclach, deres fornemste Høvding, om hvis Indsættelse et Øienvidne fortalte mig følgende Anekdote. Da hans Fader var bleven for gammel til at opfylde en øverste Høvdings Pligter, blev Sønnen af Stammen valgt til at overtage hans Plads. I denne Anledning forlod han Bjergene i den priselige Hensigt at faste og drømme i tredive Nætter og Dage; thi disse Indianere fæste megen Lid til Drømme og troe, at det er

nødvendigt at underkaste sig en lang Faste, naar Drømmen skal have nogensomhelst Betydning. Efter Forløb af den bestemte Tid beredte Stammen en stor Fest. Da den Udvalgte havde overstrøget sig med et tykt Lag Fedt og Gaaseduun, styrtede han ind i Landsbyen, greb en lille Hund og begyndte at fortære den levende, hvilket var en ved saadanne Leiligheder almindelig Indledning. Stammen samledes omkring ham med den vildeste Sang og Dands, hvorpaa han nærmede sig dem, han agtede høiest, og bed dem i deres bare Skuldre eller Arme; som Tegn paa den største Høiagtelse ansaaes det, naar han bed Stykket ud og slugte det. Af Fruentimmerne tog han slet ingen Notits.

Paa Nordvestkysten af det stille Ocean har jeg seet mange Mænd, som bare frygtelige Mærker af hvad de ansaae for en hæderlig Udmærkelse, og dette er ikke den eneste Maade, paa hvilken de vansire deres Legeme. Jeg har selv seet en ung Pige, paa hvem Blodet strømmede ud af gabende Saar, som hun med egen Haand, ved Hjælp af en skarp Steen, havde bibragt sig over Arme og Bryst, fordi hun havde mistet en Paarørende. Efter at de havde tilbragt nogen Tid med Sang og Dands, trak Chea-clach sig tilbage med sine Folk til et i en stor Hytte foranstaltet Maaltid, som fornemmeligt bestod af Hvalfiskespek, i deres Tanker den største af alle Lækkerbidskener, skjøndt de have Lax, Kabliau, Stør og anden fortræffelig Fisk i Overflødighed.

Alle Stammerne i denne Omegn leve næsten udelukkende af Fisk, som de til enhver Tid af Aaret fange med saamegen Lethed, at de sikkert ere de meest dovne Mennesker i hele Verden. Støren fanges her i overordentlig Mængde

og opnaaer en umaadelig Størrelse, idet den kan veie imellem fire og sex hundrede Pund. Den fanges ved Hjælp af et halvfjerds til firsindstyve Fod langt Spydskaft, til hvilket der fæstes en med en Modhage forsynet Spydsod, som atter er fastgjort ved en Line. Med Spydet føler man sig nu frem langs med Bunden af Floden, hvor Støren pleier at ligge i Legetiden. Føler man nu en Fisk, da bliver Krogspydet drevet ind i den, og Skaftet trukket tilbage. Nu trækkes Fisken lidt efter lidt ind ved Linen, der er meget lang, saa at Støren kan faae Tid til at miste en Deel af sine Kræfter, førend man tager den op i Kanoen eller slæber den paa Land. De fleste af deres Fiskeliner gjøres af et Slags Havgræs, som ofte findes af 150 Fods Længde, saa tykt som en Blyantspen og eens tykt overalt; naar det er vaadt, er det meget stærkt. Deres Fiskekroge gjøres af Grantræets Rødder og ligne vore almindelige Fiskekroge, men fastgjøres anderledes til Medesnoren; Modhagen gjøres af Been.

Muslinger ere her i stor Overflødighed; en Mængde af dem fortæres af Kragerne, der gribe dem med deres Kløer, flyve høit op i Luften med dem, og lade dem falde ned paa Klipperne, hvorved Skallen naturligviis gaaer i Stykker. Snese Gange har jeg iagttaget dem ved denne eiendommelige Fremgangsmaade. En lille, velsmagende Østers findes i stor Mængde i Bugterne. Ogsaa Sælhunde, Vildænder og Vildgæs ere meget hyppige.

Indianerne holde særdeles meget af Silderogn, som de samle paa følgende Maade: Cedergrene blive paa lave Steder sænkede ned paa Bunden af Floden, idet man lægger nogle faa svære Stene paa dem, dog saaledes, at de grønne

Grene ikke komme under Vand, thi Fisken holder meest af at kaste sin Rogn paa noget Grønt. Den næste Morgen ere alle Grenene bedækkede med Rogn, som de nu afskylle i deres vandtætte Kurve, i hvilke den synker tilbunds; derpaa trykkes den med Haanden til smaa Kugler og tørres. Den er meget velsmagende.

De ristede Rødder af Bregner, som her naae en overordentlig Størrelse, udgjøre foruden Cama'er og Wappatoo'er Indianernes eneste Planteføde.

Blandt Indianerne paa hele Kysten, fra Californien til Behrings-Strædet, hersker Slaveriet i sin skrækkeligste Skikkelse, idet de stærkere Stammer gjøre alle dem, de kunne overvinde, til Slaver. I det Indre, hvor der ikke føres megen Krig, finder Slaveriet ikke Sted. Paa Kysten hersker der en Skik, som — med mindre hans Venner ville løskjøbe ham — giver En Ret til at gribe og gjøre til Slave enhver Indianer, man træffer i nogen Afstand fra hans Stamme, selv om de Paagjældende ikke ere i Krig med hverandre. Herren raader over Liv og Død blandt sine Slaver, dem han efter Behag opoffrer for enhver Overtro, enhver Øieblikkets Lune.

En Morgen, medens jeg sad og tegnede, saae jeg paa Klipperne Liget af et ungt Fruentimmer, som jeg for faa Dage siden havde seet sund og frisk, kastet ud til Glenter og Krager. Mr. Finlayson, Opsynsmanden i Fort Victoria, ledsagede mig hen til den Hytte, hvor hun hørte til; her traf vi hendes Herskerinde, en Indianerinde, som tog sig hendes Død meget let og uden Tvivl selv havde foranlediget den. Hun paastod, en Slave kunde ikke gjøre Fordring paa at blive begravet, og blev aldeles rasende, da

Mr. Finlayson sagde til hende, at Slavinden havde været meget bedre end hun selv. „Jeg," udbrød hun, „Datter af en Høvding, ikke bedre end en død Slavinde!" og idet hun paatog sig den størst mulige Værdighed, gik hun ud med gravitetiske Skridt, og den næste Morgen var Hytten brudt op, og hun var borte. Jeg hørte ogsaa fortælle om en Høvding, som, da han havde opreist et colossalt Afgudsbillede og offret det fem Slaver, som han grusomt havde myrdet ved dets Fod, pralende spurgte de Tilstedeværende, hvem af dem der havde Raad til at dræbe saa mange Slaver.

Ogsaa disse Indianere ere Plathoveder; de ere langt mere overtroiske end alle de Andre, jeg har truffet paa. De troe for Exempel, at naar de kunne faae fat paa en Fjendes Haar og gjemme det i et Hul tilligemed en Frø, da vil Hovedet, hvorfra det kom, lide alle de Qvaler, som Frøen lider som levende begravet. Man seer dem aldrig spytte, uden omhyggeligt at tilintetgjøre ethvert Spor af deres Spyt, og dette gjøre de i den Tro, at en Fjende, hvis han fandt det, vilde faae Magt til at skade dem. De spytte altid paa deres Tæppe, at sige, naar de have eet paa.

Den Sikkerhed, med hvilken jeg bevægede mig iblandt dem, skyldte jeg den overtroiske Frygt, som de forbandt med mine Portraiter. Een af dem faldt mig meget til Besvær ved bestandigt at forfølge mig og passe paa mig, hvor jeg gik og stod, for at advare de andre Indianere imod at lade sig tegne af, idet han fortalte dem, at det vilde udsætte dem for alle mulige Uheld. Jeg bad ham gjentagne Gange lade det være, men forgjæves. Omsider fik jeg det Indfald at see stivt paa ham, medens jeg stod med Papiir og Blyant i Haanden, som om i Begreb med

at tegne ham af; han blev meget forskrækket og spurgte, hvad jeg havde isinde. Jeg svarede: „Jeg vil tegne Dig af.“ Nu bad han mig indstændigt, at jeg vilde lade det være, og lovede, at han ikke vilde plage mig mere.

Disse Indianere have en Dands, som de kalde „Medicin-Maske-Dandsen“; denne dandse de baade før og efter ethvert vigtigt Foretagende, saasom at fiske, samle Cama'er, eller drage i Krig. Deres Hensigt hermed er enten at stemme den store Aand til Fordeel for deres Foretagende, eller at tilskrive ham Æren for det Held, de have havt med sig. Sex eller otte af Stammens vigtigste Mænd, sædvanligviis Medicinmænd, smykke sig med Masker, der ere udskaarne af blødt Træ, malede og prydede med Fjedre, og med Øine og Mund, som paa en opfindsom Maade ere indrettede til at aabne og lukke. I Haanden holde de en udskaaren Skralde, som de svinge i Takt til en eensformig Sang eller brummende Støi (thi der er ingen Ord dertil), som hele Selskabet istemmer, medens de langsomt dandse rundt i en Kreds.

Iblandt Clal-lum-Indianerne og de andre Stammer, der beboe disse Egne, har jeg aldrig hørt nogetsomhelst Sagn, med Hensyn til deres Oprindelse, skjøndt saadanne Sagn ere almindelige iblandt dem, der boe paa den østlige Side af Rocky-Mountains. De troe ikke paa nogen tilkommende Straf, skjøndt de i denne Verden troe sig udsatte for den onde Aands ondskabsfulde Indflydelse, og tilskrive denne alle deres Vanheld og Ulykker.

Den gode Aand kaldes Hias-Soch-a-li-Ti-yah, det vil sige den store Overhøvding, fra hvem de faae alt Godt her i Livet, og til hvis fredelige Vildbane de med Tiden Alle skulle faae Adgang, for bestandigt at leve der i Til-

fredshed og Overflødighed. Denne Stammes Medicinmænd have Ord for at have en hemmelighedsfuld Indflydelse paa disse to Aander, enten til det Gode eller det Onde. De danne et hemmeligt Selskab, og Indvielsen i dette er forbunden med mange Ceremonier og store Omkostninger. Kandidaten maa foranstalte en Fest for sine Venner og alle dem, som ønske at tage Deel deri, og gjøre de andre Medicinmænd Foræringer. En Hytte bliver indrettet til ham, og han gaaer derind og bliver der alene i tre Dage og Nætter, uden at nyde Noget, medens de allerede Indviede blive ved at synge og dandse omkring Hytten i al denne Tid. Efter denne Faste, ved hvilken han, som man formoder, bliver udrustet med ganske særegne Gaver, bliver han tilsyneladende livløs baaren ud af Hytten og dyppet i det nærmeste, kolde Vand, hvor de gnide og vaske ham, indtil han lever op igjen; dette kalde de „at vaske den Døde." Saasnart han kommer tillive igjen, løber han ind i Skovene og vender snart tilbage klædt som en Medicinmand. Denne Dragt bestaaer i Almindelighed af Gaaseduun, som med et tykt Lag Fedt er smurt over Hoved og Legeme, en Kappe af reven Cederbark, og Medicin-Skralden i Haanden. Nu samler han alle sine Eiendele, Tæpper, Muslingskaller og Smykker, og uddeler det Hele iblandt sine Venner, stolende paa, at hans Profession for Fremtiden vil indbringe ham det Fornødne til hans Underhold. Medens han uddeler sine Gaver, fortsættes Dandsen og Sangen paa det Ivrigste; til Slutning sætter hele Selskabet sig atter til Maaltidet, og de maa have en vidunderlig Appetit, thi det er en ganske utrolig Masse af Levnetsmidler, der blive fortærede.

Deres Hytter ere de største Bygninger af nogetsomhelst Slags, jeg har seet hos Indianerne. Det Indre deles i forskjellige Afdelinger, saa at otte til ti Familier kunne boe deri, og de ere godt byggede, naar man betænker, at de ikke have Andet end Beenkiler til at spalte Stammerne med; desuagtet lykkes det dem at faae Bræderne meget glatte og regelmæssige. Jeg tegnede en Dag en Skitse, medens i Midten af Hytten et Selskab var ivrigt beskjæftiget med at spille. Spillet kaldes Lehallum og spilles med ti smaa, runde Stykker Træ, af hvilke det ene er malet sort. Spilleren skubber nu hurtigt disse Stykker frem og tilbage imellem to Bunker Cederbark, indtil Makkeren pludseligt standser ham og søger at gjætte, i hvilken Bunke det sorte Stykke er skjult. De elske dette Spil saa lidenskabeligt, at de ofte spille det uafbrudt i to til tre paa hinanden følgende Dage og Nætter.

Saw-se-a, Overhøvding for Cowitchinerne, fra Georgia-Golfen, var deelagtig i Spillet. Han var kommen til Esquimelt i venskabeligt Besøg. Denne Høvding var i sine yngre Dage en stor Kriger og fik i eet af sine Slag en Piil igjennem Kinden. Han gjorde mange Fanger, som han i Almindelighed solgte til de Stammer, der boede længere mod Nord, fordi han derved, at de skulde igjennem et fjendtligt Land for at komme tilbage til deres egen Stamme, gjorde dem deres Flugt vanskeligere. De nordlige Stammer tage altid kun deres Slaver fra dem, der boe længere mod Syd. Saw-se-a besad Meget af det, som Indianerne ansee for Rigdom, og den Skat, han fordrede af sit Folk, forøgede bestandigt hans Velstand. Naar en Høvdings Velstand naaer et vist Punkt, er det Skik at

foranstalte en stor Fest, til hvilken Alle bidrage. Nabohøvdingerne, med hvem han staaer i venskabeligt Forhold, blive indbudte, og ved Slutningen af Gjæstebudet uddeler han Alt, hvad han har samlet siden den forrige Fest, maaskee i de tre eller fire foregaaende Aar, som Foræringer blandt sine Gjæster. Hvad en Høvding saaledes kan samle sammen og atter skjænke bort, kan undertiden beløbe sig til noget meget Betydeligt. Jeg har hørt om En, som eiede tolv Baller Tæpper, imellem tyve og tredive Bøsser, utallige Potter, Kjedler, Pander, Knive og andre Skjæreredskaber, en stor Mængde Perler og andre Smykker, tilligemed utallige, smukke, chinesiske Æsker, som finde Vei hertil fra Sandwichs-Øerne. Høvdingens Hensigt med saaledes at forære sine Skatte bort, er at vinde Betydning i Andres Øine, idet hans eget Folk ofte praler med, hvormeget deres Høvding har bortgivet, og med Stolthed fremviser saadanne Ting, som de have faaet af ham.

Jeg tegnede ogsaa hans Søn, Culchillum. Han havde en Medicinhue paa, som han gjorde sig meget til af. Den var gjort af Menneskehaar og prydet med Fjedre; Haarene vare tagne af Hovederne paa de Mennesker, han havde dræbt i Krigen. Han fortalte mig, at han kun bar den ved høitidelige Leiligheder, saasom ved dette hans Besøg hos Clal-lum-Indianerne. Da jeg yttrede det Ønske at afkjøbe ham den, svarede han mig, at han vurderede den altfor høit til at skille sig ved den; heller ikke vilde han tillade mig at tage den med til mit Telt for at tegne efter den, undtagen at han selv var med, thi han frygtede for, at den skulde miste nogen af sin magiske Kraft.

Femtende Kapitel.

En Udflugt langs med Kysten. — Indianernes Nysgjerrighed. — Temmelig voldsomme Qvaksalvere. — Et ubehændigt Vink. — Kamp for en Hvalfisk. — En varm Beleiring. — Vildandefangst. — En stor Ubekjendt. — »Tonquins« Skjæbne. — Pengefiskeri. — Shawstun den Hæslige. — Caledoniske Suttier.

Da jeg ønskede at gjennemseile De Fuca-Strædet og besøge de ved dets Kyster boende Stammer, formaaede jeg Chea-clach, Overhøvdingen, og fire af hans Folk til i sin Kano at befordre mig og Tolken fra Fortet op ad Strædet; og den 6te Mai omtrent Klokken 10 om Morgenen begave vi os paa Veien, Østen for Vancouvers-Øen, over Kanalen De Aro, til Fastlandet. Da vi nærmede os en indiansk Landsby, som, efter hvad jeg senere erfarede, bestod af fem til sex hundrede Indianere, kom de styrtende ned til Strandbredden i et tilsyneladende fjendtligt Optog, og da nogle Baade, som Aaret i Forveien havde været paa en Opdagelsesreise, vare blevne overfaldne paa det samme Sted, vare vi naturligviis noget bekymrede for vor Sikkerhed.

Vi havde aldrig saa snart nærmet os Kysten, før en tæt Skare kom vadende i Vand op til Livet og omringede os; de bemægtigede sig vor Kano, trak den tilligemed os høit op paa Strandbredden og spurgte, hvad vi vilde. Jeg svarede, at jeg vilde forklare mit Ærinde for deres Høvding, som derpaa strax meget venskabeligt traadte frem. Da jeg havde fortalt ham, at jeg havde foresat mig at besøge alle Indianerne og tegne deres vigtigste Høvdinger og store Krigere af, førte han mig ind i sin Hytte,

hvor jeg satte mig paa en Maatte lige overfor ham og begyndte at tegne. Efter et Par Minuters Forløb var Pladsen opfyldt, og da der ikke kunde rummes Flere, klattrede de op paa Taget af Hytten, reve Maatterne fra Stiverne, som de hængede sig til, den Ene ovenpaa den Anden, som en Bisværm, og kigede ned paa os. Hvorhen jeg end vendte mit Øie, saae jeg ikke Andet end en tæt Masse afskyelige, rød- og hvidmalede Ansigter.

Jeg skyndte mig at gjøre min Skitse færdig og ilede bort, efter at have givet Høvdingen en lille Rulle Tobak for hans Artighed. Paa Overfarten havde Vinden været saa stærk, at jeg fandt et Ophold her raadeligt, hvorfor jeg opslog mit Telt omtrent to hundrede Yards fra deres Landsby. Vi bleve snart omringede af Hundreder af Indianere, blandt hvilke ogsaa Høvdingen befandt sig. Denne gav jeg Noget af min Aftensmad og alle de Oplysninger, han attraaede, og da jeg sagde ham, at jeg var træt og ønskede at sove, men ikke kunde gjøre det, saalænge saamange af hans Folk vare tilstede, reiste han sig øieblikkeligt og bød dem at trække sig tilbage. De adløde strax, og han gik bort med dem.

Omtrent Klokken 10 om Aftenen slentrede jeg ind til Landsbyen og hørte der en heftig Støi i een af Hytterne; jeg gik ind og saae en gammel Kone holde ved een af de smukkeste, indianske Piger, jeg nogensinde havde seet. Hun var ganske nøgen. I Midten af Værelset sad Medicinmanden, nøgen og med Benene over Kors; en Træskaal med Vand stod foran ham, og tolv eller femten andre Mænd sade rundt omkring i Hytten. At helbrede Pigen for et Onde i hendes Side, var Hensigten med Forsam-

lingen. Saasnart man lagde Mærke til min Nærværelse, gjorde man Plads for mig til at sidde. Medicinmanden var, ved de overordentlige Anstrengelser, som Udøvelsen af hans Kald medførte, falden i en stærk Sved, og tog nu aldeles udmattet Plads iblandt de Andre; derpaa tog en yngre Medicinmand hans tidligere Plads foran Træskaalen, lige ved Siden af Patienten. Da han havde taget sit Tæppe af, begyndte han at synge og gjøre Fagter paa det Voldsomste, medens de Andre, under stadig Sang, med smaa Pinde sloge Takt dertil paa hule Træskaale og Trommer. Efter at han omtrent en halv Times Tid havde anstrenget sig paa denne Maade, indtil Sveden haglede ned ad ham, styrtede han pludseligt hen imod den unge Pige, tog med sine Tænder fat i hendes Side og rystede hende et Par Minuter, medens den Syge lod til at udstaae skrækkelige Lidelser. Derpaa gav han Slip paa hende og raabte, medens han i det Samme holdt Hænderne for Munden, at nu havde han den; han puttede nu Hænderne i Vandet og foregav, med megen Anstrengelse at holde Sygdommen, som han havde befriet hende fra, dernede, for at den ikke skulde springe op igjen og vende tilbage til Patienten.

Omsider, da han havde faaet Bugt med den, vendte han sig triumpherende om til mig og holdt, mellem Pegefingeren og Tommelfingeren paa begge Hænder, Noget, som lignede et Stykke Brusk, hvorpaa een af Indianerne sleb sin Kniv og delte det i to Dele, saa at han beholdt eet Stykke i hver Haand. Det ene Stykke kastede han i Vandet, det andet i Ilden, idet han ledsagede denne Gjerning med en djævelsk Støi, som kun en Medicinmand er istand til at

frembringe. Efter Alt dette reiste han sig, fuldkomment tilfreds med sig selv, skjøndt den stakkels Patient forekom mig at føle sig alt Andet end lindret ved den voldsomme Behandling, hun havde været udsat for.

7de Mai. — Allerede før Daggry forlode vi vor Leir, uden at opholde os efter at gjøre Høvdingerne vor Opvartning. Om Eftermiddagen naaede vi Whitby's-Øen, som adskiller Strædet De Fuca fra Pugets-Sund. For nogle faa Aar siden var en katholsk Mission bleven oprettet her paa Øen, men var atter bleven ophævet paa Grund af at Indianerne, der vel paa Handelens Vegne vise sig venlige mod Hudsons-Bai-Kompagniet, med megen Mistænkelighed betragte alle Andre, der søge at nedsætte sig her, fordi de ere bange for, at de Hvide skulle forsøge paa at berøve dem deres Eiendomme.

Da vi nærmede os Landsbyen Toanichum, fik vi Øie paa to store, af Træblokke opførte Bastioner, vel indrettede efter Indianernes Maade at føre Krig paa, og byggede med megen Dygtighed. Da vor Kano nærmede sig Kysten, saae jeg Indbyggerne ile hen til disse Bastioner, og kort derpaa hørte vi adskillige Skud. Vi antoge dette for en Hilsen og kom endnu nærmere, men vi forbausedes ved at høre endnu flere Skud og see Kuglerne falde ned ikke langt fra vor Kano. Mine Indianere holdt strax op at roe, og det var med den største Møie, at jeg bevægede dem til at gaae videre. Havde vi viist den mindste Tilbøielighed til at vende om, tvivler jeg ikke om, at de vare blevne ved at skyde og med større Held; men da jeg landede og spurgte, hvad denne Skyden skulde betyde, svarede de, at det kun var for at lade mig vide, at de vare i Besiddelse af Skydevaaben

Sidenefter behandlede de mig meget gjæstfrit. Lock-hi-num, deres Høvding, tilbød os Alt, hvad der stod til hans Raadighed. Imidlertid var det med største Møie, at jeg kunde formaae ham til at lade sig male; dog lykkedes det mig omsider ved at vise ham adskillige andre Høvdingers Portraiter og sige ham, at de skulde vises til hans store Moder, Dronningen, som uden Tvivl vilde finde det meget besynderligt, naar hans Portrait ikke var deriblandt. Jeg blev der to til tre Timer og tog en Skitse af Landsbyen. Det lykkedes mig ogsaa at faae et meget smukt Fruentimmer, den anden Høvdings Kone, til at sidde for mig. Hun havde det fladeste Hoved, jeg havde seet i denne Omegn. Derpaa roede vi over til den sydlige Kyst og opsloge vort Natteqvarteer der.

8de Mai. — Vi roede langs med den sydlige Kyst og opsloge vor Leir paa en lang, spydformet Sandtunge, som springer tre til fire Mile ud i Strædet.

9de Mai. — Vi bare vor Kano over Sandtungen og naaede om Aftenen I-ch-nus, en Landsby eller et Fort. Det bestod af en dobbelt Række tykke Pæle, af hvilke de yderste vare omtrent tyve, de inderste omtrent fem Fod høie, og som indhegnede et Rum af 150 Fod i Fiirkant. Over hele dette Rum er der Tag, og det er deelt i smaa Afdelinger eller Indelukker til de forskjellige Familiers Brug. Ved min Ankomst var der omtrent 200 af Stammens Medlemmer i Fortet. Deres Høvding, Yates-sut-soot, modtog mig med megen Hjertelighed. Jeg blev hos dem i tre Dage, og hele Stammen kom mig meget venligt imøde, med en eneste Undtagelse, som maatte tilskrives den overtroiske Frygt, at en hvid Mands Nærværelse i een af deres Hytter

bragte Sygdom i deres Familie. Yates-sut-soot befrygtede et Angreb af Macaw-Indianerne, og da han meente, at min Magt og Indflydelse som Medicinmand maatte være af megen Vigtighed, spurgte han mig meget ivrigt, hvis Parti jeg vilde tage i Tilfælde af deres Komme. Jeg svarede ham, at saalænge de behandlede mig godt, vilde jeg være deres Ven.

Nogle faa Maaneder før min Ankomst var der leveret et stort Slag imellem Clallum-Indianerne og Macaw-Indianerne, i hvilket de Første havde lidt et betydeligt Tab. Anledningen dertil var, at Clallum-Indianerne havde bemægtiget sig en Hvalfisk, som de Andre havde dræbt, men som var dreven med Strømmen ned til deres Landsby. Macaw-Indianerne forlangte at faae Andeel i Byttet, saavel som at faae deres Spyd tilbage, femten eller tyve i Tallet, som sade i Hvalfiskens Legeme; begge Fordringerne bleve afslaaede, og derved opstod et fjendtligt Sindelag mellem disse Stammer.

Der fanges nu kun faa Hvaler der ved Kysten, men Indianerne ere lidenskabelige Hvalfiskejægere, og paa Spekket sætte de meget Værd; de skære det i omtrent fire Tommer brede og to Fod lange Strimler og spise det i Almindelighed til tørret Fisk.

Deres Maade at fange Hvalen paa er meget sindrig. Saasnart de opdage en Hval ude paa den aabne Sø, ile de ned til deres store Kanoer og stikke i Søen med ti eller tolv Mand i hver. Hver Kano er forsynet med en Deel stærke Sælhundeskinds Poser, som ere fyldte med Luft og forfærdigede med megen Nøiagtighed og Kunst, og hvoraf enhver indeholder omtrent ti Galloner. Til

hver Pose er, ved Hjælp af et stærkt, otte eller ni Fod langt Seilgarn, fastgjort en med en Modhage forsynet Spydsod af Been, eller Jern, naar de kunne faae det, og til Odden er fastgjort et syv eller otte Fod langt Skaft. Saasnart de komme hen til Hvalen, drives Modhagerne med Poserne ved ind i den, og Skafterne trækkes tilbage. Angrebet gjentages saalænge, indtil Hvalen, paa Grund af de med Luft fyldte Poser, ikke mere er istand til at synke, hvorpaa man gjør det af med den og trækker den paa Land. Undertiden vove de sig paa denne Jagt tyve til tredive Mile ud paa Havet, men saa beundringsværdigt ere deres Kanoer byggede, og saa behændigt vide de at styre dem, at der sjeldent tilstøder dem noget Uheld.

Nogle Maaneder efter at Uenigheden om Hvalen havde fundet Sted, kom Yellow-cums Broder, Macawernes Overhøvding, til Fort Victoria for at kjøbe Munition og andre nødvendige Ting, og blev paa Veien tilbage angreben af Clallumerne. Han og een af hans Mænd bleve dræbte, men tre Andre undslap, og disse lykkedes det at naae Cap Flattery, hvor Yellow-cum boede. Saasnart Yellow-cum hørte, at hans Broder var død, udrustede han tolv af sine største Kanoer med tyve Mand i hver, og overfaldt pludseligt I-eh-nus; men han mærkede snart, at han kun havde liden Sandsynlighed for at vinde, saalænge Clallumerne forbleve indenfor deres Indhegning, fuldkomment beskyttede af deres Pæleværk, medens hans Folk, uden nogetsomhelst Ly, vare udsatte for den Ild, der uafbrudt holdtes vedlige gjennem Aabningerne imellem Pælene. Han sendte derfor Nogle af sine Folk til Fortets vestlige Side, hvor de stak Ild paa Græsset og i Træerne; Ilden tog snart fat

Bygningerne, og han og de Øvrige af hans Folk holdt Vagt, for at Ingen skulde undslippe. Clallumerne bleve snart nødte til at gjøre et Udfald og dække deres Fruentimmers og Børns Tilbagetog til Bjergene. Yates-sut-soot og Yellow-cum kæmpede med megen Tapperhed og kun bevæbnede med deres Knive, Mand imod Mand, indtil de bleve skilte ad i Haandgemænget. Jeg saae een af Clallumerne, som var bleven meget ilde tilredt i Kampen, idet han havde maattet løbe forbi en lang Række Macawer, som hver havde gjort et Snit i ham, da han kom forbi dem. Bygningerne bleve kun tildeels fortærede af Luerne. Yellow-cum gjorde atten Fanger, for Størstedelen Fruentimmer, som bleve tagne med som Slaver, og paa hans Tilbagetog vare otte Hoveder satte paa Stager forude i Kanoerne. Hovederne føres med til deres Landsby og opstilles som Seierstegn foran de Krigeres Hytte, der have dræbt dem. Disse Indianere skalpere ikke deres Fjender.

I Nærheden af Landsbyen ere utallige besynderlige Grave med forskjellige Stilladser over, paa hvilke Indianerne nedlægge deres Offer til de Døde.

12te Mai. — Vi seilede bort i den Hensigt at vende tilbage til Vancouvers-Øen, men Vinden var saa heftig, at vi maatte vende om igjen til Kysten, langs med hvilken vi seilede tolv eller fjorten Mile, indtil vi kom til Mundingen af en Flod. Landet, som laa i Syd for os, hævede sig, saa langt som Øiet kunde naae, i en uafbrudt Kjæde af høie Bjerge; Toppen af mange af dem er selv paa denne Aarstid bedækket med Snee. Vi seilede omtrent en Miil opad Floden til et indiansk Fiskerleie kaldet Suck. Strømmen er i sin hele Brede afspærret med Pæle og

aabent Kurvearbeide af Piil og andre Grene, hvori der med Mellemrum er anbragt Huller, som føre ind i flettede Afdelinger, i hvilke Fiskene komme ind paa deres Vei fra Floden til Havet. Naar de engang ere derinde, kunne de ikke komme ud igjen, da Hullerne indvendigt til ere dannede omtrent som en Tragt. I disse Beholdere blive de uden Møie dræbte med Spyd, naar man trænger til at faae dem, og Landsbyen er saaledes bestandigt forsynet med Føde. De fangede netop en stor Mængde, da vi kom dertil, og for en lille Pakke Tobak forsynede de os rigeligt med Fisk.

Disse Indianere fange ogsaa en Mængde Ænder ved Hjælp af et fiint Net, som er udspændt imellem to omtrent tredive Fod høie og halvtredsindstyve eller tresindstyve Fod fra hinanden staaende Stænger. Dette Næt udspændes i en snever Dal, gjennem hvilken Ænderne flyve om Aftenen. Nedenfor tændes en Ild, som foraarsager Røg, og denne forhindrer Ænderne fra at see Nettet; naar de nu flyve imod det, blive de forvirrede og falde ned, hvorpaa Indianerne fange dem.

Da Vinden endnu var altfor stærk til at vove os videre, bleve vi her til den 14de. Chaw-u-wit, Høvdingens Datter, tillod mig at tegne hende af. Medens hun sad for mig, bleve vi omringede af en Mængde Indianere, hvilket fortrædigede hende meget, da de indianske Fruentimmer, paa Grund af deres medfødte Undseelse, ere bange for Alt, hvad der kan paadrage dem den offentlige Opmærksomhed, eller gjøre dem latterlige. Hun var vistnok den smukkeste Pige, jeg havde seet der i Egnen, hvilket imidlertid ikke er nogen stor Kompliment for den øvrige qvindelige Befolkning.

Da Chea=clack fandt, at vor Kano var altfor lille, lykkedes det ham at faae den ombyttet for en større, og Klokken tre om Morgenen indskibede vi os for at tilbagelægge to og tredive Mile i aaben Sø. Da vi havde været omtrent et Par Timer ude, reiste Vinden sig til en fuldkommen Storm, og da den blæste imod Ebben, steg Vandet meget høit. Een Mand maatte bestandigt øse Baaden, for at den ikke skulde fyldes med Vand.

Nu istemte Indianerne ombord een af deres Sange, som gik over til et formeligt Hyl, hvergang en Bølge, der var høiere end de andre, nærmede sig; paa samme Tid blæste og spyttede de imod Vinden, som om de vare i heftig Kamp med Stormens onde Aand. Det hele Optrin var overordentligt spændende: de bjerghøie Bølgers Brusen omkring vor lille Kano, som de hvert Øieblik truede med at opsluge, Vindens Tuden over vore Hoveder og Indianernes Hylen gjorde det i Sandhed rædselsfuldt. Jeg forbausedes over den Behændighed, hvormed de styrede Kanoen, idet de Alle lagde deres Aarer ud til Luvvart, hvergang en Bølge brødes, hvorved de formindskede dens Kraft og førte Stænkene over vore Hoveder til den modsatte Side af Baaden.

Med den største Ængstelse betragtede jeg hver Bølge, som tordnende kom os imøde, og jeg maa tilstaae, at jeg frygtede for Udfaldet. Imidlertid ankom vi lykkeligt og vel til Fortet Klokken 2 om Eftermiddagen, uden anden Skade end den, som vi havde lidt af umaadelig Træthed, en naturlig Følge af elleve Timers strengt Arbeide uden Føde og i en aldeles gjennemblødt Tilstand; men disse vore Lidelser glemtes snart ved den muntre Ild og det

styrkende Maaltid, hvormed vi bleve modtagne i Fort Victoria. En af Indianerne betroede mig, at han under Stormen ikke havde næret Frygt for Andre end for mig, da han og hans Broder let vilde have kunnet svømme i Land, selv om det havde været en Strækning af ti Mile.

Nogle Dage efter min Ankomst til Fortet sad jeg og tegnede en Indianer. Pludseligt blev Døren til mit Værelse smækket op, og en Indianer af et simpelt og ikke indtagende Ydre traadte ind. Da jeg ikke vilde forstyrres, viste jeg uden Omstændigheder den Paatrængende bort og lukkede Døren efter ham, i den Tanke, at det var en ganske almindelig Indianer; thi havde jeg indladt alle de Kommende, vilde jeg være bleven forstyrret fra Morgen til Aften. Omtrent en halv Time senere kom Mr. Finlayson og fortalte mig, at den store Yellow-cum, Macawernes fornemste Høvding fra Cap Flattery, var kommen til Fortet. Jeg havde hørt saa Meget om denne Høvding, baade af hans Fjender, Clallumerne i I-eh-nus, og af Indianerne i Fort Vancouver, at jeg havde besluttet at reise til Cap Flattery, en Afstand af tresindstyve Mile, for at faae ham at see. Jeg blev derfor meget glad over hans Komme, da jeg nu kunde spare mig Reisen; jeg gik strax ud for at opsøge ham, og blev ikke lidet forundret og ærgerlig over at see, at det var ham, jeg saa uhøfligt havde viist ud af mit Værelse. Jeg undskyldte mig naturligviis med at sige, at jeg ikke havde vidst, hvem han var, og fortalte ham, hvormeget jeg havde ønsket at faae ham at see, og at jeg havde havt isinde at reise til Cap Flattery i den Anledning. Han svarede mig, at han gjerne vilde troe, jeg ikke forsætligt havde fornærmet ham, men

at det havde krænket ham ganske overordentligt at blive saaledes behandlet i saa mange Indianeres Paasyn.

Han ledsagede mig til mit Værelse, hvor jeg tegnede ham af, medens han fortalte mig Meget af sit Livs Historie. Yellow-cums Fader var Lods paa det ulykkelige „Tonquin", det Skib, som John Jakob Astor sendte ud for at drive Handel med de Nord for Vancouvers-Øen boende Indianere, og som omtales i Washington-Irvings „Astoria". Han var den Eneste, der slap bort fra Skibet, førend det sprang i Luften, idet alle de Øvrige af det ulykkelige Mandskab bleve myrdede ombord, eller sprang i Luften med Skibet. Det var umuligt at faae nogen tilfredsstillende Oplysning om denne sørgelige Begivenhed, da der ikke levede nogen Hvid, som kunde meddele den.

Yellow-cum er den meest velhavende Mand af sin Stamme. Hans Rigdom bestaaer for Størstedelen af Slaver og Joqua'er, en lille Musling, som i stor Mængde findes ved Cap Flattery, men ogsaa kun her. Disse Muslinger bruges som Penge, og ved Hjælp af disse finder stor Omsætning Sted iblandt alle Stammerne. De findes paa Havets Bund i en betydelig Dybde, og man faaer dem op ved Hjælp af en lang Stang, som gjøres fast til et fladt Bræt, omtrent femten Tommer i Fiirkant. Dette Bræt er besat med en Mængde Beenpigge, som, naar de trykkes ned, trænge ind i Muslingerne, der synes at sidde fast paa Bunden ved den spidse Ende. Muslingerne hænge fast ved Piggene, og saaledes trækker man dem op til Overfladen. De ere fra halvanden til to Tommer lange, hvide, tynde og hule; de ende i en Spids, ere let bøiede og af Tykkelse omtrent som en almindelig Pibestilk. Deres Værdi

retter sig efter deres Længde, og de tage til i Værd efter en bestemt Maalestok. Saaledes udgjøre fyrretyve Muslinger det til en Favnelængde fastsatte Antal, hvilket i saa Fald i Værd er liig med et Bæverskind; men hvis ni og tredive ere store nok til at udgjøre en Favnelængde, saa gjælde de for to Bæverskind, otte og tredive for tre, og saaledes fremdeles, idet de gjælde et Bæverskind mere for hver Musling der er mindre end det fastsatte Antal.

Yellow-cum forærede mig et Par Øresmykker af disse Muslinger, som hvert især bestod af halvfjerdsindstyve til firsindstyve Stykker. Hans Rigdom bestod tildeels ogsaa af Odderskind. Det er det værdifuldeste Pelsværk, der findes paa den nordamerikanske Kyst; thi et Skind er i Handelen liig tolv Tæpper, og to Tæpper ere liig en Bøsse; Tobak, Munition og andre Ting i Forhold dertil. Tæppet er den Maalestok, efter hvilken alle Gjenstandes Værdi beregnes paa den nordvestlige Kyst. Uden Hensyn til hans Rigdomme, besidder han en umaadelig Indflydelse over alle Stammerne, og det er sin egen Kjækhed og Dygtighed, og ikke nogen Arverettighed, han skylder sin Værdighed som Overhøvding. Som et Beviis paa denne Høvdings Mod og personlige Tillid, kan det anføres, at jeg i Fortet saae ham omringet af og i munter Samtale med adskillige af Clallumernes Høvdinger, med hvilke han ofte havde kæmpet paa Liv og Død. Hans Klogskab foranledigede ham imidlertid dog til ikke at begive sig udenfor Fortet efter Nattens Frembrud.

Jeg besøgte Sus-a-nich-Indianernes Hytter, medens de vare i Besøg her. Høvdingen var meget rig og havde otte Koner med sig. Ved at vise ham nogle Skitser, gav

jeg ham at forstaae, at jeg ønskede at tegne hans Portrait; men hans Damer satte sig saa heftigt derimod, at jeg var glad ved at slippe bort fra dem, thi de snaddrede Alle i Munden paa hverandre, medens han sad som en Storsultan, øiensynligt smigret ved den Deeltagelse, de viste for hans Velfærd. Nogle Dage derpaa mødte jeg Høvdingen alene, i nogen Afstand fra sin Leir; jeg gav ham en Rulle Tobak, og han samtykkede da med megen Beredvillighed i, at jeg tegnede hans Portrait.

Paa een af mine daglige Udflugter lagde jeg Mærke til en Indianer, der var mig paafaldende ved sin Hæslighed. Ved nøiere Efterspørgsel erfarede jeg, at det var Shawstun, Sinahomaernes Overhøvding. Han erkyndigede sig meget alvorligt, om det ikke vilde have hans Død til Følge, hvis jeg tegnede ham; og da jeg var færdig med Tegningen og havde givet ham en Rulle Tobak, saae han et Øieblik paa den og sagde, at det kun var en ringe Løn for at vove sit Liv. Sidenefter forfulgte han mig to eller tre Dage med den Bøn, at jeg skulde tilintetgjøre Portraitet; og tilsidst, for at blive fri for ham, tog jeg en flygtig Copi deraf og rev den itu i hans Nærværelse, idet jeg foregav, at det var Originalen.

Jeg blev paa Vancouvers-Øen til den 10de Juni, og før jeg tager Afsked dermed, vilde det maaskee være bedst at give et kort Udtog af de Oplysninger, jeg indhentede, deels ved mine egne Iagttagelser, deels ved Hudsons-Bai-Kompagniets Betjente, angaaende de charakteristiske Eiendommeligheder hos de forskjellige Stammer i denne Egn.

Indianerne Syd for Columbia-Floden tattovere sig nedenfor Munden, hvilket giver Ansigtet et lyseblaat Skjær. De, som boe ved Mundingen af Columbia-Floden og henved hundrede Mile opad den, saavel som de, der boe ved Pugets-Sund og De Fuca-Strædet, og paa den sydlige Deel af Vancouvers-Øen, trykke Hovederne flade i deres Barndom. De, som beboe den nordlige Deel af Øen, give Hovederne Kegleform. Dette skeer ved Hjælp af et Bind, som lægges omkring Panden og efterhaanden strammes, indtil Hovedet faaer den forønskede Form.

Den Stamme, der boer Nord for disse paa Fastlandet, kaldes af de Reisende „Babines", eller Big-lips (Tyklæber), fordi Fruentimmerne forstørre deres Underlæber ved at anbringe et Stykke Træ igjennem dem. Et lille, tyndt Stykke Been bores igjennem Barnets Underlæbe, nedenfra op, og gjøres efterhaanden større, indtil et fladt, tre Tommer langt og halvanden Tomme bredt Stykke Træ har bragt Læben til at opsvulme i en frygtelig Grad, som endnu tager til med Alderen. Der lægges megen Vægt paa Læbens Størrelse, da denne udgjør Maalestokken for qvindelig Skjønhed; den danner ogsaa Forskjellen imellem de fri, indfødte Qvinder og deres Slavinder.

Naar Træpinden ved een eller anden Leilighed tages bort, falder Læben ned paa Hagen, og dette er det modbydeligste Syn, man kan tænke sig.

Mændene have undertiden en Ring igjennem Næsen; den er af Been eller af Messing, naar de kunne faae det, men denne Skik er ikke almindelig. De bære en af Cederbark meget fiint flettet Hue og et Tæppe af Bjergfaarets Uld. Disse Tæpper ere meget værdifulde, og der udfor-

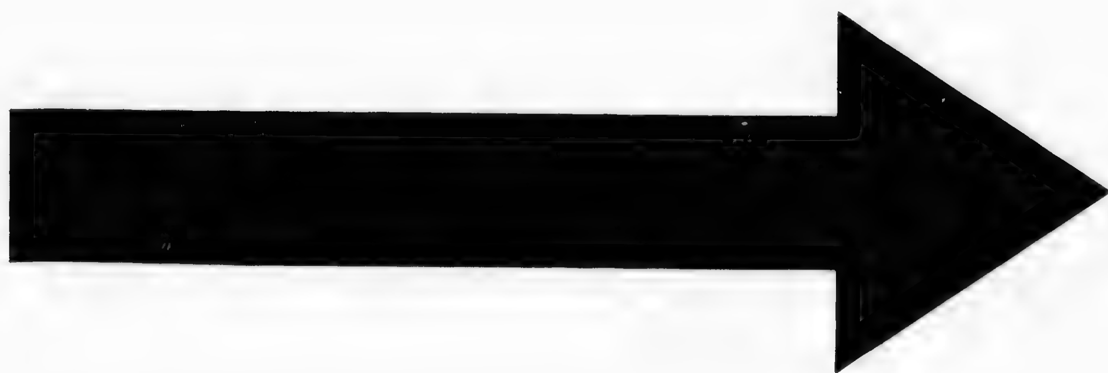
dres Aar til deres Forfærdigelse. For eet, som jeg med megen Møie skaffede mig, maatte jeg betale fem Pund Tobak, ti Ladninger Munition, et Tæppe, et Pund Perler, to couleurte Skjorter og en Unse Zinnober.

De endnu nordligere boende Stammer indlægge hele Overlæben med Perler af forskjellig Farve, saa at den faaer Udseende af et Perlearbeide.

I det Indre af Ny=Caledonien, som ligger Øst for Vancouvers=Øen og Nord for Columbia=Floden, hersker blandt „Taw=wa=tinernes“ Stamme og ligeledes blandt andre der i Omegnen boende Stammer, den Skik at brænde Ligene, og den er forbunden med meget barbariske Omstændigheder med Hensyn til de Afdødes Enker. Liget lægges nøgent paa en stor Stabel harpixholdigt Ved, Hustruen lægges ovenpaa og tildækkes med et Skind; nu antændes Vedet, og den stakkels Kone er nødt til at blive liggende, indtil hun er næsten qvalt, da tilstedes det hende at stige ned, som hun bedst kan, igjennem Røg og Flammer. Men aldrig saa snart er hun kommen ned, før man forlanger, at hun skal forebygge, at Liget sammenkrympes ved Ildens Indvirkning paa Muskler og Sener; og hvergang der er Fare for, at dette kan skee, maa hun med sine bare Hænder bringe det brændende Lig tilbage i den rette Stilling, medens hun selv hele Tiden er udsat for Luernes fortærende Hede. Skulde hun, af Svaghed eller paa Grund af heftige Smerter, ikke formaae at fuldbyrde denne uundgaaeligt nødvendige Skik, da bliver hun understøttet af Andre, indtil Liget er fortæret. Under Ceremonien bliver der uophørligt sunget og slaaet paa Trommer, hvorved hendes Skrig overdøves. Sidenefter maa hun samle Asken

og de usortærede Knokler i en til denne Brug forfærdiget Pose, som hun i tre Aar maa bære paa sin Ryg; i al denne Tid ansee Husbondens Paarørende hende som deres Slavinde, og hun tør hverken vaske eller kæmme sig, saa at hun snart bliver et høist modbydeligt Væsen. Naar de tre Aar ere omme, foranstalte hendes Bødler en Fest, til hvilken de indbyde alle hendes og deres egne Venner og Slægtninge. Ved Festens Begyndelse lægge de med megen Høitidelighed Levningerne af det brændte Lig i en Æske, som de anbringe paa Toppen af en Stang, omkring hvilken de dandse. Nu afklædes Enken og oversmøres fra Top til Taa med Fisketran, hvorpaa een af de Omkringstaaende ryster en Mængde Svaneduun ud over hende, saa at hun heelt beklædes dermed. Nu nødes hun til at dandse med de Andre. Naar Alt dette er forbi, staaer det hende frit at gifte sig igjen, hvis hun har Lyst dertil og Mod nok til endnu engang at udsætte sig for at blive levende brændt, og til at udholde de derpaa følgende Rædsler.

Det har ofte hændt, at en Enke, som har giftet sig anden Gang, maaskee i det Haab ikke at overleve sin Mand, har begaaet Selvmord, naar Manden døde før hende, for ikke endnu engang at underkaste sig Ildprøven. Det var mig umuligt at faae nogensomhelst Oplysning med Hensyn til Anledningen til denne grusomme Skik, og jeg kan kun forklare mig den som udsprungen af Indianernes medfødte Egenkjærlighed, Dovenskab og Grusomhed, idet de formodentligt haabe paa denne Maade at gjøre deres Hustruer mere omhyggelige for deres personlige Velvære, medens de paa samme Tid sikkres for at blive myrdede af en skinsyg eller utro Ægtefælle.

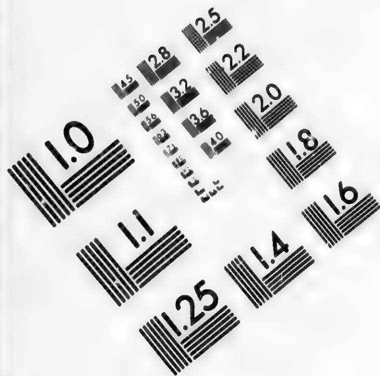
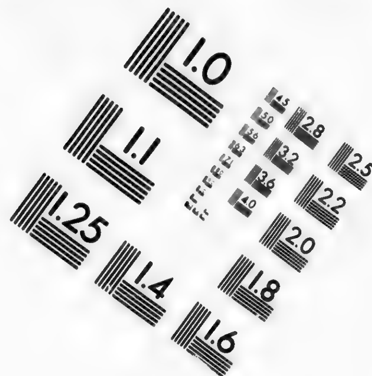
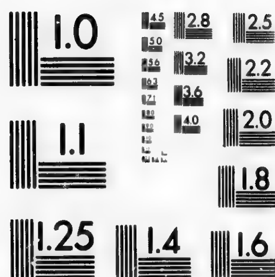
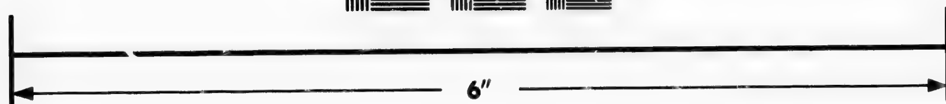
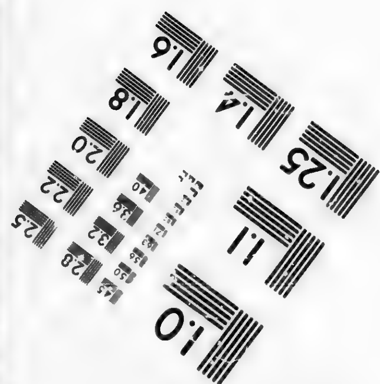
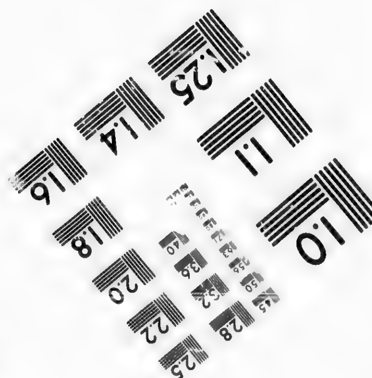
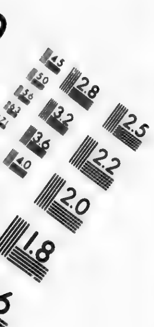
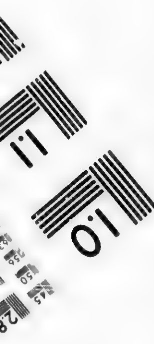

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Sextende Kapitel.

En bortkommen Ægtefælle. — En simpel List. — En Fiskehøst. — Sagnet om Klippen. — Den lille Fisker. — Kamp imellem Dværge og Gæs. — En Ridetour paa en Hvalfisk. — En indiansk Niobe. — Tilladelse til at drikke sig fuld. — Jeg stjæler en Hjerneskal. — Deserteurernes Straf. — En Dilettant i Saarlægekunsten. — Mangel paa Brænde. — Klapperslanger i Mængde. — Græshoppen og Ulven. — Den magiske Fiskeruse.

9de Juni. — Da Kompagniets Skib, som hvert Aar bringer Varer og Depecher til det Indre af Landet, var ankommet, var det Mr. Finlayson om at gjøre at faae Brevene besørgede, og da han vidste, at jeg snart vilde tiltræde min Tilbagereise, spurgte han mig, om jeg vilde tage dem med til Fort Vancouvers. Jeg ønskede Intet hellere, end at gjøre hvad der stod i min Magt, til Gjengjæld for den Gjæstfrihed og Venlighed, hvormed jeg var bleven modtaget, og jeg begyndte derfor at gjøre Tilberedelser til at kunne reise den følgende Dag. En gammel Nasqually-Høvding var kommen ned til Kysten for at lede efter sin Yndlingskone, som nogle af hans røveragtige Naboer havde bortført og, efter hvad han formodede, solgt eet eller andet Sted paa Vancouvers-Øen. Men da hans Søgen ikke havde været til nogen Nytte, vilde han nu vende tilbage igjen, og jeg besluttede at følge med ham. Han var meget glad ved mit Følgeskab, da den Omstændighed, at jeg havde Depecher med mig, vilde tjene hele Selskabet til Beskyttelse mod hvilkesomhelst Indianere, vi kunde træffe paa. Jeg spurgte ham, hvorledes det var

lykkedes ham at slippe uskadt hertil, og han viste mig et Stykke af en gammel Avis, som han havde holdt i Veiret, hvergang han havde truffet paa fremmede Indianere, og som de havde anseet for et Brev til Fort Victoria, hvorfor de havde tilladt ham at reise, uden at gjøre ham nogen Fortræd.

Opsynsbetjentene paa de forskjellige Poster ere ofte i det Tilfælde at skulle sende Breve bort paa Tider, hvor det enten er dem ubeleiligt eller umuligt at udruste en Baad med deres egne Folk for at besørge dem. I dette Tilfælde gives Brevet til en Indianer, der besørger det saa langt, som hans Beqvemmelighed og Sikkerhed tillade det. Derpaa sælger han Brevet til en Anden, der bærer det videre, indtil han seer Leilighed til at sælge det med Fordeel; saaledes gaaer det, bestandigt stigende i Værdi, fra den ene Haand til den anden, indtil det naaer sit Bestemmelsessted, hvor da den sidste Ihændehaver modtager Betaling for dets Aflevering. Paa denne Maade besørges Breve ofte med den fuldkomneste Sikkerhed og langt hurtigere, end det vilde kunne skee paa nogen anden Maade.

10de Juni. — Tidligt om Morgenen indskibede jeg mig med Høvdingen, en Kone, han havde bragt med sig, og to Slaver; vi roede hele Dagen og kom rask fremad. Om Aftenen opsloge vi vor Leir under en høi Klippe, hvor vi fandt nogle Gaaseæg, som vi lode smage os godt til vort Aftensmaaltid.

11te Juni. — Vi naaede en Klippeø, paa hvilken Tusinder af Sæler legede eller badede sig i Solen. Vi skøde adskillige af dem, da Indianerne ansee Spekket for en fortrinlig Spise; for min Mave var det imidlertid alt-

for olieagtigt. Jeg skød en hvid Ørn, stegte den til mit Aftensmaaltid og fandt den overordentligt velsmagende.

12te Juni. — Om Aftenen kom vi til en indiansk Landsby, hvor vi gjorde Holdt for Natten; smaa, sølvfarvede Fisk, som dandsede og glimrede i den nedgaaende Sols Straaler, gave her Vandets hele Overflade Udseende af at være levende. Denne Fisk er omtrent af Størrelse som vore Sardiner og fanges i umaadelig Mængde; den kaldes der Ulé—kun og sættes meget høit, fordi den er saa fiin og saa overordentligt fed. Naar den er tørret kan den brænde som et Lys fra den ene Ende til den anden med en klar og stadig Flamme.

Om Aftenen vare flere Kanoer ude for at fiske, og de fangede Fiskene med en beundringsværdig Hurtighed. Dette skeer ved Hjælp af et omtrent syv Fod langt Instrument; Skaftet er omtrent tre Fod langt, og ved Enden af dette sidder et fire Fod langt, krumt Blad af Træ, omtrent som en Sabel, kun at Eggen er paa Ryggen. I denne Eg fastgjøres, med en Afstand af halvanden Tomme, skarpe Beentænder af omtrent en Tommes Længde. Indianeren staaer i Kanoen, og idet han holder Instrumentet, som om det var en Aare, trækker han det med begge Hænder hurtigt igjennem Fiskemassen, som er saa tæt, at hver Tand som oftest træffer en Fisk. Med eet Slag imod Toften ligge de i Sikkerhed paa Bunden af Kanoen. Dette skeer med en saadan Hurtighed, at de aldrig bruge Net til dette Slags Fiskeri.

13de Juni. — Da vi idag nærmede os Kysten, fik vi Øie paa to græssende Hjorte, som Indianerne havde stor Lyst til at forfølge; men da vi allerede havde spildt nogen

Tid paa Veien, higede jeg mere efter at komme videre. Medens vi endnu vare meget langt borte fra dem, affyrede jeg min Bøsse, mere i den Tanke at jage dem bort, end i det Haab at kunne træffe dem; men til min og Indianernes store Forundring faldt een af dem død til Jorden. Høvdingen saae skarpt paa mig og undersøgte derpaa min Bøsse; sandsynligviis var han i Tvivl, om Hjorten var falden ved min eller Bøssens Trolddomsmagt. Jeg sagde Intet og lod som Ingenting, medens Indianerne øiensynligt ansaae mig for en Mand, der ikke var at spøge med. Vi holdt om Aftenen et fortræffeligt Maaltid paa vort Dyrekjød, og jeg tog mig vel i Agt for oftere at lade dem see Prøver paa min Bøsses Egenskaber, skjøndt de tit nok bade mig derom.

14de Juni. — Da vi kom forbi en eneſtaaende Klippe, der hævede sig sex til syv Fod over Vandet og var lidt mere end fire Fod i Omkreds, spurgte den gamle Høvding mig, om jeg vidste, hvad den oprindeligt havde været. Da jeg svarede benægtende, fortalte han mig følgende Sagn: „Mange Maaneder ere forløbne, siden en Nasqually-Familie boede i Nærheden af dette Sted. Den bestod af en Enke med fire Sønner — een med hendes første Mand, de andre tre med den anden. De tre yngste Sønner behandlede deres ældste Broder meget ukjærligt og nægtede ham Andeel i hvad Jagt og Fiskeri indbragte dem; han derimod, som gjerne vilde vinde dem, deelte altid sit Bytte med dem. At han var en stor Medicinmand, det vidste de ikke; og da han omsider blev kjed af deres haarde Behandling og ikke ved al sin Venlighed var istand til at formilde dem, besluttede han at hævne sig. En Dag, da de sade i deres

Hytte og levede godt, traadte han ind til dem og fortalte dem, at en stor Sæl havde viist sig tæt derved. De grebe øieblikkeligt deres Spyd og begave sig paa Veien i den Retning, han viste dem, og da de kom hen til Dyret, gjennemborede den Ældste det med sit Spyd. Denne Sæl var „en stor Medicin" og stod i den ældre Broders Tjeneste, som selv havde skabt den i denne Anledning. Aldrig saa snart havde den Forreste af Brødrene stødt sit Spyd i Sælen, før det var ham umuligt at faae Haanden fra Skaftet, eller at trække Spydet ud igjen; begge de Andre stødte deres Spyd i Dyret, og det gik dem ligesaa. Nu styrtede Sælen sig i Vandet, trak dem med sig og svømmede langt ud i Søen. Da de saaledes havde tilbagelagt mange Mile, saae de i det Fjerne en Ø, mod hvilken Sælen svømmede. Da de nærmede sig Kysten, mærkede de for første Gang, at de kunde faae Hænderne fra Spydene. De gik altsaa i Land, og da de troede at være i et fjendtligt Land, skjulte de sig i et Buskads. Medens de laa skjulte her, saae de i nogen Afstand en ganske lille Baad roet af en ganske lille Mand; da han kom til det Sted, hvor de vare, fortøiede han, uden at blive dem vaer, sin Baad ved Hjælp af en Steen, der var knyttet til en lang Line. Nu sprang han over Bord, dukkede under og blev længe under Vandet. Omsider kom han op igjen og bragte en stor Fisk med sig, som han kastede i Baaden; dette gjentog han flere Gange og saae hver Gang ned i Baaden for at tælle de Fisk, han havde fanget. Da de tre Brødre vare meget sultne, tilbød den Ene at ville svømme ud, medens den lille Mand var under Vand, og stjæle een af Fiskene. Det lykkedes ham at udføre dette, inden Fiskeren vendte tilbage:

men den lille Mand var aldrig saa snart kommen med nok en Fisk, før han opdagede, at der manglede een i Baaden, og, idet han udstrakte sin Haand, lod han den langsomt følge langs med Horizonten, indtil den viste lige hen til deres Skjulested. Nu lettede han Anker og roede hen til Kysten, hvor han strax opdagede de tre Brødre, og da han var ligesaa vidunderligt stærk, som han var lille, bandt han deres Hænder og Fødder sammen, kastede dem i sin Baad, sprang selv i den og roede tilbage i den Retning, hvorfra han var kommen. Da de vare komne omkring den Klippe, hvor de først havde opdaget Baaden, kom de til en Landsby, der var beboet af Mennesker, der vare ligesaa smaa som Manden, der havde taget dem til Fange, og hvis Huse, Baade og Huusgeraad, Alt var i Forhold til dem selv.

„De tre Brødre bleve nu tagne ud af Baaden og bundne kastede ind i en Hytte, medens et Raad sammenkaldtes for at afgjøre deres Skjæbne. Medens Raadet var forsamlet, skød en umaadelig Flok Fugle, som lignede Gæs, men vare meget større, ned paa Indbyggerne og begyndte en heftig Kamp. Disse Fugle havde den Magt at kaste deres skarpe Slagfjer ligesom Pindsvinet sine Pigge, og skjøndt de smaa Krigere kæmpede med megen Tapperhed, bedækkedes de dog snart med de gjennemborende Pile og faldt bevidstløse om paa Jorden. Da al Modstand var ophørt, fløi Fuglene op og forsvandt.

„Brødrene havde fra deres Arrest været Vidne til Kampen, og da det efter megen Møie var lykkedes dem at skille sig ved deres Lænker, begave de sig til Valpladsen og begyndte at trække Slagfjerene ud af de tilsyneladende liv-

løse Legemer; men aldrig saasnart havde de gjort dette, før de Alle kom til sig selv igjen. For nu at bevidne deres Taknemmelighed imod dem, der havde frelst dem, tilbøde de at ville opfylde hvadsomhelst de ønskede, hvorpaa Brødrene udbade sig at blive sendte tilbage til deres eget Land. Der blev da sammenkaldt et Raad for at bestemme, paa hvilken Maade dette bedst lod sig gjøre, og langt om længe blev det besluttet at benytte en Hvalfisk hertil. Nu bleve Brødrene satte paa Uhyrets Ryg og toge Veien ad Nasqually til. Men da de vare komne omtrent den halve Vei, faldt det Hvalfisken ind, hvor taabeligt det var at bære dem, istedetfor at forvandle dem til Skildpadder og lade dem svømme hjem. Nu gjælder Hvalfisken for en „Soch-a-li-ti-yah“ eller „Stor Aand“, hvilket dog ikke er det Samme som en „Hias-soch-a-li-ti-yah“ eller „Stor, høi Aand,“ thi den besidder høiere Gaver end alle andre Dyr tilsammen, og aldrig saasnart havde den tænkt over den Sag, før den ogsaa bragte den i Udførelse. Paa denne Maade fik de første Skildpadder deres Tilværelse, og det er derfor, at de bestandigt føre Krig med Sælerne, idet een af disses Slægt var Skyld i deres Ulykke. Efter at de tre Brødre paa en saa besynderlig Maade vare forsvundne, kom deres Moder ned til Strandbredden, hvor hun i flere Dage ventede paa, at de skulde komme tilbage, medens hun jamrede sig og udgød Taarer over deres Fraværelse. Da kom Hvalfisken en Dag tilfældigviis forbi, havde Medlidenhed med hendes Nød og forvandlede hende til hiin Steen.“

Jeg kunde, da jeg i min Kano roede forbi denne Klippe, ikke opdage noget Eiendommeligt i dens Dannelse;

idetmindste var der derfra, hvor jeg saae den, intet Spor af Lighed med den menneskelige Skikkelse, hvilket man dog, efter Sagnet at dømme, skulde formode. Imidlertid, da denne Klippe staaer aldeles affondret, idet man i flere Miles Omkreds ingen anden øiner, er det naturligt, at den er bleven en Gjenstand for Indianernes Opmærksomhed, og den er ved sin eensomme Beliggenhed ikke uskikket til at være Skuepladsen for deres Overtroes phantastiske Opfindelser.

15de Juni. — Vi ankom til Nasqually, hvor jeg forskaffede mig Heste, der skulde bringe mig til Cowlitz-Floden. Jeg kom atter over Prairie de Bute og Mud-Mountain, og naaede min gamle Ven Kiscox's Hytte paa den tredie Dags Aften; men til min Forundring fandt jeg baade ham og hans Familie saa usædvanligt fremmede imod mig, og Børnene løbe endogsaa bort og skjulte sig for mig. Omsider spurgte han mig, om jeg ikke, da jeg sidst var hos dem, havde tegnet et Fruentimmer af. Jeg sagde Jo og nævnede hendes Navn, Caw-wacham; en Dødsstilhed paafulgte, og jeg kunde ikke faae det mindste Svar paa mine Spørgsmaal. Da jeg forlod Hytten, mødte jeg en Blanding, som fortalte mig, at Caw-wacham var død, og at man ansaae mig for at være Skyld i hendes Død. Tausheden var fremkaldt derved, at jeg havde nævnet Navnet paa en Afdød, hvilket ansees for Mangel paa Agtelse mod denne, og for Noget, som bringer Ulykke.

Jeg forskaffede mig strax en Kano, begav mig paa Veien til Fort Vancouver og roede hele Natten, da jeg vel vidste, hvilken Fare der truede mig, hvis jeg mødte nogen af hendes Slægtninge; den 20de Juni ankom jeg med en Pakke Nyheder fra den civiliserede Verden i god

Behold til Fort Vancouver. Her maatte jeg blive til den 1ste Juli, da jeg ventede paa Baadene, som dagligt ankom med Pelsværk fra Ny-Caledonien og Øvre-Columbien, og atter indtoge Ladning af Vinterforraad til Posterne i det Indre. Denne Tid tilbragte jeg med at jage og tegne. Jeg tegnede en Chinook-Dreng, som havde en eiendommelig Hovedpynt af Perler; den lod til at være af hans egen Opfindelse, thi jeg havde aldrig truffet paa nogen lignende.

1ste Juli. — De ni Baade, som udgjorde Brigaden, havde nu indtaget deres Ladning og vare alle færdige til at afgaae til deres forskjellige Bestemmelsessteder. Mr. Lewis skulde have Kommandoen, indtil han naaede sin egen Post, Colville; men vi havde megen Møie med at samle Mandskabet, tresindstyve til halvfjerdsindstyve i Tallet, idet Nogle forlangte før Afreisen at faae deres Qvantum Rom, eller „Regale", som Kompagniet kun tilstaaer sine Folk, naar de udruste sig til en lang Reise, Andre toge Afsked med deres indianske Kjærester, og vare med Nød og neppe at finde, kort sagt Alle krympede sig ved at ombytte det magelige og overdaadige Liv, de havde ført i de sidste to til tre Uger, for den Møie og de Savn, som de vel vidste at have i Vente. Henimod Aften lykkedes det os imidlertid at faae Mandskabet samlet, og Mr. Lewis lovede dem deres Rom ved den første, passende Leilighed. Fortet saluterede med syv Kanonskud, som besvaredes af Kompagniets ved Magasinet liggende Skib. Fortets Beboere samlede sig omkring os, og omsider toge vi afsted under Hurraraab og deres hjertelige Ønsker for vort Vel. Da det var blevet saa sildigt, inden vi kom derfra, naaede vi

denne Aften ikke længere end til Kompagniets Møller, otte Mile fra Fortet.

2den Juli. — Vi brøde op meget tidligt om Morgenen, og Folkene roede med en sjelden Iver, da de om Aftenen skulde have deres Regale, eller Traktement. Klokken to om Eftermiddagen havde vi tilbagelagt otte og tyve Mile og naaet Prairie de Thé. Her gik vi i Land, for at lade Folkene afholde deres vanlige Drikkelag. I Hudsons-Bai-Kompagniets Tjeneste uddeles der ikke Brændeviin til Folkene, hverken medens de opholde sig i Fortet, eller medens de ere paa Reisen, heller ikke have de Lov til at kjøbe noget; men naar de skulle tiltræde en lang Reise, faae de hvad de kalde deres Traktement, som bestaaer af en halv Pot Rom til Mands. Denne maa de imidlertid ikke drikke, før de ere komne i nogen Afstand fra Fortet, saa at de, der have Lov til at drikke sig fulde, kunne gjøre det, uden at indvirke skadeligt paa Etablissementets Tjenerskab.

Saasnart vi vare komne i Land, blev Leiren opslaaet, Ilden tændt og Maden kogt; kort sagt, alle Tilberedelser til Natten maatte gjøres, før Rommen blev uddeelt. Saasnart Folkene havde faaet deres Ration, begyndte de alle Slags athletiske Lege, Løben, Springen, Bryden, o. s. v. Iblandt Mandskabet befandt sig otte Mand fra Sandwichs-Øerne, der morede os meget ved et Slags pantomimisk Dands ledsaget af Sang. Det Hele var overmaade comisk og fremkaldte skingrende Latter blandt de Tilstedeværende; efterhaanden som Rommen begyndte at virke, begyndte de til de forskjellige Poster hørende Brigader at rose sig af deres tappre Bedrifter og udstaaede Lidelser. Dette med-

førte lidt efter lidt Ønsket at prøve, hvem der var den Bedste, og nu paafulgte mangen en Dyst; af blaa Øine og blodige Næser vankede der mange, men Alting endte med det Gode. Den næste Dag vare Folkene noget sløve, som en Følge af deres Beruselse, men de vare lydige og i ret godt Lune; ja, det syntes virkeligt, som om den foregaaende Aftens Kamp havde været en Afslutning af alle gamle Stridigheder og tidligere Mellemværende. Vi kom ikke bort før Klokken tre om Eftermiddagen og tilbagelagde kun omtrent fjorten Mile. Vi opsloge vor Leir ved Foden af Vandfaldene, ved det første Bærested, naar man seiler op ad Columbia-Floden.

4de og 5te Juli. — Begge disse Dage vare vi beskjæftigede med at bære Varerne over Bærestedet og trække de tomme Baade bagefter. Her drives Fiskeriet i det Store, og Hudsons-Bai-Kompagniet og Cascade-Indianerne, som forsamle sig her i stor Mængde paa Fisketiden, der netop fandt Sted dengang, da vi kom derigjennem, fange en umaadelig Mængde Fisk. De forvoldte os en heel Deel Bryderi og Uleilighed, idet vi kun ved den strengeste Aarvaagenhed kunde afholde dem fra at stjæle. Den 5te om Aftenen kom vi over Bærestedet, og skjøndt Folkene vare trætte, roede vi dog syv Mile op ad Floden, førend vi opsloge vor Leir, for at slippe heelt bort fra Indianerne.

Da jeg streifede omkring, medens Folkene vare ifærd med at bære Varerne over Cascaderne, opdagede jeg en stor Plathovederne tilhørende Begravelsesplads, og det var mig meget magtpaaliggende at faae fat paa en Hjerneskal. Herved maatte jeg imidlertid gaae frem med den største

Forsigtighed, og jeg udsatte mig for ingen ringe Fare, ikke alene ved at forskaffe mig den, men ogsaa senere ved at have den i mit Eie; selv de Reisende vilde have vægret sig ved at gjøre Følgeskab med mig, dersom de havde vidst, at jeg havde den i min Samling, ikke alene paa Grund af den overtroiske Frygt, som disse Begravelsespladse indgyde dem, men ogsaa paa Grund af den med Opdagelsen deraf forbundne Fare, der kunde have kostet hele Selskabet Livet. Jeg benyttede mig imidlertid af den Omstændighed, at Folkene havde travlt med at passe paa Indianerne for at forhindre dem i at stjæle, og Indianerne ligesaa travlt med at søge Leilighed til at stjæle, og saaledes lykkedes det mig, uden at vække mindste Mistanke, at faae en meget fuldkommen Hjerneskal smuglet ind imellem mit Tøi.

Paa det Sted, hvor vi den 5te om Aftenen opsloge vor Leir, stode en Mængde Træstubbe ude i Floden; man formodede, at et Fjeldskred der havde fundet Sted. Jeg tegnede Stedet af.

Om Natten deserterede to af vore Sandwichs-Beboere. En Baad blev strax losset og sendt tilbage, i den Hensigt at afskære dem Veien ved Cascaderne. De havde til deres Udrustning hver faaet ti Pund Sterling i Varer, og havde, da de kom forbi Cascaderne, skjult deres Sække i Skoven, i Haab om at vinde tilbage til Kysten med deres Bytte. Deres Forfølgere kom imidlertid paa Spor efter dem og fandt deres Varer, skjøndt de ikke fandt dem selv; men da de vidste, at de maatte være der i Nærheden, fik de Tomaquin til at lede efter dem. Den næste Morgen bragte Tomaquin, tilligemed tre af hans Stamme, dem tilbage: hver af Indianerne havde, imedens han roede, sin

Kniv i Munden, beredt til at støde til, hvis Øboerne skulde gjøre nogensomhelst Modstand. Det lod til, at de havde besøgt hans Leir om Natten, hvorfor han sammenkaldte sin Stamme og omringede dem; da Øboerne troede, at de skulde dræbes, overgave de sig og bade om Naade. Til Belønning fik Tomaquin fire Tæpper og fire Skjorter. Det Næste, der var at gjøre, var at straffe Deserteurerne, og der spildtes ikke megen Tid, hverken med at fælde Dommen, eller med at bringe den i Udførelse. Vor Fører, en stor og stærk Irokeser, tog den Ene af dem, og Mr. Lewis den Anden, idet de stege ud af Kanoen; Straffen bestod slet og ret deri, at man kastede dem til Jorden, sparkede og slog dem, indtil de reiste sig, og kastede dem om igjen, til de ikke mere kunde reise sig, hvorpaa man endnu gav dem et Par Spark.

Mr. Lewis var en meget stærk Mand, skjøndt han kun havde sin venstre Haand; et Skud var gaaet af i hans høire, og havde lemlæstet den saa skrækkeligt, at han havde været nødt til at lade den sætte af ved Haandleddet. Men Operationen var udført saa slet, at han ofte havde Smerter i Armen, hvorfor Lægerne vilde overtale ham til at gjøre det om igjen; det vilde han imidlertid ikke indlade sig paa. Paa Stumpen bar han sædvanligviis et svært Træskjold, men til Lykke for de stakkels Øboere havde han det ikke paa, da de kom i Land, ellers vilde han, som han selv sagde, maaskee have slaaet dem ihjel. Mennesker, som leve i de civiliserede Lande, maa naturligviis finde en saadan Afstraffelse baade streng og barbarisk, men kun ved en saadan Behandling kunne dette Slags Mennesker holdes i Tømme; og Desertion og Insubordina-

tion have paa Reiser i det Indre af Landet ofte de farligste Følger for hele Selskabet.

6te Juli. — Det regnede stærkt hele Dagen, og Vinden blev saa heftig, at vi nødtes til at gaae i Land, skjøndt der var meget lavt og moradsigt, og Myriader af Moskitoer sværmede omkring os.

7de Juli. — Vi kom forbi en Methodist-Mission og naaede Bærestedet „les Dalles." Vi benyttede Indianerne her, tredive til hver Baad, til at bringe dem over Bærestedet, hvorfor hver Mand fik fem Kugler og noget Krudt. Indianerne her lemlæste ikke deres Hoved. Landet begynder at see ufrugtbart ud og er aldeles blottet for Træer. Lax fanges i stor Mængde i disse Strømfald.

8de Juli. — Vi ankom til Vandfaldene og havde ingen Vanskelighed med at faae Baadene transporterede, da Indianerne vare meget talrige og villige til at arbeide. I forrige Tider havde man mere Besvær af disse Folk end af nogensomhelst anden Stamme ved Columbia-Floden; naar man dengang skulde over dette Bæreſted, maatte man have tresindstyve bevæbnede Mænd til at passe paa Varerne. Her var det, at den i Washington Irvings „Astoria" omtalte Mand med Tinkassen blev skudt. Vi vare nødsagede til at kjøbe Brænde af Indianerne til at koge vor Aftensmad ved, da ikke et Træ, ikke engang en Busk var at opdage i nogensomhelst Retning. Indianerne, som faae Drivtømmer til deres eget Brug, naar Floden er høi og fører det med sig, vurdere det naturligviis høit, fordi det bliver dem saa sparsomt til Deel. De Indianere, som boe omkring Vandfaldene, eller forsamle sig der for Fiskeriets Skyld, kaldes Skeen-Stammen; de fladtrykke ikke deres

Hoveder og ere stærke, dygtige Folk, som nu for Tiden ere meget venligt sindede imod Hudsons-Bai-Kompagniet, og leve i Fred med deres Fladhoved-Naboer. Indianerne i denne Egn fange nogle faa Hjorte og noget andet Vildt, af hvis Skind de forfærdige alle de Klæder, de bære, hvilket imidlertid ikke ere ret mange. Høvdingen Mancemuckt var, dengang jeg tegnede ham, iført en Ræveskinds Hue og en Hjorteskinds Skjorte.

9de Juli. — Vi forlode Vandfaldene med gunstig Vind og løb under Seil op ad Strømfaldene, medens de krusede Bølger hævede sig op over Kanten af Baaden, som vi kun ved at mindske Seil kunde afholde fra at fyldes med Vand. Vi opsloge vor Leir i Nærheden af en for meget tyvagtig gjældende Indianer-Stamme, og maatte bruge een af Begravelses-Kanoerne til Brændsel, efterat vi havde udtaget Knoglerne og omhyggeligt lagt dem ved Siden af de andre. Vor Gryde var endnu ikke kommen i Kog, før Nogle af Stammen kom tilsyne og lode sig forstaae med, at vi havde tilintetgjort een af deres Slægtninges Grav. Da vort Selskab var for talrigt, til at de kunde bruge Magt imod os, indlode de sig, efter megen Talen frem og tilbage, omsider paa at modtage Tobak, Munition og andre smaa Foræringer til Erstatning for vor Vanhelligelse. Dette tilstode vi dem gjerne, da de ellers sandsynligviis vilde have dræbt den første Hvide, de ustraffet kunde lægge Haand paa; men nu, da de havde faaet Erstatning for Fornærmelsen, havde vi intet Videre at frygte.

10de Juli. — Vi saae idag en stor Mængde Klapperslanger, af hvilke vi dræbte nogle faa. Folkene, som gik

langs med Flodbredden og trak Baaden paa de Steder, hvor Strømmen var altfor rivende til at vi kunde roe, vare meget bange for dem, da de ingen Sko havde, men heldigviis blev ingen af dem bidt. Indianerne sige, at Salt helbreder Saaret, naar det anvendes strax og i rigeligt Maal, og ligeledes, at det afvender Faren, naar man, strax efter at være bleven bidt, drikker en god Deel Brændeviin. Jeg har imidlertid aldrig seet noget af Midlerne anvendt, og skulde næsten formode, at det sidste kun er en Indianerlist, med hvilken de søge at overvinde den store Vanskelighed, de have ved paa nogensomhelst Betingelse at faae Brændeviin af Kompagniets Betjente og Folk.

11te Juli. — Mange Indianere fulgte os til Hest et langt Stykke Vei langs med Kysten. Jeg fik een af deres Heste og galopperede, ledsaget af en Indianer, syv til otte Mile ind i Landet, men fandt det her ligesaa ufrugtbart og lidet lovende som ved Flodbredden. Flodens Krumning, som Baadene naturligviis maatte følge, satte mig istand til at træffe sammen med dem nogle faa Mile længere borte; Ridetouren, skjøndt ikke interessant med Hensyn til Landskabet — thi ikke et Træ var at see, saa langt som Øiet kunde naae — var mig dog en herlig Afvexling fra Seiladsens Eensformighed. Da vi nærmede os det Sted, hvor Walla-Walla udmunder i Columbia-Floden, fik vi Øie paa to mærkelige Klipper, der udspringe af en høi, steil Kegle eller Jordhøi, omtrent 700 Fod over Flodens Overflade. De Reisende kalde dem Skorsteensklipperne, og da de kunne sees meget langt borte, gjøre de god Tjeneste som Sømærker.

Walla-Walla-Indianerne kaldte dem „Ki-use-Pigernes

Klipper" og fortælle derom følgende Sagn, som en Indianer fortalte mig, medens jeg optog en Skitse deraf. Man maa erindre sig, at alle indianske Stammer vælge eet eller andet Dyr, som de tillægge overnaturlige eller, i Landets Sprog, Medicin-Kræfter: Hvalen, for Exempel, paa den nordvestlige Kyst; paa den østlige Side af Rocky-Mountains, Kongeørnen, om hvilken man troer, at den frembringer Tordenen; og Ulven ved Columbia-Floden. Da nu den store Medicin-Ulv ved Columbia-Floden — efter Walla-Walla Sagnet den meest listige og snu af alle Manituer — havde hørt, at en stor Medicin-Græshoppe ødelagde hele Landet, som med Rette tilhørte hiin og stod under dens særlige Beskyttelse, besluttede den strax at opsøge denne og møde den i aaben Kamp. I denne Hensigt gik den langs med Flodbredden og traf snart Gjenstanden for sin Søgen. Enhver af disse frygtelige Manituer holdt det for klogest at tage sin Tilflugt til List for at overvinde sin Modstander. Da de gjensidigt frygtede hinandens Medicinkræfter, begyndte de med at være høflige mod hinanden, og gik, i den Hensigt at forskrække hinanden, derpaa over til at prale med deres vidunderlige Bedrifter og de Mange, de havde dræbt og fortæret. Græshoppen sagde til Ulven, at den bedste Maade at forvisse sig om, hvem der havde fortæret det største Antal Dyr, vilde være at kaste deres respective Mavers Indhold op, og at den, som kastede meest Haar op — thi Haar er ufordøieligt — skulde ansees for den Høieste, fordi den dermed viste at have slugt de fleste Dyr. Ulven samtykkede i dette Forslag, og nu begyndte de at anstrenge sig for at give Alting fra sig, hvad der befandt sig i deres Maver.

Græshoppen lukkede naturligviis sine Øine under sine heftige Anstrengelser, og da Ulven saae dette, trak den behændigt, uden at det blev opdaget, en heel Mængde af sin Modstanders Andeel over paa sin Side. Da nu Græshoppen saae, hvor langt større Ulvens Bunke var end dens egen, opgav den Væddestriden og foreslog Ulven at bytte Skjorter til Tegn paa Venskab og Tilgivelse. Ulven samtykkede heri, men forlangte, at Græshoppen, som den, der havde foreslaaet det, skulde tage sin af først; men Græshoppen vægrede sig herved og ønskede, at Ulven skulde gjøre Begyndelsen.

Ulven samtykkede omsider ogsaa heri, slog sig pludseligt for Brystet, og Skjorten faldt af den; Græshoppen var yderst forbauset, og da den ikke var i Besiddelse af nogen Tryllekraft, hvorved den saa hurtigt kunde afklæde sig, var den nødt til at tage Skjorten af paa den almindelige Maade, ved at trække den over Hovedet. Nu passede Ulven paa, og medens Græshoppen havde Hovedet og Armen inde i Skjorten, dræbte Ulven den.

Da nu Ulven var bleven sin byrdefulde og farlige Rival qvit, vendte den sig ad Hjemmet til. Da den endnu var nogle faa Mile fra Walla-Walla, saae den tre smukke Ki-use Piger, i hvilke den blev rasende forelsket. De vare ifærd med at bære Steen ud i Floden og danne et kunstigt Vandfald eller Strømfald, for saaledes at fange Laxen, naar den sprang derover. Om Dagen iagttog Ulven dem i al Hemmelighed, og om Aftenen begav den sig til Dæmningen og tilintetgjorde aldeles deres Arbeide; dette gjentog den i tre paa hinanden følgende Aftener. Den fjerde Morgen saae den Pigerne sidde grædende ved Flod-

bredden, tiltalte dem og spurgte, hvad der feilede dem; de svarede, at de maatte sulte ihjel, da de ingen Fisk kunde fange. Nu foreslog den at bygge en Dæmning for dem, hvis de vilde samtykke i at blive hans Koner, og det vilde de hellere end døe af Mangel paa Føde. En lang Od af Stene, som gaaer næsten tværs over Floden, tilskrives endnu den Dag idag Ulvebrudgommens Trolddomskunster.

Længe levede den lykkeligt med de tre Søstre (en Skik, som er meget hyppig iblandt Indianerne, der ægte saa mange Søstre af een Familie som muligt, og give til Grund, at Søstre naturligviis enes bedre end Fremmede); men omsider blev Ulven skinsyg paa sine Koner og forvandlede dem til to Basaltsøiler paa den sydlige Side af Floden, og sig selv til en noget lignende Klippe paa den nordlige Side, saa at den bestandigt kunde holde Øie med dem. Jeg spurgte Fortælleren, hvad der var blevet af den tredie Søster, og han svarede: „Lagde Du ikke Mærke til en Hule, da Du kom herhen?" Jeg sagde Jo. „Det," vedblev han, „er Alt, hvad der er blevet tilbage af hende!"

Syttende Kapitel.

Fort Walla-Walla. — Lax, det vigtigste Næringsmiddel. — Huler for Vinteren. — Ridetour til et Vandfald. — Pragtfuldt Vandfald. — Brændende Sandørken. — En skinsyg Hustru. — Ærefrygt for en afdød Høvding.

12te Juli. — Jeg ankom til Walla-Walla. Det er et lille Fort, som er bygget af Blokke af Jord og Dynd,

der er bagt i Solen, som her er overordentligt brændende. Fortet Walla-Walla ligger ved Mundingen af Floden af samme Navn, i den meest sandede og øde Ørken, man kan tænke sig, og er omtrent 500 Mile fra Columbia-Flodens Munding. Her falder kun liden eller slet ingen Regn, skjøndt man herfra kan see den styrte ned i Strømme nogle faa Mile længere nede ad Floden. Da det er bygget ved en Kløft, som Columbia-Floden har dannet gjennem høit Bjergland, som strækker sig hen til det stille Ocean, er det udsat for skrækkelige Storme, der fare igjennem Aabningen i Høiene med en ubeskrivelig Heftighed og hvirvle Sandet op i saa tætte Skyer, at det ofte er umuligt at reise der. Jeg blev venligt modtagen af Mr. M'Bain, een af Hudsons-Bai-Kompagniets Betjente, som tillige med fem Mand havde Opsyn med Fortet. Etablissementet holdes kun vedlige for at handle med Indianerne fra det Indre af Landet, da de, som boe der i Omegnen, kun have lidet eller intet Pelsværk at drive Handel med.

Walla-Walla-Indianerne leve hele Aaret igjennem næsten udelukkende af Lax. Om Sommeren boe de i Hytter af Sivmaatter, der ere udspændte over Stænger. Da der ingen Træer voxe i denne Egn, have de, til den Smule Brændsel, de behøve, kun det Drivtømmer at stole paa, som de om Foraaret samle i Floden. Om Vinteren grave de en stor, kredsformig Hule i Jorden, omtrent ti til tolv Fod dyb og fyrretyve til halvtredsindstyve Fod i Omfang, og tildække den med kløvede Træstammer, over hvilke de lægge et Lag Mudder, som de samle i Floden. Ved den ene Side af dette Tag lade de være et Hul, som er

saa stort, at et Menneske kan komme der igjennem. En Stang med Skurer i naaer til Bunden af denne Hule og tjener til Stige, ved Hjælp af hvilken de komme op og ned i denne underjordiske Bolig. Her overvintre tolv til femten Mennesker og behøve kun lidet eller slet intet Brændsel, da deres Føde, der bestaaer af tørret Lax, som oftest spises raa, og Stedet er overordentligt varmt, paa Grund af de Mange, som her ere sammentrængte i et saa lille og begrændset Rum. Ofte nøder Flyvesandet dem til at lukke Aabningen, og da ere Heden og Stanken utaalelige for alle Andre end dem, som ere vante dertil. Flyvesandet er en skrækkelig Eiendommelighed for denne øde Ørken. En Mængde Indianere miste deres Syn, og selv de, som ikke i den Grad lide derved, synes at være plagede af en heftig Øieninflammation. Ogsaa Laxen, medens den tørres, bliver i den Grad fuld af Sand, at Indianernes Tænder lide derved, og sjeldent seer man en Indianer, der er over fyrretyve Aar, hvis Tænder ikke ere afslidte lige til Gummerne.

13de Juli. — Jeg forskaffede mig tre Heste og een Mand og begav mig paa Veien til Paluce- eller Pavilion-Floden; vi gjennemvandrede en sandet Egn, og kunde intet Vand finde, før vi naaede Fouchay-Floden, hvor vi traf sammen med Père José, en Jesuiter Missionair, som havde forladt Walla-Walla Aftenen i Forveien og var paa Veien til sin Missionspost Coeur de Laine. Her opsloge vi vor Leir.

14de Juli. — Vi brøde op Klokken fem om Morgenen. Det var en brændende Hede, og intet Vand kunde opdrives den hele Dag. Vi traf paa nogle Indianere,

som i en Kano bragte os tilligemed vort Reisegods over Nezperees-Floden, som her er omtrent 250 Yards bred. Ved Mundingen af Pelouse- Floden, hvor den løber ud i Nezperees, lode vi vore Heste svømme over. Høvdingen her paa Stedet kaldes Slo-ce-ac-cum. Hans Haar hang i lange, med Fidt sammenklistrede Tjavser. Stammen tæller ikke mere end halvfjerdsindstyve til fiirsindstyve Krigere, og kaldes Upputuppet-Stammen. Han fortalte mig, at der oppe ad Pelouse-Floden var et Vandfald, som ingen Hvid endnu havde seet, og at han vilde føre mig op ad Flodsengen, da den var grund nok for vore Heste. Jeg tog imod hans Forslag og red otte til ti Mile igjennem en vild Kløft, dannet af mørkebrune Basaltklipper, som i vild Uorden laa optaarnede paa hverandre til en Høide af 1000 til 1500 Fod, og undertiden i Frastand saae ud som umaadelige Ruiner. Paa eet Sted antoge Klippelagene en kredsformig Skikkelse og havde nogen Lighed med Colosseum i Rom. Vor Vei igjennem denne Kløft var meget besværlig, da den førte igjennem Tjørnekrat og Masser af nedfaldne Klippestykker.

Nu standsede Høvdingen og vægrede sig ved at gaae videre, med mindre jeg gav ham et Tæppe i Betaling; men da dette var et urimeligt Forlangende, sporede jeg min Hest og bød min Opvarter, som ledsagede mig, at følge efter med den udmattede Kleppert. Jeg var ikke kommen mere end en Miil videre, før Høvdingen kom til os og førte os til Vandfaldet gjennem een af de vildeste og meest storartede Bjergkløfter, Øiet kunde see. Ved Foden af Vandfaldet opsloge vi vor Leir, og vor Fører forlod os, veltilfreds med en Foræring af Tobak og Muni-

tion. Vandet styrter i en lodret Masse af omtrent 600 Fods Høide ned imellem Klipper af en graaguul Farve, som hæve sig omtrent 400 Fod over Faldet. Med en uafbrudt, huul Brusen falder Vandet ned i et Klippebasin, hvorfra det med umaadelig Hurtighed løber videre, indtil det falder i Nezperees=Floden. Der var omkring vor Leir en bestandig Luftstrøm, som var kjølig og forfriskende. Dengang jeg var der, var det Lavvande, og Indianeren fortalte mig, at Vandmassen i Regntiden var langt betydeligere, og Vandfaldet som en Følge deraf mere storartet.

15de Juli. — Da jeg var færdig med mine Skitser af dette pragtfulde Optrin, forlode vi vor Leir for at begive os til et Vandfald, femten eller tyve Mile længere oppe ad Floden, og vi vare nødsagede til at forlade Flodsengen og søge op paa den i det mindste 1000 Fod over os liggende Skrænt, hvilket vilde have været uudførligt, dersom vi ikke havde fundet en Kløft, hvorigjennem det lykkedes os at føre vore Heste, skjøndt den var steil og vanskelig at passere. I denne Huulvei fandt vi en Mængde vilde Ribs, som smagte fortræffeligt og vare særdeles vederqvægende.

Omsider naaede vi Toppen. Egnen deromkring, saa langt som Øiet kunde naae, syntes en fuldkommen Ørken af guul, glødende Sand, over hvis Overflade Masser af sønderbrudte Klipper hist og her ragede frem. Hverken Træer eller Buske af nogetsomhelst Slags afbrøde den øde Ørkens Eensformighed. Vegetationen indskrænkede sig til nogle hist og her sparsomt voxende Duske Græs, medens det animalske Liv syntes reent uddød, og jeg paa min hele Reise gjen=

nem denne Egn, hverken traf noget firføddet Dyr eller nogen Fugl — ikke engang en Muskit eller en Snog.

Vi fulgte nu Flodens Løb og opsloge vor Leir ved det øvre Vandfald, hvor jeg forblev indtil den 17de, beskjæftiget med at optage Skitser, og veltilfreds med Omegnens pragtfulde Landskaber. Faldet her er kun omtrent femten Fod høit. Langs med Flodbredden voxe høie Buske og Græs hvis friske, grønne Farve danner en levende Modsætning til de høie, gule Sandbanker, som omringe dem.

Jeg var gjerne bleven en otte til ti Dage længere i dette Nabolav, for at optage nogle flere Skitser af denne besynderlige og eiendommelige Egn, hvori jeg befandt mig, men den Blanding, jeg havde med mig, higede med en saadan Utaalmodighed efter at vende tilbage, at jeg tilsidst blev ganske kjed deraf og samtykkede i hans Ønske. Siden kom jeg efter, at det var, fordi han var skinsyg paa sin Kone, der var bleven tilbage i Fortet. Havde jeg vidst dette før, havde jeg valgt en Anden; som Sagerne nu stode, begav jeg mig, skjøndt ugjerne, tilbage ned ad Floden og var den 17de om Aftenen atter ved Nezperees-Flodens Bredder.

I Løbet af Dagen saae vi en stor Flok prægtige Heste, som løb vildt omkring; de havde tilhørt en Høvding, der havde været agtet høit af sin Stamme, og som Tegn paa deres Agtelse havde de, ved hans Død, besluttet ikke at bruge eller røre nogen af disse Heste, hvis Antal naturligviis bestandigt var blevet større. Jeg tog en Skitse af Nezperees, ved Mundingen af Pelouse-Floden, paa hvilken Basaltklippernes eiendommelige Dannelse er fremstillet.

Attende Kapitel.

Den udtørrede Strøm. — Amerikansk presbyteriansk Mission. — En fuldstændig Vild. — Brændt ihjel af Solen. — Uheldig Expedition. — Ulykkesbudet. — Den „gule Slange." — En Liigtale. — De Levende og de Døde. — Det tabte Bæger. — Jeg bliver holdt for en Scoocoom. — En skrækkelig Skuffelse.

18de Juli. — Jeg begav mig paa Veien til Dr. Whitmans Missionspost, en Afstand af tresindstyve Mile, uden at hverken jeg eller min Ledsager kjendte Noget til Veien. Jeg spurgte mig for hos een af Indianerne her; han viste os, hvilken Retning vi maatte tage, men meente, at vi sikkerligt vilde omkomme af Mangel paa Vand, inden vi naaede Maalet, og vi kunde ikke overtale Nogen til at være vor Fører. Ikke desto mindre brøde vi op i den os angivne Retning. Det var en trykkende Hede, og vi havde Intet, der kunde beskytte os mod Solens brændende Straaler, som kastedes tilbage af det gule, glødende Sand. Henimod Middag øinede vi en Busk i det Fjerne; utaalmodigt ilede vi derhen, i det Haab at finde Vand, thi baade vi og vore Heste savnede det overordentligt meget, men vi havde den Græmmelse at finde Strømmen udtørret, hvis der ellers nogensinde havde været een. Vort eneste Haab stod nu til at komme saa hurtigt som muligt videre, men snart begyndte vore Heste at blive udmattede, og mangen en suur Miil maatte vi føre dem ved Tøilen, vaklende af Træthed, førend vi naaede Missionshuset. Dette lykkedes os omsider, omtrent Klokken 6

om Aftenen, og jeg blev meget venligt modtagen af Missionairen og hans Kone.

Til Dr. Whitmans Kaldspligter hørte Overopsynet med de amerikanske presbyterianske Missioner paa Vestsiden af Rocky Mountains. Han havde af Mangel paa Tømmer, der som tidligere omtalt her er meget sjeldent, selv bygget sig et Huus af Leer ved Walla-Walla-Flodens Bredder; her havde han boet i otte Aar og gjort Alt, hvad der stod i hans Magt, for at tjene de til hans Mission hørende Indianere. Han havde opdyrket fyrretyve til halvtredsindstyve Acres Land i Nærheden af Floden, og havde en stor Mængde Huusdyr, der forskaffede hans Familie større Beqvemmeligheder, end man turde vente sig paa et saa affides Sted. Jeg blev hos ham i fire Dage, i hvilken Tid han med megen Venlighed ledsagede mig iblandt Indianerne. Kye-use-Indianerne have megen Lighed med Walla-Walla-Indianerne. I Krig gjøre de altid fælles Sag, og deres Sprog og Sæder ere næsten de samme, kun ere Kye-use-Indianerne mere onde og uregjerlige.

Dr. Whitman førte mig til en Indianer ved Navn To-ma-kus, for at jeg kunde tegne hans Portrait. Vi fandt ham siddende aldeles nøgen i sin Hytte. Han havde det vildeste Udseende, jeg endnu havde bemærket hos Nogen, og, efter hvad jeg sidenefter hørte, svarede hans Karakteer til hans Ydre. Han lagde ikke Mærke til, hvad jeg bestilte, førend jeg var færdig med Skitsen. Da bad han om at maatte see den, og spurgte mig, hvad jeg havde i Sinde at gjøre med den, og om jeg ikke vilde give den til Amerikanerne, mod hvem han var meget fjendtligt sindet, og i hvis Magt han i sin Overtro meente at

komme til at staae, naar de fik hans Billed. Forgjæves forsikkrede jeg ham, at jeg ikke vilde give det til dem; han var ikke tilfreds med denne Forsikkring, men gjorde Forsøg paa at kaste det i Ilden, hvilket jeg imidlertid forhindrede ved at gribe ham i Armen og rive det fra ham. Han kastede et djævelsk Blik paa mig og lod til at være yderligt opbragt, men før han havde Tid til at komme sig af sin Overraskelse, forlod jeg Hytten og steg til Hest, ikke uden at vende mig om for at see, om han ikke sendte en Piil efter mig.

I Almindelighed, naar jeg ønskede at tegne en Indianer, gik jeg ind i Hytten, satte mig ned og begyndte uden at sige Noget, da en Indianer under disse Omstændigheder for det Meste lader, som om han Intet seer. Naar de ikke holdt af, hvad jeg gjorde, pleiede de at reise sig og gaae bort; men naar jeg bad dem at sidde for mig, afsloge de det som oftest, i den Tro, at det vilde have een eller anden skadelig Indflydelse paa dem. Saaledes gik jeg ind i Høvdingen Til-au-kite's Hytte og tegnede ham, uden at der vexledes et Ord imellem os.

Da jeg i fire Dage havde nydt Dr. Whitmans og hans Kones venlige Gjæstfrihed, afreiste jeg den

22de Juli efter Frokost til Walla-Walla, og tog, efter Doktorens Ønske, en Hund med mig, som tilhørte Mr. M'Bain. Det var endnu bestandigt en skrækkelig Hede, og jeg havde ikke redet mere end en Time, før jeg saae, at det stakkels Dyr var i en saadan Grad udmattet, at jeg bad min Ledsager tage det op paa Hesten. Men Manden, hvem Hunden var til Uleilighed, satte den igjen ned paa Jorden, og et Par Minuter efter lagde det stakkels

Dyr sig ned og døde, bogstaveligt brændt ihjel af det glødende Sand.

Dagen efter min Ankomst til Fortet, indtraf der i Leiren nær ved samme en Søn af Peo=Peo=mox=mox, Walla=Walla=Indianernes Høvding. Han var ilet nogle Dage forud for en af hans Fader anført Skare, der bestod af Walla=Walla= og Kye=use=Indianere og havde været atten Maaneder fraværende og næsten opgivet af deres Stammer. Denne Skare, som bestod af 200 Mand, var dragen til Kalifornien for at hævne en anden af Høvdingens Sønner, der var bleven dræbt af nogle kaliforniske Udvandrere, og Sendebudet vendte nu tilbage med de bedrøveligste Efterretninger, ikke alene om en aldeles forfeilet Expedition, men ogsaa om den Sygdom og Nød, der i saa lang Tid havde holdt dem tilbage. Da jeg hørte, at man saae et Sendebud komme over Sletten, begav jeg mig til Indianernes Leir og var der ved hans Ankomst. Aldrig saa snart var han stegen af Hesten, før hele Leiren, Mænd, Qvinder og Børn, omringede ham og ivrigt erkyndigede sig om deres fraværende Venner, da de hidtil ikke havde havt nogen Efterretning fra dem, med Undtagelse af det Rygte, at fjendtlige Stammer havde afskaaret dem Veien. Hans Taushed og nedslaaede Øine bekræftede deres Frygt, at en stor Ulykke maatte have rammet dem, og de hævede et frygteligt Hyl, medens han stod taus og nedslaaet, og Taarerne strømmede ned ad hans Kinder. Omsider, efter megen Beden og Overtalen, begyndte han Beretningen om deres Ulykker.

Efter at han havde beskrevet deres Reise indtil den Tid, da Sygdommen (Mæslingerne) udbrød, og man

havde lyttet dertil i den meest spændte Taushed, begyndte han at opregne Sygdommens Offere, det ene efter det andet. Ved det første Navn, han nævnede, hævedes et frygteligt Hyl, Qvinderne løste deres Haar og gjorde de voldsomste Fagter. Da denne Storm havde lagt sig, nævnede han efter megen Overtalelse et andet og et tredie Navn, indtil han havde nævnet over tredive. Efter ethvert fulgte de samme Tegn paa heftig Smerte og frembøde et Skue, som, det maa jeg tilstaae, angreb mig dybt, saa vant jeg end var til det indianske Liv. Jeg stod tæt ved dem paa en Træblok, tilligemed Fortets Tolk, der forklarede mig Indianerens Beretning, som medtog næsten tre Timer. Herpaa tiltog den ophidsede Stemning, og i Fortet begyndte man at befrygte, at det kunde føre til eet eller andet fjendtligt Udbrud imod Etablissementet. Denne Frygt var imidlertid ugrundet, da Indianerne vidste at skjelne imellem Hudsons-Bai-Kompagniet og Amerikanerne. Ridende Sendebud bleve strax udsendte i alle Retninger for at udsprede Ulykkesbudskabet blandt alle Nabostammerne, og baade Mr. M'Bain og jeg ansaae Dr. Whitman og hans Familie for at være i stor Fare. Jeg besluttede derfor at give ham et Vink om, hvad der havde tildraget sig. Klokken var sex om Aftenen, da jeg brød op, men jeg havde en god Hest og naaede hans Huus i tre Timer. Jeg fortalte ham om Sendebudets Ankomst og Indianernes ophidsede Stemning, og raadede ham alvorligt at begive sig til Fortet idetmindste for en Stund, indtil Stemningen var bleven roligere; men han sagde, at han havde levet saa længe iblandt dem og gjort saa Meget for dem, at han ikke troede, de vilde gjøre ham nogen Fortræd. Jeg

blev kun en Time hos ham og skyndte mig tilbage til Fortet, hvor jeg ankom Klokken eet. Da jeg ikke ønskede at udsætte mig for nogen Fare, der muligen kunde hidrøre fra de overtroiske Begreber, som Indianerne forbandt dermed, at jeg havde tegnet Nogle af dem, forblev jeg fire til fem Dage i Fort Walla-Walla, i Løbet af hvilke Krigerskaren var vendt tilbage, og jeg havde faaet Leilighed til at tegne den store Høvding Peo-Peo-mox-mox, eller „den gule Slange", som udøver stor Indflydelse, ikke alene over sit eget Folk, men ogsaa blandt Nabostammerne.

Under mit Ophold i Fortet, fortalte een af Etablissementets Betjente, der havde levet iblandt Indianerne i fyrretyve Aar og for største Delen opholdt sig hos Walla-Walla'erne, mig følgende Historie, den jeg saameget som muligt vil søge at gjengive paa den Maade, den blev mig fortalt, da den meget betegnende skildrer Indianernes Karakteer, deres Kjærlighed til deres Børn, den Standhaftighed, med hvilken de gaae Døden imøde, og deres Tro paa en tilkommende Tilstand.

For flere Aar tilbage, da Walla-Walla'erne hvert Aar pleiede at gaae paa Bøffeljagt, og da Hjorde af disse Kæmpedyr, som man nu kun sjeldent seer, opholdt sig paa Vestsiden af Bjergene, beherskedes Stammen af en Høvding, som var tilbedt af sit eget Folk og, paa Grund af hans Viisdom og Mod, agtet og frygtet af alle Nabostammerne. Denne Høvding havde mange Sønner, som i deres Barndom tegnede til at blive deres Fader liig baade paa Sjæl og Legeme; men efterhaanden som de naaede Manddomsalderen, og som den stolte Fader haabede at see dem indtage deres Plads iblandt Krigerne og Stammens Anførere, sygnede

de hen og sank i en tidlig Grav, og hvergang en elsket Søn gik bort, søgte den strenge Høvding at lindre sin stille Kummer ved Haabet paa dem, der endnu vare tilbage. Tilsidst blev hans Haar graat af Sorg og af Alderdom, og han havde kun een Dreng tilbage — den yngste — men tilsyneladende den stærkeste, modigste og bedste; idetmindste for den gamle Krigers Hjerte var han Alt dette: thi i ham syntes endnu at boe hans afdøde Brødres meest priste Dyder.

Den gamle Mand offrede nu al sin Tid paa denne Drengs Underviisning: han lærte ham at jage Bøffelen og Elsdyret, lokke Lossen i Snaren og Bjørnen i Fælden, spænde Buen og kaste Spydet uden at forfeile Maalet. Saa ung end Drengen var, lod han ham dog træde i Spidsen for sin Stammes Krigere og, anført af ham selv, drage forud for at overraske Fjenden og tilkæmpe sig Seirens blodige Trophæer. Allerede var han bleven Gjenstanden for deres krigerske Sange, og hans Navn var vidt og bredt bekjendt for alle de Dyder, som kunde pryde en tapper Indianer.

Men den store Aand tog ogsaa denne bort, og den forladte og trøstesløse Fader lukkede sig inde i sin Hyttes Eensomhed, og Ingen saae ham eller talte med ham, og ingen Klager eller Smerteytringer hørtes fra dette sørgelige Opholdssted. Dagen, paa hvilken den Døde skulde bringes til sit sidste Hvilested, kom omsider, og Høvdingen havde ladet grave en stor Grav. Da Liigfølget var forsamlet, kom Høvdingen ud og stillede sig i Spidsen for det; men istedetfor at være iført de lurvede Klæder, som betegnede Sorg, var han til Alles Forundring klædt i

fuldstændig Krigerdragt, udstyret som til et fiendtligt Streiftog, malet med de meest glimrende Farver og behængt med Throphæerne fra sine mange blodige og heldige Krige.

Rolig og alvorlig vandrede han til Graven, og da den elskede Søns Liig var bleven lagt deri tilligemed alle de Skatte, som Indianerne meente at kunne være ham til Nytte i den anden Verden, stod den berøvede Fader paa Gravens Rand og tiltalte sin Stamme saaledes: Fra min Ungdom af har jeg altid havt min Stammes Ære og Velfærd for Øie og har aldrig skaanet mig selv, hverken i Kamp eller paa Jagt. Jeg har ført Eder fra Seir til Seir, og, istedetfor at være omringede af fiendtlige Stammer, ere I nu frygtede af Alle, Eders Venskab søges, og Eders Fjendskab skyes, hvorsomhelst Stammens Jægere streife omkring. Jeg har været en Fader for Eder, og I have været som mine Børn i flere Maaneder, end jeg kan tælle, indtil mit Haar er blevet hvidt som Bjergenes Riimfrost. I have aldrig nægtet mig Lydighed og ville heller ikke nægte mig den nu. Da det behagede den store Aand at kalde mine Børn til sig, det ene efter det andet, for at jage paa hans Vildbane, saae jeg dem bæres til deres Fædres Grav uden at knurre imod hans Villie, saa længe jeg endnu havde een tilbage. For ham har jeg slidt og slæbt, søgt min Stolthed i hans Stolthed, min Hæder i hans Hæder, mit Liv i hans Liv, haabende, at naar jeg skulde samles med hans elskede Brødre i den anden Verden, han da skulde blive her og fortsætte mine Bedrifter iblandt Eder; men den store Aand har ogsaa kaldet ham — mine aftagende Aars sidste Støtte — min Alderdoms Haab — han, som var mig saa dyrebar ved saa mangen kjær Er-

indring om hans Værd, hans mandige Styrke og Mod, hans Kjækhed og Behændighed i Krigen. Ak! han ligger i den kolde Jord, og jeg staaer alene tilbage som en udtørret Træstamme, hvis Grene ere trufne af Lynilden. Jeg fulgte hiin elskede Skikkelse fra Barndommens første Spring til Manddommens tappre Bedrifter. Det var mig, som først gav ham Buen og Tomahawken i Hænderne, og lærte ham at bruge dem; og ofte have I været Vidne til hans Mod og roest hans Behændighed i at haandtere dem. Og skal jeg nu forlade ham, ene og uden Hjælp lade ham tiltræde den lange og besværlige Reise til Aandens Enemærker? Nei! hans Aand tilvinker mig, at jeg skal følge, og den skal ikke blive skuffet; den samme Grav skal gjemme os, den samme Jord tildække os; og som hans Faders Arm i denne Verden altid var ham nær for at hjælpe ham med hvert Arbeide og i hver Fare, saa skal hans Aand finde ham ved sin Side paa den lange, møisommelige Vandring til den store Aands rige og evige Vildbane. I, mit Folk, have aldrig været ulydige imod mig og ville ikke undlade at opfylde mine sidste Befalinger. Nu forlader jeg Eder, og naar jeg ligger udstrakt ved hans Side, da kaster Jord paa os begge -- Intet kan rokke min Beslutning." Derpaa steg han ned i Graven og sluttede Liget i sine Arme. Hans Folk, efter forgjæves at have forsøgt at bringe ham fra sit Forsæt, adlød hans Befaling og begravede den Levende med den Døde. En Stang med en Pjalt rødt Klæde var det eneste Minde, der blev reist for Krigerne, men deres Navne ville være Gjenstanden for mangen en Samtale iblandt Indianerne, saalænge som Walla-Walla-Stammen er til.

29de Juli. — Jeg havde besluttet at gaae til Colville ad Grand Coulet; at dømme efter de to Endepunkter, syntes denne Vei at have været Columbia-Flodens tidligere Seng, men Ingen kunde sige mig Noget derom, og Ingen, hverken Indianer eller Hvid, vidste jeg at være kommen ret langt ad samme; der blev imidlertid talt saa meget om dette Sted som et Ophold for onde Aander og andre besynderlige Ting, at jeg ikke kunde modstaae det Ønske at undersøge det nærmere. Jeg sendte derfor Alting videre med Baadene, undtagen hvad jeg i Almindelighed havde hos mig, men jeg kunde ingen Indianer faae til Fører, da Ingen vilde vove at træffe sammen med de onde Aander.

Omsider samtykkede en Blanding, ved Navn Donny, i at ledsage mig, skjøndt han ikke kjendte Veien. Vi forskaffede os to Rideheste og en Hest til at bære vore Levnetsmidler, som bestode af to prægtige Skinker, der vare mig sendte fra Fort Vancouver, og et Forraad af Lax, som Indianerne havde tørret. Omtrent ti Mile fra Fortet lode vi vore Heste svømme over Nezperees-Floden paa det Sted, hvor den falder i Columbia, og reiste derpaa omtrent ti Mile videre langs med Columbia-Flodens Bredder, hvorpaa vi gjorde Holdt for Natten.

I Løbet af Dagen kom vi forbi en stor Leir af Nezpereer, som vare meget venlige imod os, men stjal et Tinbæger (i hiin Deel af Verden en værdifuld Gjenstand), formodentligt som en Erindring om mit Besøg. Jeg tegnede En af dem og kunde, ved Hjælp af denne Skitse, have gjort Høvdingen saa bange, at jeg havde faaet Bægeret tilbage, men man havde advaret mig saa meget

for disse Indianeres Slethed og Forræderi, at jeg ansaae dette Experiment for altfor farligt.

30te Juli. — Jeg var kommen otte til ti Mile længere op ad Kysten, da jeg opdagede, at jeg havde ladet mine Pistoler og nogle andre Gjenstande blive tilbage i vort sidste Natteqvarteer. Jeg maatte altsaa sende min Ledsager tilbage efter dem, medens jeg med Heste og Reisegods blev siddende ved Floden i en brændende Solhede, uden mindste Ly. Medens jeg sad der, nærmede sig en Kano med fire Indianere, hvis hele Legeme var afstribet med hvidt Leer (det almindelige Pibeleer). De bleve meget overraskede ved at lande og iagttoge mig først meget forsigtigt i Frastand, hvorpaa Nogle krøbe ganske tæt hen til mig og atter trak sig tilbage. Saaledes vedbleve de omtrent tre Timer, i hvilken Tid ikke en Lyd afbrød den rundtom herskende Stilhed. Jeg var brudt meget tidligt op om Morgenen, og dette i Forening med Heden og Stilheden gjorde mig overmaade søvnig. Selv den Fare, hvori jeg svævede, var neppe tilstrækkelig til at holde mine Øine aabne, men det var aabenbart, at Indianerne ikke ret vidste, hvad de skulde troe om mig.

Som jeg der sad paa Pakkerne, der vare læssede af Hestene, stiltiende nikkende med Hovedet, og stirrende paa dem, hvorhen de end vendte sig, min dobbeltløbede Bøsse med spændt Hane hvilende paa mine Knæ, og mit lange, røde Skæg (en Gjenstand for alle Indianernes levende Forundring) hængende ned over mit Bryst, var jeg uden Tvivl en meget god Legemliggjørelse af deres Begreber om en Scoocoom eller ond Aand. Det var vistnok dette Indtryk, jeg kunde tilskrive min Sikkerhed, og jeg vogtede

mig vel for at opmuntre dem til nøiere Bekjendtskab, da jeg ikke ønskede at faae min Udødelighed sat paa Prøve af dem.

Omsider vendte min Ledsager tilbage med de savnede Gjenstande, og Indianerne skyndte sig tilbage til deres Kano og roede over Floden. Vi fortsatte nu vor Reise langs med Floden indtil om Aftenen; da opsloge vi vor Leir, og da vi vare meget sultne og havde en streng Tour for os den næste Dag, besluttede vi at angribe een af vore Skinker. Jeg tog derfor fat i Benet for at trække Skinken ud af den Pose, hvori den var indsvøbt, men, ak! den bare Knokkel kom frem, og en levende Masse Maddiker, hvortil Heden havde forvandlet Flesket, blev tilbage. Ved nøiere Undersøgelse fandt vi den anden i samme Tilstand og maatte stille vor Sult med Laxen, der, som sædvanligt, var fuld af Sand.

Nittende Kapitel.

Tørstens Rædsler. — Pelikan-Søen. — En snurrig Sovekammerat. — At styre efter Solen. — Ferst Vand omsider. — En haardfør Hest. — Vi komme bort fra hinanden. — Vidunderlige, naturlige Vægge. — Grand-Coulet. — Et stort Traktement. — Columbia-Floden. — Atter Indianere.

31te Juli. — Paa Grund af den store Krumning, Columbia-Floden gjør mod Nord, troede jeg at skyde en betydelig Gjenvei ved at gaae ind ad Landet til og gjen-

nemskære Grand-Coulet i nogen Afstand fra dens Munding. Vi forlode derfor Floden tidligt om Morgenen og reiste hele Dagen gjennem en øde, sandig Ørken, hvor der hverken fandtes en Draabe Vand at drikke, et Træ at hvile under, eller en Græsplet at sidde paa. Henimod Aften saae vi i det Fjerne en lille Sø, mod hvilken vi naturligviis styrede vore Fjed; saa snart som vore Heste opdagede den, styrtede de, trætte og udmattede som de vare, hen imod den og ned i Vandet. Men aldrig saa snart havde de smagt det, før de trak Hovederne tilbage og vægrede sig ved at drikke. Da jeg steg af Hesten, fandt jeg Vandet gjennemtrængende salt, og aldrig skal jeg glemme den smertelige Følelse, der bemægtigede sig min Sjæl, da jeg kom til Vished om, at jeg ikke kunde faae min Tørst stillet. Vore Heste vare altfor trætte af det lange, hurtige Ridt til at kunne gaae videre, og skjøndt det var en Tantalus-Qval at see paa det Vand, vi ikke kunde drikke, var Vegetationen heromkring saa forfriskende for Hestene, at vi bleve her hele Natten, skjøndt vi for Tørst næsten slet ikke kunde sove.

1ste August. — Vi brøde op Klokken fire om Morgenen og reiste uafbrudt videre uden at finde Vand, indtil henad Middag, da vi kom til en smal, omtrent en Miil lang, meget grund Sø, der vrimlede af Pelikaner, hvis Gødning havde gjort Vandet grønt og tykt. Slemt var det, hvortil ovenikjøbet kom, at det var noget salt tillige, men vor Tørst var saa heftig, at vi filtrerede Noget gjennem et Stykke Klæde og drak det. Da vi havde forladt Pelikan-Søen, blev Veien endnu mere afskrækkende: saa langt som Øiet kunde naae, var Jorden bedækket med

fiint, løst Sand, som de heftige, i denne Egn rasende Storme havde sammendynget i umaadelige, fra 80 til 120 Fod høie Banker. Dette var meget møisommeligt for os, da vore Heste nu vare saa udmattede, at vi maatte trække dem, og vi ved hvert Skridt sank dybt i det brændende Sand. Havde Vinden reist sig, medens vi gik over denne Plads, vilde vi øieblikkeligt være blevne begravede i Sandet. Henimod Aften kom vi til en Klippe og opdagede i en lille Kløft tre til fire Galloner Vand, næsten saa sort som Blæk og vrimlende af modbydelige, smaa Insekter. Aldrig saa snart fik Hestene Øie derpaa, før de med eet Spring vare derhenne, og kun med den største Møie fik vi dem derfra igjen, af Frygt for, at de skulde drikke Alt og overlade os til vor Elendighed. Da vi havde stillet vor Tørst, filtrerede vi en Kjedel fuld til vort Aftensmaaltid, hvorpaa vi tillode Hestene at drikke Resten. De drak det lige til den sidste Draabe og viste derved, hvor nødvendig vor Forsigtighed havde været. Her tilbragte vi Natten.

2den August. — Jeg vaagnede om Morgenen og følte noget Koldt og Klamt op til mit Been, og da jeg kastede Tæppet af mig, opdagede jeg et otte til ti Tommer langt Kryb af Fiirbeen=Slægten, som havde været min Sovekammerat om Natten. Jeg veed ikke, om det var giftigt eller ikke, men jeg mærkede ingen ubehagelige Følger deraf. Vi gik videre og kom omtrent ved Middagstid bort fra disse Sandbjerge; Landet vedblev endnu at være øde og sandet, men hist og her fandt vi en Smule Græs, netop tilstrækkeligt til at holde Livet i vore Heste. Umaadelige Mure af Basaltklipper gjennemskare Egnen og bragte os

uophørligt fra den lige Vei, eller rettere sagt, fra den Vei, jeg havde besluttet at tage, thi til den egentlige Vei havde jeg intet Kjendskab. Disse Afbrydelser forøgede betydeligt vore Besværligheder, da jeg intet Kompas havde, men kun derved, at jeg efter mit Uhr lagde Mærke til, hvor Solen stod om Middagen, og tog Kjende paa een eller anden fjernt liggende Klippe, formaaede at bestemme min Vei. Vi lede endnu bestandigt Mangel paa Vand, og min Ledsager begyndte at tabe Modet, fordi vi saaledes næsten paa Lykke og Fromme vandrede igjennem denne uveisomme Ørken.

3die August. — Efter et Par Timers Ridt kom vi til en umaadelig Fordybning eller et udtørret Vandløb, der gik tværs over vor Vei. Fordybningen var næsten en halv Miil bred, og paa hver Side hævede sig en syv til otte hundrede Fod høi Skrænt. Ved første Øiekast syntes det umuligt at komme over; efter mange Besværligheder lykkedes det os imidlertid at føre vore Heste ned i Dybden, som vi gjennemvandrede, hvorpaa vi klattrede omtrent 200 Fod op ad den modsatte Skrænt og kom til eet af de skjønneste Punkter, man kan tænke sig, idetmindste forekom det os i denne øde Omgivelse som Indbegrebet af alt Skjønt.

Det var et Stykke fladt Land, omtrent en halv Miil i Omkreds, som var bevoxet med det frodigste Græs, og i hvis Midte var en lille Sø med fersk og udmærket koldt Vand. Basaltklippen, der som et Amphitheater indesluttede de tre Fjerdedele af dens Omkreds, hævede sig til en Høide af omtrent 500 Fod, medens den Afgrund, vi havde arbeidet os op ad, sænkede sig ved den anden Side.

Vi bleve her i tre Timer og svælgede i det herlige Vand, saa meget kosteligere for os, som vi i saa lang Tid havde prøvet Tørstens Qvaler. Min Ledsager syntes aldrig at kunne faae Nok deraf, thi naar han ikke kunde drikke Mere, sprang han i det med Klæder og Alt og boltrede sig deri, medens Hestene fulgte hans Exempel. Hvor længe vi kunde have været fristede til at blive her, kan jeg umuligt sige, men vi kom til at tænde Ild i Græsset og vare nødte til at forlade Stedet. Dette skete med megen Besværlighed, og idet Pakhesten klattrede op ad den steile Klippe, gled den med Foden og faldt ned i Afgrunden, men faldt heldigviis paa Ryggen med Pakkerne under sig, saa at den slap med et Par Skaar paa Benene. Havde det ikke været en indiansk Hest, havde den uden Tvivl maattet bøde med sit Liv for sine Fødders Usikkerhed.

Saasnart jeg atter havde naaet det flade Land, saae jeg i det Fjerne nok en umaadelig Klippevæg; jeg overlod det til min Ledsager at komme bagefter med den ulykkelige Pakhest, og red rask fremad for om muligt at finde en Overgang over denne forfærdelige Skranke, idet jeg ansaae den for at være som saa mange andre, en eneståaende Basaltklippe. Jeg red derfor frem og tilbage foran den og undersøgte ethvert Sted, der frembød en Aabning, men uden at finde nogen, som vore Heste kunde komme igjennem. Omsider kom jeg til den Overbeviisning, at vi maatte gaae udenom, men da min Ledsager ikke havde indfundet sig endnu, maatte jeg vende om og søge efter ham; i flere Timer søgte jeg forgjæves og begyndte allerede at frygte, at han og mit Mundforraad vare uigjenkaldeligen borte; efter imidlertid at være reden en

lang Vei tilbage, fandt jeg hans Spor og fulgte det omhyggeligt.

Jeg saae snart, at han havde taget en feil Retning. Efter nogen Tids Forløb saae jeg ham langt borte oppe paa en Klippe, hvorfra han af alle Kræfter raabte og gjorde Tegn til mig, indtil jeg kom hen til ham. Han havde været meget bange, thi han sagde, at han aldrig vilde have fundet Vei, dersom han havde mistet mig. Skjøndt det allerede var høit oppe ad Dagen, lykkedes det os dog at komme omkring Basaltmuren, hvorpaa vi kom til en dyb Kløft, der i det Fjerne havde saa megen Lighed med Columbia-Flodens Bredder, at jeg i Begyndelsen troede, jeg havde taget feil af Veien og var kommen til denne Flod.

Da vi kom hen til Randen, saae jeg, at der intet Vand var paa Bunden, og at der ikke kunde være nogen Tvivl om, at jeg omsider havde naaet Grand-Coulet. Med megen Møie stege vi ned ad Skrænten, 1000 Fod; Breden afvexler fra een til halvanden Miil, og der kan ikke være nogen Tvivl om, at dette tidligere har været en Arm af Columbia, som nu flyder fire til fem hundrede Fod længere nede, medens Coulet er udtørret, saa at selv Foden af de umaadelige Klippeøer, hvormed den er besaaet, og hvoraf nogle hæve sig til samme Høide som det omkringliggende Land, kommer tilsyne.

Denne vidunderlige Fordybning er omtrent 150 Mile lang og paa mange Steder indesluttet af en tyve Mile lang, uafbrudt Række af 1000 Fod høie, lodrette Basaltklipper. Den dybeste Deel af denne Dal er fuldkomment jævn og bevoxet med frodigt Græs, undtagen hvor den

afbrydes af de ovenomtalte umaadelige Klipper; ikke et eneste Træ, neppe en Busk er at see i dens hele Udstrækning, heller ikke saae vi nogen Insekter, Kryb eller andre Dyr. Da vi havde fundet en herlig Kilde, der sprang ud af Klipperne, leirede vi os i dens Nærhed, og efter at vi havde hvilet os, gave vi os til at undersøge vort Forraad af tørret Lax, thi vi saae ingen Udsigter til at forsyne vort Spisekammer med Nogetsomhelst, og som en Følge deraf var det, som vi havde, af megen Vigtighed. Til vor store Sorg fandt vi, at den vrimlede af Maddiker, og hver Mundfuld maatte rystes godt af, før vi kunde spise den; ja, saa levende vare Fiskene blevne, at min Ledsager foreslog at binde dem ved Halen, for at de ikke skulde krybe bort. Saa daarlig end Laxen var, bleve vore Udsigter dog endnu bedrøveligere ved den Omstændighed, at vi kun havde et meget lidet Forraad tilbage, og en lang, ukjendt Vei foran os, før vi kunde vente at faae Hjælp. Et Uveir brød løs om Natten, og aldrig i mit Liv har jeg hørt noget saa gyseligt Storartet som Tordenens uendelige Rullen, der gjenlød fra Klippe til Klippe. Der er neppe noget andet Sted i Verden, der kunde frembringe en saa forbausende Virkning.

4de August. — Vi fulgte Coulets Løb, beundrende dens Skjønhed og Storhed, idet den ved hver Omdreining frembød et Billede af tiltagende Vildhed og Pragt. Jeg skød den første Fugl, vi havde seet, siden vi havde forladt Walla-Walla, med Undtagelse af Pelikanerne, som aldrig spises, ikke engang af Indianerne, og de ere dog langtfra kræsne. Denne Fugl var een af de her saakaldte vilde Kalkuner, som imidlertid slet ikke ligne Sydens vilde

Kalkuner. Dens Fjer ligne en Fasans, den er ikke større end en Gaardhane, og dens Kjød, skjøndt meget hvidt, er tørt og smagløst; for os var det imidlertid en stor Nydelse, engang at kunne gjøre et Maaltid uden de sædvanlige Ingredientser af Sand og Maddiker. Vor Reise vilde nu have været herlig, dersom vi havde havt nogenlunde god Føde. Vi havde Græs i Overflødighed og af bedste Slags til vore Heste, prægtige Kilder, som ved hver Miil eller hver anden sprudlede frem af Klipperne, og saa indbydende Hvilepladse, at de fristede os til at forlænge vort Ophold, trods den Fare, vi stode, for at sulte ihjel.

5te August. — Henimod Aften begyndte vi at øine Træer, for Størstedelen Gran, paa Høiderne og i det Fjerne, og jeg sluttede deraf, at vi nu nærmede os Columbia-Floden. Jeg ilede nu fremad og kom før Solnedgang ud af denne umaadelige Kløft, og saae den mægtige Flod flyde idetmindste 500 Fod nedenfor os, skjøndt dens Bredder til begge Sider hævede sig endnu langt mere end til denne Høide ovenover os. Denne Flod overgaaer i Storhed maaskee enhver anden i Verden, ikke saameget med Hensyn til dens Vandmængde, skjøndt denne er umaadelig, som med Hensyn til dens romantiske Vildhed og de forbausende og bestandigt afvexlende Udsigter, den frembyder, idet snart tusinde Fod høie, sneedækte Bjergtoppe taarne sig op over hverandre, snart bølgeformige Terrasser sænke sig ned til dens Vandes gjennemsigtige Overflade.

To Indianere svømmede ned ad Floden paa nogle sammenbundne Stykker Træ. De vare de Første, vi havde seet i mange Dage, og da vi raabte til dem, gik de i Land og klattrede op til os. De sagde mig, at vi vare

ti Dages Reise fra Colville. Jeg troede det ikke, skjøndt jeg ikke kunde vide, af hvad Grund de skulde ville bedrage mig. Jeg gav dem lidt Tobak og haabede at faae nogle Fødemidler af dem, men de sagde, at de ingen havde, og vort Aftensmaaltid bestod derfor som sædvanligt af Lax. Vi stege ned ad Skrænten og opsloge vort Natteqvarteer ved Flodbredden.

Tyvende Kapitel.

En farlig Vei. — Utrolig Klogskab. — Fort Colville. — Indianernes Gjemmesteder. — Indiansk Daab. — Kjedelfaldene. — Stikken til Ringen. — Vandenes Høvding. — Døde Lax i Tusindviis. — Modbydelighed for salt Kjød. — En Enkes Trøst.

6te August. — Vi rede tolv til femten Mile langs med Kysten, under den sig fjorten til femten hundrede Fod over vore Hoveder optaarnende Klippeskrænt. Paa nogle Steder hang uhyre Lag ud over vor Vei og truede med at knuse Alt, hvad der befandt sig under dem. Omsider kom vi til en høi, lodret Klippe, der sprang ud i Floden, og da Vandet var for dybt og Strømmen for rivende, til at vi turde tænke paa at vade udenom den, forsøgte vi at bestige Skrænten, idet vi klattrede over løse Klippestykker og Stene, der ved hvert Trin glede under vore Fødder og tordnende rullede ned i Afgrunden. Da vi havde ført vore Heste omtrent tre hundrede Fod opad, standsede jeg og lod Donny gaae i Forveien for at see, om vi kunde

finde en Overgang. Pakhesten med sin Byrde kunde kun med megen Møie beholde Fodfæste; da udviste een af de andre Heste den utrolige Klogskab at gaae forbi mig, indtil den naaede sin belæssede Kammerat, og, ved at sætte Skulderen under den ene Side af Byrden, virkeligt hjælpe den at bære, indtil Manden kom tilbage. Da det viste sig, at vi her umuligt kunde komme over, maatte vi vende tilbage, og vi fandt ikke noget passende Sted til at klattre op, før vi næsten havde naaet det Sted, hvorfra vi om Morgenen vare gaaede ud.

Omsider lykkedes det os med megen Møie at naae den øverste Skrænt, og nu kom vi ind i en vild, romantisk Egn, hist og her bevoxet med smaa Trægrupper, som lidt efter lidt bleve tættere, indtil vi, efter at være gaaede en Omvei af omtrent fem og tyve Mile, og komne igjennem umaadeligt dybe og steile Kløfter, saae os omringede af tykke Skove. Vi kom atter ud til Floden ved Mundingen af en lille Strøm, ved hvis Bredder vi saae et Par Indianere. Saa snart de fik Øie paa os, sendte de en Kano over til os og tilbøde at være os behjælpelige med at faae Hestene over, idet de forsikkrede os, at den bedste og korteste Vei til Colville var paa hiin Side. Vi modtoge deres venlige Tilbud og opsloge vor Leir ved Siden af deres. Baade Donny og jeg vare forfærdeligt trætte af denne Dags lange og møisommelige Reise, og udmattede paa Grund af vor Mangel paa tilstrækkelig Føde. Efter hvad jeg senere erfarede, vare disse Indianere i Almindelighed meget uvenlige imod de Hvide og havde ofte foraarsaget smaa gjennemreisende Selskaber stor Ulempe ved at affordre dem en temmelig høi Told for at reise

igjennem deres Enemærker. Men mod mig vare de lutter Venlighed og forærede mig en Mængde fersk Lax og tørrede Bær, som nok vare værd at tage imod efter den modbydelige Kost, med hvilken vi saa længe havde fristet Livet; og een af dem foreslog at følge med til Colville som Fører. Den sidste Dags Erfaring gjorde, at jeg med Glæde modtog dette Tilbud, og længe før det blev mørkt, befandt jeg mig i saa tryg en Søvn, som den trætteste af alle af Ufordøielighed lidende Patienter kunde ønske sig.

7de August. — Meget tidligt om Morgenen brød jeg op tilligemed Føreren og tilbagelagde paa denne Dag, hvad man i hine Egne kan kalde en lang Vei. Det var en uafbrudt Op- og Nedstigen, som trættede os meget. Det var ganske mørkt, da vi leirede os ved Flodbredden.

8de August. — Atter brøde vi meget tidligt op for at naae Colville før Nattens Frembrud. Vi kom til en høi Bakke, hvorfra vi kunde oversee Columbia-Floden paa en Strækning af flere Mile, og satte os ned paa Toppen deraf for at nyde den herlige Udsigt og unde Hestene en kort Hvile. Medens jeg laa under Træerne, reiste Vinden sig, og til min store Forbauselse følte jeg Grønsværen bevæge sig under mig. I Begyndelsen troede jeg, det var et Jordskjælv, og ventede at see Bakken aabne sig; men ved nærmere Undersøgelse opdagede jeg, at Bevægelsen hidrørte derfra, at de umaadelige Træers Rødder havde indflettet sig i hverandre i den løse Jordbund. Dette alene afholdt dem fra at blæse omkuld, da Klippegrunden overalt er meget nær ved Jordens Overflade, med hvilken Rødderne hæve sig og falde i bølgeformig Bevægelse, alt-

som Vinden bøier Træernes Toppe. Vi rede videre, indtil vi vare omtrent en Miil fra Kjedelfaldene, hvor vi svømmede over paa den almindelige Maade, idet vi holdt vore Heste ved Halen; og netop da det begyndte at blive mørkt, bleve vi gjæstfrit modtagne af Mr. [illegible].

Fort Colville ligger midt paa en lille, omtrent halvanden Miil bred og tre Mile lang Prairie, der er omgiven af høie Bakker. Med Hensyn til Agerdyrkning, er denne lille Prairie af meget Værd, thi den er i Sandhed en Frugtbarhedens Ø, omgiven af nøgne Klipper, sandede Sletter og steile Bjerge, paa en Strækning af tre til fire hundrede Mile langs med Floden; Spokan-Dalen imod Syd er den nærmeste Plet, hvis Jordbund egner sig til Agerdyrkning. Her blev jeg indtil den 9de September, da jeg, ledsaget af Mr. Lewis, gjorde en Udflugt af tresindstyve Mile til Walkers og Eales's presbyterianske Mission, hvor jeg blev meget gjæstfrit modtagen af disse værdige Mennesker.

Enhver af Missionairerne havde et beqvemt indrettet Bjælkehuus, som laa midt paa en frugtbar Slette, og hvori de med Kone og Børn syntes at føle sig tilfredse. Der i Nærheden ere utallige indianske „caches" (Gjemmesteder) for tørret Lax, som sjeldent blive plyndrede, skjøndt de ligge paa affides Steder, og ofte i hele Maaneder ere uden Opsyn. I en Uge nød jeg Gjæstfrihed hos mine venlige Værter, der vare saa opmærksomme at ledsage mig paa mine Udflugter til Spokan-Floden og mine Besøg hos de i Omegnen boende Indianere.

Spokan-Indianerne udgjøre en lille Stamme, der baade i Ydre, Skikke og Sprog kun ere lidet forskjellige

fra Indianerne i Colville. De syntes Alle at behandle Missionairerne med megen Kjærlighed og Agtelse; men med Hensyn til disses Held med at gjøre Proselyter, da tør jeg ikke have nogen bestemt Mening derom, da jeg ikke var tilstrækkeligt kjendt med Sproget til at anstille nogen Undersøgelse, selv om jeg havde ønsket det. Jeg tvivler ikke om, at Mange ere blevne døbte; men jeg veed ogsaa, at næsten alle Indianere ere villige til at modtage et Navn af en Mand, som de agte, og give ham eet til Gjengjeld; og jo flere Ceremonier der ere forbundne med Handlingen, jo større Vigtighed tillægge de den, og jo større Opfordring er der for Andre til at blive hædrede paa samme Maade. Imidlertid synes Intet at kunne formaae dem til at være Agerdyrkere, thi de vedblive stadigt at jage og fiske, og lægge den største Ulyst for Dagen for Alt, hvad der hedder Haandarbeide.

Den 17de September vendte jeg tilbage til Colville. Den indianske Landsby ligger omtrent to Mile nedenfor Fortet paa en Klippehøide, hvorfra man overseer Kjedelfaldene. Disse ere de høieste paa Columbia-Floden. De ere omtrent tusinde Fod brede og atten Fod høie, og den umaadelige Vandmasse, der falder ned over sammenstyrtede Fjeldstykker, gjør dem overordentligt maleriske og storartede. Indianerne have intet særegent Navn for disse, men betegne dem med det almindelige Navn Tum-tum, som de kalde alle Vandfald. De Reisende kalde dem „Chaudière" eller Kjedelfaldene, paa Grund af de utallige, runde Huller, som de løse Rullestene udhule i de haarde Klipper. Disse Rullestene, som opfanges i Klippeujævnhederne nedenfor Vandfaldet, hvirvles uafbrudt rundt ved Strømmens væl-

dige Magt og udhule Huller, saa fuldkomment runde og glatte som den indre Overflade af en støbt Jernkjedel. Landsbyen har en Befolkning af omtrent fem hundrede Sjæle, som i deres eget Sprog kaldes Chualpayer. De ere kun lidet forskjellige fra Walla-Wallaerne. Hytterne bestaae af Sivmaatter, der ere udspændte paa Stænger. Et Brædegulv lægges tre til fire Fod fra Jorden, og det aabne Rum derunder afgiver et kjøligt, luftigt og skyggefuldt Sted, hvor de kunne tørre deres Lax.

Disse Indianere beherskes af tvende Høvdinger. Allam-mak-hum Stole-luch, „Jordens Høvding," har megen Magt over Stammen, undtagen hvad Fiskeriet angaaer, der udelukkende henhører under See-pays, „Vandenes Høvding." Han udøver streng Retfærdighed og straffer med Strenghed ethvert Bedrageri og enhver Uretfærdighed blandt sine Undersaatter. Han modsætter sig af al sin Magt Stammens Tilbøielighed til Spil, idet han endogsaa berøver den heldige Spiller den Andeel af Fisk, som hvert Aar faae af Vandenes Høvding; men desuagtet vedbliver deres Lidenskab for Spil, og det hændtes, medens jeg opholdt mig der, at en ung Mand skød sig, fordi han, ved at give efter for denne Tilbøielighed, havde mistet Alt, hvad han eiede. Jeg kan her anføre, at Selvmord hersker mere iblandt Indianerne ved Columbia-Floden, end i nogensomhelst anden af de af mig besøgte Dele af Fastlandet.

Et besynderligt Tilfælde indtraf omtrent et Aar før mit Besøg, idet to Søstre, Koner til een og samme Mand, som begge vare skinsyge paa hinanden, gik ud i Skoven og hængte sig, som man formoder, uden at den Ene vidste

Noget om den Anden, thi man fandt dem døde i lang Afstand fra hinanden.

Det vigtigste Spil, som her spilles, kaldes Al-kol-lock og udfordrer en høi Grad af Behændighed. Man vælger et Stykke Jord med en glat og jævn Overflade, og anbringer ved begge Enderne, som ere fyrretyve til halvtredsindstyve Fod fra hinanden, en let, kun nogle faa Tommer høi Skranke, der dannes af et Par paalangs henlagte Stænger. De tvende ganske nøgne Spillere ere bevæbnede med et meget tyndt, omtrent tre Fod langt og med en Beenspids forsynet Spyd. Een af dem tager en Ring af Been eller svært Træ, som er omviklet med Seilgarn; denne Ring er omtrent tre Tommer i Diameter, og paa den indvendige Side ere anbragte, med lige store Mellemrum, sex Perler af forskjellig Farve, som hver især tillægges en forskjellig, numerisk Værdi. Nu trilles Ringen hen ad Jorden mod een af Skrankerne; Spillerne følge efter i en Afstand af to til tre Yards, og naar Ringen rører ved Skranken og er i Begreb med at falde om paa Siden, kastes Spydene saaledes, at Ringen kan falde hen over dem. Skulde den kun falde over eet af Spydene, saa regner dettes Eier efter den sig derover befindende Perle; men sædvanligviis hænder det, ved Spillernes Behændighed, at Ringen dækker begge Spydene, og da tæller Enhver efter den sig over hans Spyd befindende Perle. Nu trilles Ringen hen imod den anden Skranke, og saaledes vedblive de, indiil een af Parterne har naaet det for Spillet bestemte Tal.

Den anden Høvding kaldes See-pays, „Vandenes Høvding," eller „Laxehøvdingen." Ingen tør fange Fisk

uden hans Tilladelse. Hans store Fiskekurv nedsænkes en Maaned, førend nogen Anden faaer Lov at fiske. Denne Kurv, som er flettet af tykke Pileqviste, hviler paa tykke Pæle og stilles saaledes, at Laxen, idet den springer op ad Vandfaldet, slaaer imod en oventil anbragt Tværstok og kastes tilbage i det lukkede Rum paa Bunden af Kurven, som er for snevert til at tilstede et Spring endnu.

Henimod den 15de Juli begynde Laxene at gaae op ad Strømmen og vedblive hermed omtrent to Maaneder i næsten utrolig Mængde; i Sandhed, de danne en uafbrudt tæt Masse, der ved sine mærkværdige Spring op ad Strømfaldene, hvilke begynde ved Solopgang og ophøre ved Nattens Frembrud, mere ligner en Flok Fugle, end nogetsomhelst Andet. Høvdingen fortalte mig, at han i Løbet af een Dag havde fanget 1700 Lax, som i Gjennemsnit veiede 30 Pund Stykket. Formodentligt er Gjennemsnitstallet af dem, som dagligt fanges i Høvdingens Kurv, omtrent 400. De saaledes i Fisketiden fangede Fisk uddeler Høvdingen iblandt sine Folk, saa at Enhver, selv det mindste Barn, faaer en lige Andeel deraf.

Naar Laxene, efter at de paa en Strækning af syv til otte hundrede Mile have vel overvundet de utallige Strømfald, der forsinke deres Reise fra Havet, omsider naae Kjedelfaldene, ere de saa udmattede, at deres Kræfter ofte ikke ere den Opgave voxne at komme over disse, og at de, i deres Forsøg herpaa, saa heftigt slaae Næsen imod de fremspringende Klipper, at de bedøvede, ja ofte døde, falde tilbage og drive ned ad Strømmen, hvor de, omtrent sex Mile derfra, opsamles af en anden Leir af Indianere, som ikke staae under Laxehøvdingens Herredømme, og som

en Følge deraf ikke have noget Krav paa Indholdet af hans Kurv.

Ingen af de Lax, som komme herop fra Havet, vende nogensinde tilbage, men blive i Floden, hvor de døe i Tusindviis, ja, i Sandhed, i saadanne Masser, at vi om Efteraaret, paa vor Vei ned ad Strømmen, overalt, hvor der var stille Vand, fandt dem flydende døde paa Vandet eller kastede op paa Flodbredden i en saadan Mængde, at de bogstaveligt forpestede Luften.

De unge Fisk vende om Foraaret tilbage til Havet. Besynderligt er det, at der endnu aldrig er fundet Noget i Bugen paa de Lax, som ere fangne i Columbia-Floden; og ingen Fisker er det endnu lykkedes, skjøndt selv de dueligste iblandt dem have anstillet mangfoldige Forsøg, at formaae dem til at bide paa Fluer eller anden Mading.

Efter en Maaneds Forløb opgiver Laxehøvdingen sin udelukkende Forrettighed, da Fiskene nu begynde at blive magre og daarlige, og tillader Enhver, som har Lyst dertil, at fange dem. Nogle anvende hertil mindre Kurve, der ere indrettede ligesom Høvdingens; Andre bruge Spydet, som de haandtere med megen Behændighed, thi en almindelig Mand kan med Spydet fange 200 om Dagen; atter Andre fange dem i et lille Haandgarn i Strømfaldene, hvor Laxene svømme tættest og nærmest Overfladen. Disse Garn ligne vore almindelige Fiskevod, men ere snildt indrettede, idet Fisken, naar den er kommen deri, ved sin egen Anstrengelse for at slippe fri, løsner en Pind, der holdt Garnet aabent, saalænge det var tomt; ved Laxens Tyngde trækkes nu Aabningen sammen som paa en Pung, og Byttet er sikkert.

Indianerne ved den nedre Deel af Columbia-Floden leve næsten udelukkende af Lax, idet de to Maaneders Fangst afgiver et Forraad, der er tilstrækkeligt for dem hele Aaret rundt. De opbevare dem ved at skære dem op langs med Ryggen, og derpaa atter skære hver Halvdeel i to Stykker, saa at de blive tynde nok til med Lethed at kunne tørres, hvilket i Almindelighed medtager fire til fem Dage.*) Derpaa bliver Laxen indsyet i Sivmaatter, der indeholde halvfemtsindstyve til hundrede Pund, og lagt op paa Stilladser for at holde Hundene derfra. Dersom man ønskede det, kunde man her med Lethed fange endnu langt større Masser af Lax; men, som Høvdingen meget rigtigt bemærkede, hvis han vilde fange alle dem, der kom, vilde der ingen blive tilbage til Indianerne ved den øvre Deel af Floden; de nøies derfor med at forsyne sig til deres eget Forbrug.

Faa Dage før jeg forlod Colville, fik jeg at vide, at Chualpayerne vare i Begreb med at høitideligholde en Skalpdands, hvorfor jeg tog min Skitsebog og begav mig til deres Leir; her erfarede jeg, at en lille Skare var vendt tilbage fra en Jagtudflugt i Bjergene og havde, som Foræring fra en venskabeligt sindet Stamme, medbragt en Sortfod-Indianers Hovedhud. Dette var for dem en Foræring af uskatteerlig Værdi, da En af deres Stamme for to eller tre Aar siden var bleven dræbt af en Sortfod-Indianer, og de ikke havde været istand til at faae nogen

*) Jeg har aldrig seet nogen Indianerstamme bruge Salt til Levnetsmidlernes Opbevaring, og de have Alle den største Modbydelighed for salt Kjød.

Hævn for denne Krænkelse. Denne Hovedhud vilde imidlertid trøste Enken og Vennerne i deres Sorg. Den blev udspændt i et lille Tøndebaand, som blev sat fast paa en Stok, og saaledes af den bedrøvede Enke baaren hen til et Sted, hvor der var antændt et stort Baal; her begyndte hun at dandse og synge, idet hun svingede og slog om sig med Hovedhuden, medens otte afskyeligt malede Fruentimmer sang og dandsede rundt omkring hende og Ilden. Den øvrige Deel af Stammen slog Kreds om dem, og sang og slog paa Trommer.

Da jeg omtrent fire til fem Timer havde betragtet dette Skuespil, uden at see nogen Forandring deri eller nogen Sandsynlighed for, at det vilde saae Ende, vendte jeg tilbage, inderligt overbeviist om Oprigtigheden af en Sorg, der i saa lang en Tid kunde udholde en saa frygtelig Eensformighed.

Min ædle Vært, Mr. Lewis, maatte nu opgive at streife omkring med mig, da han skulde sørge for Tilberedelserne til den hjemvendende Baade-Afdelings videre Befordring. Baade han og hans Cree Hustru vare yderst forekommende og hjalp paa mit Forraad med Alt, hvad der stod til deres Raadighed. Mrs. Lewis var en fortræffelig Kone for en Handelsmand, thi hun forenede Kraft og Bestemthed med naturlig Hjertensgodhed. Flere Aar før jeg gjorde hendes Bekjendtskab, havde hun med en almindelig Kniv afsat sin Mands Arm lidt nedenfor Albuen, og forbundet den saa godt, at den snart blev lægt uden nogensomhelst anden Hjælp. Hendes Optræden som Saarlæge var bleven nødvendig derved, at hans

Bøsse tilfældigviis var gaaet af og havde knuust Armen i den Grad, at der slet ikke kunde være Tale om at frelse den.

Eet og tyvende Kapitel.

Skrækkelige Efterretninger. — Frygtelig Tragedie. — En kjærlig Ægtefælle. — En glædelig Overraskelse. — Et farefuldt Pas. — Vandring langs med Kysten. — De Dødes Strømfald. — Den opdagede Menneskeæder. — Hvedebrødsdage i Vesten. — Den sidste Omfavnelse. — Capote blanc. — Baadenes Leir. — En af Stormen bortfeiet Skov. — Athabasca-Flodens Oversvømmelse. — Sko af et Menneskes Længde. — Overfart over Caspar-Søen. — Vanskeligheder overalt. — Flodens Stigen. — Hundene sulte. — Man venter paa en Iisbro. — Altfor mager til at spises. — Fort Assiniboine. — Paa Sorg følger Glæde.

21de September. — Denne Aften ankom to Mænd fra Walla-Walla, og man kan forestille sig min Sorg og Skræk, da de underrettede mig om den bedrøvelige Skjæbne, der havde rammet dem, hvis kjærkomne Gjæst jeg saa nyligt havde været. Sandsynligviis havde den før omtalte Krigerskare bragt Mæslingerne hjem med sig, som med frygtelig Hurtighed grebe om sig blandt Nabostammen, men i Særdeleshed blandt Kye-userne. Dr. Whitman gjorde som Læge Alt, hvad han kunde, for at standse deres Fremskriden; ikke desto mindre døde grumme Mange, paa Grund af deres ufornuftige Levemaade, som han ikke kunde faae dem til at afstaae fra. Dengang bestod Doktorens

Familie af ham selv, hans Kone, en Brodersøn, to eller tre Tjenestefolk og adskillige Børn, som han menneskekjærligt havde taget til sig, da deres Forældre vare døde paa Veien til Oregon, foruden en spansk Blanding, for hvis Opdragelse han i flere Aar havde sørget. Ogsaa flere udvandrede Familier opholdt sig paa den Tid hos ham, for at hvile og vederqvæge sig selv og deres Dyr.

Indianerne troede, at Doktoren kunde have standset Sygdommen, dersom han havde villet, og i denne Tro bleve de bestyrkede ved den spanske Dreng, der fortalte Nogle af dem, at han, da de havde begivet sig til Ro om Aftenen, havde hørt Doktoreu sige til sin Kone, at han vilde give dem skadelig Medicin og dræbe alle Indianerne for at bemægtige sig deres Land. Som en Følge deraf lagde de en Plan til at tage Doktoren, hans Kone og alle Etablissementets mandlige Medlemmer af Dage. Med denne Plan for Øie nærmede omtrent tresindstyve bevæbnede Mænd sig hans Huus. Beboerne, som ingen Mistanke havde om nogen fjendtlig Hensigt, vare aldeles uforberedte paa Modstand eller Flugt. Dr. Whitman, hans Kone og Brodersønnen, et ungt Menneske paa sytten eller atten Aar, sade om Eftermiddagen i deres Dagligstue, da Høvdingerne, Til-au-kite og To-ma-kus traadte ind i Værelset og, idet de henvendte sig til Doktoren, ganske koldblodigt fortalte ham, at de vare komne for at dræbe ham. Doktoren, som ansaae det for umuligt, at de kunde have fjendtlige Hensigter med ham, sagde dem dette; men endnu medens han talte, drog To-ma-kus sin Tomahawk frem og stødte den dybt ind i hans Hjerne. Den ulykkelige Mand faldt død ned af sin Stol. Mrs. Whitman

og Brodersønnen flygtede op ad Trappen og lukkede sig inde i et Værelse ovenpaa.

Imidlertid istemte Til-au-kite Krigsraabet, som Tegn til den udenfor staaende Skare, at de skulde begynde Ødelæggelsens Værk, hvilket de ogsaa gjorde med Grumhed og djævelske Hyl. Mrs. Whitman, som hørte de Døendes Jamren og Skrigen, saae ud gjennem Vinduet og blev af Høvdingens Søn skudt i Brystet, men ikke dødeligt saaret; en Hob styrtede nu op ad Trappen, dræbte Brodersønnen paa Stedet og slæbte hende ved Haarene efter sig, ned foran Huset, hvor de paa den skrækkeligste Maade mishandlede hende med deres Knive og Tomahawker.

En Mand, hvis Kone var sengeliggende, var i Begyndelsen af Kampen løben ind i hendes Værelse, havde taget hende paa Armen og, ubemærket af Indianerne, baaret hende ind i det tætte Buskads, som løb langs med Floden, og var derfra ilet med sin Byrde ad Fortet Walla-Walla til. Da han havde tilbagelagt femten Mile, var han saa udmattet, at han, ikke istand til at bære hende længere, skjulte hende imellem nogle tætte Buske ved Flodbredden og ilede til Fortet for at hente Hjælp. Strax efter hans Ankomst sendte Mr. M'Bain nogle Folk ud med ham for at hente hende. Heldigviis havde hun ikke udstaaet Andet end Skræk. Antallet af de Dræbte beløb sig til fjorten, Dr. Whitman og hans Kone iberegnede. De andre Fruentimmer og Børn bleve bortførte af Indianerne, og Til-au-kites Søn tilligemed en Anden toge strax to af dem til Koner. En Mand, som var ansat i en lille, til Etablissementet hørende Mølle, blev skaanet for at passe Møllen for Indianerne.

Dagen efter denne skrækkelige Begivenhed gjorde en katholsk Præst, som ikke havde hørt Noget om dette Blodbad, Holdt der paa Stedet ved at see de omkring Huset liggende, lemlæstede Liig, og bad om Tilladelse til at jorde dem, hvilket han da gjorde efter sin egen Kirkes Skik. Tilladelsen blev ham given saa meget villigere, som Indianerne ere venligt sindede mod de katholske Missionairer. Da Præsten forlod Stedet, mødte han, fem eller sex Mile derfra, en Missionsbroder af den Afdøde, en Mr. Spalding, hvis Virkekreds laa omtrent hundrede Mile derfra, ved Floden Coldwater. Han underrettede ham om hans Vens sørgelige Skjæbne og raadede ham at flye saa hurtigt som muligt, da ellers ogsaa han, efter al Sandsynlighed, vilde falde som et Offer. Han gav ham nogle af sine Levnetsmidler, og Mr. Spalding skyndte sig hjemad, angest og bange for sin egen Families Skjæbne; men ulykkeligviis løb hans Hest bort fra ham om Natten, og, efter at være gaaet feil af Veien og vandret omkring i sex Dage, naaede han omsider Flodbredden, men befandt sig paa den Side, der var lige overfor hans eget Huus.

I Nattens Stilhed, halvt død af Sult, thi i tre Dage havde han Intet nydt, indskibede han sig, da Alt i Nærheden af hans Huus syntes at være roligt, forsigtigt i en lille Baad og roede over Floden. Men aldrig saa snart var han gaaet i Land, før en Indianer greb ham og slæbte ham hen til Huset, hvor han fandt hele sin Familie tagen tilfange og Indianerne i fuld Besiddelse af Alt. Disse Indianere vare ikke af samme Stamme som de, der havde dræbt Dr. Whitmans Familie, heller ikke havde de taget Deel i Forbrydelsen; men da de havde

hørt derom og frygtede for, at de Hvide skulde lade deres Hævn gaae ud ogsaa over dem, havde de bemægtiget sig Mr. Spaldings Familie, i den Hensigt at beholde dem som Gidsler for deres egen Sikkerhed. Familien var intet Ondt vederfaret, og hans Glæde var stor ved at finde, at Sagerne ikke stode værre.

Mr. Ogden, Hudsons-Bai-Kompagniets Hovedagent ved Columbia, begav sig til Walla-Walla, saasnart han hørte om Forbrydelsen, og skjøndt Begivenheden fandt Sted paa de forenede Staters Enemærker, og de Forurettede altsaa ikke havde andet Krav paa Kompagniets Beskyttelse, end hvad de kunde love sig af ligefrem Menneskelighed, løskjøbte han dog strax alle de Fangne, og af disse erfarede man sidenefter de nærmere Omstændigheder ved Blodbadet. I deres Underhandlinger med Mr. Ogden tilbøde Indianerne at give Fangerne fri uden Godtgjørelse, dersom han vilde indestaae for, at de forenede Stater ikke vilde paaføre dem Krig; men dette kunde han naturligviis ikke gjøre.

Da begge vore Baade, hver med en Besætning af sex Mand, vare færdige, toge vi

den 22de September Afsked med vor gjæstfri Vært og hans Familie, og begave os atter ud paa Floden. Som sædvanligt ved Afreisen fra et Fort, toge vi ikke bort før henad Aften, og gjorde igjen Holdt ti Mile derfra ved Day's Encampment, for at tilbringe Natten der. Vi fik ingen „Regale", da disse Folk ikke skulde ind i det Indre. De bragte kun Expresserne til Boat-Encampment, hvor de udvexlede Postkasser med Brevbærerne fra Østsiden af Bjergene, med hvem jeg skulde vende tilbage.

23de September. — Idag kom vi lykkeligt og vel forbi Little Dalles. De ere omtrent tyve Mile fra Kjedelfaldene og udgjøre paa en Strækning af tusinde Mile den snevreste Deel af Columbia-Floden. Den er her kun 150 Yards bred, sammenpresset paa begge Sider af høie Klipper, imellem hvilke den bruser hen med rivende Heftighed og i sit Løb danner Hvirvler, der ere istand til at opsluge Skovens største Træer, som sidenefter atter udslynges med voldsom Kraft. Dette er eet af de farligste Steder, som Baadene skulle igjennem. Naar de skulle op ad Strømmen, blive de aldeles tømte, og Fragten bæres omtrent en halv Miil over Toppen af de høie og steile Klipper. I hver Baad bliver een Mand med en lang Stang, med hvilken han holder den borte fra Klipperne, medens de Andre med et langt Slæbetoug trække den op ad Strømmen. Forrige Aar blev en Mand, som befandt sig paa den udvendige Side af Touget, ved et pludseligt Ryk i dette kastet over Klipperne og forsvandt med det Samme.

Naar det derimod gaaer ned ad Strømmen, blive Alle i Baadene; og de, som føre dem gjennem dette farlige Pas, vise det største Mod og den største Aandsnærværelse i Øieblikke, hvor det mindste Feilgreb ved at styre det skrøbelige Fartøi vilde føre dem, der befinde sig deri, den visse Ødelæggelse imøde. Naar de naae Strømfaldene, stiger Føreren ud, for oppe fra Klipperne at overskue Malstrømmene. Dersom disse gaae ned efter, ligge Folkene paa deres Aarer, indtil de begynde at gaae til Veirs, da indskibe Førerne sig øieblikkeligt igjen, støde Baaden fra og skyde med Lynets Fart gjennem denne skrækkelige Port.

Undertiden hvirvles Baadene rundt med en saa frygtelig Hurtighed, at det er ganske umuligt at styre dem, og Baaden med dens ulykkelige Mandskab synker i Afgrunden.

24de September. — Vi havde smukt Veir og kom hurtigt fremad. Jeg skød idag den største Ulv, jeg nogensinde havde seet.

25de September. — Mørk og skyfuld brød Morgenen frem, og snart begyndte det at regne stærkt; men Vinden var gunstig, derfor heisede vi vort Seil og skøde Fart ud i en aaben Sø, omtrent tre Mile bred og tolv Mile lang.

26de September. — Det regnede stærkt hele Natten, og en tyk Taage hang over os hele Dagen; men vi fortsatte vor Reise og kom ind i en anden Sø.

27de September. — Endnu bestandigt i Søerne. Dagen var lysere, og vi kunde skjelne Landskabet, som omgav os, og som syntes at bestaae af umaadelige Bjerge, der taarnede sig op over hverandre og ragede op i Skyerne. Landet lod til at være ufrugtbart og ikke skikket til Agerdyrkning. Cedertræerne ere af en umaadelig Størrelse; nogle have et Omfang af ikke mindre end tredive eller fyrretyve Fod. Man fortalte mig om eet, der var halvtredsindstyve Fod, men jeg saae det ikke. Jeg prøvede paa at naae op til den øverste Side af eet, som laa oprykket paa Jorden, og det var ikke mere end netop, at jeg kunde naae det med Enden af min Bøsse i udstrakt Arm.

28de September. — Vi havde en munter Jagt efter en Bjergged, som viste sig i det Fjerne paa en Pynt, der gik ud i Søen. Jeg gik i Land og forfulgte den, ledsaget af tre eller fire Indianere, og efter længe at have jaget den, lykkedes det mig at dræbe den. Den forskaffede

os et fortræffeligt Maaltid. I Størrelse og Bygning havde den nogen Lighed med den tamme Ged, men den havde hvid Uld, som lignede Faarets; Hornene ere lige, smaa, spidse og sorte.

29de September. — Klokken fem om Eftermiddagen vare vi komne ud af Søerne og befandt os nu atter i hvad der rettere kan kaldes Floden. Regnen skyllede ned næsten hele Dagen, medens vi i det Fjerne kunde see Bjergtoppene blive hvide af Snee lige til en skarpt betegnet Linie, hvor Sneen syntes at gaae over til Regn.

30te September. — Vi brøde op Klokken sex om Morgenen i en øsende Regn, som snart gjennemblødte os til Skindet. Vi gjorde Holdt i en paa Birketræer rig Skov for at skære os nogle Aarer; thi Birketræ er det eneste, der egner sig hertil, og det findes ikke længere nede ad Columbia-Floden; ogsaa store Cedertræer fandtes her i Mængde.

1ste October. — Morgenen var smuk og lys og Temperaturen behagelig; jeg kunde forlade Baaden og spadsere flere Mile langs med Kysten, til stor Vederqvægelse for mine Been. Jeg befandt mig paa en Sandbanke, som paa en Strækning af flere Mile løber parallel med Kysten i ganske kort Afstand fra denne; den kaldes „Grand Batteur." Den steile Flodskrænt og den tætte Underskov havde i de sidste tre Dage nødt mig til at blive i Baaden, det var derfor intet Under, at jeg nød denne Spadseretour. Vi saae nogle meget store Dynger af Drivtømmer, som Canadierne kalde „Aumberaux." Disse Dynger bestaae af Træer af alle Størrelser, men i Almindelighed meget store, som drive ned ad Floden og som,

naar de møde nogensomhelst Hindring, ved Isens Magt taarne sig op paa hverandre. Jeg morede mig med i Forbigaaende at antænde nogle af dem og efterlade en umaadelig Ild, af hvilken vi i flere Dage kunde see Røgen bagved os.

2den October. — Det regnede atter stærkt hele Dagen. Henimod Aften opsloge vi vor Leir. Det er vanskeligt at forestille sig den Glæde, man føler ved at leire sig omkring et stort Baal, naar man hele Dagen i en øsende Regn har siddet i en aaben Baad paa Columbia-Floden; thi selv om Regnen ikke er ophørt, saa kan dog Ildens oplivende Varme i denne Livets uciviliserede Tilstand forjage enhver ubehagelig Fornemmelse, som den blotte Fugtighed fremkalder. Een af Indianerne bragte nogle hvide Bær, som han spiste med Begjærlighed, men som jeg fandt meget modbydelige. Jeg har paa hele min Vandring ikke seet noget Slags Bær, som Indianerne have havt Betænkelighed ved at spise, men jeg har heller aldrig seet det have skadelige Følger.

3die October. — Jeg saae fire Carribooer, et Slags Hjorte af almindelig Størrelse, som vi forfulgte, men uden Held, da de kom under Veir dermed, før vi nærmede os dem paa Skudvidde. Vi traf paa den indianske „Søernes" Høvding og fik noget Bjørne- og Hjortekjød af ham, hvormed han lod til at være godt forsynet. Nogle smaa Hunde af en egen Race vare bundne til Buskene i Nærheden af hans Hytte, for at de ikke skulde jage paa deres egen Regning og drive alle Dyrene paa Flugten. Høvdingen fortalte mig, at naar han havde Lyst at jage med dem, behøvede han kun at finde et friskt Spor og føre Hundene

derhen; han kunde da gjerne lægge sig til at sove, thi han kunde altid være vis paa, at de vilde finde Dyrene og jage dem hen til det Sted, hvor han var bleven liggende. Vi saae nogle af disse Hunde, som det lod til, paa Spor efter noget Vildt, hele tolv eller femten Mile fra Høvdingens Hytte.

4de October. — Høvdingen med Kone og Datter ledsagede os i deres Kano, i hvilken de med megen Behændighed roede ti til femten Mile. De gjøre deres Kanoer af Grantræets Bark og ere de eneste Indianere, som anvende den hertil; de ere ogsaa af en eiendommelig og smuk Form. Disse Kanoer løbe i Forhold til deres Størrelse ned ad Strømfaldene med mere Sikkerhed end de af enhversomhelst anden Form. Høvdingen og hans Damer spiste Frokost med os og toge derpaa Afsked.

Vi opsloge vort Natteqvarteer nedenfor „Dalle des Morts," eller de Dødes Strømfald, som har faaet sit Navn af følgende Begivenhed. For omtrent fem og tyve eller tredive Aar siden skulde en Irokeser, en Blanding og en Franskmand fra Canada, som havde en Baad at føre, ned ad dette skrækkelige Strømfald. Da de vare bange for at lade den løbe, fastgjorde de en lang Line ved Boven og forsøgte ved Hjælp af denne, fra Kysten, hvor de selv befandt sig, at føre den ned ad den skummende Strøm. Men Baaden skød en Fart og løb udenom en Klippe, og alle deres Bestræbelser for at faae den tilbage, eller selv naae Klippen gjennem de skummende Bølger, vare forgjæves. Touget, som gned frem og tilbage paa Klippens skarpe Kant, gik snart itu, Baaden blev hvirvlet omkring blandt Malstrømmene og sønderslaaet med hele sin Ladning.

De fortsatte nu tilfods den besværlige Vei langs med Flodbredden, uden Levnetsmidler, Bøsser eller Munition; ikke engang et Tæppe havde de reddet, som kunde beskytte dem mod det barske Veir. Forsultne og rystende af Kulde leirede de sig ved Nattens Frembrud, efter kun at have tilbagelagt tre Mile, paa Grund af de mange Hindringer, der spærrede deres Vei ved hvert Skridt. Den næste Dag kom de ikke hurtigere fremad. De vidste heelt vel, at dersom de byggede en Flydebro, da vilde den ikke være heel en Time, formedelst de hurtigt paa hinanden følgende Strømfald, som gjøre Seiladsen paa denne Deel af Columbia-Floden saa vanskelig. I denne halvt forhungrede Tilstand fortsatte de deres langsomme Vandring indtil den tredie Dag, da Blandingen, som var bange for, at hans Kammerater skulde slaae ham ihjel for at spise ham, forlod dem og efter al Sandsynlighed blev et Rov for Ulvene; thi man hørte aldrig mere Noget om ham. De to Andre lagde sig til Hvile, og Irokeseren, som passede det beleilige Øieblik, stod op om Natten og slog med en Stok Hjernen ud paa sin Kammerat. Da han havde tilfredsstillet den største Sult med en Deel af hans Legeme, gik han planmæssigt til Værks, skar Resten i tynde Strimler og tørrede dem i Solen, paa samme Maade som man tilbereder Bøffelkjødet. Her blev han i tre Dage, indtil Kjødet var tørret, hvorpaa han bandt det i en Pakke og fortsatte sin Reise dermed langs med Flodskrænten; da han kom til Begyndelsen af „Øvre Sø," byggede han en Flydebro, lagde sit tørrede Kjød derpaa, tildækkede det med Bark og roede, efterat have sat sig derpaa, ned ad Søen.

Han var ikke kommen ret langt, før han mødte en Kano, som var udsendt fra eet af Fartøierne ved Spokan-Floden for, paa Grund af deres lange Fraværelse, at søge efter dem. De Nysankomne spurgte strax, hvad der var blevet af hans to Kammerater; han svarede, at de havde forladt ham, og fortalte tillige om Baadens Forliis. De toge ham om Bord i deres Kano, men da En af Mandskabet saae Barken paa Flydebroen og ønskede at faae den til at lægge under sig i Kanoen, stødte Irokeseren til Broen med øiensynlig Forvirring, hvorfor Manden, som lagde Mærke til hans Forlegenhed, roede hen til den, løftede Barken op og opdagede det tørrede Kjød, hvoriblandt der var en Menneskefod. Man spurgte ham, hvorledes han havde faaet det tørrede Kjød, hvorpaa han svarede, at han havde dræbt en Ulv, som svømmede over Floden.

Foden tilligemed Kjødet blev hemmeligt lagt i en Sæk, der tilhørte een af Mændene; men det undgik ikke Morderen, som om Natten, medens de sov, kastede Sækken med dens Indhold i Floden. Uden at lade som om de savnede den, fortsatte de deres Vei til Fort Spokan, hvor de overleverede Morderen til Mr. M'Mullan, Forvalteren sammesteds, og fortalte ham de nærmere Omstændigheder. Indianeren blev kort derpaa sendt til en afsides Post i Ny-Caledonien, baade for at straffe ham og for at blive af med ham, da Ingen gjerne vil have Noget at gjøre med En, om hvem man veed, at han har spiist Menneskekjød. Jeg havde tidligere reist flere hundrede Mile med en Søn af samme Mand, og han havde altid opført sig meget godt; men han var ikke fri for at have noget Frastødende i sit Ydre, saa at jeg ikke gjerne vilde have

havt ham til Ledsager under Omstændigheder som de før omtalte.

5te October. — Det regnede saa stærkt hele Dagen og Natten, og Floden var saa opsvulmet, at vi mistvivlede om at kunne trække Baadene op ad Strømfaldene, hvorfor vi forbleve i vort Qarteer indtil den følgende Morgen.

6te October. — Det var en yndig Morgen. Jeg saae nogle Carribooer, men kunde ikke komme dem saa nær, at jeg kunde skyde paa dem. Vi havde en herlig Udsigt til Rocky Mountains i deres azurblaa Pragt. Floden faldt snart saameget, at vi kunde komme over Strømfaldene; men skjøndt det kun er en Strækning af tre Mile, tog det os dog den hele Dag at trække Baadene derover, thi de bleve saa ilde medfarne, at vi vare nødsagede til at trække dem i Land og smøre Bunden paa dem med det Harpix, som sveder ud af Grantræet.

Medens Folkene vare beskjæftigede hermed, benyttede jeg Opholdet til at optage en Skitse af Strømfaldene. Vor Styrmand, som var tilstede herved, fortalte mig en sørgelig Begivenhed, der havde tildraget sig her paa Stedet, og som jeg saa meget som muligt vil gjengive med hans egne Ord. „For omtrent fire Aar siden," sagde han, „gik jeg over Rocky Mountains med et Selskab af fyrretyve Personer. Da vi kom til Boat Encampment, indskibede vi os i to Baade; den, som jeg styrede, havde to og tyve Personer om Bord, iblandt hvilke befandt sig en Herre, der var sendt til det Indre paa Grund af botaniske Undersøgelser. Paa sin Vei til Saskatchawan havde han truffet en ung Pige, en Blanding, som skulde over Bjergene og

ned ad Columbia-Floden for at besøge nogle af sine Venner. De vare ikke reiste ret langt, før en gjensidig Tilbøielighed foranledigede dem til at blive Mand og Kone i Edmonton, skjøndt vistnok ikke ret mange Par i Verden vilde vælge en Reise over Bjergene til en Udflugt i Hvedebrødsdagene; men fornøiede og glade udholdt de alle Møisommeligheder og følte sig fuldkomment lykkelige ved at hjælpe hinanden og være forekommende imod deres Reisekammerater.

Vi havde to eller tre andre Fruentimmer med os, og jeg havde min egen Datter, som var ti Aar gammel, og som jeg bragte hjem til min Kone i Fort Vancouver. For to til tre Aar siden havde jeg ladet hende blive paa Østsiden af Bjergene hos nogle af hendes Slægtninge, da jeg ikke havde været istand til at tage hende med, dengang jeg reiste med min Kone. Vi havde ogsaa et ungt Menneske ved Navn M'Gillveray, som hørte til Kompagniet og havde en lille Hund med sig; de Øvrige vare for Størstedelen Reisende.

„Da jeg kom til Strømfaldene, saae jeg, at den anden Baad, hvori Hovedføreren befandt sig, allerede var gaaet videre, hvoraf jeg sluttede, at Strømfaldene vare i den tilbørlige Tilstand for at kunne passeres, det vil sige, at Malstrømmene gik ned efter og ikke gik til Veirs, hvilket de skifteviis gjøre. Jeg gik derfor ufortøvet videre, og da jeg kom midt ud i Strømfaldene, hvor der ikke var nogen Mulighed for at standse Baadens Fart, opdagede jeg til min Forfærdelse, at Malstrømmene gik ned efter. Et Øieblik efter hævede de krusende Bølger sig op over Rælingen og fyldte strax Baaden. Jeg raabte til

dem Alle, at de skulde sidde stille og holde sig fast ved Siderne, da Baaden, paa Grund af Ladningens Beskaffenhed, ikke ganske vilde synke, og da jeg i denne Tilstand vilde kunne bringe dem i Land. Mere end en Miil havde vi lykkeligt og vel tilbagelagt, da Baaden løb tæt forbi et Klipperev. Botanikeren, som holdt sin Kone i sin Arm, gjorde, da han saae Baaden komme Klippen saa nær, et pludseligt Spring for at naae Kysten; men Baaden, som gav efter for den dobbelte Vægt af ham og hans Kone, fyldtes med Vand, og de sank tilbunds i hinandens Arme. Pludseligt vendte Baaden Bunden i Veiret; men mig og en anden Mand lykkedes det at komme ovenpaa den, og saaledes kom vi lykkeligt og vel ned ad Strømmen. Vi troede at høre en Lyd inde fra Baaden, og da Manden, som var med mig, var en god Svømmer, dukkede han under og kom, til min ubeskrivelige Glæde, snart tilsyne med min lille Datter, som paa en næsten vidunderlig Maade var bleven frelst derved, at hun havde været klemt inde mellem Bagagen og holdt i Live ved den Smule Luft, som Baaden havde opfanget, idet den kæntrede. Vi naaede snart Land: M'Gillveray og fire Andre reddede sig ved at svømme, de fjorten Andre druknede; vi gave os strax til at søge om Ligene og fandt dem ogsaa snart Alle, den ulykkelige Botaniker endnu med sin Kone i Armene, — vi nænnede ikke at forstyrre denne Omfavnelse, men begravede dem, som vi havde fundet dem, i een Grav. Senere fandt vi M'Gillverays lille Hund, som var kastet død op paa en Sandbanke og holdt sin Herres Hue fast imellem sine Tænder."

7de October. — Vi indskibede os om Morgenen og

fortsatte vor Reise under en vedvarende Støvregn, som var Intet mindre end behagelig.

8de October. — Veiret klarede op, og vi saae Carriboöer i svær Mængde; men som sædvanligt vare de altfor aarvaagne, til at vi kunde skyde nogen af dem. Vi kom over St. Martins Strømfald, inden det blev mørkt.

9de October. — Vi kom ikke ret langt idag, da vi maatte hugge os Vei gjennem de utallige, omstyrtede Træer, der ragede ud i Floden og spærrede Seiladsen tæt ved Kysten, som vi vare nødte til at følge, paa Grund af den stærke Strøm længere ude.

10de October. — Om Formiddagen opdagede vi Spor af Menneskefødder i Sandet paa Strandbredden, hvilket forundrede os meget, da ingen Indianere komme i denne Egn; og da vi nærmede os Boat Encampment, hvilket kunde være omtrent Klokken to om Eftermiddagen, saae vi Røg stige i Veiret, hvoraf vi sluttede, at Brigaden fra Østen var ankommen med Expresserne; men vi bleve meget skuffede ved at see, at det kun var min gamle Ven Capote Blanc, Sho-shawp-Høvdingen fra Jasper's House, der tilligemed to Indianere var kommen over for at jage. Her fandt vi en passende Anledning til at opslaae vor Leir, og halede vore Baade høit op paa det tørre Sand. Capote Blanc havde været meget heldig paa Jagten og havde et stort Forraad af tørret Elsdyrskjød og Bæverhaler, hvormed han rigeligt forsynede os og kun fik nogle Smaating og nogen Munition til Bytte.

Der var nu ikke Andet for os at gjøre, end at see til at fordrive Tiden saa behageligt, som Omstændighederne vilde tillade det, indtil Brigaden ankom fra Østsiden af

Bjergene. Folkene tilbragte Dagen for Størstedelen med Spil og alleslags Hexekunster, med hvilke de troede at fremskynde Brigadens Ankomst; saaledes opreiste de f. Ex. Kors, som med den ene Arm viste henimod den Kant, hvorfra den ventedes. De foranstaltede ogsaa en saakaldet „Lobstick". Hertil vælges et høit Træ med tætte Grene i Toppen; alle de lavere Grene ryddes omhyggeligt bort, Overfladen gjøres glat paa den ene Side, og den Person, til hvis Ære det Hele skeer, indbydes til at skære sit Navn heri. Naar dette er gjort, affyres tre Salver løst Krudt, der raabes tre Gange Hurra, og Stedet bærer nu Navn efter bemeldte Person. Ved denne Leilighed havde jeg den Ære at skære mit Navn i deres „Lobstick". Vi havde næsten uafbrudt Regn blandet med store Sneeflokke, som næsten under vort hele Ophold her betoge os Udsigten til Bjergene. Det lykkedes mig imidlertid at finde nogle faa klare Timer til at tegne i.

Vi fandt kun lidt Vildt her i Egnen; Folkene fangede kun nogle faa Maarer, og vi begyndte at blive noget urolige, idet vi frygtede, at een eller anden Ulykke skulde være tilstødt Brigaden, med hvilken vi skulde træffe sammen. Jeg forsøgte at overtale nogle af Folkene til at ledsage mig over Bjergene; men de vilde ikke gaae med mig, og jeg var derfor nødt til at blive hos de Andre. Boat-Encampment (Baadeleie) hedder saaledes, fordi det ligger der, hvor Vandet begynder at blive seilbart. Tre Floder forene sig her og danne Begyndelsen til Columbia-Flodens nordlige Arm, saa at dennes Udvidelse skeer meget pludseligt.

28de October. — Omtrent Klokken tre om Efter-

middagen ankom een af Kompagniets Betjente og meldte, at han var gaaet forud for den østlige Brigade, og at denne vilde ankomme den næste Dag under Mr. Lows Kommando. Dette var et sandt Glædesbudskab for os, thi vi vare Alle hjerteligt kjede af vor bedrøvelige Tilstand.

29de October. — Mr. Low og hans Reiseselskab ankom imorges med halvtredsindstyve til tresindstyve med Levnetsmidler og de til Rusland bestemte Pelsværk belæssede Heste. De havde været ni Dage underveis fra Jasper's House. Mr. Low syntes at betvivle, at vi kunde vende tilbage med de samme Heste; men jeg brød mig kun om at komme derfra, hvad enten vi havde Heste eller ikke, thi jeg var hjerteligt kjed af min lange Uvirksomhed. Det begyndte ogsaa at blive knapt med mine Levnetsmidler, og Opsynsmanden tilbød sig ikke at forsyne mig paany, saa at jeg ikke havde andet Valg, end saa hurtigt som muligt at komme over Bjergene.

30te October. — Idag reiste Mr. Low til Fort Vancouver med Baadene, som havde bragt mig hertil, og lod mig blive tilbage med fire Indianere, som havde ledsaget ham fra Østsiden, for at disse kunde bringe Hestene tilbage og følge mig over Bjergene.

31te October. — Det var en smuk Morgen, og vi brøde op omtrent Klokken ti, efter at have læsset femten af de sex og halvtredsindstyve Heste, som Mr. Low havde bragt med sig, og kom den første Dag til Grande Batture, hvor vi opsloge vor Leir.

1ste November. — Vi kom igjennem Pointe des Bois, en Strækning af omtrent ti Mile; det var noget nær den sletteste Vei, der endnu var forekommet mig, thi den var

aldeles opløst af alle de Heste, der saa kort i Forveien havde passeret den. Min Hest blev siddende i et Hul og sank i til Hovedet, og kun med den største Besværlighed lykkedes det En af Folkene og mig at saae den levende op igjen. At Hestene bleve siddende fast i Mudderet, at Pakkerne faldt af, at der blev raabt til Dyrene i Cree-Sproget, og at de bleve bandede paa Fransk (thi i det indianske Sprog er der ingen Eder), Alt bidrog til at gjøre denne Dag til den travleste, kjedsommeligste, meest støiende og ubehagelige Dag i mit Liv. Dette kom for en stor Deel deraf, at vi havde saa faa Folk til at see efter saa stort et Antal Heste, som ikke vilde følge Veien, men løb imellem hverandre gjennem de tætte Skove. Omsider naaede vi Foden af Grande Côte, hvor vi, i høi Grad trætte og inderligt kjede af at være Hestedrivere, opsloge vort Natteqvarteer.

2den November. — En Time før Daggry begave vi os paa Veien for at bestige Grande Côte; ved hvert Skridt blev Sneen dybere og dybere. Een af vore Heste faldt, med en svær Byrde paa sin Ryg, ned ad en tyve til tredive Fod høi Skrænt, og kom, besynderligt nok, hverken til Skade eller bragte sin Oppakning i Uorden. Vi fik den snart paa Glid igjen, med Undtagelse af, at den rigtignok saae en Smule forstyrret ud. Sneen naaede nu Hestene til op paa Livet, og meget møisommeligt arbeidede vi os igjennem og naaede Toppen i det Øieblik, da Solen sank ned under Horizonten; men her kunde vi ikke blive, da her intet Foder var til Hestene, og maatte derfor videre, forbi Committeens Punschebolle, en Sø, som jeg tidligere har beskrevet.

Det var, som man kan tænke sig, forfærdeligt koldt i disse høie Regioner. Skjøndt Solen skinnede klart den hele Dag, saa frøs mit lange Skæg dog ganske stivt. Det havde allerede længe været mørkt, før vi naaede Campment de Fusei, men vi havde ikke fundet nogen anden Plads, hvor der var Foder til Hestene, og selv her maatte de med deres Hove grave Sneen bort, før de kunde komme til det.

Nogle Aar i Forveien havde en sørgelig Begivenhed fundet Sted her. Medens et Selskab besteg dette Bjerg, var en Dame, som reiste for at møde sin Mand, bleven lidt tilbage, og først da man gjorde Holdt for at leire sig, havde man lagt Mærke dertil. Der blev øieblikkeligt sendt Folk tilbage for at opsøge hende, og efter nogle Timers Søgen fandt de Spor i Sneen, som de fulgte, indtil de kom til en lodret Klippe, der hang ud over en brusende Strøm; her ophørte ethvert Spor, og hendes Liig blev aldrig fundet, trods al den Møie man gjorde sig derfor. Det var vistnok udenfor al Tvivl, at hun havde forfeilet Veien og var falden ned i Afgrunden, hvor Strømmen hurtigt havde hvirvlet hende ned i Kløfter og Svælg, hvor ingen menneskelig Fod kunde naae hen.

3die November. Denne sidste Nat var i mine Tanker den koldeste, jeg endnu havde oplevet; men, da jeg intet Thermometer havde med mig, veed jeg ikke, hvor mange Graders Kulde det var. Jeg er imidlertid vis paa, at denne Nat var koldere end en efterfølgende, i hvilken et Spiritus-Thermometer viste 56 Grader under Nul, en Temperatur, i hvilken Qvægsølv vilde fryse og være ubrugelig. Jeg forsøgte at blive optøet ved at smelte

nogen Snee over Ilden, men Vandet frøs i mit Haar og mit Skæg, skjøndt jeg stod saa nær som muligt ved en klart blussende Ild, og jeg bogstaveligt maatte svide mit Ansigt, før jeg kunde faae Isen til at tøe deri. Vi kom nu igjennem „Grande Batture" og fandt til vor store Trøst, at Sneen blev mindre dyb, efterhaanden som vi stege ned. Det lykkedes os inden Aften at naae Campment de Regnalle, hvor vi opsloge vort Natteqvarteer.

4de November. — Vi spiste Frokost og brøde op længe før Dag. Det gik rask fremad, indtil om Eftermiddagen, da vi kom til en vild Egn, der, som det lod til, for flere Aar siden var bleven hjemsøgt af en frygtelig Orkan, som i flere Miles Omkreds havde rykket alle Skovens Træer op med Rode og ikke ladet et eneste Træ blive staaende; yngre Træer skøde nu deres Hoveder i Veiret imellem de faldne Stammer af den gamle Skov. Vi vare Alle blevne saa sultne af den stærke Bevægelse i denne kolde, klare Atmosphære, at vi ikke kunde modstaae den Fristelse at gjøre Holdt her og koge os nogen Mad, inden vi begave os ind i den foran os liggende Skovlabyrinth. Det var første Gang, vi bare os saaledes ad; thi Dagslyset var altfor kostbart til at bortødsles med at sidde ned, og Faren for at overfaldes af een af de skrækkelige Sneestorme, som ere saa hyppige i disse Regioner, var altfor truende, til at vi ikke skulde ile fremad af alle Kræfter. Sneen er her ofte tyve til tredive Fod dyb, og een Storm kunde have berøvet os baade Heste og Bagage, om vi end havde været istand til at redde os selv ved at forfærdige os Sneesko. Det maatte altsaa ikke være nogen ringe Fristelse, der kunde bevæge de Folk, som kjendte Landet,

til at gjøre Holdt for at spise til Middag; men Sult formaaer Meget og gjorde denne Gang Udslaget. Efter Maaltidet fortsatte vi vor Vei med fornyet Styrke; men det var kun med megen Møie at vi formaaede at faae Hestene igjennem denne næsten uigjennemtrængelige Labyrinth af omstyrtede Træer, og først da Natten var brudt frem, naaede vi „Grand Traverse", hvor vi traf tre Mand, som vare sendte os imøde for at hjælpe os fremad med vore tresindstyve Heste, der endnu alle vare uskadte.

5te November. — Om Morgenen saae vi, at Athabasca-Floden var traadt over sine Bredder, og en heftig Sneestorm havde reist sig; ikke desto mindre vadede vi igjennem den rivende Strøm, skjøndt Sneen pidskede os saa voldsomt i Ansigtet, at vi ikke kunde skjelne den modsatte Bred. Vandet gik næsten over Ryggen paa Hestene, og min Pakke, som indeholdt Skitser og Sjeldenheder, maatte en Mand til Hest bære paa sine Skuldre, for at den ikke skulde blive vaad. Efter at have gjennemvadet Floden, gik vi over La Rouge's Prairie og opsloge vor Leir paa den selvsamme Plet, hvor jeg havde sovet netop paa samme Dag for et Aar siden.

6te November. — Det var en gjennemtrængende kold Blæst, og vor Vei gik langs med en syv til otte Mile lang Sø, over hvilken Sneen feiede hen og pidskede os voldsomt i Ansigtet. Det blev saa koldt, at vi ikke længere kunde blive siddende paa vore Heste, men vare nødte til at stige af og drive dem foran os. Mit Skæg, som jeg havde ladet voxe i næsten to Aar, gjorde mig Meget af det, idet min frosne Aande gjorde det ganske tungt;

endogsaa mine Næsebor lukkede sig, og jeg var nødt til at trække Veiret igjennem Munden.

Heldigviis traf jeg paa en indiansk Hytte, hvor jeg kunde blive optøet, og kunde nu i en forholdsviis behagelig Tilstand tilbagelægge den øvrige Deel af Veien til Jasper's House. Her glemte vi snart vore Lidelser ved et godt Stykke Kjød af Bjergfaaret, som er overordentligt velsmagende, selv uden at være krydret ved Møisommeligheder som vore.

Dette Sted er heelt omgivet af høie Bjerge, af hvilke nogle ere tæt ved Huset, andre mange Mile borte, og er udsat for heftige Hvirvelvinde, som med en voldsom Magt fare igjennem Bjergkløsterne. En Mængde Bjergfaar havde, paa Grund af den usædvanligt strenge Kulde, der herskede i denne Vinter, søgt ned i Dalene. Jeg har paa een Gang talt fem store Hjorde af disse Dyr, som græssede i forskjellige Retninger fra Huset, og Indianerne bragte hver Dag nogle, saa at vi levede herligt. Det er disse Faar, som i Almindelighed kaldes „Big Horn" (stort Horn).

Jeg tegnede et Vædderhoved af en umaadelig Størrelse; Hornene lignede i Form vor tamme Vædders, men vare to og fyrretyve Tommer lange. Disse Faar ere betydeligt større end vore tamme Faar, deres Pels har i Beskaffenhed og Farve nogen Lighed med Hjortens, men er lidt mørkere. Vi maatte nu holde vore Folk til at lave Sneesko til os, da Reisen nu skulde gaae over dyb Snee. Birketræet, hvoraf de laves, voxer ikke i Nærheden af Jasper's House, og Folkene maatte gaae tyve Mile for at faae noget. Den 14de vare omsider vore Sneesko og en Slæde færdige, og med megen Møie fik jeg Indianerne

til at overlade mig to usle Hunde, der tilligemed een, som Mr. Colin Frazer laante mig, skulde trække min Slæde med mit Reisegods, mine Tæpper og mine Levnetsmidler. Jeg havde to Mand til min Raadighed, en Indianer og en Blanding. De vare komne med Mr. Low fra Edmonton tilligemed syv Andre og skulde have ventet paa mig; men vi vare blevne saa længe borte, og Veiret var blevet saa koldt, at de Syv vare bange for at vente længere og reiste uden mig. Havde disse To fulgt deres Kammeraters Exempel, havde jeg maattet tilbringe en meget sørgelig Vinter i det med Beqvemmeligheder kun tarveligt forsynede Jasper's House.

15de November. — Tidligt om Morgenen gjorde vi os reisefærdige og toge fem til sex Fod lange Sneesko paa, — det Par, som jeg havde paa, var fem Fod og elleve Tommer, netop min egen Høide. Da vi kun havde saa faa Hunde, kunde vi ikke føre mange Levnetsmidler med os, men maatte stole paa, at vore Bøsser underveis kunde forskaffe os nogle flere.

Omtrent femten til sexten Mile fra Jasper's House kom vi til en indiansk Hytte, som var beboet af en Kone og hendes fem Børn: Manden var nemlig paa Jagt. Hun var saa høflig og venlig, og Hytten var saa beqvem, at vi følte os opfordrede til at blive her, i Særdeleshed da det var vor første Dag paa Sneesko, og da vi, ved at blive her, sparede os den Uleilighed selv at opslaae en Leir. Sildigt om Aftenen vendte Jægeren tilbage og havde dræbt fire Faar, af hvilke han bar det ene hjem paa sin Ryg. Vi gave os Alle ifærd med dets Tilberedning; Konen kogte saa Meget, som der kunde rummes i

hendes Kjedel, det Øvrige stak Mændene paa Stokke og ristede det. Derpaa gav hele Selskabet sig ret ordentligt til at spise, og fortærede hele Faaret, som endda ikke var af de smaa. Jægeren fortalte, at han den Dag havde seet fire og tredive Faar, og at han ikke kunde mindes nogen Vinter, hvor der var kommet saa mange Faar ned fra Bjergene. Han viste sig som en meget behagelig Vært og underholdt mig hele Aftenen med Fortællinger om sine Jagtbedrifter. Min venlige Værtinde redte mig en Seng af Faareskind, og det var den bedste Seng, jeg havde havt i mange Maaneder.

16de November. — Tidligt om Morgenen, før Dagen brød frem, fik vi vor Frokost, spændte vore Hunde for og banede os Vei igjennem nogle meget tykke Skove. Vi kom ud paa den tolv Mile lange Jasper's Sø, hvor der var en fuldstændig Orkan, som her altid er, naar det i det Hele taget blæser. Til al Lykke kommer Vinden altid fra Bjergene; havde dette ikke været Tilfældet, vilde vi med en saadan Snee og Slud imod os ikke have været istand til at gaae over Søen paa den blendende Iis. Saaledes som det var, førtes vi afsted af Vinden og kunde kun standse ved at lægge os ned; og vor Slæde fløi undertiden forud for Hundene, medens vi indhylledes i en Sneesky, som forhindrede os i at see mere end nogle faa Yards foran os.

Da vi vare omtrent midtveis paa Søen, fik vi Øie paa to Indianere, som ogsaa gik over den; de styrede hen imod os, og det var øiensynligt, at de havde ondt ved at blive i den rigtige Retning. Da vi traf sammen, satte vi os Alle ned og røg en Pibe sammen. Naar Indianerne

komme til Iis eller haardt frossen Snee, hvor Sneeskoene maa tages af, tage de ligeledes deres Mokkasiner af og reise barfodet; paa denne Maade skaane de deres Mokkasiner, og naar de sætte sig ned, tage de dem paa og svøbe Fødderne i deres Pelsværk. Saaledes at gaae barfodet paa Isen i en saa gjennemtrængende Kulde, vilde for den Uerfarne synes farligt, men de, hvis Fødder ere vante dertil, lide virkeligt paa denne Maade mindre, end de lide ved den Iis, som paa en lang og hurtig Reise altid danner sig paa den indvendige Side af Mokkasinerne, thi den knækker i smaa Stykker og skærer Fødderne itu. Da vi vare komne over Søen, gik vi omtrent fem Mile ned ad Floden og opsloge derpaa vor Leir.

17de November. — Natten havde været gjennemtrængende kold, men vi vare Alle friske og vel tilmode, da vi brøde op om Morgenen. Disse Følelser dæmpedes imidlertid snart ved de Besværligheder, vi mødte. Hvor Strømmen er rivende, bliver Isen ujevn og usikker; den brister, og idet den ene Iisflage af Strømmen tvinges ovenpaa den anden, hæver den sig i Masser af en betydelig Høide. Nogle af de Masser, vi saaledes traf paa, vare saa høie, at vi i Begyndelsen tvivlede om Muligheden af at kunne komme over dem; selv i Dybderne vare vi nødte til at gaae langsomt og føle os for med lange Stokke, for at forvisse os om, at Isen var sikker. Dette gjordes fornødent paa Grund af de hyppigt forekommende Iismarker, som danne sig langt oven over Vandets almindelige Høide og, da de ikke have nogen Støtte underneden, let give efter, saa at den Reisende falder enten i den langt nedenunder liggende Strøm, eller ned paa et andet Lag

Iis. Disse farlige Steder dannes derved, at store Iismasser presses sammen imod Klipperne eller i een eller anden Bugt af Floden og dæmme Vandet op, paa hvis Overflade danner sig en tynd Iisskorpe. Saasnart som Vandet bliver for tungt for Dæmningen, føres denne bort, og idet Vandet synker, bliver den derpaa dannede Iisskorpe tilbage uden Understøttelse nedenfra, og naar den er bedækket med Snee, er det umuligt at adskille den fra den faste Iis, undtagen ved at føle sig for med en Stok.

Vi vare ikke gaaede ret langt, før een af Mændene faldt igjennem paa et saadant Sted; heldigviis faldt han ikke i Vandet, og vi fik ham snart op igjen. Vore Hunde vare nu næsten til ingen Nytte, da de ikke vare istand til at trække Slæden over den ujevne Overflade, og vi vare nødte til med vore Stokke at skyde Slæden efter dem og ofte løfte baade Hunde, Slæde og Bagage op og ned over de lodrette Iisklipper, som nu bestandigt gjennemskare vor Vei. Her var det umuligt at forlade Floden, da Jorden paa begge Sider var saa ujevn og Skoven saa tæt og ufremkommelig, at vi vilde være omkomne af Sult, længe før vi kunde have banet os Vei derigjennem. Omtrent en Time før Solnedgang gik jeg uheldigviis igjennem Isen, og kun med den største Møie undgik jeg at blive trukken ned af Strømmen, som her løb med en Møllebæks Hastighed; til al Lykke mistede jeg hverken min Stok eller min Aandsnærværelse, saa at Folkene havde Tid til at komme og hjælpe mig op; men i det Øieblik jeg kom op af Vandet, bleve mine Klæder aldeles stive, og vi vare nødte til at tænde et Baal og opslaae vor Leir.

18de November. — Vore Prøvelser syntes nu at

tiltage med hvert Skridt, men vi havde intet Valg; idet vi derfor trøstede os ved den Tanke, at Ingen veed, hvad han kan udholde, før han er bleven prøvet, belavede vi os paa at bryde tidligt op. Vor første Sorg var, at den Hund, Mr. Frazer havde laant mig (den bedste Hund, vi havde), var borte; den havde gnavet den Snor over, hvormed den var bunden, og var løben ad Hjemmet til. Dette var et alvorligt Tab, deels fordi den gjorde Nytte ved at trække Slæden, deels fordi vi ikke vidste, om vi kunde komme i den Nødvendighed at spise den, da vort Forraad paa Levnetsmidler kun var ringe, og vi kun traf meget faa Kaniner, det Eneste, som man paa denne Tid af Aaret kunde vente at finde.

Den næste vanskelige Opgave, der stillede sig for os, var at komme over Grand Rapid, thi Floden var paa næsten fire Mile spærret af ti til fjorten Fod høie Bourdigneaux (Iisklipper). Over denne uafbrudte Masse af Iisklipper klattrede vi med usigelig Møie; vore Lemmer vare heelt forslaaede af den gjentagne Falden, og vore Fødder ømme og saarede af at træde paa de skarpe Kanter af de sønderbrudte Iisflager. Overvældede af Træthed og Pine, opsloge vi omsider vort Natteqvarteer, næsten modløse over vore ringe Fremskridt, thi vi havde ikke tilbagelagt mere end ti til tolv Mile den hele Dag.

Om Natten bleve vi vækkede ved et forfærdeligt Bragen iblandt Iismasserne, foraarsaget ved Flodens Stigen. Uvilkaarligt opstod den Frygt hos mig, at vi, da vor Leir var saa nær derved, kunde blive knuste af Iismasserne; men Folkene vare altfor trætte til at røre

sig, og jeg var altfor træt til at gjøre lang Snak med dem, og saa bleve vi ved at sove.

19de November. — Da vi stode op om Morgenen, saae vi, at Vandet havde oversvømmet Isen, og vi vare nødte til at gaae en Omvei igjennem Skovene. Her laa de omstyrtede Træer saa tæt i det allerede tætte Buskads, at vi maatte hugge os igjennem, for at faae Hundene og Slæden med. Vi brugte tre Timer om at komme en Miil frem, indtil vi atter kom tilbage til Iisklipperne, som næsten vare os kjærkomne, i Sammenligning med den tilgroede og næsten uigjennemtrængelige Underskov, der følger Floden i hele dens Længde. Paa denne Dag led jeg Meget; de frosne Snore i mine Sneesko havde i den Grad skaaret Hul i mine Fødder, at jeg ved hvert Skridt lod Spor af Blod tilbage i Sneen. Om Natten, da vi opsloge vor Leir, blev det saa koldt, at vi kun kunde sove et Par Minuter ad Gangen; hvor stort et Baal vi end tændte, kunde vi dog kun holde den Deel varm, som vi vendte lige imod Ilden, saa at vi bestandigt maatte vende os fra den ene Side til den anden, for at undgaae at fryse ihjel.

20de November. — Denne Morgen mærkede jeg, at jeg havde hvad de Reisende kalde mal de raquette. Dette Onde angriber dem, som, uvante med Brugen af Sneesko, gaae langt med dem første Gang. Man føler det i Vristen. Jeg veed ikke, hvorledes jeg anderledes skal kunne give et Begreb om denne heftige Smerte, end ved at sige, at det er, som om Knoklerne vare brækkede, og med deres skarpe Kanter gnavede imod hverandre ved hver Bevægelse.

21de November. — Om Morgenen saae vi, at Isen

i Floden, i ringe Afstand fra vor Leir, skruede sig op i taarnhøie Dynger med en forfærdelig Larm. Dette nødte os atter til at gaae en lille Omvei igjennem Skovene, hvilket foraarsagede os megen Besvær. Da vi igjen kom ud til Floden, sneede det meget stærkt og blev saaledes uafbrudt ved den hele Dag; trods Alt dette, og trods mit Onde, hvoraf jeg led meget alvorligt, skrede vi fremad og gjorde, drevne af Nødvendigheden — thi vore Levnetsmidler toge betydeligt af — en ret god Dagsreise. Hidtil havde vi hver Dag givet vore Hunde Æde, men min Fører raadede os, ikke at gjøre det mere, da han vidste Tilfælde, hvor Hunde vare reiste i tyve Dage uden Føde, og da hver Bid, vi nu havde, var altfor kostbar til at give dem den, selv om de skulde maatte døe; altsaa bleve de stakkels Dyr bundne om Aftenen uden at faae Noget at æde, og vi søgte at lade os nøie med Halvdelen af vor sædvanlige Ration.

22de November. — Sneen vedvarede endnu, og den laa saa dyb og saa løs, at den gjorde os Veien betydeligt møisommeligere; men vi arbeidede os mandhaftigt frem og kom over Baptiste-Floden, førend vi gjorde Holdt for Natten, som ikke forekom mig saa kold som ellers, formodentligt paa Grund af den faldende Snee og den stille Luft.

23de November. — Det havde ophørt at snee, men Sneen var saa løs, at den gik op over Sneeskoene og gjorde dem saa meget tungere. Dette var, efter to til tre Timers Gang, en meget slem Omstændighed for mig, paa Grund af mine Anklers Tilstand; men det var smukt og klart Veir, og det herlige Solskin syntes, saa længe

det varede, ligesom at anspore os, saa at vi, da vi gjorde Holdt for Natten, regnede at have tilbagelagt i det Mindste fem og tredive Mile. Da vi ingen Kaniner havde truffet paa, vare vi nødte til at afknappe vore Maaltider og sulte vore Hunde.

24de November. — Idag kom vi atter til aabent Vande og maatte igjen gaae en Omvei af omtrent halvanden Miil igjennem Skovene; men det var denne Gang ikke saa slemt som tidligere, da Skovene vare lidt mindre tætte. Da vi atter naaede Floden, befandt vi os paa Toppen af en høi Skrænt; vi maatte lade Slæden og Bagagen glide ned, og kaste de stakkels Hunde bagefter. Hvad os selv angik, da klattrede vi ned i Begyndelsen, trillede derpaa ned til en Afvexling, og faldt ned det sidste Stykke af Veien; men Sneen var saa dyb, at vi ikke kom til Skade, og, efter at vi med nogen Møie havde arbeidet os selv ud af den, fortsatte vi vor Vei langs med Floden.

23de November. — Vi havde ikke tilbagelagt mere end tyve Mile, før vi kom til en Deel af Floden, hvor Strømmen var saa rivende, at den opbrudte Iis hvirvledes omkring i Masser. Paa begge Sider vare vi indesluttede af Iisbanker saa høie, at det var en Umulighed for os at bestige dem; og da det er en Regel, naar man reiser i det Indre af Landet, aldrig at gaae tilbage, var der ikke Andet for os at gjøre, end at opslaae vor Leir i Ly af Iisbanken, i det Haab, at den strenge Nattekulde vilde binde Isen saa tilstrækkeligt, at vi kunde gaae over den den næste Morgen.

Da Mændene, efter at vor Leir var færdig, saae mig lide saa meget af mal de raquette, raadede de mig at

kopsætte mig paa Bristerne, og tilbøde sig tjenstvilligt at udføre Operationen, hvilket skeer med en skarp Flintesteen; men jeg var bange, at der skulde gaae Frost i Saarene, og afslog det derfor, skjøndt jeg havde den største Tillid til deres Kundskaber, med Hensyn til hvad der vilde være det Bedste i et Tilfælde som mit. Vi havde ikke været saa lykkelige at skyde et eneste Dyr paa vor Vei, og med bedrøvelige Anelser betragtede vi vore Levnetsmidlers Aftagen. Vore stakkels Hunde saae saa forstyrrede og forsultne ud, at vi maatte binde dem med Hovedet tæt op til Træerne, af Frygt for at de skulde gnave Snoren over og løbe deres Vei.

26de November. — Om Morgenen var Isen saaledes, at vi vovede at gaae videre, men vi maatte være meget forsigtige, da den endnu var temmelig svag. Vore lange Sneesko, idet de indtoge et saa stort Fladerum, bare os sikkert over Isen, men Hundene og Slæden gik igjennem, og vi vilde have mistet Alt, hvad vi havde, naar ikke Indianeren havde havt et Reb fastgjort ved Slæden, ved Hjælp af hvilket han trak den op igjen. Da vi havde vel overvundet dette Uheld, begyndte Isen at blive bedre end forhen, og vi saae os istand til at tilbagelægge fyrretyve Mile, inden vi opsloge vor Leir.

27de November. — Vi skrede ret rask fremad, indtil henad Middag, da mit Onde gjorde mig saa Meget af det, at jeg besluttede at gaae uden Sneesko. Men jeg havde ikke ret længe vadet igjennem Sneen, før jeg gik igjennem Isen. Til al Lykke kom jeg hurtigt op, men jeg var gjennemvaad; og da vore Levnetsmidler vare næsten heelt slupne op, og vi Alle vare sultne, gik jeg videre i

mine vaade Klæder, i Tillid til, at den stærke Bevægelse vilde holde mig varm. Jeg led heller ikke af Kulde, men mine stivfrosne Skindbeenklæder gnavede mine Been og gjorde, at jeg var meget ilde tilpas. Vi gjorde Holdt efter en meget streng Dag, og, da vi havde det bedste Haab om at naae Fort Assiniboine den næste Dag, fortærede vi vore sidste Levnetsmidler.

28de November. — Vi brøde op omtrent Klokken tre om Morgenen; det var en Time tidligere, end vi pleiede at begive os paa Veien, men vi havde ingen Mad at koge og ingen Frokost at spise. Jeg begyndte nu at føle mig ordentligt medtagen af alle disse Savn og Gjenvordigheder. Mit mal de raquette piinte mig ved hvert Skridt; mine Fodsaaler vare frygteligt forskaarne af den Iis, som af Uddunstningerne hver Dag dannede sig paa den indvendige Side af Strømperne, til en Tykkelse af en Ottendedeel Tomme. Den knækker i smaa Stykker, og det er, som om man havde Skoene fulde af skarpt Gruus. Jeg var afkræftet af Mangel paa Føde, men Haabet om at naae et sikkert Tilflugtssted holdt mit Mod vedlige, og jeg arbeidede mig stadigt, men langsomt, videre over de idag meget talrige Bourdigneaux. Omsider maatte vi dog, overvundne af Træthed og Udmattelse, gjøre Holdt temmelig langt borte fra Fortet. Siddende ved vort Baal, raadsloge vi længe, om vi skulde spise Hundene, eller ikke, men deres Magerhed frelste dem — de vilde begge tilsammen ikke have afgivet et tilstrækkeligt Maaltid; desuden kunde de endnu trække Slæden, og det maatte vi i vor svage Tilstand vel tage i Betragtning. Ogsaa vidste vi, at vi maatte naae Fortet den næste Dag, naar der ikke tilstødte

os noget Uheld; ikke desto mindre, hvis Hundene havde været unge og i en nogenlunde taalelig Tilstand, da vilde de sikkert være spadserede i Gryden.

29de November. — Atter brøde vi meget tidligt op, thi Sulten vækkede os tidligere end ellers. Det er paa Reiser i disse nordlige Egne en almindelig Regel, at man bryder op, saa snart man vaagner, og reiser, indtil man ikke kan mere. Dagslyset er paa denne Tid af Aaret af en saa kort Varighed (det varer kun fire til fem Timer), at det kun tages lidet i Betragtning, da Sneen og Nordlyset til enhver Tid lyse tilstrækkeligt for den Reisende. Vor Vei var ikke meget slem i Sammenligning med den, vi allerede havde tilbagelagt, men Udmattelse nødte os til at skride langsomt fremad, og først Klokken fire om Eftermiddagen naaede vi Fort Assiniboine, efter at vi i femten Dage havde tilbagelagt 350 Mile.

Aldrig saa snart vare vi ankomne, før alle Hænder gave sig ifærd med at koge; det var heldigt for os, at denne Post altid er rigeligt forsynet med Hvidlinger — det er næsten det Eneste, de her leve af — som i umaadelig Mængde fanges i Nærheden af Fortet i en lille Sø, kaldet M'Leods Sø. Jeg har aldrig seet dem saa store som her. De veie i Gjennemsnit sex til syv Pund, og een, som jeg saae blive veiet, havde virkeligt naaet den uhyre Vægt af atten Pund.

Om det var Sulten, jeg led af, eller Fiskens virkelige Godhed, veed jeg ikke; men vist er det, den forekom mig at være den deiligste, jeg nogensinde havde smagt, og endnu længe efter omsvævede Tanken om dette Maaltid mig selv i mine Drømme. Eet af Fruentimmerne paatog

sig det næsten vanskelige Hverv at tilfredsstille min Appetit, medens begge mine Mænd kogte paa egen Haand, da de meente, at ingen Anden vilde gjøre det hurtigt nok; og, i Sandhed, ingen Kok, der havde sit Rygte kjært, vilde have budt dem Fisk i den raa Tilstand, i hvilken de slugte de første to eller tre. Men jeg havde saa megen Selvbeherskelse, at jeg lod Konen have Tid til at koge mine. Da jeg havde indsvøbt mine Fødder i Stykker af reent, uldent Tøi (det eneste Slags Strømper, man bruger i det Indre af Landet), og taget et Par rene, tørre Mokkasiner paa, kom jeg i Tanker om Hundene, tog nogle raa Fisk og gik ud for at fodre dem. Det var forbausende at see de store Stykker Fisk, som de slugte, uden mindste Forsøg paa at tygge dem. Deres Udseende efter Maaltidet var høist latterligt, idet deres Maver vare udspilede som fyldte Blærer, medens den øvrige Deel af deres Legeme endnu havde beholdt alle Symptomerne paa en lang Sultecuur.

Da jeg vendte tilbage fra min Barmhjertighedsgjerning, fandt jeg, at den gode Kone ikke havde spildt nogen Tid, og snart sad jeg paa en Bunke Bøffelskind foran en prægtig Ild og gav mig ifærd med det meest velsmagende Maaltid, der nogensinde var blevet mig til Deel. Jeg havde hverken Brændeviin eller Viin, hverken The eller Kaffe — Intet uden Vand at drikke. Jeg havde hverken Harveys Sauce eller Champignon-Sauce, hverken Smør eller Brød, hverken Kartofler eller andre Grønsager; jeg havde Intet uden Fisk, og ingen anden Afvexling end den, at nogle vare stegte paa de gloende Kul, andre kogte; men jeg havde i flere Dage døiet den strengeste Kulde, nu led jeg

ikke mere; jeg havde været nær ved at døe af Sult, nu havde jeg Mad og Drikke; jeg havde været udmattet og lidende, uden Ro eller Lindring, nu havde jeg begge Dele. Kort sagt, jeg havde overstaaet en truende Fare; thi i flere Dage var jeg bleven forfulgt af den Tanke, at jeg maatte lade mine Ledsagere gaae videre, og blive alene tilbage i denne eensomme Skov, uden at have Andet til Livets Ophold end maaskee en enkelt Kanin, der kunde lade sig lokke i Fælden. Det var i Sandhed Frygt for denne næsten haabløse Stilling, der ansporede mig til Kraftanstrengelser, som jeg ikke uden Forbauselse kan see tilbage paa, og saaledes omsider bragte mig til det sikkre og beqvemme Tilflugtssted, hvor jeg nu svælgede i Overdaadighed. Hvor mange Fisk mine Ledsagere spiste, veed jeg ikke; men da de havde tilfredsstillet deres Sult, lagde de sig til at sove. Midt om Natten vækkede de mig for at spørge, om jeg vilde deeltage med dem i nok eet Festmaaltid; men det gjorde jeg ikke, til deres store Forbauselse, thi Konen havde fortalt dem, at jeg af de syv Fisk, hun havde tilberedt til mig, kun havde spiist de fire, hvorfor hun troede, jeg maatte være syg. Klokken fem den næste Morgen begyndte jeg imidlertid igjen og indtog nok eet dygtigt Maaltid; og hvor lykkelig var jeg da ved atter at kunne lægge mig til at sove, istedetfor at skulle klattre over de spidse Iisklipper!

To og tyvende Kapitel.

En magelig Tid. — En listig Kaninsnare. — Fort Edmonton. — Bøffel-Iisgruben. — Hesten og dens Vogter. — En tam Jagt. — Hundene spændes for. — Mit store Hoved. — Stille Glæde. — Juledag. — Vor Kost. — Festen og Dandsen. — „En, som betragter Stjernerne.“ — Kamp paa Liv og Død. — Den bedste Tapperhed. — En venlig Tyr. — Nordlyset.

30te November og 1ste December. — Jeg forblev i Fort Assiniboine, for at lade mine Fødder faae Tid til at komme sig, hvilket de gjorde hurtigt, da jeg ikke bestilte meget Andet end at sove ved Siden af Ilden og spise Fisk. Den første December om Aftenen befandt vi os Alle saa vel, at vi gjorde os istand til den næste Morgen at begive os paa Veien til Edmonton, som vi beregnede med Lethed at kunne naae om fire Dage.

2den December. — Tidligt om Morgenen begave vi os paa Veien i Sneesko og medtoge kun faa Levnetsmidler, da man havde forsikkret os om, at vi vilde finde Kaniner i Mængde paa Veien. Vor Vei gik igjennem Skovene, som vare meget tætte, hvilket i Forening med de mange omstyrtede Træer gjorde os Reisen meget besværlig; men vore fornyede Kræfter og Visheden om et godt Aftensmaaltid, naar vi gjorde Holdt, opholdt vort Mod og satte os istand til at gjøre en meget god Dagsreise. Da vi opsloge vort Natteqvarteer, gave vi os til at koge de Kaniner, vi havde fanget paa Veien, og af hvilke vi havde meer end nok. Hele Aftenen løbe de tværs over Veien. De vare i dette Aar langt talrigere, end man kunde min-

des, at de længe havde været, og Skovene vrimlede af Snarer, som Indianerne havde sat, og til hvilke vi kunde have taget vor Tilflugt, dersom vi havde villet; men man vilde have anseet det for urigtigt, saa længe vi havde Bøsser at skyde med. Disse Snarer fastgjøres ved Toppen af unge, bøielige Træer saaledes, at disse springe i Veiret, naar Kaninen er fangen, og denne kommer til at hænge i Luften. Hvis de ikke bare sig saaledes ad, vilde Ulvene og Losserne, som altid i Mængde forfølge Kaninerne, og hvis Spor vi saae rundt omkring os, æde dem ligesaa hurtigt, som de bleve fangne.

Lossen fanges i en af Sener forfærdiget Løbeknude, der fastgjøres til en bevægelig Klods, som det fangne Dyr kun med Møie slæber efter sig. Besynderligt nok, at den aldrig prøver paa at gnave Snoren over, da det af dens Tænders Form tydeligt fremgaaer, at den kunde gjøre det med den største Lethed.

3die, 4de og 5te December. — Vor Vei førte for Størstedelen igjennem Skove, men Veiret var smukt, og vi havde Overflødighed af Kaniner, saa at Reisen, sammenlignet med hvad vi tidligere havde gjennemgaaet, næsten forekom os som en Fornøielsestour.

Den 5te om Aftenen ankom vi til Fort Edmonton, hvor jeg paa det Venligste blev modtagen af Mr. Harriett og fik et eget, hyggeligt Værelse — en Luxus, som jeg ikke havde kjendt i mange Maaneder. Dette skulde være mit Hovedqvarteer for Vinteren, og visseligt er der intet Sted i det Indre af Landet, der kan maale sig med dette i Beqvemmelighed eller Interesse. Hele Kompagniets Tjenerskab med deres Koner og Børn, omtrent 130 i

Tallet, boe indenfor Fortets Pæleværk i vel indrettede Bjælkehuse og ere rigeligt forsynede med Brændsel.

I Nærheden af Fortet, langs med Flodens Bredder, findes, omtrent tyve Fod under Jordens Overflade, Lag af Steenkul, som dog ikke synderligt benyttes, undtagen i Smedierne,* hvortil de synes at egne sig fortræffeligt. Mangel paa passende Riste og Ovne i disse affides Regioner, hvor Jernet for Øieblikket er saa sjeldent, gjør, at deres Anvendelse som Brændsel ikke kan blive almindelig.

Med Levnetsmidler er man her rigeligt forsynet; de bestaae af frisk Bøffelkjød, Vildt, saltede Gæs, fortræffelige Hvidlinger og Kaniner i Overflødighed, desuden fuldt op af gode Kartofler, Roer og Meel. Kartoflerne ere overordentligt gode, og Roerne lykkes godt. Hvede kunne de naturligviis kun høste een Gang om Aaret, men de opnaae dog, selv ved en meget maadelig Behandling af Jorden, at faae fra tyve til fem og tyve Skjepper (engelske) af hver Acre. Undertiden bliver dog Sæden fordærvet af den tidlige Frost. Kornet males i en Vindmølle, som var bleven opført siden mit sidste Besøg og syntes at levere meget godt Meel. Man har gjort Forsøg med at dyrke Mais, men de lykkedes ikke, paa Grund af den meget korte Sommer.

Tæt udenfor Fortet streife Bøfler omkring i Tusindviis; Hjorte kunne faaes i en ringe Afstand; Kaniner løbe omkring i alle Retninger, og Ulve og Losser gaae paa Rov efter dem i de nærliggende Skove. Til at faae de Indfødte at see, kan intet Sted være mere fordeelagtigt. Syv af de vigtigste og meest krigerske Stammer paa Fastlandet ere i stadigt Samqvem med Fortet, som

ligger i Creernes og Assiniboinernes Land og i det Mindste to Gange om Aaret besøges af Blackfeet-, Surcee-, Gros-Vent-, Paygan- og Blod-Indianere, der komme for at sælge tørret Bøffelkjød og Fidt, hvoraf der laves Pemmikon i store Masser til at forsyne de andre Poster med.

Bøflerne vare i denne Vinter overordentligt talrige, og man havde skudt adskillige nogle faa hundrede Yards fra Fortet. Folkene havde allerede begyndt at samle deres Sommerforraad af fersk Kjød i Iisgruben. Til denne graves et fiirkantet Hul, som kan rumme syv til otte hundrede Bøfler. Saa snart Isen i Floden er tilstrækkeligt tyk, sauges den i lige store, fiirkantede Blokke; med disse Blokke bliver Bunden af Gruben ordentligt brolagt, og Blokkene sættes i Forbindelse med hverandre ved at helde Vand imellem dem og lade det fryse. Paa samme Maade beklædes Gruben paa Siderne op til Jordens Overflade. Naar Bøflen er dræbt, afskæres Hoved og Fødder, og Kroppen deles, uden at flaaes, i fire Dele og lægges, efterhaanden som de bringes ind, lagviis i Gruben, indtil den er fuld; da tildækkes det Hele med et tykt Lag Straa, som atter et Tag beskytter mod Sol og Regn. Paa denne Maade holder Kjødet sig fuldkomment friskt hele Sommeren, og man spiser det hellere end friskslagtet Kjød, da det er mørere og mere velsmagende.

Kort efter min Ankomst lavede Mr. Harriett, jeg og et Par af Etablissementets Betjente os til en Bøffeljagt. Vi havde udsøgte Heste at vælge imellem, da der af den vilde Hjord af syv til otte hundrede, som streife omkring Fortet og hele Vinteren sørge for sig selv ved med deres Hove at skrabe Sneen bort fra det lange Græs, udvælges

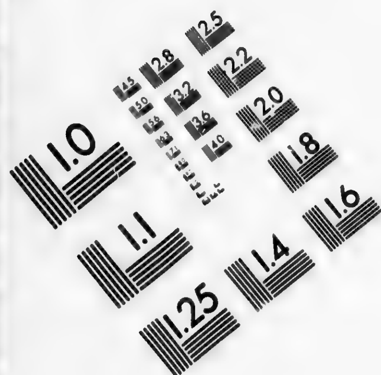
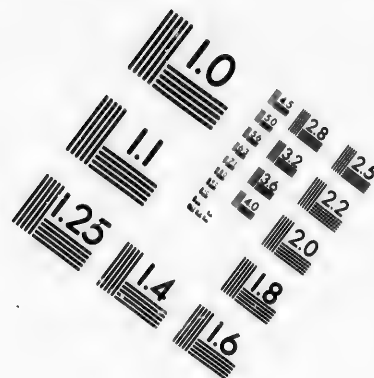
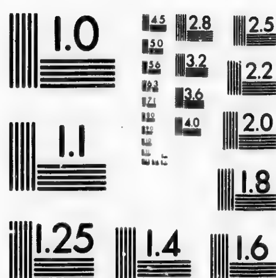
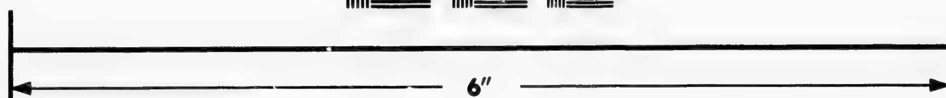
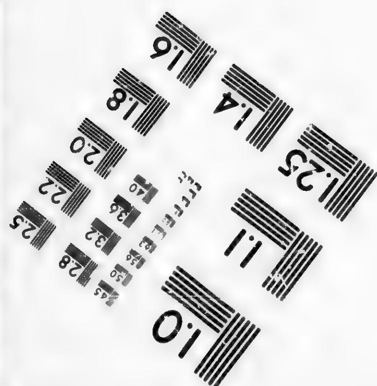
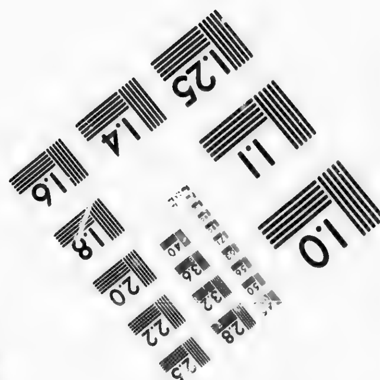

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

omtrent en tolv Stykker, der fodres paa Stald til Brug for Etablissementets Betjente. Til at passe paa alle disse vilde Heste er der kun een Mand, som kaldes Hestevogteren; han følger dem overalt, opslaaer tilligemed sin Familie sin Leir i Nærheden af dem, og driver Hjorden tilbage, naar han mærker, at den gaaer altfor langt bort. Denne Opgave kunde synes altfor besværlig, men Instinktet lærer snart Dyrene, at den eneste Maade, hvorpaa de kunne være i Sikkerhed for Ulvene, deres største Fjendet, er at opholde sig i Nærheden af Menneskenes Boliger; og ved at holde sig samlede i een Hjord see de sig istand til at overvinde Ulvebanderne, som de ofte jage paa Flugten efter en alvorlig Kamp. Derfor fjerne de sig ikke altfor langt bort, og de forlade aldrig Hjorden. Disse Heste holdes der, for om Sommeren at kunne sende Pemmi-kon og andet Forraad til de andre Forter, og ere om Vinteren næsten til ingen Nytte, paa Grund af den dybe Snee.

Om Morgenen indtoge vi en dygtig Frokost, som bestod af Hvidlinger og Bøffeltunger, tilligemed The, Melk, Sukker og galettes, som de Reisende ansee for en stor Luxusartikel. Disse Kager laves ganske ligefremt af Meel og Vand; derpaa gjør man en Plads ryddelig tæt ved Ilden, lægger Kagerne paa den hede Jord, tildækker dem med hed Aske og lader dem ligge saaledes, indtil de ere tilstrækkeligt bagte. De ere meget lette og behagelige og særdeles yndede. Vi bestege derpaa vore udvalgte Heste og fulgte det Spor, som Folkene havde efterladt sig langs med Floden ved at trække Tømmer iland. Dette Spor fulgte vi omtrent sex Mile, da opdagede vi en Bøffelhjord; men en Hund, som havde listet sig efter os, løb

efter dem, og til vor store Skuffelse fore de afsted i fuldt Fiirspring. Vi fangede Hunden, bandt dens Been sammen og lode den ligge paa Veien, til vi kom tilbage igjen.

Efter at have tilbagelagt omtrent tre Mile til, kom vi til et Sted, hvor Sneen var nedtraadt til alle Sider, og da vi stege op ad Skrænten, befandt vi os i umiddelbar Nærhed af en umaadelig Bøffelhjord, som vistnok talte henimod ti tusinde Stykker. En indiansk Jæger galopperede afsted for at drive nogle af dem hen til os; men Sneen var saa dyb, at Bøflerne enten ikke kunde, eller ikke vilde løbe langt, og tilsidst bleve heelt staaende. Vi bandt derfor vore Heste og nærmede os Bøflerne tilfods paa fyrretyve til halvtredsindstyve Yards, hvorpaa vi begyndte at skyde og vedbleve hermed, indtil vi vare kjede af en saa lidet opmuntrende Jagt; thi, besynderligt nok, de prøvede hverken paa at undløbe eller at angribe os.

Da jeg iblandt Hjorden fik Øie paa en særdeles stor Oxe, fik jeg Lyst til at dræbe den, for at faae Huden af dens umaadelige Hoved og gjemme den. Den faldt, men da den var omringet af tre andre, som jeg ikke kunde skræmme bort, var jeg nødt til at skyde dem alle, før jeg turde vove mig hen til dem, skjøndt de alle vare Oxer, og de i Almindelighed ikke spises. Da Jagten, paa Grund af Bøflernes ualmindelige Rolighed, var temmelig kjedelig, besluttede vi at vende hjem igjen og sende Folk ud efter de dræbte Bøfler, og bestege igjen vore Heste. Men førend vi naaede Floden, traf vi en gammel Bøffeloxe, som stod lige i vor Vei. Mr. Harriett, som vilde jage den bort, skød paa den og saarede den let, hvorpaa den vendte sig om og gjorde et frygteligt Angreb. Det var kun med Nød

og neppe, at Mr. Harriett slap derfra, og Hesten blev let saaret paa Ryggen. Oxen forfulgte endnu stedse Mr. Harriett i fuldt Fiirspring, og vi satte Alle efter den og afskøde den ene Kugle efter den anden, da vi kom den nær, dog uden anden tilsyneladende Virkning, end at den blev mere rasende og vendte sit Raseri imod os. Herved fik Mr. Harriett Tid til at lade paany og sende den endnu et Par Kugler i Livet, hvilket øiensynligt afkræftede den. Vi vare nu Alle tæt ved den og toge rigtigt Sigte paa den; omsider, da den havde faaet sexten Kugler i Livet, faldt den langsomt omkuld og døde efter en haardere Kamp, end jeg nogensinde har seet hos et Dyr.

Ved vor Hjemkomst sagde vi til Folkene, at de skulde holde Hundeslæderne færdige til næste Morgen at hente de Bøffelkøer, vi havde dræbt, syv og tyve i Tallet, og det Bøffelhoved, jeg gjerne vilde have; hvorpaa Fruentimmerne, baade Indianerinder og Blandinger, hvis Bestilling dette altid er, gik ud for at fange det nødvendige Antal Hunde. Der er altid i Nærheden af Fortet to til tre hundrede Hunde, der ligesom Hestene sørge for sig selv og opholde sig udenfor. Disse Hunde ere der ligesaa uundværlige som Hestene, da det er dem, der maa trække Alting over Sneen. To af dem kunne med Lethed trække en stor Bøffelko hjem; dog gjør man ikke Andet for dem, end at man banker dem tilbørligt, før man tager dem i Brug, for at de skulle holde sig rolige, medens de ere forspændte.

Det vilde være næsten umuligt at fange disse Dyr, der ere omtrent ligesaa vilde som Ulve, naar man ikke om Efteraaret sørgede for ved List at fange dem enkeltviis og

binde lette Klodser ved dem, som de kunne slæbe omkring med sig. Ved Hjælp af denne Fremgangsmaade kunne Konerne snart fange saa mange, som de ønske, og bringe dem ind i Fortet, hvor de — undertiden — faae Noget at æde, førend de spændes for. Naar det ikke var for den derved udøvede Grusomhed, var dette Optrin upaatvivleligt eet af de morsomste, jeg nogensinde har været Vidne til. Tidligt den næste Morgen vækkedes jeg ved en saadan Hylen og Skrigen, at jeg styrtede ud af mit Værelse i den Tanke, at man vilde tage Livet af os Allesammen; da saae jeg Fruentimmerne spænde Hundene for. Hvilket Optrin! De lignede Alle Furier og pryglede med tykke Stokke paa de stakkels Dyr, der hylede af Smerte og Skræk, indtil det ene Spænd efter det andet fik Seletøi paa og foer afsted.

I Løbet af Dagen vendte Mændene tilbage og medbragte de parterede Køer, der nu vare istand til at blive nedlagte i Iisgruben, og mit store Hoved, som jeg, før det blev slaaet, havde lagt i Vægtskaalen, og som da havde veiet akkurat 202 Pund. Huden af Hovedet førte jeg hjem med mig.

Fortet frembød paa denne Tid af Aaret et meget behageligt Billede paa munter Virksomhed. Enhver havde travlt; Nogle af Mændene med at jage og bringe Kjødet ind, naar Veiret tillod det, Andre med at save Bræder paa Tømmerpladsen og bygge omtrent tredive Fod lange og sex Fod brede Baade, hvori de seile saa langt som til Handelspladsen York, og som ansees for beqvemmere end Kanoerne til Godstransporten paa Sascatchawan og den røde Flod. De bygges for Størstedelen i Edmonton, fordi der ud-

fordres flere Baade til at bringe Pelsvarerne til Handelspladsen York end til at bringe Varer tilbage, og mere end Halvdelen af de Baade, som bygges her, vende aldrig tilbage igjen. Af denne Grund maa de bestandigt bygge.

Fruentimmerne have Nok at gjøre med at forfærdige Mokkasiner og Klæder til Mændene, pakke Pemmi-kon i Sække paa halvfemtsindstyve Pund, og udrette alt Huusholdningsarbeidet, hvormed Mændene aldrig hjælpe dem. Aftenerne tilbringe de omkring deres umaadelige Ild med at sladdre og ryge. En Violinspiller, Etablissementets eneste Musikant, er nu svært optagen af den franske Deel af Indbyggerne, der lade sig henrive af den dem eiendommelige Livlighed, medens den mere adstadige Indianer seer til med høitidelig Glæde.

Hverken Folkene eller Indianerne maa drikke Brændeviin; men Savnet deraf syntes ikke i mindste Maade at indvirke paa deres Tilfredshed. Rigtignok skaffede Fortets Betjente sig Brændeviin paa egen Regning, men de i denne Henseende fastsatte Regler vare saa strenge og saa vel bekjendte, at Ingen hverken bad om, eller ventede at faae Noget med.

Juledag blev Flaget heiset, og Alle viste sig i deres bedste og meest brogede Stads, for at vise Dagen den tilbørlige Ære. Henad Middag vidnede hver Skorsteen om den klart blussende Ild, medens en ret behagelig Madlugt fyldte Luften i alle Retninger. Omtrent Klokken to satte vi os til Middagsbordet. Vort Selskab bestod af Overopsynsbetjenten, Mr. Harriett, og tre underordnede Betjente, Mr. Thebo, den romersk-katholske Missionair fra den omtrent tredive Mile derfra beliggende Manitou-Sø,

Mr. Rundell, den Wesleyanske Missionair, som boede indenfor Fortets Pæleværk, og mig selv, som, skjøndt jeg var vendt tilbage fra det stille Havs Bredder, dog var den sidst indførte Gjenstand fra den civiliserede Verden.

Spisesalen, i hvilken vi vare forsamlede, vel omtrent halvtredsindstyve Fod lang og fem og tyve Fod bred, var det største Værelse i Fortet og var godt opvarmet ved store Baal, som man næsten aldrig lader gaae ud. Vægge og Loft ere af Bræder, thi der findes ingen Kalksteen der i Nærheden, hvorfor man ikke anvender Gipsning; og disse Bræder ere malede i en saa forbausende broget og barbarisk Stiil, og Loftet er fuldt af saa phantastisk forgyldte Rosetter, at det Hele udgjør en Sal, som ingen Hvid vilde betræde første Gang uden at fare tilbage af Overraskelse, medens Indianerne betragte den med Forundring og Ærefrygt.

Værelset var bestemt til Velkomstsal for de vilde Høvdinger, der besøgte Fortet, og Kunstneren, som gav Tegning til Dekorationen, var det uden Tvivl blevet paalagt at „forbause de Indfødte." Hvis dette var den Opgave, der var bleven ham stillet, fortjener han den største Roes for dens Løsning; men vilde han prøve paa at gjentage samme Stiil i eet af Vatikanets Værelser, da vilde han vistnok udsætte sig for en streng Kritik. Ingen sneehvid Dug dækkede Bordet; ingen Sølv-Kandelaber, intet broget Porcellain prydede dets Simpelhed, men glade Ansigter afspeilede sig i de blanke Tintallerkener og Fade, og forherligede Festen mere end det meest glimrende Guld.

Maaskee kunde det interessere een eller anden af Ufordøielighed lidende Lediggænger, som med Besvær slæber

sig igjennem een af Hovedstadens Parker for at skærpe sin Appetit tilstrækkeligt til at kunne pille en Ortolan i sig, hvis jeg gav ham en Beskrivelse af den Kost, der blev sat for os, for at tilfredsstille en Appetit, der var skærpet ved stadig Bevægelse i det Frie i en Atmosphære af 40 til 50 Grader under Nul.

Paa den øverste Bordende, foran Mr. Harriett, stod et stort Fad med kogt Bøffelpukkel; paa den nederste dampede en kogt Bøffelkalv. Bliv dog kun ikke bange, kjære Læser; Kalven er meget lille og er ved Anvendelse af Keisersnittet bleven taget fra Koen, længe før den havde naaet sin fulde Væxt. Kogt heel, er denne een af de meest yndede Retter iblandt Lækkermundene i det Indre af Landet. Mig paahvilede det at lægge en Ret tørrede Elsdyrsnæser for; Herren ved min venstre Side uddeelte med beundringsværdig Upartiskhed de i Bøffelmarv nydeligt stegte Hvidlinger. Den værdige Præst lagde Bøffeltungen for, medens Mr. Rundell besørgede Bæverhalerne. Heller ikke den anden Herre var uvirksom, thi al sin ledige Tid anvendte han til at skære en stegt Vildgaas for. Midt paa Bordet stode Masser af Kartofler, Roer og Brød, Altsammen stillet saaledes, at Enhver kunde hjælpe sig selv tilrette, uden at forstyrre de Andre i deres Arbeide. Saaledes var vort muntre Julemaaltid i Edmonton, og længe vil jeg mindes det, skjøndt hverken Posteier eller Buddinger forherligede det ved deres Duft.

Om Aftenen blev Salen indrettet til Dands, hvortil Mr. Harriett havde indbudt alle Fortets Beboere, og tidligt indfandt sig de festligt smykkede Gjæster: Indianere, hvis fornemste Pynt bestod i deres malede Ansigter, Rei-

fende med glimrende Bælter og smukt prydede Mokkasiner, Blandinger prydede med hvilkensomhelst Pynt, de kunde faae fat paa. Alle, baade Civiliserede og Vilde, loe og pluddrede i ligesaa mange forskjellige Sprog, som der var Moder i deres Paaklædning. Engelsk hørtes dog kun lidt, da Ingen kunde tale det uden de, som havde siddet ved Bordet. Dandsen var meget malerisk, og næsten Alle toge Deel deri. Nu og da bød jeg en ung Cree-Kone, som havde en umaadelig Masse Perler omkring sin Hals, op til Dands, og naar jeg havde ført hende hen i Midten af Stuen, dandsede jeg, efter en høilandsk Reel, som Spillemanden spillede med megen Kraft og Iver, rundt omkring hende med al den mig mulige Behændighed, medens min Dame med et alvorligt Ansigt blev ved at springe op og ned, med begge Fødder paa eengang fra Gulvet, saaledes som kun en Indianer forstaaer at dandse. Jeg troer imidlertid, at vi vakte meget Bifald hos de indianske Koner og Børn, som sade paa Hug rundt omkring paa Gulvet. En anden Dame, med hvem jeg „sported the light fantastic toe" (dandsede paa let, phantastisk Taa), og som havde det poetiske Navn „Cun-ne-wa-bum", eller „En, som betragter Stjernerne", var en Blanding-Cree-Indianerinde; hun var af en saa paafaldende Skjønhed, at jeg overtalte hende til at love mig at sidde for mig, hvilket hun sidenefter gjorde med megen Taalmodighed, medens hun paa en yderst coquet Maade forstod at skygge for sine Øine med en Vifte af den yderste Ende af en Svanevinge, prydet med et Skaft af Pindsvinepigge.

Efter at vi i flere Timer havde hengivet os til denne støiende Glæde, trak vi os Alle tilbage, da Klokken var

tolv, og Gjæsterne skiltes ad i det bedste Lune, tilfredse ikke alene med sig selv, men ogsaa med deres Værter.

Et Par Dage efter, da vi vare komne os efter Juleglæderne, gik jeg ud med François Lucie, denne Blanding, om hvem Sir George Simpson, i sin „Reise omkring Jorden", fortæller Følgende:

„En Skare Assiniboiner havde bortført fire og tyve Heste fra Edmonton og blev, da man forfulgte den, indhentet ved den lille Flod Boutbiere. Een af Hestevogterne, en meget modig Mand ved Navn François Lucie, styrtede sig i Strømmen, hvor han brødes med en stor og stærk Vild og, trods Fjendens Overlegenhed, holdt sig saa tæt op til ham, at denne ikke formaaede at spænde sin Bue; i det Sted vedblev Indianeren at slaae sin Modstander paa Hovedet med det omtalte Vaaben, hvorved det lykkedes ham at faae ham af Hesten ned i Vandet. Lucie var strax igjen paa Benene og i Begreb med at stikke Assiniboinen med sin Dolk, da den Vilde standsede hans Arm ved at gribe en Pidsk, der hang i en Løkke omkring Lucies Haandled, og med en haanlig Latter dreiede Pidskeskaftet rundt, indtil Snoren blev saa stram, at den stakkels Mand næsten ikke kunde røre sin Haand. Ikke desto mindre vedblev François med sin Dolk at save frem og tilbage paa Modstanderens Fingre, indtil han næsten havde skaaret dem af, og da omsider Assiniboinen var nødt til at give Slip, stødte François med Lynets Hurtighed Dolken i hans Hjerte." François fortalte mig selv Historien, omtrent som den her lyder, kun at han tilføiede, at den Vilde ikke døde strax, skjøndt han havde flenget Brystet saaledes op paa ham, at han kunde see hans

Hjerte slaae, og at han, ikke før dette ophørte, hvilket varede nogle Minuter, gav Slip paa de stjaalne Hestes Lasso, skjøndt François forsøgte at trække ham den ud af Haanden.

Vi vare ikke komne mere end fem eller sex Mile fra Fortet, da vi traf paa en umaadelig stor, graa Bjørn; men François vilde hverken skyde paa den eller tillade mig at gjøre det, skjøndt jeg fortalte ham, at jeg før havde været med at dræbe een. En yngre Mand end han, der endnu ikke havde skaffet sig et Navn, kunde have været taabelig nok til at udsætte sig for denne Fare, for den Anseelse, det vilde have forskaffet ham blandt hans Kammerater; men François havde allerede et Navn og vilde ikke vove at angribe et saa frygteligt Dyr med kun to Mand. Og virkeligt, deres umaadelige Styrke, deres Behændighed og vidunderligt seige Liv gjøre dem frygtede selv af større Skarer, og kun saa blive dræbte, undtagen netop af unge Mænd, der gjøre det, for stolt at kunne bære deres Kløer — een af Indianer-Høvdingernes meest ansete Prydelser — omkring deres Hals.

Bjørnen gik videre, saae af og til paa os, men lod til at behandle os med Foragt. Mine Fingre kløede efter at skyde paa den; det syntes saa let, og dens Skind var i en saa god Tilstand. Men skjøndt min Bøsse var tomløbet, og François var ved Siden af mig, saa at vi med nogenlunde Sikkerhed kunde gjøre Regning paa at skyde den tre Kugler i Livet, saa vidste vi dog, at der kun var liden Rimelighed for, at tre Kugler vilde dræbe den hurtigt nok til ikke at komme i Haandgemæng med den, og det var en Fornøielse, som Ingen af os var eventyrlig

nok til at ønske. Da vi havde tilbagelagt endnu nogle faa Mile, traf vi paa en lille Bøffelhjord, og François indviede mig i den Hemmelighed at „lege Kalv".

Denne List udføres i Almindelighed af to Mænd, idet den Ene skjuler sig i et Ulveskind, den Anden i en Bøffelhud. Krybende paa alle Fire nærme de sig nu Bøflerne, og, saasnart de have tiltrukket sig deres Opmærksomhed, springer den foregivne Ulv løs paa den foregivne Kalv, der efterligner en virkelig Kalvs Brølen. Bøflerne synes at være lette at narre paa denne Maade. Da Kalvens Brølen i Almindelighed er meget naturtro, farer Hjorden med en saadan Iver frem for at beskytte deres formeentlige Unge, at de ikke mærke Bedraget, før de ere saa nær ved, at man kan skyde paa dem; i Sandhed, François' Brølen var saa naturligt, at de nær havde løbet os omkuld. Imidlertid, saa snart vi sprang op, vendte de om og toge Flugten; kun to bleve tilbage, som med deres Liv maatte bøde for deres Mangel paa Skarpsindighed.

Kort derpaa traf vi paa en Bøffeloxe og en Ko, som vandrede ene omkring, og atter „legede vi Kalv." Koen var i Begreb med at springe til, men Oxen syntes at forstaae vort Kneb og søgte at standse den ved at stille sig imellem os. Imidlertid kom Koen omkring den ved at springe til Side, og nærmede sig os paa ti til femten Yards, medens Oxen fulgte den i Hælene; da skøde vi Begge og fældede den. Oxen blev øieblikkeligt staaende, bukkede sig over den og søgte med sin Mule at reise den op, medens den paa en næsten latterlig Maade lagde den meest udholdende Ømhed for den for Dagen. Skjøndt

Oxekjødet ikke spises paa denne Aarstid, naar man kan faae Kokjød, vare vi dog nødte til at skyde den med, da vi ikke paa anden Maade kunde blive af med den og komme til at skære Koen i Stykker.

Da vi havde belæsset vore Heste med de bedste Stykker af de tre Køer, vi havde skudt idag, begave vi os paa Hjemveien; François havde i Særdeleshed sørget for at sikkre sig Krøset, Noget, som man i det Indre af Landet sætter megen Priis paa, men som jeg maa tilstaae, at jeg ikke selv holder af.

En anden Maade, paa hvilken vi i Edmonton ofte med meget Held jagede Bøflerne, var imidlertid betydeligt trættende; den bestod i at krybe paa Maven og skyde os frem ved Hjælp af vore Hænder, efter at vi først, om der end var nok saa lidt Vind, havde forvisset os om, at vi vare paa Læsiden af Hjorden, for at de ikke skulde kunne lugte os, før vi kom dem paa nogle faa Yards nær, hvilket som oftest lykkedes os. Hvis der f. Ex. er tyve Mand, som tage Deel i Jagten, da følge de Alle Anførerens Spor, idet hver Enkelt holder sit Hoved tæt til Formandens Hæl; Bøflerne synes ikke i mindste Maade at agte paa denne bevægelige Linie, hvilket Indianerne forklare saaledes, at de holde den for en stor Slange, der snoer sig hen over Sneen eller igjennem Græsset.

Saa træt jeg end var om Aftenen efter denne Jagt, saa lod jeg mig dog længe afholde fra at gaae i Seng, fængslet af Himlen, der frembød eet af de pragtfuldeste Luftsyn, jeg nogensinde havde været Vidne til. Snart efter at det var blevet mørkt, viste sig et Lysbælte, som hurtigt tog til i Glands, indtil Klokken ni eller ti, da

det naaede sin høieste Styrke. Det havde omtrent en Brede af fire Grader og strakte sig fra Øst til Vest tværs over Zenith. I dets Midte, lige over vore Hoveder, viste sig en blodrød Ildkugle, større i Diameter end Fuldmaanen, naar den hæver sig over en taagefuld Horizont; fra Kuglen udgik mørkerøde Straaler, som paa de nordlige Kanter gik over til en stærk Guul. Ogsaa Bæltet havde paa den nordlige Side samme blendende Glands, og Sneen, saavel som alt Andet i vor Omgivelse, havde et Anstrøg af samme Farve. Hensunken i Beundring betragtede jeg dette pragtfulde Phænomen, indtil Klokken var over eet, og dengang skinnede det endnu med uformindsket, maaskee endogsaa med forhøiet, Glands. I høi Grad træt maatte jeg omsider gaae i Seng, men de, som bleve siddende oppe, fortalte mig, at det forsvandt omtrent Klokken tre om Morgenen, uden at have forandret sin Stilling eller Form. Med Hensyn til Nordlyset, som i disse høie Bredegrader har en mærkværdig Glands og frembringer Lysglimt af en forbausende Styrke, have Indianerne en poetisk Overtro. De troe nemlig, at disse Glimt ere de Dødes Aander, som dandse omkring Manitou, eller den „Store Aand."

Tre og tyvende Kapitel.

Et muntert Bryllup. — Slæder og Carrioler. — Nyttige men farlige Hunde. — Jægerens Praleri. — Indianeren i Himlen. — Kamp imellem Hundene. — Ankomst til Fort Pitt. — Medicin-Piberøret og dets Bærer. — Udstilling af Medicin-Dragter. — Den Store Aand anraabes. — Tilberedelserne til Marschen. — En Krigers Hjerte fortæres.

Den 6te Januar 1848 var der Bryllup i Edmonton; Bruden var en Datter af Overopsigtsbetjenten, Brudgommen Mr. Rowand jun., som boede i Fort Pitt, 200 Mile fra Etablissementet. Efter Vielsen, som forrettedes af den velærværdige Mr. Rundell, den methodistiske Missionair, tilbragte vi en fornøielig Aften med Dands og Spiisning indtil Midnat. Med Glæde modtog jeg en Indbydelse til at ledsage det lykkelige Ægtepar paa deres Reise til Hjemmet, thi jeg begyndte at finde mine Adspredelser temmelig eensformige. Den næste Morgen vækkedes jeg af Hundenes Hylen og Bjældernes Ringen paa Hundehalsbaandene, ledsaget af Raaben og Skrigen af Mændene, der, medens de spændte Hundene for Slæderne og Carriolerne, søgte at prygle nogen Disciplin i dem. Da jeg kom ud i Gaarden, fandt jeg vort Selskab næsten færdigt til Afreisen. Det bestod af Mr. Rowand og hans Brud, tilligemed ni Mænd. Vi havde tre Carrioler og sex Slæder med fire Hunde for hver, som, da de vare i Fart, dannede et langt og malerisk Tog; thi alle Hundene vare smykkede med forskjelligfarvede, med Fryndser og phantastiske Broderier besatte Sadeldækkener, og med utallige

Bjælder og Fjedre, hvilket Alt tilsammen gjorde et livligt og behageligt Indtryk.

Vore Carrioler vare ogsaa smukt udstyrede, i Særdeleshed Brudens, som var lavet alene i den Anledning; den var kunstigt malet og smykket, og blev trukken af et Spænd Hunde, som Mr. Rowand nyligt havde faaet fra Nedre-Canada. Carriolen er kun bestemt til een Person; det er et tyndt, fladt, omtrent atten Tommer bredt Bræt, som fortil er bøiet opad, og bagtil har en lige Ryg at læne sig imod; Siderne ere af raa Bøffelhud, som Haarene ere heelt skrabede af, og som er tørret og ligner tykt Pergament; dette bedækker hele den forreste Deel, saa at man kryber ned deri som i et Blik Badekar.

Vi brøde op ved Dagens Frembrud; Hundene løb med en rasende Fart, som de altid gjøre i Begyndelsen, saa at Folkene maatte opbyde al deres Kraft og Behændighed, for at Slæderne og Carriolerne ikke skulde vælte, hvilket de saa meget som muligt søge at forhindre, idet de bagved holde sig fast ved en paa hver Side anbragt Line. To Mænd i Sneesko løbe foran for at bane en Vei, hvilken Hundene instinktmæssigt følge. Disse Mænd afløses hveranden Time, da de have et svært Arbeide. De Hunde, man i Almindelighed benytter hertil, ere af en Landet eiendommelig Race og have, baade i Sind og Skind, saa meget tilfælles med Ulven, at de ikke sjeldent ere blevne skudte af en Feiltagelse. Deres Grumhed er saa stor, at de ofte ere farlige. Nogle af dem angrebe i Vinter en Hest, der tilhørte Mr. Harriett og var spændt for en Slæde. Mr. Harriett havde bundet den til en Pæl og var gaaet sin Vei; da han, omtrent en halv Time

efter, kom tilbage, fandt han Hundene i Begreb med at sønderslide den. De slap ikke deres Bytte, før han havde skudt fem af dem; Hesten døde næsten øieblikkeligt.

Mr. Rundell selv blev en Aften, da han spadserede omkring i nogen Afstand fra Fortet, angreben af en Flok af disse til Etablissementet hørende Dyr; de fik ham reven om, og havde han ikke ved sine Skrig kaldt en indiansk Kone til Hjælp, vilde det være gaaet med ham som med Hesten.

Strax efter at have forladt Fortet, kom vi ud paa Saskatchawan-Floden og reiste hele Dagen over Isen; som ægte Voyageurs havde vi stolet paa, ved vor Jægerdygtighed at forskaffe os de nødvendige Levnetsmidler, skjøndt vi havde en Reise paa 200 Mile for os, og da vi bogstaveligt ikke havde taget Andet med os end vore Kjedler, maatte vi faste, indtil vi havde været saa heldige at skyde en fed Ko, som snart blev fortæret af os og Hundene. Det er virkeligt ofte Praleri hos de Reisende, der ligger til Grund for denne tilsyneladende Mangel paa Forsynlighed, thi Sult og Faste er ligesaa lidt deres Lyst som andre Menneskers. Hvad os angaaer, da kunde vi sikkert have faaet Levnetsmidler nok med os, dersom vi havde villet, men paa den anden Side var der fuldt op af Bøfler, og al Sandsynlighed for, at vi kunde skyde dem.

9de Januar. — Vi forlode vor Leir tre Timer før Daggry, fældede, da det blev Dag, to Bøfler og gjorde Holdt for at spise Frokost. Det sneede hele Dagen, og det var en skarp og kold Blæst. Efter Frokost forlode vi Floden, hvis Krumninger gjorde Veien altfor lang, og maatte nu ombytte Skræntens og Skovenes venlige Ly

mod den aabne, øde Slette, hvor vi havde den gjennemisnende Vind fra første Haand; men vor Vei blev derved mange Mile kortere. Om Aftenen dræbte vi atter to Bøfler og opsloge vor Leir i et lille Granbuskads, det sidste Sted, hvor vi kunde vente at finde Ly paa vor Reise.

10de Januar. — Vort Spiritus-Thermometer stod denne Morgen paa 47 Grader under Nul, Fahr. Da det var mig umuligt at holde Varme i min Carriol, skjøndt jeg havde nok af Huder og Tæpper, tog jeg et Par Sneesko paa og gik hele Dagen. Sneen var i Gjnnemsnit tre Fod dyb, og Vinden drev den med en saadan Magt lige i Ansigtet paa os, at vi bleve næsten blinde; ikke desto mindre syntes vore Førere ikke at have nogen Vanskelighed ved at finde Vei — saa stor er disse Menneskers instinktmæssige Evne til at finde det rette Spor igjennem denne uveisomme Ørken, hvor der hverken er Stok eller Steen til at styre efter. Henimod Aften naaede vi et Slags Indhegning, som aabenbart var blevet opreist af Sortfødderne til Værn imod Creerne, hvem Landet tilhører, men som Sortfødderne undertiden gjæste for at stjæle Heste. Om Aftenen opdreve vi kun een Ko, som neppe syntes at tilfredsstille vore Hunde.

11te Januar. — Som sædvanligt brøde vi op tre Timer før Daggry, da Dagene vare korte; det er nødvendigt at bryde saa tidligt op, for at Folkene kunne faae Lov til at gjøre Holdt og opslaae Leiren, inden det bliver mørkt. Vi mødte to af Kompagniets Folk paa deres Vei fra Carlton til det Sted, vi saa nyligt havde forladt. Vi skøde kun een Bøffel idag og vare nødte til at sove paa Sneen, da vi ingen Grangrene kunde opdrive til at

lave Senge af; forøvrigt savnede vi dem meget, thi de bidrage betydeligt til et Leirsteds Beqvemmelighed.

12te Januar. — Vi kom atter ud paa Floden. Da vi fra vort sidste Aftensmaaltid havde medbragt en lille Portion Kjød, som dog ikke var tilstrækkelig til os Alle, maatte Nogle af Selskabet gaae i Forveien for at jage, medens vi gjorde Holdt og indtoge en sparsom Frokost. Omtrent to Timer senere indhentede vi dem og fandt dem siddende omkring en prægtig Ild, især med at koge en herlig, fed Ko, hvoraf de bedste Stykker bleve fortærede med betydelig Hurtighed, paa Grund af, at de først saa sildigt vare komne til Maaltidet.

I Løbet af Dagen tildrog der sig en ret morsom Begivenhed, som imidlertid kunde have havt alvorlige Følger. En Bøffelhjord var kommen ud paa Isen og fik ikke Øie paa os, før den forreste Slæde var den saa nær, at Hundene bleve ophidsede og styrtede rasende efter den, trods alle Førernes Anstrengelser for at holde dem tilbage. Jagtlysten meddeelte sig paa engang til hele Toget, og snart fore vi Alle med Carrioler og Slæder afsted efter Bøflerne i en rasende Fart. De forfærdede Dyr gjorde omsider nogle dristige Spring igjennem en høi Sneedrive og forsøgte at klavre op ad den steile Flodskrænt; men da den forreste næsten var kommen op, gled den, styrtede baglænds og rev dem, som vare bagved, den ene ovenpaa den anden, ned i den høie Sneedrive, iblandt Folkene og Hundene, som vare i Begreb med at arbeide sig igjennem den. Det vilde være umuligt at beskrive den Forvirring og Larm, som nu opstod. Nogle af vore Slæder bleve knuste, og een af Mændene var nær bleven slaaet ihjel;

omsider lykkedes det os dog at arbeide os frem og istandsætte Skaden, hvorpaa vi fortsatte vor Bryllupsreise.

13de Januar. — Vi brøde op Klokken halv to og fulgte Sporet af en Bøffelhjord langs med Floden; vore Carrioler væltede ikke sjeldent i de dybe Huller, og vi baltrede os i Sneen. Da vi havde fældet tre Bøfler, gjorde vi Holdt for at spise Frokost; to Kalve, som aabenbart tilhørte de dræbte Dyr, opholdt sig hele Tiden i en Afstand af ikke engang hundrede Yards fra vor Ild.

Vi forlode Floden og kom nu over en lang Række Høie og Dale, indtil vi, da det var mørkt, naaede en Cree-Indianerleir, som bestod af omtrent fyrretyve Hytter Vi gik til den Hytte, der tilhørte Høvdingen, ved Navn „Broken Arm" (den brækkede Arm), som tog meget venligt imod os, bredte Bøffelhuder ud til at sidde paa i den bedste Deel af Teltet og fremsatte for os det Bedste, han havde. Efter Aftensmaaltidet skar Høvdingen nogen Tobak, stoppede en smuk Steenpibe dermed og rakte mig den, efter først selv at have taget et Par Drag deraf. Da jeg havde gjort ligesaa og derpaa vilde give ham den tilbage, som det er Skik og Brug, yttrede han det Ønske, at jeg skulde beholde den som en Gave.

Hytten var snart fuld af Indianere, der, som altid, naar en Fremmed kommer dertil, vare begjærlige efter at høre Nyt. Blandt de Besøgende var Høvdingens Svigersøn, der, efter Indianernes Skik, satte sig med Ryggen imod sine Svigerforældre og kun talte med dem gjennem en Tredjemand; den samme Etiquette iagttoge de imod ham. Denne Regel bliver overholdt, indtil Svigersønnen, ved at dræbe en Fjende med hvide Haar, viser sig værdig til per-

sonligt at tiltales af dem; først da er han ogsaa berettiget til at bære en Klædning besat med Menneskehaar, der ere tagne af Fjendernes Hovedhud. Jeg lagde Mærke til, at den unge Mands ene Gamache var overstænket med noget rødt Leer og den anden ikke; jeg spurgte om Grunden dertil og fik til Svar, at det overstænkede Been var blevet saaret, og at det røde Leer skulde betyde Blod.

Vi sade meget længe oppe og talte med Høvdingen, der ret syntes at nyde vort Selskab. Blandt andre Gjenstande, som Talen dreiede sig om, omtalte han ogsaa Missionairernes Bestræbelser lige overfor hans Folk, og lod til at mene, at de ikke vilde have synderligt Held. Rigtignok blandede han sig ikke i sin Stammes religiøse Tro, sagde han, dog troede Mange, at han gjorde det; men hans Mening var, at, eftersom Mr. Rundell havde sagt, at det, som han prædikede, var den eneste, sande Vei til Himlen, og Mr. Hunter sagde det Samme, og Mr. Thebo med, og eftersom de alle Tre sagde, at de andre To havde Uret, og han ikke vidste, hvem der havde Ret, maatte disse først raadslaae med hverandre indbyrdes og blive enige, saa vilde han følge med dem alle Tre; men indtil da vilde han vente. Han fortalte os da, at de havde et Sagn om En af hans Stamme, der var bleven Christen og var meget god og gjorde Alt, hvad han skulde gjøre, og som, da han døde, var bleven optaget i den hvide Mands Himmel, hvor Alt var meget godt og smukt, hvor Alle vare lykkelige iblandt deres Venner og Slægtninger, som vare gaaede forud for dem, og hvor de havde Alt, hvad den hvide Mand holder af og længes efter; men Indianeren kunde ikke dele deres Fryd og Glæde, thi Alt

var fremmed for ham, og han traf ingen af sine Forfædres Aander; Ingen havde budt ham Velkommen, og der var hverken Jagt eller Fiskefangst eller nogensomhelst af de Glæder, han higede efter, og hans Sjæl bedrøvedes. Da kaldte den Store Manitou paa ham og spurgte ham: „Hvorfor er Du bedrøvet i denne skjønne Himmel, som jeg har skabt til Eders Glæde og Lykke?" og Indianeren svarede, at han længtes efter at komme sammen med sine Slægtningers Aander, og at han følte sig forladt og bekymret. Derpaa sagde den Store Manitou, at han ikke kunde sende ham til Indianernes Himmel, da han, under sit Ophold paa Jorden, havde valgt denne, men at han, da han havde været en meget god Mand, vilde sende ham tilbage til Jorden og endnu engang lade ham have Valget.

14de Januar. — Vi gjennemreiste idag en meget bakket Egn, indtil vi naaede en anden Leir af omtrent tredive Hytter. Vore Hunde styrtede ned imellem Hytterne med Slæder og Carrioler efter sig, og bleve strax angrebne af alle Hundene i Indianernes Leir; de gjøede, tudede og sloges, indtil alle Slæderne vare væltede, og nogle af dem sønderslaaede. Det varede en halv Time, før de rasende Dyr lode sig skille ad.

Disse Indianere havde i Nærheden af deres Leir et Bøffel-Fold, som bogstaveligt var propfuldt af de deri slagtede Dyrs frosne Kroppe. Da vi nærmede os Fort Pitt, traf vi to Bøfler lige paa vor Vei, og da vi ikke trængte til Kjødet, havde de gjerne kunnet slippe fri, naar ikke vore Mænds Ødelæggelses-Organ havde været saa stærkt udviklet.

Vi naaede Fortet, kort efter at det var blevet mørkt, og havde nu tilbragt syv Dage paa Veien fra Edmonton. Vi havde fællet sytten Bøfler paa denne Reise, til vort eget og til Hundenes Ophold. De havde, efter hvad der blev sagt, aldrig viist sig i saa stor Mængde, eller saa nær ved Kompagniets Etablissementer; nogle havde man endogsaa skudt indenfor Fortets Porte.

De dræbte med deres Horn tyve til tredive Heste i deres Forsøg paa at jage dem bort fra de Steder, hvor de med deres Hove havde skrabet Sneen bort for at kunne komme til Græsset, og stangede en Mængde tilblods, som dog omsider kom sig igjen.

Disse Optegnelser give dog kun et svagt Begreb om disse Dyrs forbausende Mængde. Paa hele vor lange Reise havde vi altid havt store Hjorde i Syne, og vi havde ikke havt nødigt at gaae et Skridt af vor Vei for at skyde endogsaa flere, end vi behøvede til vort Ophold. De vandrede sandsynligviis Nord paa, for at komme bort fra de menneskelige Udvandrere, der med en saadan Hurtighed opfyldte de sydlige og vestlige Regioner, hvor de tidligere havde deres Ophold.

Jeg tilbragte en meget behagelig og interessant Maaned i Fort Pitt, omgiven af Cree-Indianere, da dette er eet af de Steder, de helst besøge, og havde ypperlig Leilighed til at studere deres Sæder og Skikke. Jeg tog en udførlig Skitse af en Piberørs-Bærer med sit Medicin-Piberør. Piberørs-Bæreren vælges hvert fjerde Aar af hele den Stamme, hvortil han hører, og tør ikke beholde denne Udmærkelse længere end den fastsatte Tid, da Enhver, som har Raad til at betale derfor, kan lade sig vælge til denne

Værdighed. Men Omkostningerne ere betydelige, da den ny Udvalgte maa betale sin Formand for hans Værdigheds Emblemer, som ofte vurderes fra femten til tyve Heste. Skulde han ikke besidde de fornødne Midler, pleie hans Venner at forstrække ham med det Manglende; ellers vilde den Valgte ofte frasige sig Værdigheden. Men er den Udnævnte istand til at betale, er han nødt til at modtage den.

Piberørs-Bærerens Embeds-Insignier ere talrige og bestaae af et rigt prydet Skindtelt, i hvilket han bestandigt skal have Bolig; et Bjørneskind, paa hvilket Piberøret lægges til Skue, naar det ved een eller anden Leilighed gjøres fornødent at tage det frem af de mangfoldige Lag, hvori det i Almindelighed er indsvøbt — saasom ved et Krigsraad, eller en Medicin-Piberørs-Dands, eller naar der er Uenighed i Stammen, i hvilket Tilfælde Medicinmanden, for at bilægge samme, tager det frem, at de Uenige kunne ryge deraf; thi deres Overtro gjør, at de ikke tør vægre sig ved denne forsonende Ceremoni, af Frygt for at den Store Aand skal paaføre dem een eller anden Ulykke for deres Formastelse; endvidere en Medicin-Skralde, som de bruge ved deres Medicin-Dandse, og en Træskaal, af hvilken den Udnævnte altid spiser, og som han altid bærer hos sig, undertiden i Haanden og ofte paa Hovedet; og desforuden en Mængde mindre Gjenstande.

Naar de ere paa Reiser, behøves der to Heste til at bære alle disse Gjenstande. Selve Piberøret bæres i Almindelighed af den Udnævntes Yndlingskone, og skulde det falde paa Jorden, ansees dette for et uheldigt Varsel, og

mange Ceremonier maa gjennemgaaes, inden det atter kan indtage sin Plads.

En ung Blanding fortalte mig, at en Piberørs-Bærer engang, medens han gik paa Jagt, havde overdraget ham at passe paa Piberøret; da han vel vidste, hvilken Hellighed Creerne tillagde det, havde han besluttet selv at prøve, hvilken Virkning det vilde have at kaste det paa Jorden og sparke til det, og han forsikkrede mig, at kort efter dette, som vilde være blevet anseet for en Vanhelligelse, blev Piberørs-Bæreren dræbt af Sortfødderne. Fra den Tid af troede han fuldt og fast paa Piberørets Hellighed, og, som man vel kan tænke sig, fortalte han mig denne Historie som en stor Hemmelighed.

En Piberørs-Bærer sidder altid til Høire for Indgangen til sin Hytte, og det ansees for en stor Mangel paa Agtelse, naar man, ved at gaae forbi ham, gaaer imellem ham og Ilden, som stedse indtager Hyttens Midtpunkt. Han tør ikke nedlade sig til selv at skære sit Kjød, men maa altid lade een af sine Koner, af hvilke han i Almindelighed har fem eller sex, skære det for sig og lægge det i hans Medicinskaal, hvilken han, som tidligere omtalt, altid bærer hos sig. Een af de største med denne Værdighed forbundne Ulemper, især for en Indianer, hvis Legeme altid er hjemsøgt af utallige Snylteinsekter, bestaaer deri, at Piberørs-Bæreren, naar han ikke vil træde sin Værdighed for nær, kun ved Hjælp af en Stok, som han til denne Brug altid bærer hos sig, tør kradse sig selv i Hovedet. Det tilbørligt indsvøbte Piberør hænger altid udenfor Hytten i en stor Pose af broget, uldent Tøi, naar det paa nogen Maade kan faaes, og det bliver

hverken om Natten eller Dagen taget ind, eller afhyllet, naar noget Fruentimmer er tilstede.

Omtrent fjorten Dage efter min Ankomst indtraf Kee-a-kee--ka-sa-coo-way, „Manden, som giver Krigsraabet", hvem jeg før sagde at have truffet paa min Udreise paa Saskatchawan-Floden, med sin Underhøvding, Muck-a-too, i Fort Pitt.

Kee-a-kee-ka-sa-coo-way er alle Creernes Overhøvding og var nu paa en Reise gjennem samtlige Leire for at opfordre dem til at gribe Tomahawken og følge ham paa et Krigstog næste Foraar. Han havde elleve Medicin-Piberør med sig, af hvilke ti tilhørte underordnede Høvdinger, som allerede havde samtykket i at tage Deel i Foretagendet. Da jeg var nysgjerrig efter at see de Ceremonier, med hvilke disse Piberør skulde afhylles, ledsagede jeg ham til Leiren, som laa et Par Mile fra Fort Pitt. Ved vor Ankomst bleve Piberørene afhyllede og baarne igjennem Leiren under Anførsel af Høvdingen selv. Processionen standsede ved næsten hver Hytte, og Høvdingen holdt en Tale, hvis Hovedindhold var et Opraab til at gribe til Vaaben og hævne de i tidligere Krige Faldnes Død. Under alle disse Taler strømmede Taarerne uafbrudt ned ad hans Kinder, som om han ganske havde dem i sin Magt. Dette kalde Indianerne at græde for Krig.

Det var en gjennemtrængende Kulde, og han var halvt nøgen; men i den Grad vare alle hans Følelser optagne af denne ene Gjenstand, at Veirliget lod til ikke at have mindste Indflydelse paa ham, skjøndt Thermometret maa have staaet paa tredive til fyrretyve Grader under Nul. Den følgende Dag søgte jeg at formaae ham til

atter at afhylle Piberørene, for at jeg kunde tegne nogle af dem af; i Begyndelsen afslog han dette, indtil han hørte, at jeg var en stor Medicinmand, og at de, ved at blive aftegnede, vilde faae forøget Kraft, naar de bleve afhyllede paa Valpladsen. Da aabnede han for dem med følgende Ceremonier. Først tog han en Glød af Ilden, paa hvilken han strøede de tørrede Blade af en paa Rocky Mountains samlet Plante, saa at hele Rummet fyldtes med en Duft, liig den Virak, hvormed der røges i de katholske Kirker; medens dette brændte, stoppede han Hovederne til disse Piberør med Tobak og endnu en anden Plante, og tog derpaa alle sine Klæder af, med Undtagelse af Beenklæderne.

Han lagde Mærke til, at jeg betragtede de Klæder, som han havde taget af, og som vare temmelig gamle og snavsede, og gjorde den Bemærkning, at han havde nogle bedre, men at Skik og Brug ikke tillod ham at bære dem, da han bar Sorg for fire af sine Slægtninge, der Aaret forud vare blevne dræbte af Sortfødderne. (Sidenefter, da jeg malede ham, tog han imidlertid sine gode Klæder paa, fordi jeg fortalte ham, at Dronningen vilde faae Portraitet at see). Han kastede nu et paa indiansk Viis rigt prydet Ulveskind over sine Skuldre; derpaa aftog han Læderfoderalet og alle de andre Foderaler, som gjemte eet af Piberørene, satte dette paa eet af de Hoveder, han forud havde stoppet med Tobak, og begyndte nu en Sang, som jeg ikke forstod.

Da han var færdig med denne, tændte han Piben og tog et Drag deraf; derpaa hævede han sit Ansigt mod Himlen og pegede i samme Retning med Piberøret,

medens han blæste Røgen op i Veiret og bad den Store Aand at give hans Folk Lykke i Krigen, at de maatte see sig istand til at tage mange Hovedhuder og dysse Fjenderne i Søvn, medens de fratoge dem deres Heste; han bad ogsaa, at deres Koner maatte holde sig dydige og aldrig blive gamle. Derpaa vendte han Piberøret mod Jorden, efterat have udstødt nok en Røgsky, og anraabte Jorden om at frembringe Bøfler og Rødder i Overflødighed for det kommende Aar. Tilsidst vendte han Piberøret imod mig og bad mig, hvis jeg havde nogensomhelst Indflydelse paa den Store Aand, at udvirke, at han opfyldte alle deres Ønsker. Da et Fruentimmer i dette Øieblik tilfældigviis saae ind i Hytten, blev Ceremonien hurtigt afbrudt, og hun trak sig ligesaa hurtigt tilbage; thi et Fruentimmer tør aldrig være tilstede, naar Medicin-Piberøret er til Skue.

Efter en endnu noget længere Ceremoni, som for Størstedelen bestod deri, at alle de Tilstedeværende maatte ryge af hver Pibe, efterhaanden som der blev lukket op for dem, tillod han mig at tegne dem af, men forlod ikke et Øieblik Hytten, før jeg var færdig dermed, og han havde svøbt dem alle ind og skaffet dem af Veien. Han fortalte mig, at han i Anledning af denne Krig havde været i næsten hver en Leir i hele Stammen, og at han havde isinde at besøge dem alle; for at udføre dette, vilde han ikke have mindre end sex til syv hundrede Mile at tilbagelægge i Sneesko. Efter et saadant Opraab er det Skik iblandt Indianerne, at de forsamle sig paa et bestemt Sted ved Saskatchawan-Floden, hvor de dandse og leve godt i tre Dage, før de bryde op til det fjendtlige Land.

Her blive alle deres Piberør og Medicinklæder udstillede, og de smykke sig med al den Stads, de kunne faae fat paa. Saaledes rykke de frem, indtil de naae Fjenden, men aldrig saa snart er han i Syne, før de aflægge baade deres Smykker og alle deres Klæder og kæmpe nøgne.

Et Aar før min Ankomst havde en Skare af 700 Krigere begivet sig til Sortføddernes Land, hvilken Nation Creerne betragte som deres naturlige Fjender og derfor aldrig have Fred med dem. Efter en femten til tyve Dages Reise udbrød en Sygdom iblandt dem, som angreb en Mængde og bortrev nogle Enkelte. Dette blev af nogle af deres store Mænd anseet for en Straf, som den Store Aand havde tilskikket dem paa Grund af een eller anden tidligere begaaet Uretfærdighed, og de vendte derfor hjem igjen uden at have udrettet Noget. Ved en anden Leilighed traf en lignende Skare paa en blandt Sortfødderne berømt Kriger, ved Navn „Big Horn“ (det store Horn), og Sex af hans Stamme, som vare ude i deres lovlige Kald at stjæle Heste, — thi jo større Hestetyv, desto større Kriger. Denne lille Skare søgte at tage Flugten, da de saae Fjendens Overlegenhed; men da dette var umuligt, gravede de sig Huller, som vare dybe nok til at forskandse sig deri. Fra disse vedligeholdt de en uafbrudt Ild med deres Bøsser og Pile, og bøde denne store Krigerskare Trods i næsten tolv Timer, idet Enhver, som vovede sig indenfor Skudvidde, maatte bøde med Livet, indtil deres Krigsforraad var aldeles sluppet op. Da faldt de naturligviis i Hænderne paa Fjenderne, der dog allerede havde mistet tredive Mand, hvorover de vare saa rasende, at de

huggede Sortfødderne i Stykker, lemlæstede deres Liig paa den grusomste Maade og toge deres Hovedhuder med sig som Seirstegn.

Man fortæller, at Big Horn gjentagne Gange sprang frem af sin Forskandsning og søgte at ophidse Fjenden ved at tælle Antallet af dem, han havde tilintetgjort, og ved at prale af sine mange Krigsbedrifter og de Cree-Hovedhuder, han allerede havde hængende i sin Hytte. Saa forbittrede vare de imod ham, at de reve Hjertet ud af hans sig endnu krampagtigt bevægende Legeme, deelte det med hverandre og fortærede det med vild Grumhed.

Jeg vendte tilbage til Edmonton ad den samme Vei og paa den samme Maade, som jeg var kommen derfra, og da intet Væsentligt tildrog sig paa denne Reise, vil jeg ikke udførligere omtale den.

Fire og tyvende Kapitel.

Afreise fra Edmonton. — En vild Kalv bliver tæmmet. — En Flydebro af Iis. — Rocky Mountain-Fort. — En udstoppet Fjende. — Et Venskabstegn. — Et Foredrag om Løgn. — Ærlige Tyve. — „Jeg kan ikke komme ud.“ — Afreise til Norway-House. — Druknede Bofler. — Vi møde en Krigerskare. — Jeg ryger en Pibe med „Big Snake“ (den store Slange). — Vi opslaae vor Leir med de Tappre. — En hævnet Fornærmelse. — Oliegrenen bliver ikke modtagen. — Den travle Pensel. — Uegennyttigt Venskab.

Jeg blev i Edmonton indtil den 12te April; da hørte jeg, at man ventede en stor Skare Sortfødder til det ved

Saskatchawan=Floden omtrent 180 Mile Sydvest for Edmonton beliggende Rocky=Mountain=House, hvor de agtede at drive Handel, og da jeg meget ønskede at see dem, brød jeg op med et lille Selskab af sex Mand og tyve Heste, af hvilke de ti vare belæssede med Varer. Sneen laa endnu paa Jorden, og vore Heste vare i en meget daarlig Forfatning, da de havde tilbragt hele Vinteren i det Frie, med Undtagelse af den, som jeg red; den havde været paa Stald og var det stædigste Dyr, jeg nogensinde havde seet. Da jeg den første Aften steg af Hesten, prøvede den paa at slippe bort fra mig, og da den mærkede, at jeg holdt fast i Lassoen, angreb den mig med aaben Mund og kunde have gjort mig ordentlig Fortræd, naar ikke En af Folkene havde slaaet den til Jorden med en Stok. Da jeg ikke vilde ride forud for Selskabet, kom vi altsaa kun langsomt fremad.

Vi fandt Bøfler i Egne, hvor de efter Indianernes Sigende aldrig før havde været sete, og bleve to Dage paa et Sted ved Navn Battle River, for at vore Heste kunde hvile sig, da vi havde Nok at leve af selv, og Græs til Hestene. Jeg gik ud med en Indianer og dræbte en Ko, som fulgtes af sin Kalv. Da vi helst vilde have Kalven levende, for at den kunde besørge sig selv hen til Leiren, forfulgte og fangede jeg den og forsøgte at trække den med mig, idet jeg bandt mit Bælte omkring dens Hals; men den arbeidede saa voldsomt for at slide sig løs, at jeg allerede var i Begreb med at slaae den ihjel, da Indianeren greb den om Hovedet, lukkede Mulen op paa den og spyttede den to, tre Gange i Halsen, hvorpaa Dyret til min store Forundring blev aldeles tamt og

ganske roligt fulgte os til Leiren, hvor det strax blev kogt til vort Aftensmaaltid.

Da tre af Floderne paa vor Vei vare meget opsvulmede, maatte vi bygge Flydebroer, for at Varerne kunde komme tørre over. Ved den fjerde Flod vare vi saa heldige at finde en af Naturen dannet Flydebro, nemlig en stor Masse Driviis, som een af Mændene svømmede ud efter og trak hen til Land. Den kunde bære to til tre Mand, og ved at gjøre vore Lassoer fast ved den og trække den frem og tilbage, fik vi snart alle vore Varer tørre over. Hestene lode vi svømme over.

Nogle af Folkene lede meget alvorligt af den saakaldte Sneeblindhed, som er et Slags Betændelse, der hidrører fra det af Sneen tilbagekastede, stærke Sollys. Smerten i Oiestenene er overordentlig og ligner den Fornemmelse, man har, naar man har faaet Sand i Oinene; de, som lide deraf, ere undertiden blinde i hele Uger. Man kan forebygge det ved at gaae med et Slør, som jeg gjorde, og som man i Almindelighed gjør, naar man kan opdrive eet.

Den 21de April ankom vi til Rocky Mountain Fort. Dette Fort ligger smukt ved Saskatchawan-Flodens Bredder, paa en lille Steppe, hvis fjerne Baggrund dannes af Rocky Mountains. I Nærheden var en Leir af Assiniboine-Hytter, der vare byggede heelt af Grangrene. Den var bleven bygget til Oplagssted for de Varer, med hvilke de drive Handel med Sortfødderne, der komme derhen hver Vinter; om Sommeren stod den ubenyttet. Fortet er som de fleste andre bygget af Træ, men med mere end almindeligt Hensyn til at kunne forsvares, hvilket gjøres

fornødent paa Grund af Sortfødderne, der uden Undtagelse udgjøre den meest krigerske Stamme paa hele det nordlige Fastland. Jeg kan her anføre, at her, ligesom ved Edmonton, findes Kullag langs med Flodskrænten.

Der er ogsaa en lille Bande Assiniboiner i Nærheden af Fortet. Sortfødderne angrebe dem forrige Aar og førte to Piger med sig som Fanger. Den Ene af dem blev, efter at være bleven ført langt bort, klædt nøgen af, hvorpaa man overlod det til hende at finde hjem, som hun bedst kunde; og da man aldrig siden hørte Noget til hende, formodede man, at hun var død af Sult og Kulde. Den anden Pige tog en Høvding sig af og sendte hendes Slægtninger det Bud, at hun skulde komme tilbage i god Behold, hvilket Løfte han ogsaa holdt.

I Etablissementet traf vi paa en Mand ved Navn Jemmy Jock, en Cree-Blanding, som havde det midlertidige Opsyn dermed. Som Betjent ved Hudsons-Bai-Kompagniet var han af dette bleven sendt til Sortfødderne for at lære deres Sprog og dermed lette Handelsforbindelserne med dem. Han ægtede en Datter af een af deres Høvdinger, og da han fandt Smag i deres Levemaade, forlod han Kompagniets Tjeneste og blev hos dem. Han blev sidenefter een af deres Høvdinger, og da han var en skarpsindig Mand, erhvervede han sig snart stor Indflydelse. Missionairerne havde kun liden Agtelse for ham og have talt meget ilde om ham i hele Landet; men jeg for mit Vedkommende har altid fundet ham gjæstfri og paalidelig. Jeg lærte Meget af ham med Hensyn til Sortføddernes Skikke, til hvilke han, paa Grnnd af sit tredive- eller fyrretyveaarige Ophold iblandt dem, rimeligviis havde langt

større Kjendskab end nogensomhelst anden Mand af samme Opdragelse.

Kort efter min Ankomst blev det fortalt, at Sortfødderne havde dræbt en Skare Cree-Indianere, og at der blandt de Dræbte var en Piberørs-Bærer, hvem de havde flaaet Huden af og udstoppet den med Græs; denne Skikkelse var da bleven opstillet paa en Vei, hvor Creerne pleiede at færdes paa deres Jagtudflugter. Af alle de Indianerstammer, jeg har truffet paa, vare Assiniboinerne, der boe i Nærheden af Fortet, de venligste og agtværdigste. De udgjøre en meget ringe Deel (omtrent fyrretyve til halvtredsindstyve Familier) af en meget stor, længere mod Østen boende Stamme. Mah-Min, „Fjedren", deres øverste Høvding, tillod mig at male hans Portrait, og da jeg var færdig dermed, og det var blevet viist til de Andre, som Alle gjenkjendte det og beundrede det, sagde han til mig: „Du er en større Høvding, end jeg er, og jeg forærer Dig dette Halsbaand af Bjørnekløer, som jeg har baaret i tre og tyve Sommere, og som jeg haaber, Du vil bære til et Tegn paa mit Venskab." Dette Halsbaand har jeg naturligviis bragt hjem med mig.

Da den anden Høvding, Wah-he-joe-taff-e-neen, „den halv-hvide Mand", saae, at jeg var saa heldig med den første Høvdings Portrait, og sandsynligviis var en Smule skinsyg derover, kom han til mig og bad mig ogsaa at male hans, hvilket jeg gjorde saa meget hellere, som han havde eet af de besynderligste Ansigter, jeg i lang Tid havde seet. Han var bekjendt som en stor Jæger, og som Beviis paa hans store Kraft og Udholdenhed blev det mig fortalt, at han en Morgenstund havde begivet sig ud i

Sneesko og forfulgt to Elsdyr, indtil de skiltes ad; da havde han fulgt Sporet af det ene Dyr, indtil han havde fældet sit Bytte, havde skaaret det i Stykker og lagt det op paa et Stillads for at sikkre det mod Ulvene; derpaa var han vendt tilbage til det Sted, hvor Sporene skiltes ad, havde forfulgt det andet Dyr og ligeledes fældet det, og var, efterat have anbragt det ligesom det første, kommen tilbage til sin Hytte sildigt om Aftenen. Den næste Morgen havde han sendt tre Mand ud med Hundeslæder for at bringe Vildtet hjem, og de havde brugt tre Dage om at tilbagelægge den samme Vei, som han havde tilbagelagt i een Dag.

Mah-Min holdt et langt og alvorligt Foredrag over Løgn for een af Missionairerne, som var her forrige Sommer. Missionairen, som ikke selv røg, havde, som det lader til, medbragt en Karat Tobak, for af Indianerne at tilkjøbe sig Heste og Fødemidler, hvis han sknlde komme til at trænge dertil. Indianerne, som havde opbrugt deres Forraad, erkyndigede sig strax efter hans Ankomst, om han havde medbragt nogen Tobak; men da han var bange, at de skulde ville have den alsammen, saa at han ingen beholdt til at drive Tuskhandel med, nægtede han, at han havde nogen. Kort derpaa, da han vilde til at vende tilbage, gik han til Mah-Min og fortalte ham, at han manglede Heste og Fødemidler, for at kunne tiltræde Reisen, og at han vilde betale ham derfor med Tobak; da sagde Mah-Min til ham: „Du prædiker saa Meget for Indianerne og lærer dem, at de hverken maa stjæle eller lyve; men hvorledes kunne de høre paa Din Tale eller troe paa Dine Ord? Du er jo Løgnens Fader. Du sagde, Du

havde ingen Tobak, og nu siger Du, at Du har Nok deraf."

I Rocky=Mountain=House var ikke Andet at spise end Kaniner, og selv af disse kunde vi ikke faae saa mange, som vi behøvede; dette var en Følge af, at den „cache", hvori det tørrede Kjød var gjemt, var bleven plyndret af Assiniboinerne, hvis Ærlighed ikke kunde modstaae Sultens Fristelser, men som dog stræbte at være saa ærlige som muligt, idet de lagde Pelsværk af en betydelig Værdi i Stedet for det Kjød, de havde stjaalet. Det var det andet Aar, de havde drevet det samme Spil; men hvor tilfredsstillende denne Tingenes Ordning end kunde være for Hudsons=Bai=Kompagniet, saa var den Intet mindre end behagelig baade for deres Betjente og for mig; da jeg derfor i ti Dage havde været paa halv Kost, og ikke saae noget Tegn til, at Sortfødderne nærmede sig, overtalte jeg Jemmy Jock til at vende tilbage med mig til Edmonton. Han gik ind paa mit Forslag og sagde, at han paa Veien havde en „cache" med tørret Kjød, hvor vi kunde blive rigeligt forsynede, saa at vi ikke havde Andet at gjøre, end saa hurtigt som muligt at ride hen til Stedet.

Tidligt om Morgenen begave vi os paa Veien og toge fire Heste med til at skifte med. Hermed bærer man sig saaledes ad: Een Mand rider foran, derpaa komme de løse Heste, og den anden Mand kommer bagefter og driver dem fremad; paa denne Maade løbe de sjeldent bort eller gjøre nogensomhelst Uleilighed, og da de Intet have at bære, ere de forholdsviis friske, naar den, man har redet paa, allerede er aldeles udmattet. Trevne af

Sult, rede vi rask til den hele Dag og naaede Gjemmestedet henimod Skumringen. Efter at have bundet vore Heste, gik Jemmy hen til den omtrent som et Bjælkehuus byggede „cache“, og begyndte at kaste de svære Blokke af, som dannede Taget. Han hørte Støi derinde og raabte til mig, at jeg skulde hente Bøsserne. Da jeg nu kom hen til ham, afkastede han en Deel af Taget, og ud sprang en smuk, fed Jærv, som jeg strax skød. Den maatte have været forfærdeligt udtæret og mager, for at kunne presse sig igjennem Aabningen imellem Bjælkerne, og havde, dreven af Sult og ledet af Kjødets Lugt, formodentligt ikke brudt sig om et lille Tryk. Imidlertid, da den engang var kommen ind og havde holdt et godt Maaltid, kunde den ikke komme ud igjen, og det lod ikke til, at den havde tænkt paa at sulte, saa længe som Kjødet varede. Dette var en stor Skuffelse for os, thi den Smule, der var tilbage, havde Dyret sønderslidt og slæbt omkring i Snavset. Det lykkedes os dog at bringe et Aftensmaaltid istand og endnu beholde Lidt til det næste; men det var ogsaa kun saa Lidt, at vi, istedetfor at give os god Tid paa Veien, som vi havde havt isinde, maatte ride saa stærkt, vi kunde.

Den næste Dag var meget ubehagelig, da en stærk Sneestorm hele Dagen blæste os lige i Ansigtet; men vi arbeidede os tappert frem og fortærede vore sidste Levnetsmidler imellem Aften og Frokosttid, og naaede Edmonton den tredie Dags Eftermiddag, men kun med to Heste; de andre havde vi ladet blive tilbage, fordi de ikke mere kunde gjøre Nytte.

22de Mai. — Mr. Low ankom fra Østsiden af Rocky-Mountains i Selskab med Mr. de Merse, den romersk-

katholske Biskop fra Vancouver, og Mr. Paul Frazer. Baadene saavel som Ladningen havde længe været istand, og vi ventede kun paa en gunstig Veirforandring for at tiltræde vor Hjemreise.

25de Mai. — Da Veiret var klaret op, indskibede vi os til Norway-House tilligemed fornævnte Herrer. Der var tre og tyve Baade og 130 Mand med Mr. Harriett til Anfører. Vi saae en Mængde døde Bøfler ligge langs med Flodbredden. Paa Grund af at Græsset i saa lang Tid havde været skjult under Sneen, vare disse Dyr blevne saa udtærede, at de vare druknede ved deres Forsøg paa at svømme over Floden paa deres sædvanlige Foraarsvandring mod Syden, og nu laa i Tusindviis langs med Bredderne. Om Natten dreve vi med Strømmen, og Folkene bandt flere af Baadene sammen, saa at En kunde styre dem, og de Andre lægge sig til at sove.

26de Mai. — Vi saae adskillige store Bøffelhjorde, som alle gik Syd paa, svømme over Floden.

27de Mai. — Ved at roe hele Dagen og drive med Strømmen om Natten, ankom vi atter i Fort Pitt, hvor endnu to Baade sluttede sig til os. Disse Baade ere alle ladede med Pelsværk og Pimmi-kon fra Saskatchawan-Districtet. Pelsvarerne sendes til Handelspladsen York i Hudsons-Bai, hvorfra de indskibes til Europa; men Pimmi-kon sendes til de Poster, hvor de have ondt ved at skaffe Levnetsmidler tilveie. Vi bleve to Dage i Fort Pitt, medens de andre Baade gjorde sig færdige, og jeg benyttede dette Ophold til at tegne en Cree-Høvding. Han var i fuldt Costume og havde et Piberør i Haanden.

29de Mai. — Vi forlode Fort Pitt og fyldte Strøm-

men med vore Baade, og her, saa langt borte fra Civilisationens Grændser, frembød vor lille Flaade virkeligt et livligt og imponerende Skue. Vi saae en Mængde Ulve ivrigt beskjæftigede med at fortære de druknede Bøfler, og gjorde flere Gange Jagt paa dem med vore Baade, til Folkenes store Morskab. Muntre og fornøiede fortsatte vi vor Reise, uden at der mødte os Noget, som jeg ansaae for værd at optegne, indtil

den 1ste Juni, da vi saae en Skare Indianere til Hest ride rasende hen imod os. Da de kom nærmere, viste det sig, at det var en stor Krigerskare, som bestod af Blackfoot-, Blood-, Surcee-, Gros-Ventre- og Paygan-Indianere. Vi havde en Cree-Indianer i een af vore Baade; ham maatte vi skjule under Huderne, hvormed Varerne vare tildækkede, for at han ikke skulde blive opdaget af Skaren, hvis krigerske Udflugt netop gjaldt hans Stamme, og som var os altfor overlegen, til at vi kunde gjøre Modstand, hvis de vilde bemægtige sig ham. Vi gik øieblikkeligt i Land for at hilse paa dem, og Mr. Harriett og jeg mødtes med dem ved Strandbredden, efter at vi strengt havde befalet Folkene i Baadene at holde sig saa nær ved Land, at vi hurtigt kunde indskibe os, hvis der skulde være Fare paafærde. De toge imidlertid særdeles venligt imod Mr. Harriett, som var personligt kjendt af Mange af dem. De udbredte strax en Bøffelhud for os til at sidde paa og lagde, til Tegn paa deres Venskab, alle deres Vaaben, som bestode af Knive, Bøsser, Buer og Pile, ned paa Jorden foran os.

Kun En lod til at være mindre fredeligt sindet; det var en Indianer ved Navn Omoxesisixany eller Big Snake,

„den store Slange", som jeg ofte tidligere havde hørt omtale. Denne Høvding gik omkring i Skaren, og, medens han sang en Krigssang, knaldede og svingede han med en Pidsk, og havde aabenbart Lyst til Kamp; trods hyppigt gjentagne Opfordringer, vægrede han sig ogsaa ved at nedlægge sine Vaaben tilligemed de Andre. Omsider lagde han dem dog fra sig, satte sig hos de Andre, og efter, rigtignok med øiensynlig Uvillie, at have taget et Par Drag af Piben, der som et Fredens Tegn gik omkring i Selskabet, henvendte han sig til Mr. Harriett og sagde, at, da han havde røget med den hvide Mand, vilde han ogsaa forære ham sin Hest. Han førte nu en smuk, bruun Hest, som jeg ved vor Ankomst havde seet ham ride paa, hen til Mr. Harriett og rakte ham Lassoen. Men Mr. Harriet afslog Gaven, idet han forklarede ham, at det var umuligt for ham at tage Hesten med i Baadene.

De fortalte os, at deres Skare bestod af 1500 Krigere fra 1200 Hytter, og at de nu vare i Begreb med i korte Dagsreiser at rykke frem mod Edmonton, idet de kun lode nogle Faa blive tilbage, som ikke vare vaabendygtige. De forfulgte Creerne og Assiniboinerne, hvem de truede med fuldkommen Undergang, idet de roste sig af at være saa talrige som Græsstraa paa Sletten. De vare af alle Stammer, jeg havde seet paa det amerikanske Fastland, de bedst ridende, de bedst udrustede og de bedst udseende. Da det var Mr. Harriett meget om at gjøre at dyrke saa tvivlsomme Karakterers Venskab og Bekjendtskab, modtog han deres Indbydelse til at ligge i Leir med dem indtil den næste Morgen, hvorover jeg var meget glad, da jeg derved fik Leilighed til at tage adskillige Skitser

og til at faae Noget at høre om dem. Efter at vi havde røget sammen, foranstaltede nogle af de Tappre et Hestevæddeløb, en Morskab, for hvilken de have megen Forkjærlighed, og ved hvilken de indgaae høie Væddemaal; ved disse Leiligheder ride de i Almindelighed splitternøgne, uden Sadel, og have kun en Lasso fastgjort ved Hestens Underkjæve. I Begyndelsen havde jeg Vanskelighed ved at bevæge Høvdingerne til at lade mig tegne dem; men da de først havde forstaaet, hvad det var, jeg vilde, gjorde de ingen Indvendinger.

Big Snakes Broder var den Første, der sad for mig, og, medens jeg tegnede ham, fortalte han mig følgende Anekdote om sin Broder, af hvem han syntes at være meget stolt. Mr. Harriett forstod Sproget og tjente som Tolk. For længere Tid siden havde Big Snake fri Adgang til eet af de amerikanske Forter, i Nærheden af Rocky-Mountains. Da han en Dag tilligemed to andre Indianere vilde gaae igjennem Porten, blev den paa Befaling af Opsynsmanden, der først nyligt var kommen der til Landet, lukket i for Næsen af dem. I sin Stolthed betragtede han dette som en ligefrem Fornærmelse; han red bort, og da han traf paa en Flok Qvæg, der, som han vidste, tilhørte Fortet, begyndte han at skyde paa den og dræbte tretten. Saasnart som Skildvagten, der havde tilføiet Fornærmelsen, hørte Skuddene, anede han Grunden dertil og underrettede Opsynsmanden derom. Denne samlede strax sine Folk, og velbevæbnede toge de Veien i den Retning, hvorfra Skuddene kom. Big Snake, som var paa Udkig, skjulte sig tilligemed sine to Ledsagere bag en lille Høi.

De fra Fortet Udsendte, som frygtede for, at en stor Skare Indianere kunde ligge skjulte, toge i Betænkning at nærme sig paa Skudvidde; men en Neger iblandt dem tilbød sig at gaae ud at rekognoscere. Med stor Forsigtighed nærmede han sig Høien, og, da han Ingen saae, begyndte han at troe, at de havde taget Flugten; men da han var omtrent tyve Yards fra Toppen, sprang Big Snake op fra sit Skjul, skød paa ham, traf ham, og bar i det næste Øieblik hans Hovedhud bort med sig, medens han haanende svingede den hen imod Amerikanerne.

Kort Tid derpaa mødte Big Snake en stor Skare Sortfødder, som i Handelsanliggender begave sig til Fortet. Han fortalte, hvad han havde gjort, og gav Enhver, der vovede at dadle hans Adfærd, Tilsagn om at faae ham til Fjende. Skjøndt Banden meget vel vidste, at det, han havde gjort, var saa godt som en aaben Krigserklæring, og som en Følge deraf vilde afbryde alt Samqvem med Etablissementet, med mindre de udleverede ham som Fange, saa vilde de dog hellere stiltiende bære dette Tab, end udsætte sig for den Mands Vrede, som de frygtede saa meget. — En anden Bande af samme Stamme, som var uvidende om det, der havde tildraget sig, ankom til Fortet nogle Dage derpaa. Amerikanerne, som ansaae dette for en god Leilighed til at straffe Angriberne, ladede een af deres Kanoner med Musketkugler og stak Lunten til, medens de intet Ondt anende Indianere samlede sig i en Klynge udenfor Porten og ventede paa at blive indladte. Lykkeligviis gik Skuddet ikke af, og Indianerne, som saae Glimtet og den ualmindelige Bevægelse, bleve forfærdede og toge Flugten. Da man anden Gang satte Lunten til, udsendte

Kanonen sit dræbende Skyts iblandt de Flygtende og dræbte ti af dem, for Størstedelen Qvinder og Børn.

Nogen Tid efter hørte Big Snake, at een af de meest indflydelsesrige Indianere af hans Stamme havde dadlet ham i en Tale, fordi han havde paadraget Stammen saa mangen en Ulempe og forstyrret deres Handel. Da han hørte disse Yttringer, gik han strax, bevæbnet med en Skalpeerkniv, ud for at opsøge den Skyldige, og gjorde, da han traf ham, et Forsøg paa at stikke ham ihjel; men hans Fod gled, og derved reddedes den Andens Liv, skjøndt han blev alvorligt saaret i Siden. I nogen Tid levede nu disse To i dødeligt Fjendskab, indtil Big Snake af en Deel af sine Venner lod sig overtale til at slutte Fred, og til den Ende begav sig til den Andens Hytte. Imidlertid havde han paalagt sin Kone, hvis hun mærkede Uraad, strax at flytte sin Hytte op paa Toppen af en der i Nærheden liggende Høi, som lettere kunde forsvares. Da han kom til Modstanderens Hytte, fandt han ham siddende omringet af Kone og Børn; han tog eet af Børnene paa Armen, begyndte at kjærtegne det, og bad det at gaae i Forbøn for ham hos Faderen for den Fornærmelse, han havde tilføiet ham. Men fortrædelig bøiede Manden sit Hoved uden at svare, medens Big Snake gjentog sin Bøn til Barnet om at forbarme sig over ham. Faderen taug endnu. Nu blev Big Snake rasende over, at En, som han ansaae for at staae saa langt under ham, afslog de venlige Forslag, han havde nedladt sig til at gjøre, og i sin Ydmygelse styrtede han ud af Teltet, greb sin Bøsse, som han havde været saa forsigtig at beholde i Nærheden, og begyndte at skyde igjennem Huderne, hvor-

med Teltet var beklædt, hvorved han dræbte to af Beboerne og saarede en tredie. Derpaa vendte han tilbage til Høien, hvor hans Kone, ifølge hans Befaling, havde opslaaet Teltet; her blev han, og herfra vilde han binde an med hele Leiren, hvis Nogen vovede at nærme sig.

Da jeg var færdig med dette Portrait, og de Andre med megen Opmærksomhed havde betragtet det, syntes det at være den almindelige Mening, at jeg maatte være en stor Medicinmand. Og da vi bestyrkede dem i denne Tro, som i en ikke ringe Grad sikkrede os imod Forræderi fra deres Side, havde jeg ikke længere Vanskelighed ved at faae Nogen til at sidde for mig.

Da de ventede at komme i Kamp med Creerne den næste Dag, opførte de om Eftermiddagen en Medicindands, og jeg blev høitideligt indbudt til at overvære den, for ved mine magiske Kræfter at gjøre Virkningen deraf endnu mere eftertrykkelig. Blandt alle de her forsamlede Stammer bliver Medicin-Piberøret holdt særdeles helligt, og med megen Høitidelighed blev den bedste Plads anviist mig til at udøve mine Trolddomskunster, det vil sige optage en Skitse deraf.

Den næste Morgen indskibede vi os, efter at have foræret Høvdingerne otte til ti Pund Tobak til at uddele iblandt de Andre. Vi havde ikke tilbagelagt mange Mile, førend vi atter maatte gaae i Land for en gammel Indianerhøvdings Skyld, der var ankommen til Leiren kort efter vor Afreise, og strax var galopperet efter os, for at tale med Mr. Harriett, som han havde kjendt for mange Aar siden, og for hvem han nærede det inderligste Venskab. Da han havde talt med ham, forærede han ham Alt, hvad

han havde paa, med Undtagelse af Beenklæderne. Mr. Harriett, som ikke vilde staae tilbage for ham, gav ham Alt, undtagen sin Skjorte og sine Beenklæder; rigtignok tabte han ved dette Bytte, thi skjøndt Høvdingens Skindskjorte og Gamacher vare ganske nye og rigt smykkede, vare de dog ikke ganske, som Mr. Harriett holdt af at gaae med dem, hvorfor han gav mig dem til min Samling af indianske Dragter. Da een af de Indianere, som havde ledsaget den gamle Høvding, lagde Mærke til, at jeg havde en ny Kappe paa, fik han det Indfald at prøve sin Lykke ved en lignende Tuskhandel. Han tog derfor sin gamle, snavsede og fedtede Skjorte af og lagde den hen foran mig; men da jeg ikke havde andre Klæder med mig end dem, jeg havde paa, var jeg nødt til at afslaae dette meget smigrende Venskabsbeviis. Skjelmen blev meget flau, men kunde dog ikke lade være at grine, da jeg rystede paa Hovedet til Svar paa hans Tilbud.

3die Juni. — Vi vare nødte til at ligge bi hele Dagen paa Grund af den stærke Blæst og Snee, som gjorde ethvert Forsøg paa at komme videre næsten frugtesløst.

4de Juni. — Tidligt om Formiddagen ankom vi i Carlton, hvor Biskop de Merse strax tog Heste for at tage over Land til Kolonien ved den røde Flod, en sexten Dages Reise.

Fem og tyvende Kapitel.

Fort Carlton. — Indianernes Slag. — Heltens Død. — Cumberland House. — En uformelig Kone. — Vi skyde Fart ad de „Store Strømfald." — Norway House. — Et Barn ammet af en Mand. — Big Snakes Skjæbne. — Storm paa Winnipeg-Floden. — „Den bestandige Himmel." — Besværgelser ved Midnat. — Medicinens Magt. — Fort Alexander. — The Grand Bonnet. — Plage af Mosskitoer. — Standsning formedelst Taage. — Den forladte Mission. — To Dages Fest. — Skovsøen. — Rigtige Vandmennesker. — Fort Frances. — En Kano med Depecher. — Superior-Søen. — Sault St. Marie. — Slutning.

Ved Efterretningen om den store Skare Sortfødder, som nærmede sig, begave de Creer, som opholdt sig omkring Fortet, sig Alle ind i Skovene, hvor de, efter hvad man fortalte, samlede sig i Masser i en omtrent fjorten Mile derfra beliggende Leir, for at modsætte sig de fjendtlige Stammers Angreb.

5te Juni. — Vi bleve i Carlton denne Dag over, da Mr. Harriett gjerne vilde høre, hvorledes de fjendtlige Stammer gik tilværks; Tingen var, at han frygtede for Sortføddernes Forræderi, og vidste, at vort Selskabs betydelige Antal vilde afholde dem fra at foretage Noget, der sidenefter vilde kræve Opreisning.

6te Juni. — Om Morgenen ankom en Flygtning, der bragte Efterretning om et Slag imellem de fjendtlige Indianere. Han fortalte, at Creerne havde opført en Medicindands og, efter Skik og Brug, opreist en festligt smykket Stang, paa hvilken de under Dandsen havde hængt deres Medicinposer o. s. v. Da Dandsen var tilende, vare

de vendte tilbage til deres omtrent tre Mile bortliggende Leir, som bestod af halvfemtsindstyve Hytter, og havde ladet Medicinstangen staae; kort derpaa havde den Krigerskare, vi havde mødt, opdaget Stangen, og idet En af dem var klattret op i Toppen af den, for at rive Pynten af, havde han i det Fjerne faaet Øie paa Creernes Leir, hvorpaa Skaren havde belavet sig paa et Slag.

Een af Creernes Speidere havde imidlertid ogsaa faaet Øie paa Sortfødderne, men havde dannet sig et meget feilagtigt Begreb om deres Antal, og havde berettet, at det kun var en lille Skare. Som en Følge heraf skrede Creerne strax til Angreb, idet de meente at kunne overmande Fjenden, og opdagede ikke deres Feiltagelse, førend de vare midt i Slaget. Da de saae, at Fjenden var dem saa langt overlegen, trak de sig Alle tilbage til deres Leir, med Undtagelse af en Høvding, ved Navn Pe-ho-this, som ikke vilde nedværdige sig til at tage Flugten, men som en Rasende styrtede ind paa Fjenden og udbredte Død omkring sig med sin Poke-a-mau-gun eller Krigskølle. Kugler og Pile gjennemborede hans Legeme fra alle Sider, men han fortsatte den ulige Kamp, indtil en Kugle knuste den Arm, med hvilken han holdt Tømmen; da foer den saarede og forskrækkede Hest, som Rytteren ikke længere kunde styre, ud af Brimlen og førte ham hjem til sin Hytte. Han var endnu ilive, men havde kun netop saa megen Kraft tilbage, at han kunde bede sin Stamme for hans Skyld tage sig af hans Koner og Børn, hvorpaa han faldt død ned fra sin Ganger.

Nu tog hele Leiren Flugten med Koner og Børn, og Hytterne bleve staaende; kun to gamle og svage Høvdinger

gjorde Undtagelse, idet de, som det under saadanne Omstændigheder ikke er ualmindeligt iblandt Indianerne, bleve tilbage i den bedste Hytte, iførte sig deres bedste Klæder og Smykker, malede deres Ansigter, tændte deres Piber og satte sig til at synge deres Krigssange, indtil Sortfødderne kom til [illegible] hurtigt gjorde det af med dem.

Creerne hav[illegible]en Døde og fyrretyve Saarede, og mistede oven i Kjøbet deres Hytter og mange Eiendele, som de ikke kunde føre med sig. Surceerne mistede deres Høvding Wah-nis-stow; da de havde taget sex Hovedhuder, meente de at have gjort Nok, og trak sig tilbage fra Slaget, for at opføre en Dands med Hovedhuderne. Da Blod-Indianerne havde mistet tre Mand, trak de sig ligeledes tilbage med nogle faa Hovedhuder, og overlode det til Sortfødderne, som havde mistet sex Mand, at udholde Slagets Hede; Payganerne og Tykmaverne (Gros Ventres), som ikke kom, før Kampen var forbi, lede naturligviis intet Tab.

Saasnart Mr. Harriett havde hørt dette, fik vi Ordre til at indskibe os, thi han vidste, at Sortfødderne og deres Allierede ufortøvet vilde vende tilbage til deres eget Land, saasnart de havde havt mindste Smule Held og, ifølge Indianernes ufravigelige Skik, havde nogle faa Hovedhuder at tage hjem med sig. Vi indskibede os tidligt om Formiddagen og glede, ved Hjælp af vore Aarer, hurtigt hen over Strømmen. Vi vare nu udenfor Bøflernes Rige, og havde kun medbragt et lille Forraad af fersk Kjød til de Fornemmere af Selskabet, hvorimod Folkene vare rigeligt forsynede med Pemmi-kon.

10de Juni. — Vi ankom til Cumberland House,

hvilket vi atter forlode den næste Morgen, efter at vort Selskab var blevet forøget med tre Baade og deres Mandskab.

12te Juni. — Vi ankom til Paw, hvor min gamle Ven Mr. Hunter bød mig hjerteligt Velkommen. Mrs. Hunter var død under min Fraværelse, og han havde ventet paa os for at følge med til Norway House. Her traf vi Sir John Richardson og Dr. Rae, som med to Kanoer vare paa Veien til Mackenzie-Floden, for at opsøge Sir John Franklin. Af dem fik vi den første Efterretning om de i Europa nyligt indtrufne Begivenheder, om Louis Philippes Flugt fra Paris og Kontinentets oprørske Bevægelser.

Da vi kom forbi den her oprettede, lille Handelsstation, bad Mr. Hunter mig at træde indenfor, og vi bleve meget venligt modtagne af en lille, skrumpen, fransk Canadier, som var gift med en Creerinde, et Fruentimmer med det mærkværdigste Udseende, der nogensinde var forekommet mig. Hun var saa fed, at hun maatte sidde i en lille Vogn, i hvilken hun blev kjørt omkring, og naar hun skulde sove, trillede hun sig fra denne ned paa en Bøffelhud. Hun havde i mange Aar ikke kunnet bruge sine Been. Jeg har lagt Mærke til, at i Almindelighed alle Indianerinder, naar de komme til eet eller andet Fort, og fritages for de Arbeider og Besværligheder, som de indfødte Fruentimmer ere udsatte for, blive fede, dovne og ubehjælpsomme.

Vi reiste bort samme Aften og toge Mr. Hunter med os. Kun lidet Mærkeligt tildrog sig paa vor Vei. Mr. Harrietts Baad, i hvilken jeg befandt mig, var som oftest

forud for de andre, da den var lettere og noget bedre bygget. En Aften kom vi længe før de Andre til det Sted, hvor Mr. Harriett havde bestemt, at vi skulde opslaae vor Leir; jeg tog da mine Tegnematerialier frem og tegnede Brigaden, som havde sat alle Seil til for at undgaae en Tordenstorm, der truede med at indhente den.

17de Juni. — Vi naaede de store Strømfald (Grand Rapids), og hele Brigaden skød ned ad dem, en Strækning af tre og en halv Miil. Intet Strømfald paa hele den østlige Side af Bjergene kan sammenlignes med dette i Henseende til Hurtighed og Storhed, og den Fare, der truer dem, som begive sig ud derpaa. Kanoerne skøde en Fart som drevne af en Orkan, og mange af dem fik en god Deel Vand ind ved de lodrette Spring, de ofte maatte gjøre under Nedfarten. Den hele Strækning fra den ene Ende til den anden var en skummende Flade.

Her kom vi forbi den Kanoafdeling, som skulde op til Mackenzie-Floden; de arbeidede sig møisommeligt op ad Bærestedet, medens vi med Lynets Fart skøde nedefter. De svært belæssede Folk, som maatte slide og slæbe, kastede mangt et misundeligt Blik paa vort flyvende Selskab, som jublede og skreg af Begeistring, medens vi fore ned over det skummende Vandfald. Da vi lykkeligt og vel vare komne over Strømfaldene, naaede vi i faa Minuter Winnipeg-Søen; ved Bredden af denne opsloge vi vor Leir og kogte og fortærede vort Aftensmaaltid. Herfra til Mossy Point, hvor man løber ind i Jack-Fish-Floden, havde vi en Overfart af halvfjerdsindstyve Mile; men da vi havde Modvind, lagde vi os til at sove.

Omtrent Klokken eet bleve vi Alle vækkede, og da

Vinden var gunstig, seilede vi ufortøvet videre, for ikke at lade den gode Leilighed gaae fra os. Jeg faldt snart igjen i Søvn i Baaden og vaagnede ikke, førend Solen var staaet op. Vi havde allerede for længe siden tabt Landet af Sigte, og der blæste en stærk Kuling. Omtrent Klokken to om Eftermiddagen seilede vi omkring Mossy Point, og Klokken fem ankom vi til Norway House, hvor Brigaden forlod mig og gik videre til Handelspladsen York, medens jeg blev tilbage for at træffe Major M'Kenzie, som ventedes hertil paa sin Vei til Fort Frances.

Hovedagenternes aarlige Forsamling, som i Almindelighed holdes ved den røde Flod, holdtes iaar i Norway House, og jeg havde den Fornøielse atter at træffe sammen med Sir George Simpson og flere andre Herrer, som tidligere havde viist mig megen Artighed. Jeg blev opholdt her i mere end en Maaned, og skjøndt Veiret var klart og smukt, maatte vi dog have Ild i Kakkelovnen, naar vi vilde have det nogenlunde hyggeligt. Jeg morede mig med at fiske og jage. Jeg fangede en god Deel Stører, som her findes i stor Mængde og ere særdeles gode; ligeledes en Mængde Guldøine, et eget Slags Fisk, som ligner Silden, men er større og tykkere, og ikke værd at fange. Mr. Rowand sagde, at de smagte som Mudder. Jeg har rigtignok kun smagt dem een Gang, men jeg følte ingen Lyst til at gjentage Forsøget.

Ogemawwah Chack eller „Aandehøvdingen (The Spirit Chief), en Eskimo fra Hudsons Bai, som havde opnaaet en meget høi Alder, ledsagede mig ofte i min Kano. Efter den almindelige Mening var han 110 Aar gammel, og de Begivenheder, til hvilke han sagde at have været

Vidne, syntes at bestyrke En i denne Tro. Han havde en eneste Søn, som allerede var en gammel Mand; Moderen var død ganske kort efter hans Fødsel, og da der paa den Tid ikke var noget Fruentimmer i Nærheden, som gav Die, lagde Faderen, for at standse dets Skrig, det nødlidende Barn til sit eget Bryst, og da han mærkede, at Barnet blev roligere derved, blev han ved dermed i flere Dage, og, besynderligt nok, Melken begyndte at flyde, og han opammede Barnet uden qvindelig Hjælp.

Førend vi forlode Norway House, ankom nogle Cree-Indianere, som roste sig af, at een af deres Krigshøvdinger i Tvekamp havde overvundet den store Sortfødder-Høvding, Big Snake. Denne havde fjernet sig fra sin Stamme, i Haab om at stjæle nogle Heste, idet han formodede, at Creerne ved deres overilede Flugt havde ladet dem blive tilbage; og da han helst selv vilde beholde alle dem, han fik fat paa, tog han ingen Kammerater med sig. Cree-Høvdingen fik Øie paa ham oppe fra en Høi, da han red alene hen over Sletten, og, brændende af Hævngjerrighed, styrtede han løs paa ham uden at vente paa sine Krigsfolk, som dog ikke vare langt borte. Big Snake, som ikke saae de Andre, og som var for stolt til at flygte for en enkelt Fjende, galopperede ham kjekt imøde; men Kampen var kun kort, thi ved det første Udfald lykkedes det Cree-Høvdingen at gjennembore ham med sit Spyd, og han var død og skalperet, førend de Andre kom til.

24de Juli. — Omsider ankom Major M'Kenzie med fem Baade, for Størstedelen bemandede med Indianere. Han opholdt sig kun et Par Timer, da indskibede jeg mig

med ham; men vi seilede kun omtrent sex Mile videre, da blev det mørkt, og vi opsloge vort Natteqvarteer.

25de Juli. — For at spise Frokost gik vi iland paa en lille, malerisk Ø ved Mundingen af Winnipeg-Søen; derpaa kom vi forbi Edderkoppe-Øerne, som kaldes saaledes paa Grund af de utallige Myriader af disse Insekter, som findes her. Om Aftenen opsloge vi vor Leir ved Point de Tremble paa Poplar Point.

26de Juli. — Vi seilede ud om Morgenen med en stærk Kuling, der gik over til en fuldkommen Storm og gjorde mange af vore Indianere søsyge. Naar Winnipeg-Søens grunde Vand oprøres af en stærk Storm, komme Bølgerne her langt pludseligere og ere langt farligere for Baadene end Bølgerne i Atlanterhavet, og jeg kunde ikke Andet, end frygte for vor Sikkerhed. Det var aabenbart, at Major M'Kenzie deelte min Frygt, thi han havde et Signalflag ude paa Toppen af sin Mast, hvilket, som Føreren meget vel vidste, betydede, at han skulde styre imod Land. Denne Opfordring vilde han imidlertid ikke følge, da han ansaae det for meget farligt at forandre sin Cours, og da Kysten, paa Grund af sin klippefulde Beskaffenhed, var meget vanskelig at nærme sig i stormfuldt Veir. Ved Hjælp af uafbrudt Øsen lykkedes det os dog uden videre Uheld at naae Mundingen af Behrings-Floden, i hvilken vi lykkeligt og vel løbe ind til stor Beroligelse for Majoren, der havde været bekymret baade for Ladning og Mandskab. Her maatte vi paa Grund af Vindstille blive liggende denne Dag og en Deel af den næste.

For at fordrive Tiden, tog jeg min Bøsse og slentrede, ledsaget af min Fører, langs med Floden, hvor jeg traf en Sotto-Indianerinde siddende med sit Barn under et Træ. Hun var ganske alene, da hendes Mand om Morgenen var gaaet op ad Floden for at fiske. Hun lod slet ikke til at blive bange for os, men indlod sig i Samtale med Føreren, hvem hun sagde sit Navn, Caw-kee-ka-keesh-e-ko eller „den bestandige Himmel." Da hun paa ingen Maade lod til at have Noget derimod, tegnede jeg hende tilligemed det omgivende Landskab.

27de Juli. — Vi brøde temmelig sildigt op, og da vi ikke kunde komme længere end til Rabbit Point, opsloge vi vor Leir. Her fandt vi umaadelige Flokke af vilde Duer og forsynede os godt dermed. Vore Indianere dræbte adskillige Stinkdyr, som de ansee for en meget smagfuld Spise og foretrække for Duer, skjøndt den blotte Lugt af dem i vor Nærhed næsten betog mig min Appetit til hine.

28de Juli. — Omtrent Klokken to om Eftermiddagen forsøgte vi at reise videre, men kom ikke længere end til „Hundehovedet" (Dog's Head), da Vinden var ugunstig, og det blæste saa stærkt, at vi ikke ansaae det for Umagen værd at udsætte os for nogen Fare for den korte Strækning, vi muligviis kunde tilbagelægge. Om Aftenen opreiste vore Indianere en Medicinhytte, hvormed de havde til Hovedhensigt at skaffe gunstig Vind til den næste Dag. Til den Ende drive de først ti til tolv Pæle af ni eller ti Fods Længde ned i Jorden, og omslutte dem derpaa med et oventil aabent Seil, saa at de danne en Kreds af omtrent tre Fod i Diameter. Medicin-

manden — der findes sædvanligviis een i hver Kano-afdeling — begiver sig ind i Hytten og begynder voldsomt at ryste Stængerne, alt imedens han svinger sin Medicinskralde og med hæs Stemme syngende besværger den Store Aand at sende en gunstig Vind. Da jeg paa Grund af disse skurrende Toner ikke formaaede at sove, svøbte jeg mig ind i et Tæppe og gik ud i Skoven, hvor de holdt deres natlige Fest; her lagde jeg mig ned iblandt dem, som vare udenfor Hytten, for at være Vidne til deres Færd. Men aldrig saa snart var jeg kommen, før Besværgelserne pludseligt ophørte, og Troldmanden erklærede, at der var en hvid Mand tilstede. Hvorledes han kom til Kundskab herom, er det mig umuligt at sige, thi det var dengang bælmørkt, og han var indelukket i det snevre Telt, hvorpaa der ikke var nogen synlig Aabning, gjennem hvilken han havde kunnet opdage mig, selv om det havde været lyst nok til at skjelne den Ene fra den Anden.

Majoren, der, som mange andre forstandige Mænd, fuldt og fast troer paa deres Medicinkraft, fortalte mig, at en Canadier engang fordristede sig til at kige ind under Seilet, der omsluttede Medicinhytten, men at han fik en saadan Skræk, at han aldrig rigtigt forvandt den; heller aldrig kunde man formaae ham til at sige, hvad der egentligt havde forfærdet ham saa meget. Efter omtrent to Timers Rysten og Syngen raabte Medicinmanden, at han saae fem Baade komme for fulde Seil, en Meddelelse, som af hele Selskabet blev modtagen med deres sædvanlige, tilfredse Grynten.

Derpaa gjorde Indianerne ham mange Spørgsmaal; Nogle, som i mange Maaneder ikke havde seet deres Fa-

milier, erkyndigede sig om deres Befindende. Den Spørgende kastede et lille Stykke Tobak ind over Teltet, hvorpaa Medicinmanden rystede Teltet og snurrede voldsomt med Skralden, og derpaa svarede, at han saae een Familie gotte sig ved en fed Stør, en anden iſærd med een eller anden behagelig Beskjæftigelse, o. s. v. Nu gjorde ogsaa jeg ham et Spørgsmaal, ledsaget af en dobbelt Portion Tobak, hvorfor jeg ogsaa fik en dobbelt Portion Støi. Jeg spurgte ham angaaende mine Rariteter, som jeg, af Mangel paa Plads i Baadene, havde ladet blive tilbage i Norway House, og som skulde komme bagefter med de Kanoer, der paa deres Tilbagevei havde taget Sir John Richardson med. Medicinmanden fortalte mig, at han saae Selskabet med mine Sager opslaae deres Leir paa Sandy Point, hvilket Sted vi selv for to Dage siden vare komne forbi.

Hvor besynderligt end dette Sammentræf kan synes, er det dog en Kjendsgjerning, at Vinden den næste Dag var gunstig, hvilket Medicinmanden naturligviis skrev paa sin Regning; og det er ikke mindre sandt, at Kanoerne med mine Sager paa den nævnte Dag havde været ved Sandy Point, thi jeg erkyndigede mig udtrykkeligt derom, da de stødte til os.

29de Juli. — Tidligt om Morgenen gik vi under Seil med en gunstig Vind og gjorde Holdt ved Loon Narrows for at spise Frokost. Om Aftenen naaede vi Otter Head, hvor vi opsloge vort Natteqvarteer.

30te Juli. — Vi spiste Frokost ved Point Millelac og ankom Klokken ti om Formiddagen til Fort Alexander; her traf vi en Mængde Saulteaux-Indianere, som

paa denne Aarstid forsamle sig her i store Skarer og sprede sig imellem de smaa Søer, hvor de samle Masser af vild Riis, der ligner vores i Smag, men er langt større og sort. Mangel paa andre Fødemidler i disse Egne forhøier saa meget mere Risens Værd; men Indianerne ere saa dovne, at man kun ved Bestikkelse kan formaae dem til at samle Mere, end de selv behøve; og Opsynsbetjenten maa, for at bevæge dem til at samle Riis til Etablissementet, give dem et vist Qvantum Rom, baade før de gaae ud, og naar de vende tilbage, og endda med Varer betale dem for det, de bringe. Her traf Major M'Kenzie sin Kone og sine to Døttre, som havde været i Besøg ved den røde Flod. Vi bleve fire Dage i Fort Alexander og byttede Mandskab, da de Indianere, som havde været med os, hørte hjemme her.

Førend jeg forlader Winnipeg-Søen, vil jeg her anføre, at hele Østkysten, som jeg nu havde bereist, udgjør en vild og næsten uigjennemtrængelig Egn, fuld af Bakker og Klipper; og flere Indianere, som havde gjennemvandret den, fortalte, at den endogsaa langt borte fra Søen endnu har samme Præg, og at den er gjennemskaaren af utallige Søer og Moser.

3die August. — I fire Baade, med en Besætning af tredive Mand, nemlig syv og tyve Indianere, to franske Canadiere og een Mand fra Orkney, begyndte vi vor Opseiling ad Winnipeg-Floden. Mrs. M'Kenzie og hendes to Døttre skulde følge med i en let af Indianere ført Kano. Vi kom i Løbet af Dagen over flere Bæresteder, og om Aftenen over Bærestedet „Prancing Horses", et omtrent tyve Fod høit Vandfald. En heel Flaade af lette

Kanoer fulgte bagefter os med de indianske Koner og Børn. I to af dem var der Brude, som vare blevne gifte om Morgenen uden nogensomhelst Ceremoni, saavidt jeg veed.

4de August. — Om Morgenen kom vi over „White Mud Portage", som var meget malerisk, og hvoraf jeg tog en Skitse med de os følgende Indianere og Koner, som bare deres Kanoer over. I Løbet af Dagen kom vi over „Little Rock", et syv Fod høit Bæreſted, og leirede os ved den øverste Ende deraf.

5te August. — Vi brøde op Klokken fire om Morgenen og naaede „Grand Bonnet", et en Miil langt Bærested; det medtog hele Dagen at faae Baadene derover; Heden var brændende, og af Moskitoer var der hele Legioner. Kanoerne, hvori Konerne og Børnene vare, fulgte os lige i Hælene, og de henvendte sig altid til os om Levnetsmidler, hvilket saa betydeligt formindskede vort Forraad, at vi, af Hensyn til vor egen Sikkerhed, vare nødte til at sætte dem paa Ration.

6te August. — Vi kom over „Second Bonnet", hvor vi traf nogle Indianere, der solgte os nogen Stør, kom over „Lac de Bonnet", hvor flere af vore indianske Ledsagere forlode os for at begive sig til Riismarkerne, og opsloge vort Natteqvarteer ved Floden Malaines Bredder. Som en Følge af den lave Egns sumpige Beskaffenhed bleve vi frygteligt plagede af Moskitoerne. Den ulykkelige Orkneymand i Særdeleshed syntes at være deres udkaarede Yndling, og de havde aabenbart gjort et Forsøg paa at æde ham heelt op, thi om Morgenen saae han ud i Ansigtet som En, der havde havt Kopper.

7de August. — Vi kom idag over sex Bæresteder, af hvilke eet kaldes „Wooden Horse" (Træhesten), og opsloge vor Leir ved „Grande Gullete." Høvdingens Søn fra „Rat Portage", som var een af vore leiede Folk, forlod os her og stjal sig bort i en Kano tilligemed sine to Koner.

8de August. — Vi maatte idag over flere Bæresteder, og om Aftenen opsloge vi vor Leir tre Mile ovenfor denne Flods store Strømfald; tretten Kanoer med Indianere fulgte endnu i vort Kjølvand. Om Aftenen fandt vi nogle flade, glatte Klipper, som de Reisende altid hellere vælge til Hvilested end Græs eller Jord, og jeg kan sige af Erfaring, at det er et meget skjønsomt Valg med Hensyn til den Beqvemmelighed, de yde efter en streng Dags Reise; thi Græs eller Sand er vistnok det Værste, man kan sove paa, hvor blødt det end i Begyndelsen kan synes.

9de August. — Vi spiste Frokost ved „Barriere Portage" og naaede omtrent ved Middagstid Slavefaldene. Tre Officerer, Kapitain Mordy, Mr. Brown og Mr. Constable, indhentede os i deres lette Kanoer; de vare paa Veien fra den røde Flod til Canada, og reiste videre efter et meget kort Ophold. Neppe havde vi taget Afsked med dem, før Mrs. M'Kenzie og hendes to elskværdige Døttre indhentede os og bleve hos os til den næste Morgen. Vore Indianere vægrede sig nu ved at reise videre, med mindre der blev dem tilstaaet nogen Rom, og Majoren var nødt til at love dem nogen, saasnart de kom til Rat Portage.

10de August. — En tyk Taage forhindrede os i at bryde tidligt op denne Morgen, og ved Frokosttid vare vi

ikke komne længere end til Rochers Boules; her forlode Damerne os for at begive sig til deres Bolig i Rat Portage. I Løbet af Dagen kom vi forbi Aux Chênes (ved Egetræerne), og opsloge vor Leir omtrent fire Mile nedenfor Point of Woods.

11te August. — Vore Fødemidler smeltede nu betydeligt sammen, og vi maatte end yderligere indskrænke vor Uddeling iblandt Koner og Børn. Paa en lang Strækning er der paa hver Side af Floden utallige, smaa Søer, hvori Vandet er lavt, og hvor der i Almindelighed voxer en Mængde Riis; men i dette Aar var Vandet saa ualmindeligt lavt, at Indianerne frygtede at faae en daarlig Høst, og det vilde have de alvorligste Følger, da denne Høst var Alt, hvad de havde at stole paa med Hensyn til deres Ophold. Da vi naaede Grand Equerre, gjorde vi Holdt for Natten.

12te August. — Vi kom idag forbi den forladte, katholske Mission, som efter det Bærested, der ligger nærmest derved, er kaldet Wabe-samung, eller „den hvide Hund." Den var oprettet af en katholsk Præst, Mr. Belcour, som havde forladt den Aaret forud, fordi der ikke i Nærheden var Jord nok, som det kunde betale sig at dyrke. Hele Egnen imellem dette Sted og Fort Alexander var ufrugtbar og fuld af Klipper, saa at ingen Mission kunde nære det Haab at formaae Indianerne til at vælge den til et blivende Opholdssted. Om Aftenen naaede vi Bærestedet „den hvide Hund."

13de August. — Ved Frokosttid naaede vi „Yellow Mud Portage" og kom sideneſter over „Grande Decharge" (store Losseplads), saaledes kaldet, fordi Baadene her blive

trukne over, efterat Varerne ere udlossede, til Adskillelse fra Portage (Bærested), hvor det, som jeg tidligere har omtalt, er nødvendigt at bære baade Baadene og Ladningen. Om Aftenen opsloge vi vor Leir ved det saakaldte Fiskerleie, hvor Folk fra Rat Portage komme for at fiske. Det var meget vanskeligt at finde en Plet, hvor vi kunde sove uden at blive besværede af Myrer, hvis Tuer vi forstyrrede ved hvert Skridt, vi gjorde. Jeg prøvede flere Gange paa at lægge mig ned, men de plagede mig i den Grad, at jeg tilsidst gik ud i een af Baadene.

14de August. — Vi forlode vort Natteqvarteer Klokken tre om Morgenen og ankom Klokken ti til Rat Portage, hvor Mrs. M'Kenzie modtog os med den største Venlighed og Gjæstfrihed. Indianerne leve her af Stør og Hvidlinger om Sommeren, og af Riis og Kaniner om Vinteren. Her udhvilede vi os i to Dage og gjorde os rigtigt tilgode med Hvidlinger, for at bøde paa den smalle Kost, med hvilken vi i den sidste Tid havde maattet lade os nøie.

16de August. — Det gjorde mig inderligt ondt at skilles fra Majoren og hans Familie. Klokken to om Eftermiddagen forlode vi Rat Portage og kom snart ind i Skovsøen, hvor vi valgte en lille Ø til vort Natteqvarteer.

17de August. — Vor Vei snoede sig imellem utallige Øer, af hvilke mange ere tæt bevoxede med Skov; det er heraf, at Søen har sit Navn. Paa een af dem vare omtrent fem Acres Land dyrkede med Korn, det eneste Tilfælde af det Slags, jeg havde seet, siden jeg forlod Nor-

way House. Ogsaa paa en anden Ø, Haveøen kaldet, som var sex Mile lang og tre Mile bred, blev der sagt, at nogle Indianere dyrkede en Smule Korn og Kartofler, med et Udbytte af et Par Skjepper om Aaret. Om Aftenen valgte vi atter en Ø til vort Natteqvarteer.

18de August. — Indtil Klokken fem om Eftermiddagen maatte vi ligge stille paa Grund af Modvind; imidlertid havde vi Besøg af en stor Skare Saulteaux-Indianere. Om Aftenen indskibede vi os igjen, men kom kun sex Mile længere frem; da vare vi atter nødsagede til at gjøre Holdt og ligge stille hele den næste Dag.

20de August. — Vi brøde tidligt op med en gunstig Vind, som førte os ind i Mundingen af Regnfloden. Her traf vi nogle Indianere, som plukkede Snee- og Sandbær; disse ere af Størrelse som store Viindruer, og af en rødlig blaa Farve. De voxe paa lange Ranker henad Sandet og smage meget godt, naar de ere rensede for de vedhængende Sandkorn. Vi opsloge vor Leir omtrent fire Mile opad Floden og bleve atter plagede af vore gamle Fjender, Moskitoerne, tilligemed Skarer af sorte Fluer.

21de August. — Vi bleve vækkede af Fluerne og brøde tidligt op. Paa vor Seilads opad Floden morede vi os kosteligt over Indianernes sælsomme Færd, medens de trække Baadene opad Strømmen, hvilket de gjøre saa lang som Dagen er, saasnart som Skrænten, eller rettere sagt Flodsengen, tillader det; de synes nemlig at være fuldstændige Amphibier, vade omkring i Vandet og svømme fra den ene Side til den anden, som om det skulde saadan være; det falder dem aldrig ind at sætte sig i Baaden, og de gjorde sig meget lystige over een af vore Canadiere, der tilligemed to Koner havde sat sig i Kanoen for at komme over Floden.

22de August. — Klokken to om Morgenen purrede Folkene mig ud af mine varme Tæpper for at gaae under Seil; men netop som vi vare færdige, nødte en heftig Storm og Regn os til at vente til Klokken sex. Egnen

her omkring er meget sumpet, men paa Grund af dens høie Beliggenhed troer jeg sikkert, at en stor Deel deraf kunde udtørres og egne sig til Agerdyrkning. Overalt ved Skrænten af denne Flod lagde jeg Mærke til, at hvorsomhelst Grantræer vare afbrændte, voxede der uden Undtagelse Popler op i deres Sted, skjøndt ingen andre Popler vare at opdage der i Nærheden.

23de August. — Vi forlode vort Natteqvarteer Klokken eet om Morgenen, for at være visse paa at naae Fort Frances inden Aften. Indianerne halede i Touget hele Dagen, snart svømmende, snart vadende i Vand til op paa Livet; og med Undtagelse af een Time, i hvilken vi laa stille for at spise Frokost, holdt de dette møisommelige Arbeide ud i sexten Timer, uden et Dieblik at komme ud af deres gode Humeur. Jeg troer neppe, at nogensomhelst anden Menneskerace kunde gjennemgaae saadanne Møisommeligheder med saa megen Udholdenhed og Kraft.

Klokken fem om Eftermiddagen naaede vi Fort Frances, som er opkaldt efter Lady Simpsons Søster. Her ender den aarlige tre Maaneders Reise; det er nemlig den Tid, der udfordres til at bringe Pelsvarerne til Handelspladsen York i Hudsons-Bai, og føre andre Varer tilbage. Fortet ligger i Nærheden af det Sted, hvor Rainy Lake udmunder i Floden af samme Navn og danner et smukt Vandfald. Ved Foden af dette fange Indianerne i Juni Maaned en stor Mængde Stører. De ere her meget smaa, idetmindste i Sammenligning med dem, som fanges Vesten for Bjergene, ved Mundingen af Frazer-Floden; thi disse veie ofte imellem fem og syv Centner, medens hine sjeldent veie mere end fyrretyve eller halvtredsindstyve Pund.

Omtrent halvtredie hundrede Indianere boe i Almindelighed i Omegnen af Fort Frances. Iblandt dem befinder sig en den methodistiske Kirke tilhørende Halfbreed-Missionair; men, saavidt jeg veed, havde han tabt Modet ved det ringe Held, hans Bestræbelser havde havt, og stod

i Begreb med at forlade dem. Her som ved Rat Portage leve Indianerne af Riis, Fisk og Kaniner. Disse ere her saa talrige om Vinteren, at een Mand fangede sex og firsindstyve i een Nat, idet han af de hundrede Snarer, han havde opstillet om Aftenen, kun havde været uheldig med fjorten. Skindene staae ligesom de canadiske langt under de europæiske Kaninskind; den eneste Brug, jeg har seet gjøre deraf, var til Forfærdigelsen af Kaninskinds Klæder. Hertil skærer man Skindene med Haarene paa i Strimler, som flettes og knyttes saaledes sammen, at Haarene komme ud paa begge Sider af Klædningen. Fortets Beboere dyrke Kartofler og nogen Hvede; men skjøndt der er nogen meget god Jord i Omegnen, er det dem ikke muligt at formaae Indianerne til at dyrke den. Hveden, som de høstede, medens jeg var der, var næsten ganske fordærvet af Brand, og de maatte vaske den ud, førend den kunde bruges til Noget. Her ventede jeg i atten Dage paa den Baad, som hvert Aar bringer Brevene fra det Indre i Landet til Lachine.

10de Septbr. — Depechebaaden ankom om Aftenen med Mr. M'Tavisch. Han kom lige fra Handelspladsen York, hvor han havde været ansat i fjorten Aar, og gjorde en meget sørgelig Skildring af Klimaet og Landet; han var nu paa Veien til Sault St. Marie, til hvilken Post han nyligt var bleven udnævnt, for at han der skulde faae lidt Smag for Civilisation, hvortil han unægteligt trængte.

11te Septbr. — Klokken sex om Morgenen begave vi os paa Veien og kom Klokken fem om Eftermiddagen igjennem Lac la Pluie; derpaa skulde vi over to Bæresteder, og netop før det blev mørkt, opsloge vi vor Leir ved det andet.

12te Septbr. — Klokken tre seilede vi videre; Morgenen var meget kold og taaget, og det havde frosset stærkt. Vi spiste Frokost ved Grand Chute og havde derefter en meget streng Dag, idet vi skulde over fire

slemme Bæresteder og ikke kom til Ro før Klokken ni om Aftenen, efter at Folkene havde arbeidet uafbrudt i atten Timer. Efter at det var blevet mørkt, vare vi saa heldige at træffe nogle Indianere, som rigeligt forsynede os med prægtige Hvidlinger. Vi anstrengte os nu til det Yderste for at fremskynde vor Reise, thi vi stode øiensynligt Fare for, at der snart vilde komme Iis paa Vandet, og med megen Møie naaede vi Mountain Portage den 18de om Aftenen.

19de Septbr. — Jeg stod op ved det første Dagskjær, for atter, medens Folkene gik over Bærestedet, at have Leilighed til at besøge Kakabakka-Faldene. Efterhaanden som Dagen brød frem, fremstillede sig lidt efter lidt for mine Blikke det storartede Skuespil i al sin Pragt og Herlighed, og mere end nogensinde var det min Overbeviisning, at disse Fald i Skjønhed og malerisk Virkning langt overgaae Niagaras. Gjerne havde jeg taget nok en Skitse af dem, men jeg blev hurtigt afbrudt i min beundrende Betragtning, idet der fra Kanoerne blev raabt til mig, at man ventede paa mig. Jeg skyndte mig tilbage til dem, og nu gik det rask fyrretyve Mile ned ad Strømmen til Fort William, hvor vi ankom tidligt paa Eftermiddagen. Da vi havde forladt Fort William, maatte vi i de næste fem Dage udstaae Meget af den skarpe, kolde Vind, som ofte forhindrede os i at reise videre.

24de Septbr. — Da Vinden ikke var gunstig, maatte vi ligge stille ved Mundingen af en lille Flod, og da der ikke lod til at være nogen Udsigt til Forandring, gik jeg omtrent ti Mile langs med Floden, indtil jeg kom til et Vandfald. Saa langt som jeg kom, syntes det Indre af Landet at bære samme Præg som Kysten, høie Klippebjerge, nogle faa vantrevne Træer og sparsomt Græs. Jeg var saa heldig at skyde fire Ænder, hvormed vort medbragte Forraad af Pemmi-kon og Fisk blev meget behageligt forøget. Næste Dag reiste vi videre, skjøndt Veiret endnu var slet, thi vi længtes efter at komme til Michipicoton,

hvor der er en Post, og hvor vi idetmindste kunde vente en Smule Beqvemmelighed, hvis vi skulde blive opholdte.

27de Septbr. — Vi naaede Posten omtrent Klokken ni om Aftenen og bleve der hele den næste Dag. Den ligger i en dyb Bugt ved Mundingen af Floden; og der i Omegnen er nogen af den bedste Jord, der findes paa Superior-Søens britiske Kyst. Ojibbewayernes øverste Høvding, som boer der i Nærheden, sad for mig i sin røde Kjole med Guldtresser paa — det er Kjoler, som Kompagniet skjenker saadanne indianske Høvdinger, der have viist sig venlige og tjenstvillige imod dem, og de, som ere i Besiddelse deraf, sætte megen Priis derpaa. Hans Navn var Maydoc-game-kinun-gee.

29de Septbr. — Tidligt om Morgenen reiste vi videre og opsloge om Aftenen vor Leir lige overfor Øen Montreal.

30te Septbr. — Vi naaede Montreal-Floden, hvor vi opholdt os i to Timer for at spise Frokost, kom Klokken eet igjennem Micah-Bugten, og toge Natteqvarteer paa Isle aux Sables.

1ste October. — Klokken fire om Morgenen standsede vi ved Gros-Cap, en Porphyrklippe, som hæver sig 1500 Fod over Søens Overflade, og naaede Posten Sault St. Marie Klokken to om Eftermiddagen. Her anseer jeg mine indiske Streiftog for at være til Ende, da den øvrige Deel af min Hjemreise til Toronto gik for sig paa Dampskibe, og den største Vanskelighed, jeg havde at kæmpe med, var den, igjen at skulle sove i civiliserede Senge.

---

nde vente
holdte.
Klokken
g. Den
og der
ndes paa
øverste
nig i sin
er, som
er, der
og de,
derpaa.

reiste vi
for Øen

, hvor
n Klok-
eer paa

tandsede
1500
ult St.
g mine
øvrige
Damp-
e med,